UCHWAŁA NR LXVIII/476/23
RADY MIEJSKIEJ GMINY KŁECKO

z dnia 31 maja 2023 r.

w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kłecko

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) oraz art. 12 ust. 1 i art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977), w związku z uchwałą nr LVII/393/22 Rady Miejskiej Gminy Kłecko z dnia 28 września 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kłecko,

R a d a M i e j s k a
uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się zmianę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kłecko, uchwalonego uchwałą nr XLV/319/21 Rady Miejskiej Gminy Kłecko z dnia 29 grudnia 2021 r.

§ 2. Przedmiotem zmiany Studium jest weryfikacja dotychczasowych kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz przeznaczenie terenu pod powiększenie istniejącego cmentarza parafialnego przy ulicy Cmentarnej w Kłecku.

§ 3. Integralnymi załącznikami do uchwały są kolejno:

1) załącznik nr 1 – tekst ujednolicony „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kłecko”;

2) załącznik nr 2 – rysunek ujednolicony „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kłecko – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”, w skali 1:10000;

3) załącznik nr 3 – rysunek ujednolicony „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kłecko – Kierunki zagospodarowania przestrzennego”, w skali 1:10000;

4) załącznik nr 4 – rozstrzygnięcie Rady Miejskiej Gminy Kłecko o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kłecko wyłożonego do publicznego wglądu;

5) załącznik nr 5 – uzasadnienie ujednolicone zawierające objaśnienia rozwiązań oraz synteza ustaleń projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kłecko;

6) załącznik nr 6 – dane przestrzenne w postaci dokumentu elektronicznego GML.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Gminy Kłecko

Michał Stosio

STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY KŁECKO

ZAŁĄCZNIK NR 1
DO UCHWAŁY NR LXVIII/476/23
RADY MIEJSKIEJ GMINY KŁECKO
Z DNIA 31 MAJA 2023 R.

TEKST UJEDNOLICONY

KŁECKO, 2023 r.

STUDIUM SPORZĄDZONO
W WIELKOPOLSKIM BIURZE
PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO W POZNANIU

DYREKTOR BIURA
Jowita Maćkowiak

ZESPÓŁ PROJEKTOWY:
Jowita Maćkowiak
Malwina Jankowiak
Justyna Herian
Małgorzata Czerniak
Stefan Dutkowiak
Tomasz Drużkowski
Grażyna Łyczkowska

OPRACOWANIE GRAFICZNE:
Ewa Prejs
Aleksandra Rybarczyk

WSPÓŁPRACA UMGK:
Patrycja Jankowska
Weronika Jung-Konwińska

ZMIANĘ STUDIUM NR 1 SPORZĄDZIŁ
Tomasz Kuźniar

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE 7

1. PODSTAWA PRAWNA 7
2. SYTUACJA PLANISTYCZNA 8

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 9

1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW REGIONALNYCH I LOKALNYCH. 9
2. CHARAKTERYSTYKA GMINY 12
3. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU .12
4. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY 38
5. STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO 39
6. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ, A TAKŻE REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLONE PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANICE KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH 54
7. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONA ICH ZDROWIA 57
8. ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA 69
9. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY 72
10. STAN PRAWNY GRUNTÓW 73
11. WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH 74
12. WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH 75
13. WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA 76
14. WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH 76
15. STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI 76
16. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH 83
17. WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ 83

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 84

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW, W TYM WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO 84
2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY PRZEZNACZONE POD ZABUDOWĘ ORAZ TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY 86
3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK 100

4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ 108
5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ..110
6. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM....119
7. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM....119
8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 m^2 ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ....119
9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE ……..120
10. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ I OCHRONA POWIERZCHNI TERENU....120
11. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH....122
12. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY....123
13. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREFY OCHRONNE 123
14. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI, A TAKŻE OBSZARY ZDEGRADOWANE....123
15. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREFY OCHRONNE 123
16. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM....123

ZAŁĄCZNIKI.... 124

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA.... 159

WPROWADZENIE

1. PODSTAWA PRAWNA

W dniu 25 kwietnia 2018 r. Rada Miejska Gminy Kłecko podjęła uchwałę nr L/291/18 o przystąpieniu do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (Suikzp) gminy Kłecko. Zgodnie z uzasadnieniem do Uchwały obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kłecko zatwierdzone uchwałą Nr XVII/82/95 Rady Miejskiej Gminy Kłecko z dnia 11.12.1995 r., zmienione Uchwałami Nr XXXII/226/01 z dnia 26 listopada 2001 r., Nr XX/143/04 z dnia 29.11.2004 r., Nr XXXIV/234/10 z dnia 24.06.2010 r. jest nieaktualne w świetle:

a) obowiązujących przepisów prawa,

b) sytuacji społecznej i gospodarczej gminy, wnikającej z wniosków Analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy Kłecko,

c) aktualnych problemów rozwoju przestrzennego, w tym potrzebie ochrony gruntów rolnych przed presją urbanistyczną ze względu na rolniczy charakter gminy,

d) planów inwestycyjnych gminy.

W związku z powyższym niezbędne jest określenie nowej polityki przestrzennej gminy uwzględniającej aktualne uwarunkowania prawne, społeczne, gospodarcze i przestrzenne, a tym samym opracowanie nowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kłecko.

Studium nie jest aktem prawa miejscowego i nie może być podstawą do wydawania decyzji administracyjnych. Jest natomiast aktem kierownictwa wewnętrznego, wiążąc burmistrza gminy przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Studium uwzględnia cały szereg uwarunkowań, wynikających z istniejącego stanu zagospodarowania terenów, przesądzeń prawnych oraz administracyjnych, które stanowią podstawę do sformułowania kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

W studium zostały uwzględnione wyniki wykonanego na jego potrzeby „Bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę w gminie Kłecko". Opracowanie to uwzględnia uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy, biorąc pod uwagę m.in.: analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne, prognozy demograficzne, możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy. Na podstawie przeprowadzonych analiz wskazano maksymalne szacowane zapotrzebowanie na nową zabudowę w gminie Kłecko w podziale na funkcje zabudowy w perspektywie czasowej 30 lat.

W dniu 28 września 2022 r. Rada Miejska Gminy Kłecko podjęła uchwałę nr LVII/393/22 o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kłecko. Zakres przedmiotowej zmiany Studium, zwanej dalej „zmianą Studium nr 1", obejmuje obszar w rejonie ulicy Cmentarnej w Kłecku.

Przedmiotem opracowania jest wprowadzenie do ustaleń Studium nowego terenu cmentarza w miejsce dotychczasowego kierunku zagospodarowania przestrzennego obejmującego tereny rolnicze w granicach części obszaru objętego zmianą Studium, z zachowaniem ustalonego fragmentu obejścia drogowego. Potrzeba zmiany obecnie obowiązującego Studium wynika z konieczności powiększenia istniejącego cmentarza parafialnego.

Nowe ustalenia wprowadzone zmianą Studium nr 1 do tekstu pierwotnego oznaczono czcionką koloru niebieskiego.

2. SYTUACJA PLANISTYCZNA

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktem prawa miejscowego. Stanowi on podstawę do ustalenia przeznaczenia terenu, rozmieszczenia inwestycji celu publicznego oraz określenia sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu. Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego kształtują, wraz z innymi przepisami, sposób wykonywania prawa własności nieruchomości.

W gminie Kłecko obowiązują 23 akty planistyczne, które obejmują swym zasięgiem jedynie ok. 0,44% powierzchni gminy, z czego 0,09% powierzchni miasta.

TABELA NR 1 Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Lp.	Numer uchwały	Data uchwalenia planu	Przedmiot ustaleń planu
1.	XX/141/00	24 sierpień 2000 r.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu działalności usługowej rejon ul Słonecznej i ul. Ogrodowej w Kłecku
2.	XXVI/179/01	26 marzec 2001 r.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy letniskowej w Kłecku, rejon Jeziora Kłeckiego
3.	XXXI/210/01	22 październik 2001 r.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów mieszkaniowo usługowych rejon ul. Czarnieckiego w Kłecku
4.	XXXI/209/01	22 październik 2001 r.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu usług w rejonie ul. Dworcowej w Kłecku
5.	XXXIII/234/01	27 grudzień 2001 r.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu działek letniskowych w Dębnicy, w rejonie drogi do Owieczek
6.	XXVII/260/02	1 lipiec 2002 r.	miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego terenu działek letniskowych w Dębnicy dz. nr ewid. 114/36 i 114/1
7.	III/23/03	27 styczeń 2003 r.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w Kłecku - rejon ul. Karniszewskiej
8.	VII/56/03	26 maj 2003 r.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu pod budownictwo letniskowe w Czechach, dz. nr ewid. 13
9.	VII/55/03	26 maj 2003 r.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu pod budownictwo letniskowe we wsi Dziećmiarki, dz. nr ewid. 3/26, 3/27
10.	VII/54/03	26 maj 2003 r.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu pod usługi w Gorzuchowie dz. nr ewid. 97/20
11.	VII/53/03	26 maj 2003 r.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu pod usługi oświaty w Kłecku, dz. nr ewid. 828/5
12.	IX/69/03	25 sierpień 2003 r.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne w Kłecku, dz. nr ewid. 68
13.	IX/70/03	25 sierpień 2003 r.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne w Kłecku, dz. nr ewid. 144 i cz. dz. nr ewid. 145
14.	XXII/161/05	7 luty 2005 r.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i terenów zabudowy mieszkaniowej letniskowej w Wilkowyji - dz. nr ewid. 165
15.	XXVI/181/05	27 czerwiec 2005 r.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy letniskowej w Gorzuchowie, dz. nr ewid. 106
16.	VII/48/07	21 maj 2007 r.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz letniskowej w Wilkowyji, działki nr ewid. 110, 111, 168
17.	VIII/79/11	5 wrzesień 2011 r.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowo jednorodzinnej oraz letniskowej dla obszaru działki ewid. 164 położonej w Wilkowyji
18.	XVI/150/12	29 październik 2012 r.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu pod budownictwo mieszkalno-usługowe i letniskowe dla obszaru działki ewid. 64/4 położonej w Gorzuchowie
19.	XII/121/12	26 marzec 2012 r.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu pod budownictwo mieszkalno-usługowe i letniskowe dla obszaru działek nr ewid. 67 i 68 położonych w Gorzuchowie

20.	XXVII/224/13	9 grudzień 2013 r.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru działek nr ewid. 556/1 i 556/2 położonych w Kłecku
21.	XXVIII/245/14	24 marzec 2014 r.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego we wsi Dębnica, gm. Kłecko - działki oznaczone nr ewidencyjnym 125/16, 126/6 i 126/8
22.	XXVIII/244/14	24 marzec 2014 r.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego we wsi Dziećmiarki gm. Kłecko działka ewid. nr 135/2
23.	XIX/107/16	22 marzec 2016 r.	częściowa zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów działalności usługowej w rejonie ul. Ogrodowej w Kłecku

Źródło: Urząd Miejski Gminy Kłecko

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW REGIONALNYCH I LOKALNYCH

1.1. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa Wielkopolskiego

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+ określa cele polityki przestrzennej i kierunki zagospodarowania przestrzennego oraz inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym istotne dla zachowania ładu przestrzennego i zapewnienia zrównoważonego rozwoju całego regionu. Ponadto, dokument określa zasady zagospodarowania przestrzennego obszarów funkcjonalnych, które powinny zostać uwzględnione w dokumentach planistycznych szczebla lokalnego. Gmina Kłecko znalazła się w miejskim obszarze funkcjonalnym ośrodka subregionalnego Gniezno. Kluczowym celem rozwoju tego obszaru funkcjonalnego ma być poprawa wewnętrznych powiązań komunikacyjnych, społeczno-gospodarczych i infrastrukturalnych oraz wspieranie procesów rozwojowych dla osiągnięcia wysokiego poziomu konkurencyjności, ze szczególnym podkreśleniem funkcji metropolitalnych Gniezna. Cele te mają być zrealizowane m.in. poprzez: przebudowę istniejących dróg i odcinków dróg wojewódzkich nr: 190 i 197; rozwój zintegrowanego transportu zbiorowego opartego o kolej metropolitalną obsługującą obszar subregionalny miasta Gniezna, zapewniający szybkie połączenia ze stolicą województwa; podnoszenie rangi ochrony najcenniejszych zabytków, w szczególności związanych z formowaniem się państwa polskiego zlokalizowanych na przebiegu Szlaku Piastowskiego; ograniczanie niskiej emisji zanieczyszczeń m.in. poprzez modernizację infrastruktury ciepłowniczej, podłączanie budynków do miejskiej sieci ciepłowniczej oraz stosowanie kotłów gazowych lub olejowych; racjonalne wykorzystywanie zasobów wód; ograniczanie rozwoju zabudowy w obrębie terenów leśnych i otwartych terenów rolnych.

Potencjałem dla rozwoju obszaru są zasoby środowiska kulturowego oraz elementy zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego. Gminę Kłecko wymienia się jako obszar o wysokim potencjale kulturowym – ze względu na szlak piastowski znajdujący się na terenie gminy.

Powiat gnieźnieński, w granicach którego znajduje się gmina Kłecko przynależy do rejonu o ponadprzeciętnych warunkach dla rozwoju rolnictwa, z koncentracją gleb bardzo dobrych i dobrych (klasa II i IIIa). Gmina Kłecko znajduje się na obszarze ochrony gleb dla celów produkcji rolnej. Jednocześnie powiat gnieźnieński położony jest w obszarze o niskich zasobach wód powierzchniowych oraz z deficytem wód podziemnych. Rejon ten charakteryzuje się także jednym z niższych wskaźników lesistości. System przyrodniczy na terenie gminy Kłecko, poza chronionymi obszarami przyrody, tworzy m.in. korytarz ekologiczny o randze regionalnej dolina Małej Wełny.

Miasto Kłecko znalazło się w grupie miejscowości wymagających budowy obwodnicy.

1.2. Strategia rozwoju gminy Kłecko

Strategia gminy sporządzona została przez władze gminy Kłecko wspólnie z jej mieszkańcami przy udziale zewnętrznych ekspertów. W dokumencie tym wielokrotnie podkreślano, że „Strategia Rozwoju Gminy Kłecko na lata 2016-2020" jest dokumentem mieszkańców gminy, bowiem wszelkie kluczowe elementy były konsultowane z mieszkańcami, analizowane przez lokalny zespół, a nowe pomysły na rozwój gminy były rezultatem przeprowadzonego badania ankietowego.

W okresie przeprowadzanej analizy (2009-2014) liczba mieszkańców gminy Kłecko wykazywała minimalną tendencję wzrostową, towarzyszyło jej jednak ujemne saldo migracji. Wskaźnik przyrostu naturalnego utrzymywał się w tych latach na dodatnim poziomie.

Diagnoza gospodarki gminy Kłecko wykazała, że na jej terenie dominują małe firmy. Branżami wiodącymi są usługi i handel. W 2014 r. dochody własne gminy stanowiły 42,69% ogółu dochodów budżetowych. Gmina wykazała wzrostowy trend dochodów własnych w stosunku do innych zależnych zewnętrznych źródeł finansowania (subwencji i dotacji), co dało dobre perspektywy na rozwój gminy, w tym możliwości sfinansowania zamierzeń inwestycyjnych w zakresie infrastruktury gminnej. Analiza budżetu gminy Kłecko pozwoliła ocenić kondycję finansową gminy jako stabilną, od 2012 r. dochody gminy przewyższały wydatki.

W Strategii zwrócono uwagę, że w posiadaniu gminy Kłecko znajdują się relatywnie niewielkie tereny przeznaczone pod inwestycje, dla których obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Dokonana analiza SWOT (Silne Strony, Słabe Strony, Szanse i Zagrożenia) wskazała m. in. na dobrze rozwinięte rolnictwo w gminie i prężnie działające przedsiębiorstwa. Mocną stroną gminy są także bardzo dobre warunki rozwoju turystyki. Z kolei do słabych stron zaliczono m. in. braki w infrastrukturze technicznej (niewydolne technologicznie oczyszczalnie ścieków, brak sieci gazowej, niski stopień skanalizowania, brak obwodnicy, brak mieszkań komunalnych, brak ścieżek rowerowych). Wykazano brak polityki inwestycyjnej i co za tym idzie niewielkie zainteresowanie gminą potencjalnych inwestorów. Podkreślono, że gmina winna swoje szanse rozwojowe upatrywać w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych, powstającej w pobliżu trasie S5 oraz doinwestowaniu w strefę turystyczną.

Przeprowadzone konsultacje społeczne dały obraz gminy, która swój rozwój powinna upatrywać w dofinansowaniach ze środków Unii Europejskiej. Powinna stawiać na rozwój małej przedsiębiorczości związanej z handlem i usługami oraz być otwarta na przypływ nowych mieszkańców, co mogłoby zrekompensować zdecydowanie największe zagrożenie jakim jest ucieczka ludzi młodych z obszarów wiejskich do większych miast.

Słaby dostęp do opieki medycznej został wskazany przez respondentów jako aspekt najpilniejszej poprawy, podobnie jak budowa sieci kanalizacji sanitarnej i gazowej. Zdecydowana większość ankietowanych jako zadowalający oceniła poziom edukacji, poziom stanu środowiska naturalnego, jakości obiektów publicznych czy infrastruktury wodociągowej.

W Strategii zdefiniowano trzy cele strategiczne, które powinny nadawać kierunek strategicznego rozwoju gminy Kłecko, są to: gospodarne i efektywne zarządzanie gminą, gmina Kłecko dobrym miejscem do zamieszkania oraz aktywne społeczeństwo obywatelskie motorem rozwoju gminy Kłecko. Wyznaczonym celom strategicznym i w dalszej części celom operacyjnym przypisano szereg działań planowanych w Gminie Kłecko do realizacji w ciągu najbliższych lat. Wymieniono m. in. następujące działania:

a) opracowanie i wdrożenie wysokich jakościowo standardów załatwiania spraw w Urzędzie Miejskim Gminy Kłecko i jednostkach organizacyjnych,

b) uruchomienie Punktu Bezpłatnej Pomocy Prawnej dla mieszkańców gminy,

c) opracowanie i wdrożenie strategii promocji Gminy Kłecko i produktu regionalnego, w tym uporządkowanie kwestii symboli gminnych i zagospodarowanie lokalnego dziedzictwa historycznego związanego z Powstaniem Wielkopolskim i obroną cywilną Kłecka w 1939 roku, a także z historią kłeckiego grodziska, w tym promowanie tego, że Kłecko znajduje się na Szlaku Piastowskim,

d) uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej oraz weryfikacja granic aglomeracji Kłecko dla gospodarki wodno-ściekowej,

e) budowę i modernizację nowoczesnych, bezpiecznych oraz wspierających edukację najmłodszych mieszkańców gminy placów zabaw w każdej wsi,

f) ograniczenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery poprzez doprowadzenie sieci gazowej do Kłecka i gazyfikację gminy,

g) tworzenie warunków do rozwoju podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej,

h) opracowanie planów zagospodarowania przestrzennego ze szczególnym uwzględnieniem zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej,

i) stworzenie miejsc do wypoczynku po pracy,

j) systematyczną rozbudowę infrastruktury sportowej: boisk, kortów, ścieżek biegowych, ścieżek rowerowych, klubów sportowych,

k) powstanie Domu Wczasów Dziecięcych, jako miejsca aktywnego wypoczynku dzieci,

l) organizację zbiorowego transportu publicznego,

m) lobbing władz gminy na rzecz budowy obwodnicy miasta Kłecka,

n) podjęcie przez Urząd Miejski Gminy Kłecko koordynacji działań edukacyjnych gminnych placówek oświatowych z potrzebami formułowanymi przez takie gremia, jak Cech Rzemieślniczy czy Rada Biznesu,

o) wparcie organizacji sprzedaży bezpośredniej produktów rolniczych poprzez budowę targowiska oraz organizację imprez promujących lokalnych producentów rolnych,

p) uruchomienie budżetu obywatelskiego.

Za główne źródła finansowania działań powiązanych z celami operacyjnymi uznano środki własne gminy oraz środki pochodzące z zewnętrznego finansowania, w tym pochodzące z Programów Operacyjnych realizowanych w Unii Europejskiej. W celu monitoringu założonych celów strategicznych i operacyjnych powołano zespół ds. strategii rozwoju gminy, którego zadaniem jest koordynowanie skutecznej realizacji strategii rozwoju Gminy Kłecko.

2. CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Kłecko położona jest w północno-wschodniej części województwa wielkopolskiego, na terenie Pojezierza Gnieźnieńskiego w odległości około 55 km od Poznania. Jest jedną z 10 jednostek samorządowych należących do powiatu gnieźnieńskiego.

W granicach administracyjnych gminy znajduje się miasto Kłecko i 23 sołectwa: Kłecko-Kolonia (będące częścią miasta), Bielawy, Biskupice, Bojanice, Brzozogaj, Czechy, Charbowo, Dębnica, Działyń (którego częścią jest osada Kopydłowo), Dziećmiarki, Gorzuchowo, Kamieniec, Komorowo, Michalcza, Polska Wieś, Pomarzany, Pruchnowo, Sulin, Świniary, Ułanowo, Wilkowyja, Waliszewo, Zakrzewo.

Powierzchnia gminy wynosi 13 193 ha, w 2017 roku mieszkało w Kłecku 7 500 osób. Dominującą funkcją gminy jest funkcja rolnicza, co potwierdza struktura użytkowania gruntów. Na terenie gminy dominują grunty rolne, obejmujące 88,4% ogółu obszaru, w tym grunty orne stanowią 81% powierzchni gminy. Analiza struktury użytkowania na terenie wiejskim i w samym mieście wykazała, że grunty rolne obejmują 81,4% obszarów wiejskich i 75,8% powierzchni miasta, co oznacza, że miasto, pomimo roli ośrodka usługowego, nadal utrzymuje funkcję rolniczą. Pozostałe funkcje użytkowania terenu o charakterze otwartym, takie jak łąki i pastwiska, czy tereny zadrzewione i zakrzewione obejmują niespełna 4% powierzchni gminy. Wyjątkowo niski udział, szczególnie na tle województwa (26% pow. województwa) stanowią tereny leśne, zajmujące niewiele ponad 5% powierzchni gminy. Gmina Kłecko charakteryzuje się niskim poziomem zurbanizowania. Tereny zurbanizowane i zabudowane stanowią niewiele ponad 3% powierzchni gminy, natomiast dominującą rolę w tej kategorii stanowią tereny komunikacyjne.

Główną osią komunikacyjną Kłecka jest droga wojewódzka nr 190 Krajenka – Szamocin – Margonin – Wągrowiec – Gniezno, przebiegająca przez gminę w układzie północ -południe. W części południowo-zachodniej zlokalizowany jest niewielki fragment kolejnej drogi wojewódzkiej nr 197 Sławica – Rejowiec – Kiszkowo – Gniezno. Układ drogowy uzupełnia sieć dróg powiatowych, o łącznej długości około 68 km, oraz sieć dróg gminnych. Przez obszar gminy przebiega, z południowego wschodu gminy na zachód, linia kolejowa nr 377, która obecnie wykorzystywana jest wyłącznie do przewozu towarów.

3. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU

W mieście Kłecko przeznaczono tereny w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego na: budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne, zabudowę mieszkaniowo – usługową, zabudowę wielorodzinną z usługami, zabudowę letniskową, działalność usługową, usługi oświaty oraz tereny komunikacji. W miejscowościach Wilkowyja i Dębnica tereny zostały przeznaczone na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i zabudowę mieszkaniową letniskową. We wsi Gorzuchowo planuje się zabudowę letniskową, mieszkalno-usługową i letniskową oraz usługową. W Dziećmiarkach natomiast przeznaczono tereny pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, zabudowę mieszkaniową jednorodzinną z usługami oraz zabudowę usługową, a w Czechach jedynie pod budownictwo letniskowe.

Przedstawione informacje dotyczące struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz uzbrojenia terenu zostały usystematyzowane w odniesieniu do poszczególnych miejscowości. Podstawą analizy był przegląd dostępnych danych i informacji oraz inwentaryzacja terenowa.

Opisane w rozdziale elementy przeznaczenia terenów oraz infrastruktury w odniesieniu do całej gminy, zostały zaprezentowane na załącznikach graficznych w skali 1:10 000. W stosunku do infrastruktury uszczegółowiono rodzaje czy klasyfikację sieci (np. elektroenergetycznej, gazowej, wodno-kanalizacyjnej i drogowej), z kolei w stosunku do przeznaczenia terenów wskazano istniejące typy zabudowy oraz formy zagospodarowania terenu.

MIASTO KŁECKO

Liczba mieszkańców: **2 549 os. (2020)**

Historyczny typ zabudowy: lokacja miasta na prawie niemieckim, zachowany średniowieczny układ miejscowości

Miasto Kłecko położone w centralnej części gminy w otoczeniu jeziora Kłeckiego i jeziora Gorzuchowskiego oraz łączącej te dwa akweny rzeki Małej Wełny. Przez miejscowość przebiega droga wojewódzka 190 relacji Gniezno-Wągrowiec oraz linia kolejowa 377 relacji Gniezno-Sława Wlkp., wykorzystywana obecnie tylko do przewozów towarowych. W centrum miasta przeważającym typem zabudowy jest zabudowa jednorodzinna. Jest to także obszar największej koncentracji zabudowy usługowej. Układ urbanistyczny miasta posiada zachowane do dziś cechy miasta średniowiecznego. Jest to czworoboczny rynek z ulicami wychodzącymi z jego naroży oraz charakterystyczna zabudowa pierzei rynkowych i ulic przyrynkowych, a także sieć ulic przecinająca się pod kątem prostym. Południowa część miasta wzdłuż drogi wojewódzkiej, ma z kolei charakter rozproszonej zabudowy zagrodowej. Ważnym elementem układu urbanistycznego Kłecka są zabytkowe obiekty m.in. zespół kościoła parafialnego p.w. św. Jerzego i św. Jadwigi, zespół dworca kolejowego, pozostałości zespołu dworskiego. Kościół to także istotna dominanta przestrzenna miasta. Na terenie Kłecka znajdują się ponadto liczne zabytkowe zabudowania mieszkalne i inne obiekty z przełomu XIX/XX w., m.in. budynek szkoły, poczty, posterunku policji, rzeźni czy budynki młyńskie. Na rynku znajduje się Pomnik „Bohaterskich Obrońców Kłecka 1939" upamiętniający mieszkańców miasta, którzy stanęli w jego obronie i zostali straceni na początku II wojny światowej. Wydarzenia, których symbolem jest pomnik sprawiły, że Kłecko bywa nazywane „Wielkopolskim Westerplatte".

Zgodnie z przeprowadzoną analizą dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu ustalono następujące atrybuty miejscowości:

Uwarunkowania infrastrukturalne	**Obsługa komunikacyjna**	
	droga wojewódzka	190
	drogi powiatowe	2151P, 2148P, 2194P
	drogi gminne	283025P, 283026P, 283027P, 283028P, 283029P, 283030P, 283031P, 283033P, 283034P, 283035P, 283036P, 283037P, 283038P, 283039P, 283040P, 283041P, 283042P, 283043P, 283044P, 283045P, 283046P, 283047P, 283048P, 283049P, 283050P, 283051P, 283052P, 283053P, 283054P, 283055P, 283056P, 283057P, 283058P, 283059P, 283060P, 283061P
	Obecność sieci infrastruktury technicznej	
	elektroenergetycznej	tak
	gazowej	tak
	wodociągowej	tak
	kanalizacyjnej sanitarnej	tak
Profil funkcjonalny i przeznaczenie terenów	**Obecność elementów zagospodarowania**	
	przestrzeni ogólnodostępnych	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, szkoły, przedszkole, place zabaw biblioteka, żłobek, plaża, boiska sportowe, miasteczko rowerowe;
	zieleni urządzonej	tak
	cmentarza	tak
	Obecność terenów zabudowy	
	mieszkaniowej jednorodzinnej	tak
	mieszkaniowej wielorodzinnej	tak
	zagrodowej	tak
	letniskowej	tak
	usługowej	tak
	obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	tak
	obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych	tak
	ogrodów działkowych	tak
	Przeważająca liczba kondygnacji w zabudowie	2

BIELAWY

Liczba mieszkańców: **113 os. (2020)**

Historyczny typ zabudowy wsi: niwowa

Bielawy to wieś znajdująca się na południe od miasta Kłecka. Miejscowość od północy powiązana jest drogą powiatową z Pruchnowem, a od południa z Sulinem, natomiast drogą gminną można dojechać do Dębnicy. Zabudowa wykształciła się wzdłuż drogi powiatowej 2155P oraz drogi gminnej 283009P. Dominującą formą zabudowy jest zabudowa zagrodowa, której towarzyszą pola uprawne. Na terenie miejscowości znajdują się zabytkowe zabudowania mieszkalne i gospodarskie z przełomu XIX/XX w., w tym budynek pełniący dawniej funkcję szkoły. Elementem wyróżniającym się w przestrzeni jest także kapliczka przydrożna z figurą Matki Boskiej oraz kamień upamiętniający Obrońców Kłecka rozstrzelanych przez hitlerowców. Dodatkowym elementem wzbogacającym przestrzeń są zadrzewienia wzdłuż cieku przepływającego przez wieś - Dopływ spod Bielaw.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu ustalono następujące atrybuty miejscowości:

Uwarunkowania infrastrukturalne	**Obsługa komunikacyjna**	
	droga powiatowa	2155P
	drogi gminne	283009P
	Obecność sieci infrastruktury technicznej	
	elektroenergetycznej	tak
	gazowej	nie
	wodociągowej	tak
	kanalizacyjnej sanitarnej	nie
Profil funkcjonalny i przeznaczenie terenów	**Obecność elementów zagospodarowania**	
	przestrzeni ogólnodostępnych	świetlica wiejska
	zieleni urządzonej	nie
	cmentarza	nie
	Obecność terenów zabudowy	
	mieszkaniowej jednorodzinnej	tak
	mieszkaniowej wielorodzinnej	nie
	zagrodowej	tak
	letniskowej	nie
	usługowej	nie
	obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	nie
	obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych	tak
	ogrodów działkowych	nie
	Przeważająca liczba kondygnacji w zabudowie	2

BISKUPICE

Liczba mieszkańców: **118 os. (2020)**

Historyczny typ zabudowy wsi: ulicowa

Biskupice to wieś znajdująca się we wschodniej części gminy nad jeziorem Biskupickim. Biskupice od północy powiązane są drogą powiatową z Kłeckiem, a od południa drogą gminną z Brzozogajem. Zabudowa wykształciła się wzdłuż drogi powiatowej 2194P oraz sieci dróg gminnych. Dominującą formą zabudowy jest zabudowa zagrodowa, której towarzyszą pola uprawne. Na terenie miejscowości znajdują się zabytkowe zabudowania mieszkalne i gospodarskie z początku XX w. Elementem wyróżniającym się w przestrzeni są dwie kapliczki przydrożne.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu ustalono następujące atrybuty miejscowości:

Uwarunkowania infrastrukturalne	**Obsługa komunikacyjna**	
	droga powiatowa	2194P
	drogi gminne	283018P, 283064P, 283065P, 283066P
	Obecność sieci infrastruktury technicznej	
	elektroenergetycznej	tak
	gazowej	nie
	wodociągowej	tak
	kanalizacyjnej sanitarnej	tak
Profil funkcjonalny i przeznaczenie terenów	**Obecność elementów zagospodarowania**	
	przestrzeni ogólnodostępnych	świetlica wiejska, wiata rekreacyjna, plac zabaw, siłownia zewnętrzna;
	zieleni urządzonej	nie
	cmentarza	nie
	Obecność terenów zabudowy	
	mieszkaniowej jednorodzinnej	tak
	mieszkaniowej wielorodzinnej	nie
	zagrodowej	tak
	letniskowej	tak
	usługowej	nie
	obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	nie
	obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych	nie
	ogrodów działkowych	nie
	Przeważająca liczba kondygnacji w zabudowie	2

BOJANICE

Liczba mieszkańców: **280 os. (2020)**

Historyczny typ zabudowy wsi: ulicowa

Bojanice to wieś znajdująca się we wschodniej części gminy. Sołectwo przecina droga powiatowa 2194P, łącząca je od zachodu z Biskupicami oraz od wschodu z Mącznikami w gm. wiejskiej Gniezno. Zabudowa miejscowości wykształciła się w dwóch obszarach. Przy zespole obiektów folwarcznych z przełomu XIX/XX w., położonych przy drogach gminnych 282011P i 283067P, stanowiących istotny element kompozycji urbanistycznej tej części miejscowości. Pozostała część wsi wykształciła się wzdłuż drogi gminnej 283016P. Dominującą tu formą zabudowy jest zabudowa zagrodowa, której towarzyszą pola uprawne. Elementem wyróżniającym się w przestrzeni jest kapliczka przydrożna.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu ustalono następujące atrybuty miejscowości:

Uwarunkowania infrastrukturalne	**Obsługa komunikacyjna**	
	droga powiatowa	2194P
	drogi gminne	283016P, 283017P, 282011P, 283067P
	Obecność sieci infrastruktury technicznej	
	elektroenergetycznej	tak
	gazowej	częściowo
	wodociągowej	tak
	kanalizacyjnej sanitarnej	tak
Profil funkcjonalny i przeznaczenie terenów	**Obecność elementów zagospodarowania**	
	przestrzeni ogólnodostępnych	świetlica wiejska, wiata rekreacyjna, boisko sportowe, place zabaw;
	zieleni urządzonej	nie
	cmentarza	nie
	Obecność terenów zabudowy	
	mieszkaniowej jednorodzinnej	tak
	mieszkaniowej wielorodzinnej	nie
	zagrodowej	tak
	letniskowej	nie
	usługowej	tak
	obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	nie
	obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych	tak
	ogrodów działkowych	nie
	Przeważająca liczba kondygnacji w zabudowie	2

BRZOZOGAJ

Liczba mieszkańców: **82 os. (2020)**

Historyczny typ zabudowy wsi: ulicowa

Brzozogaj to wieś znajdująca się we wschodniej części gminy położona na zachodniej krawędzi doliny jeziora Działyńskiego. Należy do grupy najmniejszych miejscowości w gminie Kłecko. Brzozogaj od północy powiązany jest drogą gminną z Biskupicami. Południowy skraj miejscowości przecina droga wojewódzka 190 relacji Kłecko-Gniezno. Zabudowa wykształciła się przy drodze gminnej 283018P. Dominującą formą zabudowy jest zabudowa wielorodzinna, w tym zabytkowy siedmiorak. Elementem wyróżniającym się w przestrzeni jest kapliczka przydrożna.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu ustalono następujące atrybuty miejscowości:

Uwarunkowania infrastrukturalne	**Obsługa komunikacyjna**	
	droga wojewódzka	190
	droga gminna	283018P
	Obecność sieci infrastruktury technicznej	
	elektroenergetycznej	tak
	gazowej	częściowo
	wodociągowej	tak
	kanalizacyjnej sanitarnej	tak
Profil funkcjonalny i przeznaczenie terenów	**Obecność elementów zagospodarowania**	
	przestrzeni ogólnodostępnych	nie
	zieleni urządzonej	nie
	cmentarza	nie
	Obecność terenów zabudowy	
	mieszkaniowej jednorodzinnej	tak
	mieszkaniowej wielorodzinnej	tak
	zagrodowej	tak
	letniskowej	nie
	usługowej	nie
	obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	nie
	obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych	tak
	ogrodów działkowych	nie
	Przeważająca liczba kondygnacji w zabudowie	2

CHARBOWO

Liczba mieszkańców: **203 os. (2020)**

Historyczny typ zabudowy wsi: niwowa

Charbowo wieś położona na północ od miasta Kłecka, na skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej 190 oraz drogi powiatowej 2147P, przy których znajduje się główna część zabudowy miejscowości. Pozostałe zabudowania występują w formie rozproszonej wokół sieci dróg gminnych. Dominującą formą zabudowy jest zabudowa zagrodowa, której towarzyszą pola uprawne. Na terenie miejscowości znajdują się zabytkowe budynki z początku XX w., w tym budynek pełniący dawniej funkcję szkoły oraz dawny dwór. Elementem wyróżniającym się w przestrzeni jest także kapliczka przydrożna z figurą Matki Boskiej, usytuowana przy skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej i gminnej.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu ustalono następujące atrybuty miejscowości:

Uwarunkowania infrastrukturalne	**Obsługa komunikacyjna**	
	droga wojewódzka	190
	droga powiatowa	2147P
	drogi gminne	283069P, 283003P, 283002P, 283001P
	Obecność sieci infrastruktury technicznej	
	elektroenergetycznej	tak
	gazowej	nie
	wodociągowej	tak
	kanalizacyjnej sanitarnej	tak
Profil funkcjonalny i przeznaczenie terenów	**Obecność elementów zagospodarowania**	
	przestrzeni ogólnodostępnych	świetlica wiejska, boisko sportowe, plac zabaw, siłownia zewnętrzna;
	zieleni urządzonej	nie
	cmentarza	tak
	Obecność terenów zabudowy	
	mieszkaniowej jednorodzinnej	tak
	mieszkaniowej wielorodzinnej	nie
	zagrodowej	tak
	letniskowej	nie
	usługowej	tak
	obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	tak
	obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych	tak
	ogrodów działkowych	nie
	Przeważająca liczba kondygnacji w zabudowie	2

CZECHY

Liczba mieszkańców: **121 os. (2020)**

Historyczny typ zabudowy wsi: niwowa

Czechy to miejscowość granicząca od północy z miastem Kłeckiem. Zabudowa zlokalizowana jest wzdłuż drogi powiatowej 2151P oraz sieci dróg gminnych. Wykształciła się tutaj głównie zabudowa zagrodowa, której towarzyszą pola uprawne. Na terenie miejscowości znajdują się zabytkowe zabudowania mieszkalne i gospodarskie z początku XX w. Elementem wyróżniającym się w przestrzeni jest także kapliczka przydrożna z figurą Matki Boskiej.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu ustalono następujące atrybuty miejscowości:

Uwarunkowania infrastrukturalne	**Obsługa komunikacyjna**	
	droga powiatowa	2151P
	drogi gminne	283068P, 283020P, 283048P
	Obecność sieci infrastruktury technicznej	
	elektroenergetycznej	tak
	gazowej	nie
	wodociągowej	tak
	kanalizacyjnej sanitarnej	tak
Profil funkcjonalny i przeznaczenie terenów	**Obecność elementów zagospodarowania**	
	przestrzeni ogólnodostępnych	plac zabaw, wiata rekreacyjna, boisko sportowe;
	zieleni urządzonej	nie
	cmentarza	nie
	Obecność terenów zabudowy	
	mieszkaniowej jednorodzinnej	tak
	mieszkaniowej wielorodzinnej	nie
	zagrodowej	tak
	letniskowej	tak
	usługowej	nie
	obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	tak
	obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych	tak
	ogrodów działkowych	nie
	Przeważająca liczba kondygnacji w zabudowie	2

DĘBNICA

Liczba mieszkańców: **520 os. (2020)**

Historyczny typ zabudowy wsi: widlica

Dębnica to jedna z najliczniej zamieszkałych miejscowości. Położona jest w południowej części gminy po obu stronach krawędzi doliny rzeki Małej Wełny, która w południowej części wsi przepływa przez jezioro Dębnickie. Historycznie zabudowa zlokalizowana była na rozwidleniu dwóch dróg, obecnie zabudowa rozwija się wzdłuż dróg powiatowych 2196P, 2195P i sieci dróg gminnych. Występuje tu głównie zwarta zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa, której towarzyszą pola uprawne. Wyjątek stanowi wschodnia część miejscowości, gdzie zabudowa ma charakter rozproszony. Ważnym elementem kompozycji urbanistycznej Dębnicy są zabytkowe obiekty m.in. zespołu folwarcznego i zespołu zabudowań przy kościele par. p.w. św. Mikołaja. Kościół to także istotna dominanta przestrzenna miejscowości, która wraz z plebanią tworzy niepowtarzalne wnętrze krajobrazowe miejscowości. Na terenie wsi znajdują się ponadto zabytkowe zabudowania mieszkalne i gospodarskie z przełomu XIX/XX w. Elementem wyróżniającym się w przestrzeni jest także kapliczka przydrożna z figurą Chrystusa. Ponadto dodatkowym elementem wzbogacającym przestrzeń Dębnicy są zadrzewienia wzdłuż rzeki Mała Wełna.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu ustalono następujące atrybuty miejscowości:

Uwarunkowania infrastrukturalne	**Obsługa komunikacyjna**	
	drogi powiatowe	2196P, 2195P
	drogi gminne	283070P, 283022P, 283072P, 283009P, 283071P, 283073P, 283018P, 283010P, 283012P
	Obecność sieci infrastruktury technicznej	
	elektroenergetycznej	tak
	gazowej	nie
	wodociągowej	tak
	kanalizacyjnej sanitarnej	tak
Profil funkcjonalny i przeznaczenie terenów	**Obecność elementów zagospodarowania**	
	przestrzeni ogólnodostępnych	świetlica wiejska, szkoła, plac zabaw, boisko sportowe, szkoła, przedszkole;
	zieleni urządzonej	nie
	cmentarza	tak
	Obecność terenów zabudowy	
	mieszkaniowej jednorodzinnej	tak
	mieszkaniowej wielorodzinnej	tak
	zagrodowej	tak
	letniskowej	tak
	usługowej	tak
	obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	nie
	obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych	tak
	ogrodów działkowych	nie

Przeważająca liczba kondygnacji w zabudowie	2

DZIAŁYŃ

Liczba mieszkańców: **606 os. (2020)**

Historyczny typ zabudowy wsi: niwowa

Działyń położony jest w południowo-wschodniej części gminy na krawędzi doliny jeziora Działyńskiego. Jest drugą pod względem liczby mieszkańców miejscowością na obszarze gminy. Południowy jej skraj przecina droga wojewódzka 190, którą można dojechać do Kłecka oraz Gniezna. Zabudowa wykształciła się głównie wzdłuż drogi powiatowej 2195P. Dominującą formą zabudowy są budynki wielorodzinne (bloki), związane z dawnym Państwowym Gospodarstwem Rolnym. Ważnym elementem kompozycji urbanistycznej Działynia są zabytkowe obiekty zespołu dworsko-folwarcznego wraz z parkiem krajobrazowym. Elementem wyróżniającym się w przestrzeni jest także kościół św. Jana Chrzciciela.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu ustalono następujące atrybuty miejscowości:

Uwarunkowania infrastrukturalne	**Obsługa komunikacyjna**	
	droga wojewódzka	190
	droga powiatowa	2195P
	droga gminna	283013P
	Obecność sieci infrastruktury technicznej	
	elektroenergetycznej	tak
	gazowej	tak
	wodociągowej	tak
	kanalizacyjnej sanitarnej	tak
Profil funkcjonalny i przeznaczenie terenów	**Obecność elementów zagospodarowania**	
	przestrzeni ogólnodostępnych	świetlica wiejska, boiska sportowe, siłownia zewnętrzna,
	zieleni urządzonej	tak – zabytkowy park krajobrazowy
	cmentarza	nie
	Obecność terenów zabudowy	
	mieszkaniowej jednorodzinnej	tak
	mieszkaniowej wielorodzinnej	tak
	zagrodowej	nie
	letniskowej	nie
	usługowej	tak
	obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	tak
	obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych	tak
	ogrodów działkowych	tak
	Przeważająca liczba kondygnacji w zabudowie	2

DZIEĆMIARKI

Liczba mieszkańców: **180 os. (2020)**

Historyczny typ zabudowy wsi: ulicowa

Miejscowość położona w południowo-zachodniej części gminy, granicząca z gminą Kiszkowo. Miejscowość w całości znajduje się na terenie Lednickiego Parku Krajobrazowego. Zabudowa wykształciła się tu między jeziorami Linie i Bakorce (Bachorce) wzdłuż drogi powiatowej 2151P, która łączy Dziećmiarki z miastem Kłeckiem, a od południa z drogą wojewódzką relacji Kiszkowo-Gniezno. Dominującą formą zabudowy jest zabudowa jednorodzinna i zagrodowa, której towarzyszą pola uprawne. Na terenie miejscowości znajdują się zabytkowe obiekty m.in. pozostałości zespołu folwarcznego z końca XIX w. oraz park z połowy XIX w., stanowiące ważny element kompozycji urbanistycznej wsi. Elementem wyróżniającym się w przestrzeni jest również kapliczka przydrożna św. Wawrzyńca nieopodal parku oraz kapliczka z figurą Matki Boskiej przy drodze na Czechy.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu ustalono następujące atrybuty miejscowości:

Uwarunkowania infrastrukturalne	**Obsługa komunikacyjna**	
	droga powiatowa	2151P
	drogi gminne	283008P, 283009P, 283075P, 283074P
	Obecność sieci infrastruktury technicznej	
	elektroenergetycznej	tak
	gazowej	nie
	wodociągowej	tak
	kanalizacyjnej sanitarnej	tak
Profil funkcjonalny i przeznaczenie terenów	**Obecność elementów zagospodarowania**	
	przestrzeni ogólnodostępnych	świetlica wiejska, plac zabaw, boisko sportowe, siłownia zewnętrzna, wiata rekreacyjna
	zieleni urządzonej	nie
	cmentarza	nie
	Obecność terenów zabudowy	
	mieszkaniowej jednorodzinnej	tak
	mieszkaniowej wielorodzinnej	tak
	zagrodowej	tak
	letniskowej	tak
	usługowej	nie
	obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	nie
	obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych	nie
	ogrodów działkowych	nie
	Przeważająca liczba kondygnacji w zabudowie	2

GORZUCHOWO

Liczba mieszkańców: **243 os. (2020)**

Historyczny typ zabudowy wsi: ulicowa

Wieś średniej wielkości położona na zachodniej krawędzi doliny jeziora Gorzuchowskiego. Główna część miejscowości z zabudowaniami mieszkalnymi jedno i wielorodzinnymi, znajduje się przy drodze powiatowej 2154P, która łączy Gorzuchowo od północy z Wilkowyją i od południa z Zakrzewem. Pozostałe zabudowania o charakterze zabudowy zagrodowej, są rozproszone przy sieci dróg gminnych, w oddaleniu od centrum miejscowości. W Gorzuchowie znajdują się zabytkowe zabudowania, w tym budynek dawnej szkoły z początku XX w. Elementem wyróżniającym się w przestrzeni jest także rzeźba Zielarki z Gorzuchowa oraz kapliczka przydrożna z figurą Matki Boskiej.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu ustalono następujące atrybuty miejscowości:

Uwarunkowania infrastrukturalne	**Obsługa komunikacyjna**	
	droga powiatowa	2154P, 2192P
	drogi gminne	283005P, 283006P, 283076P, 283090P
	Obecność sieci infrastruktury technicznej	
	elektroenergetycznej	tak
	gazowej	nie
	wodociągowej	tak
	kanalizacyjnej sanitarnej	częściowa
Profil funkcjonalny i przeznaczenie terenów	**Obecność elementów zagospodarowania**	
	przestrzeni ogólnodostępnych	świetlica wiejska, boisko sportowe, wiata rekreacyjna, plac zabaw;
	zieleni urządzonej	nie
	cmentarza	nie
	Obecność terenów zabudowy	
	mieszkaniowej jednorodzinnej	tak
	mieszkaniowej wielorodzinnej	tak
	zagrodowej	tak
	letniskowej	tak
	usługowej	tak
	obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	tak
	obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych	tak
	ogrodów działkowych	tak
	Przeważająca liczba kondygnacji w zabudowie	2

KAMIENIEC

Liczba mieszkańców: **172 os. (2020)**

Historyczny typ zabudowy wsi: widlica

Kamieniec to najbardziej na zachód położona wieś w gminie Kłecko. Miejscowość od południa przecina droga powiatowa 2147P, którą można dojechać do Charbowa i drogi wojewódzkiej. Historycznie zabudowa zlokalizowana była na rozwidleniu dwóch dróg, obecnie zabudowa rozwija się wzdłuż sieci dróg gminnych. Występuje tu stosunkowo zwarta zabudowa zagrodowa oraz budynki wielorodzinne (bloki), związane z dawnym Państwowym Gospodarstwem Rolnym. Na terenie miejscowości znajdują się zabytkowe zabudowania mieszkalne i gospodarskie z przełomu XIX/XX w. m.in. budynek dawnej szkoły. Obiektem wyróżniającym się w przestrzeni jest także kapliczka przydrożna. Dodatkowym elementem wzbogacającym przestrzeń są zadrzewienia wzdłuż cieku przepływającego przez Kamieniec - Dopływu z Pomarzan. W sąsiedztwie wsi znajduje się również fragment cennego przyrodniczo obszaru Natura 2000.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu ustalono następujące atrybuty miejscowości:

Uwarunkowania infrastrukturalne	**Obsługa komunikacyjna**	
	droga powiatowa	2147P, 2193P
	drogi gminne	283077P, 283004P
	Obecność sieci infrastruktury technicznej	
	elektroenergetycznej	tak
	gazowej	nie
	wodociągowej	tak
	kanalizacyjnej sanitarnej	nie
Profil funkcjonalny i przeznaczenie terenów	**Obecność elementów zagospodarowania**	
	przestrzeni ogólnodostępnych	świetlica wiejska, plac zabaw, boisko sportowe
	zieleni urządzonej	nie
	cmentarza	nie
	Obecność terenów zabudowy	
	mieszkaniowej jednorodzinnej	tak
	mieszkaniowej wielorodzinnej	tak
	zagrodowej	tak
	letniskowej	nie
	usługowej	nie
	obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	nie
	obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych	tak
	ogrodów działkowych	nie
	Przeważająca liczba kondygnacji w zabudowie	2

KOMOROWO

Liczba mieszkańców: **187 os. (2020)**

Historyczny typ zabudowy wsi: niwowa

Komorowo jest najbardziej wysuniętą na południe częścią gminy, w całości położoną na terenie Lednickiego Parku Krajobrazowego. Zabudowa zlokalizowana jest głównie wzdłuż drogi wojewódzkiej 197 relacji Kiszkowo-Gniezno, a także drogi powiatowej 2155P w kierunku Sulina. Dominującą formą zabudowy jest zabudowa zagrodowa, która za wyjątkiem centralnej części Komorowa ma charakter rozproszony. Na terenie miejscowości znajdują się zabytkowe zabudowania z początku XX w., a także cmentarz ewangelicki. Elementem wyróżniającym się w przestrzeni są także dwie kapliczki przydrożne z figurami Chrystusa i Matki Boskiej. Dodatkowym elementem wzbogacającym przestrzeń są zadrzewienia wzdłuż cieku przepływającego przez Komorowo - Dopływ spod Sulina.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu ustalono następujące atrybuty miejscowości:

Uwarunkowania infrastrukturalne	**Obsługa komunikacyjna**	
	droga wojewódzka	197
	droga powiatowa	2155P
	drogi gminne	283015P, 283078P, 283079P, 283080P
	Obecność sieci infrastruktury technicznej	
	elektroenergetycznej	tak
	gazowej	tak
	wodociągowej	tak
	kanalizacyjnej sanitarnej	nie
Profil funkcjonalny i przeznaczenie terenów	**Obecność elementów zagospodarowania**	
	przestrzeni ogólnodostępnych	świetlica wiejska, plac zabaw, boisko sportowe
	zieleni urządzonej	tak
	cmentarza	tak
	Obecność terenów zabudowy	
	mieszkaniowej jednorodzinnej	tak
	mieszkaniowej wielorodzinnej	nie
	zagrodowej	tak
	letniskowej	nie
	usługowej	nie
	obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	nie
	obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych	tak
	ogrodów działkowych	nie
	Przeważająca liczba kondygnacji w zabudowie	2

KOPYDŁOWO osada będąca częścią Działynia

Liczba mieszkańców: **70 os. (2020)**

Historyczny typ zabudowy wsi: -

Osada w gminie Kłecko. Położona we wschodniej części gminy przy granicy z gminą wiejską Gniezno. Zabudowa o charakterze zagrodowym zlokalizowana jest przy dwóch drogach gminnych. W Kopydłowie znajduje się zabytkowy obiekt stanowiący pozostałość zespołu folwarcznego z początku XX w. W centrum miejscowości zlokalizowana jest kapliczka z figurą Matki Boskiej.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu ustalono następujące atrybuty miejscowości:

Uwarunkowania infrastrukturalne	**Obsługa komunikacyjna**	
	drogi gminne	283014P, 283062P
	inne	ścieżka rowerowa
	Obecność sieci infrastruktury technicznej	
	elektroenergetycznej	tak
	gazowej	częściowo
	wodociągowej	tak
	kanalizacyjnej sanitarnej	tak
Profil funkcjonalny i przeznaczenie terenów	**Obecność elementów zagospodarowania**	
	przestrzeni ogólnodostępnych	plac zabaw
	zieleni urządzonej	nie
	cmentarza	nie
	Obecność terenów zabudowy	
	mieszkaniowej jednorodzinnej	tak
	mieszkaniowej wielorodzinnej	tak
	zagrodowej	nie
	letniskowej	nie
	usługowej	nie
	obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	nie
	obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych	nie
	ogrodów działkowych	nie
	Przeważająca liczba kondygnacji w zabudowie	2

MICHALCZA

Liczba mieszkańców: **243 os. (2020)**

Historyczny typ zabudowy wsi: ulicowa

Michalcza to wieś znajdująca się w zachodnio-północnej części gminy. Wieś od południa powiązana jest drogą powiatową z Pomarzanami, a od zachodu z drogą wojewódzką nr 190 relacji Kłecko-Wągrowiec. Zabudowa wykształciła się wzdłuż drogi powiatowej 2190P oraz drogi gminnej 283024P. Dominującą formą zabudowy jest rozproszona zabudowa zagrodowa, której towarzyszą pola uprawne. W Michalczy występuje także zabudowa wielorodzinna (bloki), związana z dawnym Państwowym Gospodarstwem Rolnym. Na terenie miejscowości znajdują się także zabytkowe obiekty, w tym m in. budynek dawnej szkoły.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu ustalono następujące atrybuty miejscowości:

Uwarunkowania infrastrukturalne	**Obsługa komunikacyjna**	
	droga powiatowa	2190P
	drogi gminne	283024P, 220548P, 220533P
	inne	ścieżka rowerowa
	Obecność sieci infrastruktury technicznej	
	elektroenergetycznej	tak
	gazowej	nie
	wodociągowej	tak
	kanalizacyjnej sanitarnej	nie
Profil funkcjonalny i przeznaczenie terenów	**Obecność elementów zagospodarowania**	
	przestrzeni ogólnodostępnych	świetlica wiejska, plac zabaw, boiska sportowe, wiata rekreacyjna, siłownia zewnętrzna;
	zieleni urządzonej	nie
	cmentarza	nie
	Obecność terenów zabudowy	
	mieszkaniowej jednorodzinnej	tak
	mieszkaniowej wielorodzinnej	tak
	zagrodowej	tak
	letniskowej	nie
	usługowej	tak
	obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	nie
	obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych	tak
	ogrodów działkowych	nie
	Przeważająca liczba kondygnacji w zabudowie	2

POLSKA WIEŚ

Liczba mieszkańców: **234 os. (2020)**

Historyczny typ zabudowy wsi: ulicowa

Miejscowość położona na północ od miasta Kłecka i na południe od miejscowości Charbowo. Zabudowa zlokalizowana jest wzdłuż drogi wojewódzkiej 190 oraz sieci dróg powiatowych i gminnych. W centralnej części miejscowości przeważa zwarta zabudowa jednorodzinna. Pozostałe zabudowania w formie rozproszonej zabudowy zagrodowej położone są w oddaleniu od centrum miejscowości. Zachodnia część Polskiej Wsi łączy się z miejscowością Wilkowyja, tworząc jedną funkcjonalną całość. W miejscowości znajdują się zabytkowe zabudowania, w tym budynek dawnego młyna i mleczarni z początku XX w. Elementem wyróżniającym się w przestrzeni jest także kapliczka przydrożna z figurą Matki Boskiej.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu ustalono następujące atrybuty miejscowości:

Uwarunkowania infrastrukturalne	**Obsługa komunikacyjna**	
	droga wojewódzka	190
	drogi powiatowe	2154P, 2191P
	drogi gminne	283002P, 283083P
	inne	ścieżka rowerowa
	Obecność sieci infrastruktury technicznej	
	elektroenergetycznej	tak
	gazowej	częściowa
	wodociągowej	tak
	kanalizacyjnej sanitarnej	tak
Profil funkcjonalny i przeznaczenie terenów	**Obecność elementów zagospodarowania**	
	przestrzeni ogólnodostępnych	plac zabaw, wiata rekreacyjna, siłownia zewnętrzna;
	zieleni urządzonej	tak
	cmentarza	tak
	Obecność terenów zabudowy	
	mieszkaniowej jednorodzinnej	tak
	mieszkaniowej wielorodzinnej	nie
	zagrodowej	tak
	letniskowej	nie
	usługowej	nie
	obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	tak
	obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych	nie
	ogrodów działkowych	nie
	Przeważająca liczba kondygnacji w zabudowie	2

POMARZANY

Liczba mieszkańców: **100 os. (2020)**

Historyczny typ zabudowy wsi: niwowa

Miejscowość położona w zachodniej części gminy przy granicy z gminą Skoki. Zabudowa zlokalizowana jest wzdłuż sieci dróg gminnych oraz przy drodze powiatowej 2190P, którą kierując się na północ można dojechać do Michalczy, a na wschód do Wilkowyji. W bliskim sąsiedztwie zabudowy wsi znajduje się fragment obszaru Natura 2000. W miejscowości dominuje zabudowa wielorodzinna (bloki) związana z dawnym Państwowym Gospodarstwem Rolnym. Ważnym elementem kompozycji urbanistycznej Pomarzan są pozostałości zabytkowego zespołu pałacowego z końca XIX w. wraz z parkiem krajobrazowym. Istotną dominantę przestrzenną miejscowości stanowi zabytkowy kościół par. p.w. Opieki Matki Boskiej. Elementem wyróżniającym się w przestrzeni są także dwie kapliczki przydrożne.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu ustalono następujące atrybuty miejscowości:

Uwarunkowania infrastrukturalne	**Obsługa komunikacyjna**	
	droga powiatowa	2190P
	drogi gminne	283004P, 283063P
	Obecność sieci infrastruktury technicznej	
	elektroenergetycznej	tak
	gazowej	nie
	wodociągowej	tak
	kanalizacyjnej sanitarnej	nie
Profil funkcjonalny i przeznaczenie terenów	**Obecność elementów zagospodarowania**	
	przestrzeni ogólnodostępnych	Plac zabaw, wiata rekreacyjna;
	zieleni urządzonej	tak
	cmentarza	tak
	Obecność terenów zabudowy	
	mieszkaniowej jednorodzinnej	tak
	mieszkaniowej wielorodzinnej	tak
	zagrodowej	tak
	letniskowej	nie
	usługowej	tak
	obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	nie
	obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych	tak
	ogrodów działkowych	nie
	Przeważająca liczba kondygnacji w zabudowie	2

PRUCHNOWO

Liczba mieszkańców: **129 os. (2020)**

Historyczny typ zabudowy wsi: rozproszona

Miejscowość sąsiadująca od północy z miastem Kłeckiem. Położona przy drodze powiatowej 2155P, łączącej od wschodu miejscowość z drogą wojewódzką 190, a od południa z miejscowością Bielawy. W Pruchnowie dominuje zabudowa wielorodzinna, związana z dawnym Państwowym Gospodarstwem Rolnym. W miejscowości znajdują się zabytkowe zabudowania zespołu folwarcznego z ok. 1900 roku, stanowiące istotny element kompozycji urbanistycznej wsi.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu ustalono następujące atrybuty miejscowości:

Uwarunkowania infrastrukturalne	**Obsługa komunikacyjna**	
	droga wojewódzka	190
	droga powiatowa	2155P
	Obecność sieci infrastruktury technicznej	
	elektroenergetycznej	tak
	gazowej	nie
	wodociągowej	tak
	kanalizacyjnej sanitarnej	nie
Profil funkcjonalny i przeznaczenie terenów	**Obecność elementów zagospodarowania**	
	przestrzeni ogólnodostępnych	Plac zabaw, wiata rekreacyjna
	zieleni urządzonej	nie
	cmentarza	nie
	Obecność terenów zabudowy	
	mieszkaniowej jednorodzinnej	tak
	mieszkaniowej wielorodzinnej	tak
	zagrodowej	tak
	letniskowej	nie
	usługowej	nie
	obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	nie
	obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych	tak
	ogrodów działkowych	nie
	Przeważająca liczba kondygnacji w zabudowie	2

SULIN

Liczba mieszkańców: **136 os. (2020)**

Historyczny typ zabudowy wsi: niwowa

Sulin to wieś znajdująca się w południowej części gminy, w granicy Lednickiego Parku Krajobrazowego. Miejscowość od północy powiązana jest drogą powiatową z Bielawami, a od południa z Komorowem. Zabudowa Sulina wykształciła się na rozstaju drogi powiatowej i drogi gminnej. Przeważa zabudowa zagrodowa i jednorodzinna. Ważnym elementem kompozycji urbanistycznej Sulina jest zabytkowy zespół dworski z końca XIX w. Elementem wyróżniającym się w przestrzeni są także dwie kapliczki przydrożne.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu ustalono następujące atrybuty miejscowości:

Uwarunkowania infrastrukturalne	**Obsługa komunikacyjna**	
	droga powiatowa	2155P, 2195P
	droga gminna	283011P, 283012P, 283008P
	Obecność sieci infrastruktury technicznej	
	elektroenergetycznej	tak
	Gazowej	nie
	Wodociągowej	tak
	kanalizacyjnej sanitarnej	nie
Profil funkcjonalny i przeznaczenie terenów	**Obecność elementów zagospodarowania**	
	przestrzeni ogólnodostępnych	świetlica wiejska, boisko sportowe, plac zabaw, siłownia zewnętrzna;
	zieleni urządzonej	tak
	Cmentarza	nie
	Obecność terenów zabudowy	
	mieszkaniowej jednorodzinnej	tak
	mieszkaniowej wielorodzinnej	tak
	Zagrodowej	tak
	Letniskowej	nie
	Usługowej	nie
	obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	nie
	obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych	tak
	ogrodów działkowych	nie
	Przeważająca liczba kondygnacji w zabudowie	2

ŚWINIARY

Liczba mieszkańców: **296 os. (2020)**

Historyczny typ zabudowy wsi: niwowa

Świniary to wieś położona w północnej części gminy. Główna część miejscowości położona jest przy drodze powiatowej 2147P w kierunku Janowca Wielkopolskiego, a także wokół sieci dróg gminnych. Pozostałe zabudowania występują w formie rozproszonej, przy drodze powiatowej 2191P w kierunku jeziora Kłeckiego. W miejscowości przeważa zabudowa zagrodowa. W Świniarach znajdują się zabytkowe obiekty z przełomu XIX/XX w., m.in. budynki mieszkalne, cmentarz ewangelicki oraz kościół par. p.w. NMP Królowej Polski. Elementem wyróżniającym się w przestrzeni są także kapliczki przydrożne.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu ustalono następujące atrybuty miejscowości:

Uwarunkowania infrastrukturalne	**Obsługa komunikacyjna**	
	drogi powiatowe	2147P, 2191P, 2150P
	drogi gminne	283002P, 283084P, 283001P, 220547P
	Obecność sieci infrastruktury technicznej	
	elektroenergetycznej	tak
	Gazowej	nie
	wodociągowej	tak
	kanalizacyjnej sanitarnej	nie
Profil funkcjonalny i przeznaczenie terenów	**Obecność elementów zagospodarowania**	
	przestrzeni ogólnodostępnych	świetlica wiejska, boisko sportowe, plac zabaw, siłownia zewnętrzna;
	zieleni urządzonej	nie
	Cmentarza	tak
	Obecność terenów zabudowy	
	mieszkaniowej jednorodzinnej	tak
	mieszkaniowej wielorodzinnej	tak
	zagrodowej	tak
	letniskowej	nie
	Usługowej	tak
	obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	tak
	obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych	tak
	ogrodów działkowych	nie
	Przeważająca liczba kondygnacji w zabudowie	2

UŁANOWO

Liczba mieszkańców: **201 os. (2020)**

Historyczny typ zabudowy wsi: ulicowa

Ułanowo położone jest w północnej części gminy. Od południa sąsiaduje z Charbowem, a od północnego-wschodu ze Świniarami. Zabudowa wykształciła się głównie wzdłuż sieci dróg gminnych powiązanych z drogą powiatową 2147P. Przeważa tu stosunkowo zwarta zabudowa zagrodowa w centralnej części wsi i rozproszona na jej północnych krańcach. Ważnym elementem kompozycji urbanistycznej Ułanowa są pozostałości zespołu dworskiego, w tym dwór i park krajobrazowy z pierwszej połowy XIX w. Na terenie miejscowości znajdują się również zabytkowe zabudowania mieszkalne i gospodarskie m.in. budynek dawnej szkoły. Elementem wyróżniającym się w przestrzeni jest również kapliczka przydrożna Matki Boskiej.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu ustalono następujące atrybuty miejscowości:

Uwarunkowania infrastrukturalne	**Obsługa komunikacyjna**	
	droga powiatowa	2147P
	drogi gminne	283001P, 283085P, 220547P, 283002P
	Obecność sieci infrastruktury technicznej	
	elektroenergetycznej	tak
	Gazowej	nie
	wodociągowej	tak
	kanalizacyjnej sanitarnej	tak
Profil funkcjonalny i przeznaczenie terenów	**Obecność elementów zagospodarowania**	
	przestrzeni ogólnodostępnych	świetlica wiejska, boisko sportowe, plac zabaw;
	zieleni urządzonej	nie
	Cmentarza	tak
	Obecność terenów zabudowy	
	mieszkaniowej jednorodzinnej	tak
	mieszkaniowej wielorodzinnej	nie
	zagrodowej	tak
	letniskowej	nie
	Usługowej	tak
	obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	tak
	obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych	tak
	ogrodów działkowych	nie
	Przeważająca liczba kondygnacji w zabudowie	2

WALISZEWO

Liczba mieszkańców: **114 os. (2020)**

Historyczny typ zabudowy wsi: niwowa

Miejscowość położona w południowo-zachodniej części gminy, granicząca z gminą Kiszkowo. Miejscowość w całości znajduje się na terenie Lednickiego Parku Krajobrazowego. Zabudowa wykształciła się nad jeziorem Lednickim, wzdłuż drogi gminnej 283021P, która łączy Waliszewo z drogą wojewódzką relacji Kiszkowo-Gniezno oraz dalej na północ drogą powiatową w kierunku Kłecka. Dominującą formą zabudowy jest zabudowa jednorodzinna i zagrodowa. Na terenie miejscowości znajdują się zabytkowe zabudowania, w tym drewniany kościół z 1759 roku. Ponadto elementem wyróżniającym się w przestrzeni jest rzeźba Karczmarza znajdująca się przy drodze wojewódzkiej.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu ustalono następujące atrybuty miejscowości:

Uwarunkowania infrastrukturalne	**Obsługa komunikacyjna**	
	drogi gminne	283021P, 283015P
	Obecność sieci infrastruktury technicznej	
	elektroenergetycznej	tak
	Gazowej	nie
	wodociągowej	tak
	kanalizacyjnej sanitarnej	nie
Profil funkcjonalny i przeznaczenie terenów	**Obecność elementów zagospodarowania**	
	przestrzeni ogólnodostępnych	świetlica wiejska, plac zabaw, siłownia zewnętrzna, wiata rekreacyjna;
	zieleni urządzonej	nie
	Cmentarza	tak
	Obecność terenów zabudowy	
	mieszkaniowej jednorodzinnej	tak
	mieszkaniowej wielorodzinnej	nie
	zagrodowej	tak
	letniskowej	tak
	Usługowej	tak
	obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	nie
	obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych	tak
	ogrodów działkowych	nie
	Przeważająca liczba kondygnacji w zabudowie	2

WILKOWYJA

Liczba mieszkańców: **411 os. (2020)**

Historyczny typ zabudowy wsi: ulicowa

Miejscowość położona na zachodniej krawędzi doliny jeziora Gorzuchowskiego, skąd rozpościera się widok na panoramę miasta Kłecka. Główna część miejscowości z zabudowaniami mieszkalnymi jednorodzinnymi, znajduje się przy drodze powiatowej 2154P, która łączy Wilkowyję z Polską Wsią i drogą wojewódzką nr 190. Pozostałe zabudowania w formie rozproszonej zabudowy zagrodowej położone są w oddaleniu od centrum miejscowości przy sieci dróg gminnych. Ponadto wschodnia część zabudowy wsi łączy się z zabudowaniami Polskiej Wsi, tworząc jedną funkcjonalną całość. W miejscowości znajdują się zabytkowe zabudowania z przełomu XIX i XX, w tym dawny budynek dworu i szkoły oraz zabudowania związane z gorzelnią a także zabytkowy cmentarz ewangelicki.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu ustalono następujące atrybuty miejscowości:

Uwarunkowania infrastrukturalne	**Obsługa komunikacyjna**	
	drogi powiatowe	2154P, 2190P, 2147P
	drogi gminne	283005P,283006P, 283007P, 283076P
	Obecność sieci infrastruktury technicznej	
	elektroenergetycznej	tak
	Gazowej	częściowa
	wodociągowej	tak
	kanalizacyjnej sanitarnej	częściowa
Profil funkcjonalny i przeznaczenie terenów	**Obecność elementów zagospodarowania**	
	przestrzeni ogólnodostępnych	świetlica wiejska, place zabaw, wiata rekreacyjna;
	zieleni urządzonej	nie
	Cmentarza	tak
	Obecność terenów zabudowy	
	mieszkaniowej jednorodzinnej	tak
	mieszkaniowej wielorodzinnej	nie
	zagrodowej	tak
	letniskowej	nie
	Usługowej	tak
	obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	tak
	obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych	tak
	ogrodów działkowych	nie
	Przeważająca liczba kondygnacji w zabudowie	2

ZAKRZEWO

Liczba mieszkańców: **126 os. (2020)**

Historyczny typ zabudowy wsi: niwowa

Miejscowość położona w zachodniej części gminy, w całości na terenie Lednickiego Parku Krajobrazowego. Przez jej północny skraj przepływa rzeka Mała Wełna. Występuje tu zabudowa jedno i wielorodzinna, która wykształciła się przede wszystkim wzdłuż drogi powiatowej. Ważnym elementem kompozycji urbanistycznej Zakrzewa są zabytkowy zespół pałacowy z parkiem krajobrazowym oraz zespół folwarczny z drugiej połowy XIX w.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu ustalono następujące atrybuty miejscowości:

Uwarunkowania infrastrukturalne	**Obsługa komunikacyjna**	
	droga powiatowa	2154P
	drogi gminne	283008P, 284023P, 283089P
	Obecność sieci infrastruktury technicznej	
	elektroenergetycznej	tak
	Gazowej	nie
	wodociągowej	tak
	kanalizacyjnej sanitarnej	tak
Profil funkcjonalny i przeznaczenie terenów	**Obecność elementów zagospodarowania**	
	przestrzeni ogólnodostępnych	plac zabaw, boisko sportowe, wiata rekreacyjna, siłownia zewnętrzna;
	zieleni urządzonej	tak
	Cmentarza	nie
	Obecność terenów zabudowy	
	mieszkaniowej jednorodzinnej	tak
	mieszkaniowej wielorodzinnej	tak
	zagrodowej	nie
	letniskowej	nie
	Usługowej	tak
	obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	tak
	obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych	tak
	ogrodów działkowych	nie
	Przeważająca liczba kondygnacji w zabudowie	2

4. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY

Kłecko to gmina o typowo rolniczym charakterze o czym decyduje dość znaczny udział terenów użytkowanych rolniczo. Przeważają gleby wysokiej jakości, gleby bardzo dobre i dobre stanowią ponad 27% powierzchni gminy, a gleby średnio urodzajne ponad 40%. Znamienna jest niewielka powierzchnia lasów w gminie. Większe enklawy leśne znajdują się w północno-zachodniej części gminy w okolicach Michalczy, w sąsiedztwie jeziora Kłeckiego, na północ i południe od miejscowości Zakrzewo a także w okolicach wsi Wilkowyja. Na rozległej otwartej, rolniczej przestrzeni gminy wyraźnie zaznacza się Dolina Małej Wełny oraz rynny jezior w szczególności jeziora Gorzuchowskiego i Kłeckiego.

Sieć osadnicza jest równomiernie rozmieszczona na obszarze gminy. Odległość pomiędzy miejscowościami a miastem Kłecko zamyka się w promieniu około 10 km. Oznacza to, że miasto, jako główny ośrodek życia społecznego, kulturalnego i gospodarczego jest zlokalizowane centralnie na obszarze gminy. Takie położenie zapewnia dobrą dostępność do różnego typu usług.

Zabudowa koncentrująca się w wiejskich jednostkach osadniczych ma w przeważającej większości układ pasm zabudowy wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Przy nieodpowiednim prowadzeniu polityki przestrzennej, negatywnym skutkiem takiego typu zagospodarowania przestrzeni może być brak wyraźnych granic pomiędzy miejscowościami. Ponadto nadmierne rozciąganie zabudowy przy głównych ciągach komunikacyjnych niekorzystnie wpływa na jakość przestrzeni i podnosi koszty realizacji infrastruktury technicznej a także jest nieodpowiednie dla racjonalnego kształtowania centrów miejscowości. W obrębie wsi dominuje zabudowa zagrodowa z udziałem zabudowy związanej z drobną działalnością produkcyjną i obsługą rolnictwa a także niewielkim udziałem usług. We wsiach położonych w bliskim sąsiedztwie miasta zaobserwować można większy udział zabudowy jednorodzinnej, a w okolicach jezior zabudowę o charakterze letniskowym. Najbardziej zróżnicowany charakter ma zabudowa w samym mieście, gdzie prócz zabudowy jednorodzinnej zlokalizowana jest zabudowa wielorodzinna, znaczny jest także udział zabudowy usługowej o różnej funkcji od handlowej, gastronomicznej przez oświatową po administracyjną. W mieście widoczne są też enklawy zabudowy związanej z działalnością gospodarczą.

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym definiuje ład przestrzenny jako ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne. W związku z tym należy założyć, że w celu ochrony ładu przestrzennego rozwój gminy Kłecko powinien być ściśle związany z jej potencjałem demograficznym i przebiegać powinien etapowo. Kluczowe jest dążenie do uzupełniania i uporządkowania struktury istniejącej zabudowy i stopniowe zagospodarowywanie przestrzeni terenów niezainwestowanych. Zachowanie odpowiedniej skali i proporcji zabudowy oraz wyposażenie obszarów zabudowy w niezbędną infrastrukturę techniczną i usługową, przełoży się na poprawę jakości życia mieszkańców gminy.

Skutecznym narzędziem kreowania ładu przestrzennego jest prawo miejscowe realizowane w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Należy więc w szczególności realizować plany na obszarach, które charakteryzuje duża presja inwestycyjna. Pozostawienie takich obszarów bez planów miejscowych może sprzyjać niekorzystnym dla ładu realizacjom, opartym o możliwość ustalania warunków zabudowy w decyzjach administracyjnych.

5. STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

5.1. Ukształtowanie powierzchni i budowa geologiczna

Ukształtowanie powierzchni gminy Kłecko jest wynikiem zlodowacenia wiślańskiego fazy poznańskiej. Gmina położona jest w granicach mezoregionu Pojezierze Gnieźnieńskie (315.54) w mikroregionach: Równina Wągrowiecka (515.542), Pojezierze Skockie (315.547), Wysoczyzna Lednicka (315.548), Równina Gnieźnieńska (315.549).

Rzeźba terenu charakteryzuje się zróżnicowaniem morfologicznym. Występują tu równiny wysoczyznowe moreny płaskiej i falistej poprzecinane doliną rzeki Mała Wełna i głębokimi rynnami jezior: Lednica, Gorzuchowskie i Kłeckie.

Średnia wysokość bezwzględna gminy wynosi 110-115 m n.p.m. Najwyższe punkty, powyżej 123 m n.p.m. występują w okolicach miejscowości: Wilkowyja (127,5 m n.p.m.), Waliszewo (125,4 m n.p.m.), Sulin (125,1 m n.p.m.), czy Kamieniec (123,1 m n.p.m.). Najniższe partie terenu położone są w dolinie Małej Wełny (96,0 m n.p.m.), przy granicy z gminą Kiszkowo oraz nad jeziorem Gorzuchowskim, gdzie lustro wody leży na poziomie 98,0 m n.p.m. W gminie występują tereny o spadkach 8-12% i powyżej 12%, charakteryzujące się słabymi i bardzo słabymi warunkami dla potrzeb budownictwa.

Wysoczyzna morenowa jest mało urozmaicona, wysokości względne i spadki terenu są niewielkie sięgające 2-5%. Ważny element w morfologii gminy Kłecko stanowią rynny polodowcowe jedna o kierunku północ-południe druga w układzie z północnego wschodu na południowy zachód. Od wysoczyzny oddzielają je długie stoki szczególnie wyraźne wzdłuż doliny Małej Wełny od Gorzuchowa do granicy gminy. Deniwelacje są znaczne i wynoszą miejscami 18-19 m.

Formą pochodzenia rzecznego jest dolina Małej Wełny, której szerokość jest zróżnicowana. Od kilku metrów w okolicach Biskupic, ok. 50 m przy jeziorze Gorzuchowskim do ponad 200 metrów przy granicy z gminą Kiszkowo.

W południowej części gminy ciągną się odizolowane od siebie wzgórza morenowe (pagórki morenowe odosobnione) w okolicy Pomarzan, Charbowa i Sulina. Poziomy sandrowe ciągną się wzdłuż jezior rynnowych (Kłeckiego i Gorzuchowskiego) oraz doliny Małej Wełny[1].

Najstarszymi utworami budującymi podłoże gminy Kłecko są osady triasu. Na nich spoczywają osady jury i kredy, paleogeńsko-neogeńskie (trzeciorzędowe) oraz czwartorzędowe[2,3]. Utwory podpaleogeńsko-neogeńskie to głównie iłowce i mułowce z przewarstwieniami piasków oraz piaskowce z przewarstwieniami iłów szarych z soczewkami węgla brunatnego.

Na terenie gminy utwory paleogenu reprezentowane są głównie przez drobnoziarniste piaski kwarcowe oraz iły. Osady neogenu to piaski, mułki, iły zielone i pstre poznańskie zalegające na głębokości około 50-60 m p.p.t., przewarstwione cienkimi pokładami węgla brunatnego.

Miąższość osadów czwartorzędowych wynosi na terenie gminy Kłecko ok. 40-50 m. Osady plejstoceńskie związane są ze zlodowaceniami. Na utworach starszych zlodowaceń Odry i Warty, głównie glinach zwałowych oraz piaskach i żwirach wodnolodowcowych zalegają osady ostatniego zlodowacenia vistuliańskiego (bałtyckiego) stadiału leszczyńsko-pomorskiego. Osady plejstocenu wykształcone są w postaci glin zwałowych o miąższości przeciętnie 8,0–10,0 m i występują

1 Objaśnienia do Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski w skali 1:50000. Państwowy Instytut Geologiczny. Błaszczyk J. - arkusz Kłecko (435).
2 Na podstawie Objaśnień do Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski w skali 1:50000. Państwowy Instytut Geologiczny. Błaszczyk J. - arkusz Kłecko (435), Sydow S. - arkusz Gniezno (436), Jodłowski J. – arkusz janowiec (396).
3 Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1:50000. Państwowy Instytut Geologiczny. 1999 r.- arkusz Kłecko (435), 1997 r.- arkusz Gniezno (436), 2003r. - arkusz Janowiec (396).

powszechnie na terenie gminy. Znaczny udział w budowie geologicznej gminy mają piaski lodowcowe, miejscami wodnolodowcowe o miąższości ok. 1,0–1,5 m. Są to piaski różnoziarniste z domieszką żwiru. Wzdłuż doliny Małej Wełny występują piaski i żwiry wodnolodowcowe poziomu sandrowego najmłodszego o miąższości około 7,0 m. Są to piaski drobno - i średnioziarniste z domieszką piasków pyłowych.

Utwory holoceńskie występują w rynnach polodowcowych. Torfy leżą m.in. w rejonie Dębnicy, piaski humusowe oraz namuły den dolinnych i zagłębień bezodpływowych występują powszechnie w dolinie Małej Wełny i w większości obniżeń. Miąższość osadów jest zróżnicowana od 0,5 do 1,0 m.

5.2. Złoża kopalin

Gmina Kłecko jest mało zasobna w kopaliny. Według danych Centralnej Bazy Danych Geologicznych MIDAS PIG-PIB na terenie gminy nie prowadzi się eksploatacji złóż kopalin. Występuje tu natomiast rozpoznane wstępnie w kategorii C2[4] złoże surowców ilastych do produkcji kruszywa naturalnego „Dębnica". Złoże o powierzchni 13 ha posiada określone zasoby geologiczne bilansowe 1503 tys. m^3.

TABELA NR 2 Złoże surowców ilastych

Nazwa złoża	Pow. Złoża [ha]	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby geologiczne	
			Bilansowe [tys. m3]	Przemysłowe
Dębnica	13,000	Złoże o zasobach rozpoznanych wstępnie w kat. C2	1 503	-

Źródło: Baza danych PIG-PIB MIDAS 31.12.2019 r (http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web).

Gmina Kłecko położona jest w rejonie występowania wód geotermalnych, w granicach obszaru perspektywicznego występowania wód leczniczych chlorkowych. Złoża wód termalnych nie zostały dotychczas udokumentowane w gminie.

Na terenie gminy zlokalizowane są użytki kopalne, które w przeszłości były prawdopodobnie obszarami eksploatacji piasku i żwiru, a w chwili obecnej są niezagospodarowane. Tereny te nie powinny być przeznaczane pod zabudowę bez wcześniejszego przeprowadzenia badań gruntu.

5.3. Klimat[5]

Klimat w gminie Kłecko, podobnie jak Niziny Wielkopolskiej, jest wynikiem ścierania się dwóch sił klimatycznych: morskiej i kontynentalnej, co powoduje dużą zmienność pogody, związaną z napływem trzech mas powietrza: polarnej, arktycznej i zwrotnikowej. W ciągu roku dominującą rolę odgrywają masy powietrza polarno-morskiego cechującego się znaczną wilgotnością i wzrostem zachmurzenia lub polarno-kontynentalnego charakteryzującego się małą wilgotnością, niewielkim zachmurzeniem oraz brakiem opadów. Nad obszarem Wielkopolski masy powietrza polarnego występują około 82% dni w roku, najczęściej w lipcu i sierpniu, najrzadziej w kwietniu, listopadzie i grudniu.

Średnia roczna wielkość zachmurzenia wynosi około 60%. Wielkość pokrycia nieba przez chmury zmienia się w zależności od pory roku. Najbardziej pogodnymi miesiącami są sierpień i wrzesień, natomiast największe zachmurzenie występuje w listopadzie i grudniu. Średnia roczna liczba dni pogodnych w okolicach Gniezna wynosi ponad 60 dni, a dni pochmurnych poniżej 120. Najczęściej występują one w styczniu, listopadzie i grudniu, a najrzadziej w sierpniu.

Średnia minimalna temperatura roczna wynosi około 4,4^{0}C, a średnia maksymalna kształtuje się na poziomie 12,2^{0}C. Najniższe temperatury notowane są w styczniu -0,5^{0}C, najwyższe w lipcu i sierpniu

4 Według bazy danych PIG-PIB MIDAS 11.09.2018 r (http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web).
5 Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego (WBPP), Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla województwa wielkopolskiego, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań 2015.

niecałe 18^{0}C. Okres wegetacyjny należy do jednego z najdłuższych w Polsce, co ma pozytywny wpływ na działalność rolniczą, wynosi na obszarze gminy ok. 210 - 220 dni[6].

Warunkiem najbardziej determinującym, szczególnie produkcję rolną, są stosunkowo ubogie zasoby wodne wynikające z uwarunkowań klimatycznych. Najniższa średnia roczna suma opadów, na obszarze pojezierza Gnieźnieńskiego wahała się od ok. 350 mm w roku 2015 do powyżej 500 mm w latach 2016, 2017 i 2020.[7] Suma opadów wzrasta w miesiącach wiosenno–letnich tj. maj – sierpień. Średnia roczna liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi około 40 dni, a średnia grubość pokrywy śnieżnej nie przekracza 5 cm.

Rzeźba terenu w niewielkim stopniu wpływa na zmiany kierunku wiatrów, które nawiązują do kierunków napływu mas powietrza. Najczęściej występują wiatry z kierunku zachodniego i południowo-zachodniego i przeważają w porze letniej.

Średnia roczna wilgotność powietrza wynosi około 82%. Największa zawartość pary wodnej w powietrzu występuje w okresie zimowym (grudzień – około 90%), a najniższa wiosną i latem (maj, czerwiec około 71%). Największą zmienność przestrzenną stosunków wilgotnościowych obserwuje się w kwietniu i lipcu, a najmniejsze zróżnicowanie ma miejsce w styczniu[8].

W gminie mało zauważalny jest, ze względu na niewielkie deniwelacje wysoczyzny morenowej, wpływ położenia nad poziomem morza na kształtowanie się elementów meteorologicznych. Najmniej korzystne warunki klimatyczne posiadają obniżenia rynien jeziornych charakteryzujące się stagnacją chłodnego powietrza i występowaniem mgieł. Powierzchnie jezior podlegają dużemu parowaniu zwiększając wilgotność powietrza.

5.4. Gleby

Gleby gminy Kłecko są odzwierciedleniem warunków litologicznych, stanowią je głównie bielice, czarne ziemie i gleby brunatne. Niewielki jest udział gleb hydrogenicznych. Najbardziej typowymi dla gminy są gleby bielicoziemne (bielicowe A) powstałe na podłożu piasków luźnych i żwirów. Gleby brunatnoziemne: brunatne właściwe (B) i wyługowane (Bw) charakteryzują się dużą żyznością. Powstały z utworów polodowcowych glin zwałowych i piasków gliniastych, na których w przeszłości porastały lasy liściaste i mieszane. Gleby czarnoziemne (czarne ziemie D) powstały w wyniku przeobrażenia się gleb bagiennych po obniżeniu wód gruntowych. Są to gleby wyższych klas bonitacyjnych (II-IV). Gleby słabsze występują głównie w północno-zachodniej części gminy i wzdłuż doliny Małej Wełny i jej dopływów. Są to głównie gleby brunatne (Bw), bielicowe (A) i czarne ziemie zdegradowane (Dz). Dna dolin i obniżeń terenowych zajętych przez łąki lub gleby kompleksów zbożowo-pastewnych (8 i 9), stanowią gleby czarnoziemne (D) oraz hydrogeniczne: torfowe – torf niski (Tn), murszaste (M), bagienne (Emt).

Występujące na terenie gminy Kłecko gleby gruntów ornych ocenia się jako gleby średniej jakości, ze względu na brak gleb zaliczanych do klasy I oraz znikomy procent gleb klasy II.

Grunty klas od I do VIz zajmują w gminie 10677,09 ha tj. 81,0% powierzchni obszaru gminy.

6 G. Demidowicz, T. Deputat, T. Górski, A. Zaliwski, E. Wróblewska, Numeryczna mapa długości okresu wegetacyjnego, IUNG Puławy 1998.
7 http://old.imgw.pl/klimat/
8 Dane meteorologiczne pochodzą z Atlasu klimatu województwa wielkopolskiego (Farat 2004).

TABELA NR 3 Udział poszczególnych klas gleb

Jakość gruntów	Klasa gleb	Udział gleb [%]
	I	-
bardzo dobra i dobra	II	2,8
	IIIa	24,6
średnia	IIIb	8,9
	IVa	21,8
	IVb	10,0
niskourodzajna	V	11,7
	VI	1,2
nieprzydatne rolniczo	VIz	-

Źródło: Ewidencja klasoużytków na terenie gminy Kłecko, lipiec 2018 r.

W gminie Kłecko dominują gleby średnio urodzajne klas IIIb-IVb. Udział tych gleb w powierzchni gminy wynosi 40,7%. Drugie miejsce zajmują gleby bardzo dobre i dobre (klas II i IIIa), których udział wynosi 27,4%, trzecie gleby niskourodzajne (klasa V i VI) z udziałem wynoszącym 12,9%. W strukturze jakości gruntów ornych gleby nieprzydatne rolniczo (klasa VIz) nie widnieją w ewidencji gruntów.

TABELA NR 4 Grunty orne w gminie Kłecko

Klasa gleb	Grunty orne na terenie miasta [ha]	Udział gruntów ornych w pow. miasta [%]	Grunty orne na terenie wiejskim [ha]	Udział gruntów ornych w pow. terenu wiejskiego [%]	Grunty orne na terenie gminy [ha]	Udział gruntów ornych w pow. gminy [%]
I	-	-	-	-	-	-
II	114,4	11,9	250,8	2,1	365,2	2,8
IIIa	282,0	29,3	2961,1	24,2	3243,0	24,6
IIIb	63,8	6,6	1108,4	9,1	1172,2	8,9
IVa	78,3	8,1	2794,7	22,9	2872,0	21,8
IVb	81,5	8,5	1243,2	10,2	1324,7	10,0
V	93,5	9,7	1455,4	11,9	1548,9	11,7
VI	14,7	1,5	135,3	1,1	150,0	1,2
VIz	-	-	-	-	-	-
ogółem	**728,2**	**75,6**	**9948,9**	**81,5**	**10677,1**	**81,0**

Źródło: Ewidencja klasoużytków na terenie gminy Kłecko, lipiec 2018r.

Grunty orne gminy Kłecko według miejscowości przedstawiono na załącznikach nr 2 i 3

Poniżej przedstawiono bilans gruntów ornych klas I-IIIb podlegających ochronie. Dla gleb podlegających ochronie znajdujących się w granicach miasta, nie stosuje się zapisów Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych[9]. Bilans gruntów ornych klas I-IIIb i ich udział w powierzchni poszczególnych miejscowości zamieszczono w załączniku nr 4.

TABELA NR 5 Bilans gruntów ornych klas I-IIIb

	Grunty ogółem [ha]	Gleby I-VIz [ha]	RI [ha]	RII [ha]	RIIIa [ha]	RIIIb [ha]	suma	Udział w pow. [%]	Udział w glebach I-VIz [%]
miasto	961,1	728,2	-	114,4	282,0	63,8	460,2	47,9	63,2
teren wiejski	12227,7	9948,9	-	250,8	2961,1	1108,4	4320,3	35,3	43,4
gmina ogółem	13188,7	10677,1	-	365,2	3243,0	1172,2	4780,5	36,3	44,8

Źródło: Ewidencja klasoużytków na terenie gminy Kłecko, lipiec 2018r.

9 Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tj. Dz.U.2021.1326)

Kompleksy przydatności rolniczej gruntów ornych określają typy rolniczej przestrzeni produkcyjnej, dla których najodpowiedniejszy jest określony zestaw uprawianych roślin. 77% powierzchni gruntów ornych obszaru gminy[10] zaliczona jest do kompleksów rolniczej przydatności gleb ornych – żytnich (kompleksy 4-7), odpowiednich do uprawy żyta. Gleby o najwyższej wartości dla produkcji rolnej zaliczone do pszennych kompleksów rolniczej przydatności gruntów ornych zajmują 18% powierzchni gruntów ornych. Są to kompleksy 1-3 przeznaczone pod uprawy pszenicy i innych roślin o znacznych wymaganiach glebowych. Niski jest odsetek kompleksów zbożowo-pastewnych 8 i 9, wynoszący 5% powierzchni gruntów ornych obszaru gminy.

TABELA NR 6 Kompleksy przydatności rolniczej gruntów ornych

Nazwa kompleksu i numer kompleksu	Udział w gminie [%]
pszenny bardzo dobry [1]	1,0
pszenny dobry [2]	16,0
pszenny wadliwy [3]	1,0
żytni bardzo dobry [4]	34,0
żytni dobry [5]	28,0
żytni słaby [6]	13,0
żytni bardzo słaby [7]	2,0
zbożowo-pastewny mocny [8]	2,0
zbożowo-pastewny słaby [9]	2,0

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu(WIOŚ), Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Poznaniu 2005. Agrochemiczne Badania Gleb Wielkopolski w latach 2000—2005 Biblioteka Monitoringu Środowiska Poznań

Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej, wykonana dla Polski przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, uwzględnia jakość gleb, od której zależna jest w dużej mierze struktura produkcji rolniczej (punktacja od 0 do 100), a także agroklimat (od 0 do 3 pkt), wilgotność gleby (od 1 do 10 pkt) oraz rzeźbę terenu (od 0,1 do 10 pkt).

Gmina Kłecko charakteryzuje się wartością wskaźnika waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej na poziomie 76,3pkt. jest to wartość wyższa w stosunku wartości dla województwa (63,4 pkt) i powiatu gnieźnieńskiego (69,7).

5.5. Zielone zasoby

Gmina Kłecko posiada mały w skali województwa udział „zielonych zasobów”[11] - 9,7% powierzchni gminy. W Wielkopolsce udział ten wynosi ok. 37% powierzchni województwa.

W strukturze „zielonych zasobów” wyraźnie dominują kompleksy leśne, pastwiska trwałe i użytki zielone (łąki trwałe), które zajmują 90% ich ogólnej powierzchni. W dużej mierze łagodzą one niedobory zadrzewień w strukturze użytkowania obszaru i poprawiają strukturę krajobrazu rolniczego.

Dominującą funkcją gminy jest rolnictwo, stąd znaczną część powierzchni gminy zajmuje roślinność pól uprawnych (grunty orne zajmują 81% powierzchni gminy). Grupą roślin uprawianych na polach są zboża. Na żyźniejszych glebach najczęściej uprawianym zbożem jest pszenica, natomiast w grupie zbóż jarych dominuje jęczmień. W skład szaty roślinnej pól uprawnych wchodzą także rośliny przemysłowe takie jak: rzepak, rzepik, burak cukrowy i ziemniak. Roślinność pól uprawnych tworzą również rośliny pastewne wśród których wyróżnić można kukurydzę. Szatę roślinną tworzą też uprawy warzyw oraz roślin m.in. jagodowych, zwłaszcza truskawek. Szata roślinna pól Wielkopolski, również w gminie Kłecko, ubożeje. Jest to efekt nie tylko powszechnego stosowania chemicznych środków

10 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu(WIOŚ), Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Poznaniu 2005. Agrochemiczne Badania Gleb Wielkopolski w latach 2000—2005 Biblioteka Monitoringu Środowiska Poznań, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Poznaniu (OSCh-R), 2013. Zasobność gleb w województwie wielkopolskim w latach 2007-2011. Agrochemiczne badania gleb 2007-2011

11 Zasoby zielone to lasy, łąki trwałe, pastwiska trwałe, sady, zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych i gruntach leśnych, oraz tereny zieleni urządzonej.

chwastobójczych, ale także scalania gruntów, likwidowania miedz i śródpolnych dróg, pasów zadrzewień i zakrzewień, oczek wodnych itp.

RYCINA NR 1 Struktura „zielonych zasobów"

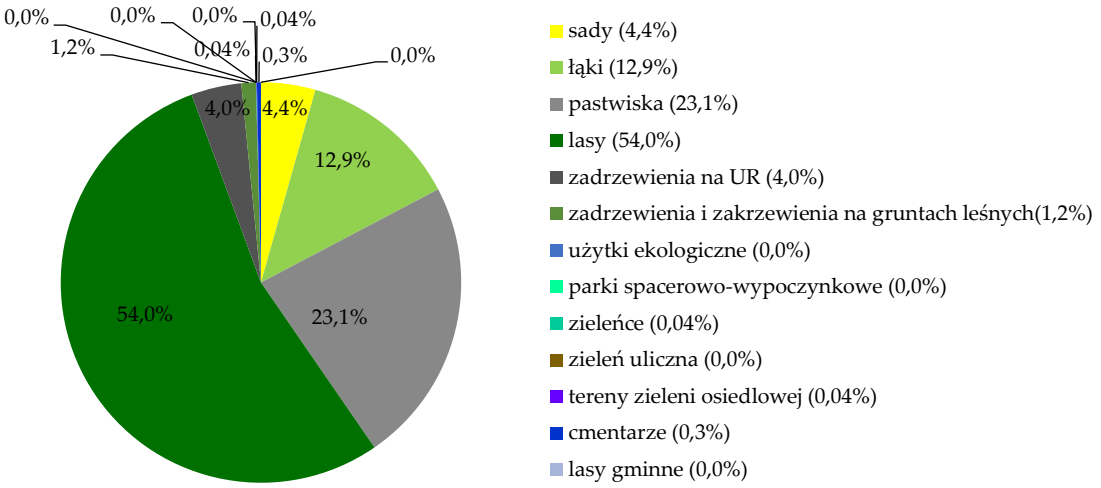

Źródło: Ewidencja klasoużytków w gminie Kłecko, Główny Urząd Statystyczny (BDL GUS), 2016. Bank Danych Lokalnych, (http://stat.gov.pl/bdl/app/strona.html?p_name=indeks).

Gmina Kłecko charakteryzuje się niewielkim udziałem trwałych łąk i pastwisk w strukturze wszystkich użytków (3,4% ogólnej powierzchni gminy). Są one usytuowane przede wszystkim w dolinie rzeki Małej Wełny i jej dopływów.

Lasy w gminie zajmują niewielką powierzchnię 671,30 ha. Lesistość gminy wynosi 5,1% (przy średniej powiatu gnieźnieńskiego 14,5% i 25,8% dla województwa) i należy do jednych z najniższych w województwie wielkopolskim. Największe zwarte kompleksy leśne w gminie znajdują się przy granicach z gminami: Mieleszyn, Mieścisko i Kiszkowo. Administracyjnie lasy należą do Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu (Nadleśnictwo Gniezno) i w Pile (Nadleśnictwo Durowo).

Zgodnie z regionalizacją przyrodniczo-leśną Polski[12], która umożliwia optymalne wykorzystanie środowiska przyrodniczego przez uwzględnienie jego zróżnicowania, lasy gminy Kłecko położone są w krainie Wielkopolsko-Pomorskiej, dzielnicy Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej, mezoregionie Pojezierza Wielkopolskiego. Lesistość tego mezoregionu jest mała i wynosi ok. 16%. Występują tu krajobrazy glacjalne pagórkowate, równinne i faliste. Krajobrazy roślinne części mezoregionu, na terenie którego leży gmina Kłecko to głównie krajobrazy borów mieszanych i grądów w odmianie wielkopolsko-kujawskiej.

Na terenie gminy (w granicach lasów państwowych) największą powierzchnię zajmują siedliska lasów świeżych (Lśw, LMśw), w których głównym gatunkiem jest dąb i sosna, a gatunkami domieszkowymi są m.in.: brzoza brodawkowata, jarząb, lipa, grab.[13],[14]

Siedliska borowe (Bśw, BMśw), gdzie w borach świeżych sosna jest gatunkiem dominującym, a w borach mieszanych wchodzą dodatkowo gatunki liściaste tj. dąb i buk zajmują łącznie 32% powierzchni lasów. Siedliska Lasów wilgotnych (Lw, LMw, Ol), gdzie dominującym gatunkiem jest dąb z domieszką głównie olszy zajmują niecałe 22% powierzchni lasów

12 Zielony R., Kliczkowska A., 2012. Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa.
13 Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego (WBPP), Poznań 2015. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla województwa wielkopolskiego, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań.
14 Obliczenia własne na podstawie danych Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, 2012. Leśna mapa Numeryczna. DGLP, Warszawa.

TABELA NR 7 Udział poszczególnych siedlisk lasów

Typ siedliska	Udział w pow. lasów [%]
las mieszany świeży	24,0
las świeży	15,0
bór świeży	1,0
bór mieszany świeży	31,0
las wilgotny	12,0
las mieszany wilgotny	4,0
olcha	2,0
olsy jesionowe	3,0

Źródło: Leśna mapa Numeryczna. DGLP Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, 2012., Warszawa

Gatunkiem dominującym w lasach jest sosna zwyczajna[15] . Sosna dominuje w najuboższych siedliskach borowych. Tworzy drzewostany słabe o małej produktywności. Drugie miejsce, pod względem areału zajmują drzewostany dębowe (np. okolice Zakrzewa i Dziećmiarek) występujące na stanowiskach najżyźniejszych. Tworzą je głównie dwa rodzime gatunki - dąb szypułkowy i charakteryzujący się nieco mniejszymi wymaganiami glebowymi, dąb bezszypułkowy (m.in. w okolicach Zakrzewa, przy granicy z gminą Kiszkowo). Na terenach o wysokim poziomie wód gruntowych, na glebach torfowych i torfowo – murszowych, wykształciły się drzewostany z olszą czarną (m.in. na południe od Zakrzewa przy granicy z gminą Kiszkowo). Niewielką powierzchnię w lasach zajmują drzewostany brzozowe, które występują m.in. w okolicach Michalczy czy Dziećmiarek. Często powstały one z samosiewów. Innymi gatunkami lasotwórczymi zajmującymi niewielką powierzchnię i występującymi w rozproszeniu, są: świerk pospolity, grab zwyczajny, jawor i jesion zwyczajny. Średni wiek drzewostanów wynosi ok. 60 lat, najwięcej jest drzewostanów średniowiekowych 41-60 lat. Drzewostany młode ok. 10 lat (sosna, dąb i olcha, świerk, topola) występują np. w miejscowości Michalcza. Drzewostany dojrzałe ponad 80 letnie występują w lasach okolic Zakrzewa czy na południe od jeziora Kamionek (dęby, sosny, jesiony, olchy).

Ze względu na rolę lasów w środowisku przyrodniczym, w gospodarce i życiu społecznym kraju wyróżnia się: lasy ochronne (jako szczególnie chronione z mocy różnych ustaw) oraz lasy gospodarcze (jako ogólnie chronione z mocy ustawy o lasach). Spośród lasów ochronnych będących w Zarządzaniu Lasów Państwowych, największy udział w gminie posiadają lasy pełniące funkcje: wodochronne (ok. 62%), oraz glebochronne (ok. 2%)[16]. Lasy glebochronne występują w kompleksie leśnym położonym w okolicach Zakrzewa m.in. na południe i południowy zachód od jeziora Kamionek.

Charakterystycznym elementem szaty roślinnej gminy są zadrzewienia, czyli pojedyncze drzewa lub krzewy, bądź ich skupiska, występujące poza lasem. Grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych zajmują 0,4% powierzchni gminy, na gruntach leśnych zaledwie 0,1%. Zadrzewienia, poza lasami, stanowią istotny czynnik kształtujący warunki hydrologiczne, przyczyniają się do ochrony wód i przeciwdziałają procesom degradacji gleb, a także wspierają różnorodność biologiczną, w szczególności na terenach rozległych upraw rolnych.

Sytuacja w zakresie udziału zadrzewień i zakrzewień w ogólnej powierzchni gminy i w powierzchni użytków rolnych gminy jest bardzo niekorzystna. Gmina Kłecko znajduje się w całości w obszarze o bardzo pilnych potrzebach zadrzewieniowych i zalesieniowych[17,18]. Wynikają one głównie z konieczności poprawy stosunków wodnych, osłabienia erozji wietrznej, a także poprawy stosunków biocenotycznych.

15 Opis na podstawie interaktywnej mapy lasów Bank Danych o Lasach www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy

16 Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego (WBPP), Poznań 2015. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla województwa wielkopolskiego, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań.

17 Zajączkowski K., 2005. Regionalizacja potrzeb zadrzewieniowych w Polsce. Prace Instytutu Badawczego i Leśnictwa. Rozprawy i monografie, Warszawa.

18 Koncepcja polityki zadrzewieniowej zintegrowanej z Krajowym Programem Zwiększania Lesistości dla województw: wielkopolskiego, kujawsko – pomorskiego, łódzkiego, mazowieckiego i podlaskiego, Zakład Badań Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN w Poznaniu, 2000 r.

Z „Programu zwiększenia zadrzewień śródpolnych”[19] oraz ze „Strategii rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich w Wielkopolsce”, wynika, że udział ilościowy pasów zadrzewień śródpolnych oraz pasm łąk i trwałej roślinności, wynosić powinien około 4% powierzchni użytków rolnych lub 3–4 % gruntów ornych. Natomiast w gminie Kłecko powierzchnia gruntów zadrzewionych i zakrzewionych łącznie (na użytkach rolnych i na gruntach leśnych) wynosi zaledwie 0,49% powierzchni gminy.

Na bogactwo szaty roślinnej gminy wpływają także drzewa owocowe. Sady zajmują zaledwie 0,4% powierzchni gminy. W uprawie drzew owocowych występują m.in.: jabłonie, wiśnie i czereśnie, do rzadkości należą jednak aleje drzew owocowych. W gminie zachowały się jednak aleje m.in. jesionowe, lipowe, robiniowe (akacjowe), a wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych spotykamy często nasadzenia topolowe.

Tereny zieleni urządzonej odgrywają ważną rolę w strukturze przestrzennej gminy. Pełnią też rolę w kształtowaniu systemu przyrodniczego na poziomie regionalnym i lokalnym. Tereny zieleni urządzonej zajmują 34,3 ha tj. 0,3% ogólnej powierzchni gminy, w mieście Kłecko zajmują 2,9 ha, co stanowi 0,3% powierzchni miasta.

Cennym elementem szaty roślinnej są także parki wiejskie. W odlesionym krajobrazie rolniczym nierzadko są jedynymi i ostatnimi wyspami środowiskowymi rodzimej flory i ich zbiorowisk. W gminie Kłecko bogactwo szaty roślinnej urozmaicają zabytkowe parki w Działyniu, Dziećmiarkach, Pomarzanach, Ułanowie i Zakrzewie.

5.6. Świat zwierząt

Fauna gminy Kłecko, tak jak i województwa, chociaż wewnętrznie zróżnicowana, jest typowa dla innych nizinnych obszarów kraju. Określone gatunki zwierząt uwarunkowane są typem siedliska.

W dominujących w gminie Kłecko lasach liściastych, spotkać można m.in. dzięcioła czy muchołówkę. Z ptaków drapieżnych występuje tu m.in. kania rdzawa, czy myszołów. W wilgotnych partiach lasu spotkać można żurawia. Nad licznymi jeziorami gnieździ się wiele gatunków ptaków, jak np.: czajka, gęgawa, brzęczka, bąk, perkozek. Nad jeziorem Lednickim zamieszkują bóbr i wydra. Na polach spotkać można skowronka, ortolana czy też potrzeszcza. W zadrzewieniach śródpolnych bytują m.in. myszołowy, pustułki, kruki czy nawet sowy uszate. Z ssaków wymienić można lisy, sarny, dziki. Na strychach i wieżach kościelnych spotkać można nietoperze, np. nocka rudego czy też gacka szarego i brunatnego.

Istotnym zagrożeniem dla świata zwierząt jest m.in. utrata, rozczłonkowanie, czy izolacja ekosystemów niezbędnych do życia. Stąd niezmiernie ważna jest ochrona ich siedlisk oraz szlaków migracyjnych stanowiących połączenia między nimi. Na terenie gminy Kłecko wyróżniono 1 korytarz ekologiczny o randze regionalnej w dolinie rzeki Mała Wełna[20].

Ważne dla utrzymania bioróżnorodności, poza formami ochrony przyrody, są wyróżniające się ostoje o wysokich walorach przyrodniczych występujące na obszarach o różnym statusie ochronnym i różnym udziale w formach ochrony przyrody, w tym w sieci Natura 2000. Na obszarze gminy znajdują się:

a) 1 ostoja ptaków o znaczeniu międzynarodowym IBA[21] (ze 174 wyznaczonych w Polsce i 20 w Wielkopolsce) wyznaczonych w celu ochrony rzadkich, zagrożonych gatunków ptaków, gatunków o ograniczonym zasięgu oraz miejsc, gdzie ptaki przelotne i zimujące występują w dużych koncentracjach. Ostoja objęta Naturą 2000 „Dolina Małej Wełny pod Kiszkowem” PLB300006,

19 Ryszkowski L., Bałazy St., Jankowiak J. 2000. Program zwiększenia zadrzewień śródpolnych. Postępy Nauk Rolniczych nr 5/2000, s. 83-106.
20 Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego (WBPP), Poznań 2015. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla województwa wielkopolskiego, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań.
21 Wilk T., Jujka M., Krogulec J., Chylarecki P. (red.), 2010. Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce. OTOP, Marki.

b) 2 z 67 obszarów ważnych dla ptaków w okresie gniazdowania oraz migracji[22] wyznaczonych w celu ochrony miejsc cennych dla ptaków (głównie wodnych i drapieżnych o średniej i dużej wielkości) najbardziej narażonych na kolizje z inwestycjami liniowymi (drogami, liniami elektroenergetycznymi) oraz farmami wiatrowymi. Są to następujące obszary: Lednicki Park Krajobrazowy, Dolina Wełny koło Kiszkowa.

5.7. Wody powierzchniowe i podziemne

Gmina Kłecko zlokalizowana jest w obrębie dorzecza Odry, w regionie wodnym Warty, w obszarze bilansowym W3 tj. w Zlewni Warty Dolnej i Obry. Gmina usytuowana jest w przeważającej części obszaru w zlewni bilansowej P-XI tj. Wełny, nieznaczna jej część (południowo – zachodni fragment gminy) występuje w zlewni bilansowej P-X tj. Poznańskiej Zlewni Warty. Główną rzeką gminy Kłecko jest Mała Wełna[23].

Jednolite części wód powierzchniowych rzecznych w gminie Kłecko to:

a) PLRW600016186672 Dopływ z Michalczy,

b) PLRW600016186674 Dopływ z Jaroszewa,

c) PLRW6000171866552 Potok z jez. Sławno,

d) PLRW600023186656 Dopływ z Pomarzan,

e) PLRW600024186675 Mała Wełna od wypływu z Jez. Gorzuchowskiego do dopł. z Rejowca,

f) PLRW600025185925 Główna do zlewni zb. Kowalskiego,

g) PLRW6000251866539 Mała Wełna do wypływu z Jez. Gorzuchowskiego.

Z 7 jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych, jedynie jedna z nich, Dopływ z Pomarzan, reprezentuje stan dobry i jest niezagrożona nieosiągnięciem przyjętych celów środowiskowych. Stan zły oraz brak zagrożenia nieosiągnięciem przyjętych celów środowiskowych[24] dotyczy JCWP: Dopływ z Michalczy, Dopływ z Jaroszewa oraz Potok z jeziorem Sławno. Kolejne trzy jednolite części wód powierzchniowych charakteryzują się stanem złym i są zagrożone nieosiągnięciem przyjętych celów środowiskowych. Są to JCWP: Mała Wełna od wypływu z Jez. Gorzuchowskiego do dopł. z Rejowca, Główna do zlewni zbiornika Kowalskiego, Mała Wełna do wypływu z Jez. Gorzuchowskiego. Przyczyną takiego stanu jest przede wszystkim presja komunalna.

Powierzchnia wód stojących w gminie Kłecko wynosi 396,1 ha (łącznie jest to powierzchnia jezior i małych zbiorników wodnych).

TABELA NR 8 Charakterystyka jezior o powierzchni >10 ha

Nazwa jeziora	Kod JCWP	Lokalizacja	pow. [ha]	objętość (tys. m3)	głębokość max. (m)
Lednica	PLLW10157	Kłecko, Łubowo, Kiszkowo	339,1	24397,1	15,1
Kłeckie	PLLW10232	Kłecko, Mieleszyn	178,9	8432,7	12,5
Gorzuchowskie	PLLW10235	Kłecko	94,3	2371,9	5,0
Działyńskie	*	Kłecko	25,5	1749,1	14,1
Biskupickie	*	Kłecko	24,1	1454,5	13,7
Mistrzewskie	*	Kłecko, przy granicy z gminą Łubowo	13,8	538,2	8,6

Źródło: Jańczak J. (red.) Atlas jezior Polski, tom I, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań 1996. - kodyfikacja i typologia JCWP została opracowana dla jezior większych niż 50 ha.

22 Wylegała P., Kuźniak S., Dolata P.T., 2008. Obszary ważne dla ptaków w okresie gniazdowania oraz migracji na terenie województwa wielkopolskiego. Opracowanie wykonane na zlecenie WBPP w Poznaniu.

23 Rzeka Mała Wełna to lewostronny dopływ rzeki Wełny o łącznej długości 85,85 km i powierzchni dorzecza 688 km². Rzeka przepływa przez dwa pojezierza: Pojezierze Gnieźnieńskie i Chodzieskie. Rzeka uchodzi do Wełny w miejscowości Rogoźno (gm. Rogoźno).

24 Dane: http://www.gios.gov.pl Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w roku 2017- 2018.

Pozostałe, mniejsze jeziora na terenie gminy to: jezioro Dębnickie o powierzchni 5,6 ha, jezioro Bakorce (jezioro Bachorce) o powierzchni 6 ha i jezioro Linie o powierzchni 5,8 ha - oba występujące przy granicy z gminą Kiszkowo. Ponadto w gminie zlokalizowane są stawy hodowlane rybne a także ekosystemy zależne od wód (mokradła) o następującym typie:

a) torfowiska niskie w okolicach: miejscowości Działyń, miejscowości Komorowo, miejscowości Zakrzewo oraz na północ od miejscowości Biskupice,

b) mułowiska, namuliska i podmokliska, usytuowane w okolicach miejscowości Sulin.

Mokradła w większości występują na terenach wilgotnych łąk (miejscami są to młaki niskoturzycowe), a w okolicach Zakrzewa w lasach i zaroślach. Stanowią istotny składnik sieci hydrograficznej, są cennym siedliskiem fauny i flory oraz miejscem zasilania zasobów wód podziemnych. Tego typu ekosystemy nie występują w mieście Kłecko.

Z oceny stanu jednolitych części wód jeziornych wynika, że przebadane w ramach monitoringu operacyjnego w latach 2017 i 2018 jednolite części wód powierzchniowych jeziornych na terenie gminy Kłecko, charakteryzuje zły stan wód. Szczegółowe dane prezentuje tabela nr 9.

TABELA NR 9 Aktualna ocena stanu JCWP jeziornych

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Rok badań	Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego		Klasyfikacja stanu chemicznego)	Ocena stanu JCWP
			klasa	stan		
PLLW10157	Lednickie	2018	3	umiarkowany stan ekologiczny	-	zły stan wód[25]
PLLW10232	Kłeckie	2017/2019	3	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny dobry	zły stan wód[26]
PLLW10235	Gorzuchowskie	2017	4	słaby stan ekologiczny	-	zły stan wód

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Gmina Kłecko znajduje się w zasięgu neogeńsko-paleogeńskiego piętra wodonośnego – Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Nr 143 Subzbiornik Inowrocław-Gniezno. Dla większości obszaru zbiornika GZWP istnieje obecnie zagrożenie związane z deficytem ilości wód dostępnych do zagospodarowania. Zagrożenie to występuje w odniesieniu do zapotrzebowania wynikającego z wielkości ustalonych zasobów eksploatacyjnych, jak i określanych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz z niewielkiej odnawialności zasobów wód podziemnych tego zbiornika.

Jednolite części wód podziemnych (JCWPd) w gminie Kłecko to: PLGW600060 oraz PLGW600042. Z Raportu o stanie jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach – stan na rok 2019[27] wynika, że JCWPd nr 42 charakteryzuje się dobrym stanem ilościowym i chemicznym, podobnie JCWPd nr 60 oznacza się dobrym stanem ilościowym i słabym stanem chemicznym.

Jakość wód podziemnych, biorąc pod uwagę wyniki z punktów pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych najbliżej obszaru opracowania przedstawiają się następująco[28]:

a) III klasa – wody zadawalającej jakości w punkcie pomiarowym nr 2547 (gmina Pobiedziska), w granicach JCWPd PLGW6000060 w latach 2019 i 2020,

b) III klasa – wody zadawalającej jakości w punkcie pomiarowym nr 1802 (gmina Skoki), w granicach JCWPd PLGW6000042 w roku 2020.

25 Dane: http://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-wod/8-pms/555-ocena-stanu-JCWP-jeziornych-na-obszarach-wojewodztw-za-2018-r

26 Dane: https://www.gios.gov.pl/images/dokumenty/pms/monitoring_wod/Klasyfikacja_i_ocena_stanu_LW_2014-2019_monitoring.xlsx

27 http://mjwp.gios.gov.pl/mapa/mapa,172.html

28 http://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2019.html oraz http://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2020.html

Na terenie gminy Kłecko znajduje się 12 stref ochronnych obejmujących wyłącznie tereny ochrony bezpośredniej ujęcia wody podziemnej. Część z terenów ochrony bezpośredniej ujęcia wód podziemnych jest w użytkowaniu Zakładu Gospodarki Komunalnej w Kłecku, ujęcia te znajdują się w obrębach: Kłecko (4 ujęcia), Działyń (2 ujęcia) i Świniary (2 ujęcia). Ponadto na terenie gminy funkcjonuje prywatne ujęcie przypałacowe w Zakrzewie oraz 5 ujęć użytkowanych przez podmioty prywatne w Michalczy (3 ujęcia), Kłecku i Ułanowie.

RYCINA NR 2 Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych

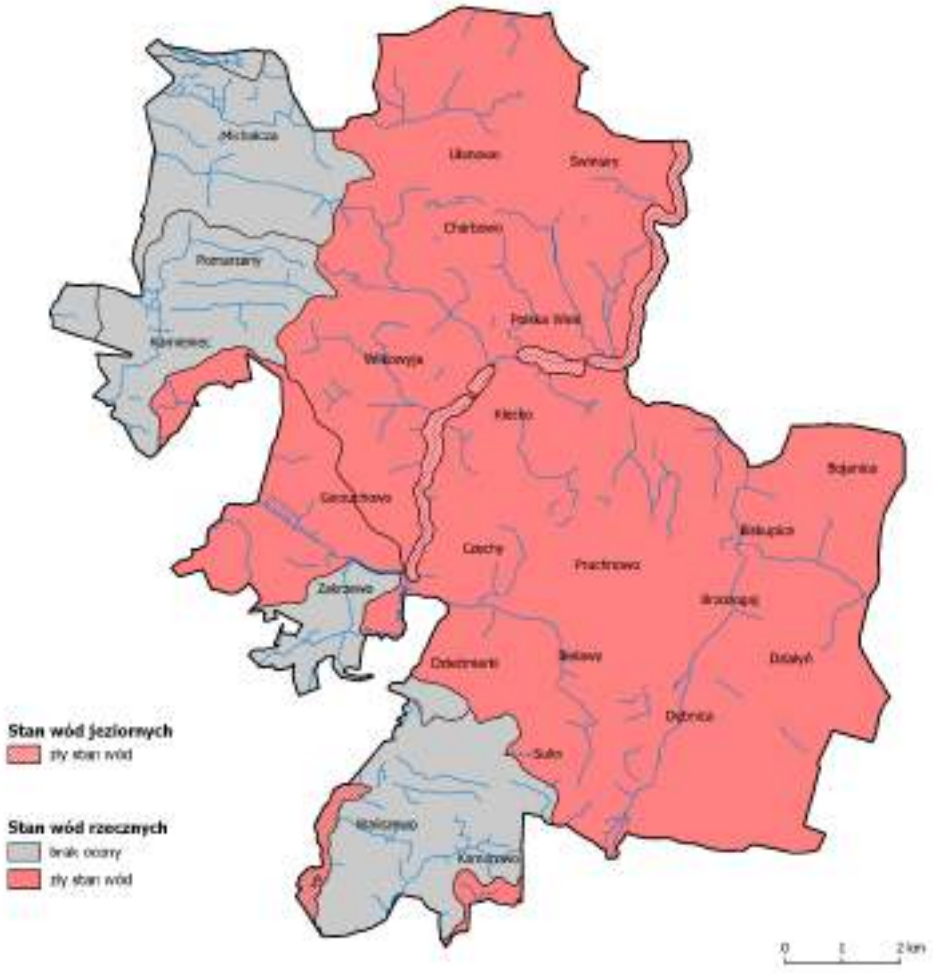

Źródło „Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2017", Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Poznań oraz http://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-wod/8-pms/555-ocena-stanu-JCWP-jeziornych-na-obszarach-wojewodztw-za-2018-r

5.8. Formy ochrony przyrody

Zapewnienie prawidłowego funkcjonowania i utrzymania w dobrym stanie obszarów o najwyższych walorach środowiska przyrodniczego jest szczególnie istotne dla zachowania bioróżnorodności. Udział obszarów objętych ochroną prawną w ogólnej powierzchni gminy Kłecko kształtuje się na poziomie 16,1%.

Na terenie gminy Kłecko we fragmentach występują następujące formy ochrony przyrody[29]:

a) Lednicki Park Krajobrazowy (także w gminach Łubowo, Kiszkowo i Pobiedziska),

29 Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska (GDOŚ), 2017 Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody (http://crfop. gdos.gov.pl/CRFOP/).

b) 2 obszary Natura 2000:

- obszar specjalnej ochrony ptaków „Dolina Małej Wełny pod Kiszkowem" PLB300006 (na pograniczu z gminą Kiszkowo),
- obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Stawy Kiszkowskie" PLH300050 (także w gminach Kiszkowo i Skoki).

Ponadto na terenie gminy uznano za pomniki przyrody 16 pojedynczych drzew lub ich skupisk. Są to głównie lipy, jesiony i dęby szypułkowe [załącznik nr 5].

Ustanowiono 1 plan zadań ochronnych dla obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Małej Wełny pod Kiszkowem PLB300006 (Dz. U. Woj. Wlkp. 2013.697).

Obszarem o wysokich walorach krajobrazowych jest zadrzewiona, zabagniona rynna cieku wodnego wypływająca z jeziora Kamionek i Sławno[30].

TABELA NR 10 Bilans obszarów chronionych

Obszary chronione	Liczba	Nazwa	Pow. ogółem [ha]	Pow. w gminie [ha]	Plan ochrony
parki krajobrazowe	1	Lednicki Park Krajobrazowy	7618,4	2066,2	projekt
obszary Natura 2000 obszary ptasie	1	Dolina Małej Wełny pod Kiszkowem (PLB300006)	1252,4	10,9	plan zadań ochronnych
obszary Natura 2000 obszary siedliskowe	1	Stawy Kiszkowskie (PLH300050)	477,5	56,1*	zamiar przystąpienia do wykonania planu zadań ochronnych
pomniki przyrody	16	–	–	–	–

Źródło: RDOŚ w Poznaniu (http://poznan.rdos.gov.pl/wykaz-planow-zadan-ochronnych-dla-obszarow-natura-2000), Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego (http://www.zpkww.pl/), Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. poz. 133, z późn. zm.), Dane z gminy lipiec 2018. Załącznik nr 12 pomniki przyrody, *obliczenia własne MapInfo WBPP (powierzchnia podana jest dla całego obszaru Natura 2000).

5.8.1. Lednicki Park Krajobrazowy

Lednicki Park Krajobrazowy obejmuje obszar o powierzchni 7618,4 ha i położony jest na terenie 4 gmin: Łubowo, Kiszkowo, Kłecko i Pobiedziska. W gminie Kłecko zajmuje 2066,2 ha, tj. 27,1% jego powierzchni. Lednicki Park Krajobrazowy został utworzony w 1988 roku w celu:

a) zachowania krajobrazu kulturowego okolic jeziora Lednica jako akwenu wodnego z urozmaiconą linią brzegową i wyspami oraz krajobrazu leśno-polnego ze zróżnicowaną rzeźbą terenu w północnej części parku.

b) zachowania cennych ekosystemów z rzadkimi gatunkami roślin i zwierząt, w tym ekosystemów jeziornych, oraz dobrze zachowanych ekosystemów lasów łęgowych, olsów i grądów.

c) zachowania elementów dziedzictwa kulturowego i historycznego wraz z ich otoczeniem, w tym szczególnie pozostałości zespołu osadniczego z czasów pierwszych Piastów[31].

Zgodnie z projektem planu ochrony Lednickiego Parku Krajobrazowego[32] obszar Parku w gminie Kłecko charakteryzuje się:

a) znaczącymi walorami krajobrazowymi; jest to krajobraz polno-leśny, z bogatą rzeźbą terenu, z ciekami wodnymi i niewielkimi jeziorami okolic Zakrzewa,

30 Janyszek S., Klimaszyk P., Łochyńska M., Śliwa P. 2008. Lednicki Park Krajobrazowy – plan ochrony (projekt).
31 Lednicki Park Krajobrazowy http://www.zpkww.pl/parki/lednicki-park-krajobrazowy/informacje-ogolne/
32 Janyszek S., Klimaszyk P., Łochyńska M., Śliwa P. 2008. Lednicki Park Krajobrazowy – plan ochrony (projekt).

b) występowaniem stanowisk i miejsc rozrodu wybranych gatunków ptaków zagrożonych wyginięciem lub rzadko występujących: gąsiorka, żurawia, dzięcioła średniego, lerki, derkacza, turkawki, błotniaka stawowego, ortolana,

c) występowaniem stanowisk miejsc rozrodu wybranych gatunków płazów i ssaków objętych ochroną gatunkową, zagrożonych wyginięciem lub rzadko występujących: bobra europejskiego, żaby moczarowej, żaby trawnej, kumaka nizinnego, grzebiuszki ziemnej, traszki grzebieniastej,

d) występowaniem stanowisk i miejsc gatunków roślin naczyniowych objętych ochroną gatunkową, zagrożonych wyginięciem lub rzadko występujących:
   - gatunków podlegających ochronie ścisłej: lilii złotogłów,
   - gatunków podlegających ochronie częściowej: kocanek piaskowych i wilżyny ciernistej,
   - innych gatunków zagrożonych i rzadkich: mysiurka drobnego, czerńca gronkowego, fiołka przedziwnego,

e) występowanie w lasach drzewostanów sosnowych z domieszką dębu, brzozy, jesiona, klonu, wiązu, jaworu, buku i grabu, na siedliskach podmokłych olszy,

f) występowaniem w lasach siedlisk: lasu mieszanego świeżego, lasu świeżego, boru mieszanego świeżego i olsu,

g) występowaniem siedlisk przyrodniczych o znaczeniu wspólnotowym: wydm śródlądowych z murawami napiaskowymi, naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych - jeziora Linie, Bakorce (Bachorce), niżowych świeżych łąk użytkowanych ekstensywnie, grądu środkowoeuropejskiego, ziołorośli nadrzecznych, łęgu jesionowego, łęgowych lasów dębowo-wiązowo-jesionowych.

5.8.2. Obszar Natura 2000 Obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Małej Wełny pod Kiszkowem PLB300006

W zachodniej części gminy pomiędzy miejscowościami Kamieniec (gmina Kłecko) i Olekszyn (gmina Kiszkowo) położony jest północny fragment obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Małej Wełny pod Kiszkowem PLB300006. Obszar ten zajmuje powierzchnie 1252,35 ha, w tym w gminie Kłecko 10,9 ha (tj. 0,9% powierzchni obszaru Natura 2000).

Całość obszaru obejmuje kilkukilometrowy fragment doliny Małej Wełny, jej starorzecza oraz naturalne zbiorniki wody i sztuczne stawy. Obszar stanowi ważne w regionie lęgowisko ptaków wodnych i błotnych oraz miejsce odpoczynku ptaków w trakcie migracji. Zidentyfikowano tu stanowiska: gęgawy (*Anser anser*), perkoza rdzawoszyjego (*Podiceps grisegena*), krakwy (*Anas strepera*) i zielonki (*Porzana parva*)[33,34], a także rybitwy czarnej *Chlidonias Niger*[35].

Dla omawianego obszaru ustanowiono Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Małej Wełny pod Kiszkowem, w którym zidentyfikowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000[36].

Z dokumentacji przedmiotowego planu zadań ochronnych i ekspertyzy dotyczącej oceny stanu ochrony gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Małej Wełny pod Kiszkowem PLB300006 wynika, że stan ochrony wymienionych wyżej gatunków

33 PZO_ Dolina Małej Wełny pod Kiszkowem PLB300006. 2013.

34 Dereziński J. 2012. Ocena stanu ochrony gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Małej Wełny pod Kiszkowem PLB300006 wraz ze wskazaniem zagrożeń dla utrzymania bądź osiągnięcia właściwego stanu ochrony. Ekspertyza RDOŚ Poznań.

35 EMPEKO, 2017 r. Ocena stanu ochrony wszystkich przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Małej Wełny pod Kiszkowem PLB300006.

36 Zarządzenia Nr 8/13 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 31 października 2013 roku w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Małej Wełny pod Kiszkowem PLB300006 (Dz. U. Woj. Wlkp. 2013.697)

otrzymał ocenę niezadowalającą. Przy czym stan populacji i perspektywy ochrony gatunku określono jako właściwy. Największym problemem jest przyspieszona sukcesja na nieużytkowanych stawach w wyniku wiosennych niedoborów wody. Ponadto dużym zagrożeniem dla obszaru Natura 2000 jest zmiana sposobu uprawy oraz szeroko pojęta działalność człowieka (polowania, wandalizm, infrastruktura sportowa, hałas)[37].

TABELA NR 11 Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000

Przedmiot ochrony	Opis zagrożenia
A120 Zielonka *Porzana parva* A006 Perkoz rdzawoszyi *Podiceps grisegena* A051Krakwa *Anas strepera*	Istniejące: ▪ Wzrost presji drapieżników czworonożnych- jenota, lisa i norki amerykańskiej oraz dzika (K03.04) ▪ Zarastanie stawów trzciną oraz wierzbą (K02.01) ▪ Wiosenne deficyty wody potrzebnej do napełnienia stawów (J02.04.02) Potencjalne: ▪ Przystosowanie obecnie użytkowanych stawów koło Kiszkowa do intensywnej gospodarki rybackiej (F01.01) ▪ Zaprzestanie piętrzenia wody na stawach rybnych w wyniku zaniechania gospodarki rybackiej (J02.04.02)
A043 Gęgawa *Anser anser*	Istniejące: ▪ Wzrost presji drapieżników czworonożnych- jenota, lisa i norki amerykańskiej oraz dzika (K03.04) ▪ Nadmierne zarastanie stawów trzciną oraz wierzbą (K02.01) ▪ Wiosenne deficyty wody potrzebnej do napełnienia stawów (J02.04.02) Potencjalne: ▪ Przystosowanie obecnie użytkowanych stawów koło Kiszkowa do intensywnej gospodarki rybackiej (F01.01) ▪ Zaprzestanie piętrzenia wody na stawach rybnych w wyniku zaniechania gospodarki rybackiej (J02.04.02) ▪ Polowanie na gęś biało czelną i zbożową w drugiej połowie stycznia, kiedy gęgawa zaczyna wracać na tereny lęgowe (F03.01)
A197 Rybitwa czarna *Chlidonias niger*	Istniejące: ▪ Wzrost presji drapieżników czworonożnych- jenota, lisa i norki amerykańskiej oraz dzika (K03.04) ▪ Zarastanie stawów trzciną oraz wierzbą (K02.01) ▪ Wiosenne deficyty wody potrzebnej do napełnienia stawów (J02.04.02) Potencjalne: ▪ Przystosowanie obecnie użytkowanych stawów koło Kiszkowa do intensywnej gospodarki rybackiej (F01.01)

Źródło: Zarządzenie Nr 8/13 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 31 października 2013 roku w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Małej Wełny pod Kiszkowem PLB300006.

5.8.3. Obszar Natura 2000 obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Stawy Kiszkowskie PLH300050

Na terenie gminy, w rejonie miejscowości Kamieniec i Pomarzany położony jest północny fragment obszaru Natura 2000 mającego znaczenie dla Wspólnoty-Stawy Kiszkowskie PLH300050. Obejmuje on kilku kilometrowy fragment doliny Małej Wełny, jej starorzecza oraz naturalne zbiorniki wody i sztuczne stawy. Powierzchnia obszaru Natura 2000 wynosi 477,49 ha, w gminie Kłecko znajduje się 56,12 ha (tj. 11,8% powierzchni całego obszaru Natura 2000).

Część omawianego obszaru położona na terenie gminy Kłecko obejmuje kompleks niewielkich stawów rybnych wybudowanych w układzie szeregowym wzdłuż niewielkiego cieku wodnego. Większość

37 Natura 2000 Standardowy Formularz Danych dla obszaru Dolina Małej Wełny pod Kiszkowem PLB300006.

stawów (od 0,5 do około 15 hektarów) jest w dużym stopniu zarośnięta roślinnością szuwarową. Prowadzona jest tu ekstensywna gospodarka rybacka. Z powodu deficytu wody w minionych latach, poziom wody się obniża i stawy przestają być napełniane. Groble w kompleksach stawów są porośnięte roślinnością trawiastą często kserotermiczną. Stawy otoczone są polami uprawnymi i łąkami użytkowanymi ekstensywnie[38].

Na terenie całego obszaru występują typy siedlisk: zmiennowilgotne łąki trzęślicowe oraz niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie.

Stawy w dolinie Małej Wełny są jedną z najważniejszych w Wielkopolsce ostoi kumaka nizinnego *Bombina bombina*. Występują tu także inne gatunki takie jak: bóbr europejski *Castor fiber*, żółw błotny *Emys orbicularis*, wydra *Lutra Lutra*.

Dużym zagrożeniem dla obszaru Natura 2000 jest niski poziom wód i wysychanie stawów, obce gatunki inwazyjne, działalność drapieżników oraz szeroko pojęta działalność człowieka (polowania, wędkarstwo, zanieczyszczenie powietrza, hałas, wandalizm, składowanie odpadów, sporty i różne formy wypoczynku czy wypalanie rowów).

W części obszaru Natura 2000 Stawy Kiszkowskie PLH300050, pokrywającego się z obszarem specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Małej Wełny pod Kiszkowem PLB300006, zlokalizowane jest stanowisko badawcze 5 Kamieniec[39]. Na podstawie informacji zawartej w karcie obserwacji stanowiska można stwierdzić, że występującym tu gatunkiem jest kumak nizinny (*Bombina bombina*). Siedliskiem jest duży głęboki zbiornik stanowiący obręb hodowlany. Jest lęgowiskiem i tarliskiem kumaka. W siedlisku zaobserwowano też występowanie żaby zielonej (*Rana esculenta complex*).

Zagrożeniem dla stanowiska 5 Kamieniec jest drapieżnictwo ze strony ryb, dotyczące głównie osobników młodocianych płazów i larw. Ponadto stanowisko znajduje się blisko jednopasmowej drogi asfaltowej, na której mogą ginąć płazy podczas migracji. Oddziaływanie to jest jednak słabe, ze względu na bardzo małe natężenie ruchu na tej drodze. Nie zidentyfikowano potencjalnych, przyszłych zagrożeń i nacisków.

Stan ochrony gatunku na stanowisku 5 Kamieniec określony został, podobnie jak dla całego obszaru Natura 2000 Stawy Kiszkowskie, jako niezadowalający.

Stan populacji kumaka nizinnego jest bardzo mały. Kondycja siedliska na tyle słaba, że nie spełnia wszystkich wymogów dla gatunku i najprawdopodobniej nie ulegnie poprawie w perspektywie 10- 15 lat.

5.9. Osobliwości przyrody nieożywionej

Zróżnicowanie rzeźby terenu powstałe w wyniku procesów naturalnych, obejmujące formy i systemy geologiczne, geomorfologiczne, glebowe, a także różne typy wód powierzchniowych określane jest mianem georóżnorodności[40].

Dotychczas na terenie gminy Kłecko nie zewidencjonowano geostanowiska. Na uwagę jednak zasługuje swoistego rodzaju nagromadzenie kamieni - głazów (lapidarium) znajdujące się w odległości 2 km od miejscowości Zakrzewo pod nazwą „Krąg kamienny w Zakrzewie". Krąg ma obwód 330 metrów i składa się z 22 kamieni usytuowanych na wzgórzu. Został on uznany za jeden z Siedmiu Cudów Natury Powiatu Gnieźnieńskiego.

38 Natura 2000 Standardowy Formularz Danych dla obszaru Stawy Kiszkowskie PLH300050.

39 Klich S., Klich M.2018. Ekspertyza przyrodnicza dotycząca kumaka nizinnego w obszarze Natura 2000 Stawy Kiszkowskie PLH300050. Firma usługowa ECO-HELP Sabina Klich, Tarnów.

40 Górska-Zabielska M., 2010. Głazy narzutowe Wielkopolski. Seria: Studia i Prace z Geografii i Geologii 18. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań. Owsiany P. M., Ratajczak-Szczerba M., 2011. O potrzebie ochrony przyrody nieożywionej w okolicach Piły (północna Wielkopolska). [W:] M. Ratajczak-Szczerba (red.), Człowiek i środowisko. Studium multidyscyplinarne. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Seria: Studia i Prace z Geografii i Geologii nr 19.

6. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ, A TAKŻE REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLONE PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANICE KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH

6.1. Rejestr i ewidencja zabytków

„Tereny, na których powstało dzisiejsze miasto Kłecko były zasiedlone w zamierzchłej przeszłości, o czym świadczą liczne znaleziska archeologiczne. Rozwój osadnictwa nastąpił w IX w., wówczas na podmokłych łąkach między jeziorami Gorzuchowskim i Kłeckim na drodze wiodącej z Gniezna do grodów nadnoteckich i dalej na Pomorze, powstał gród obronny z podgrodziem. Niekorzystne warunki terenowe, a także zmieniające się uwarunkowania gospodarcze prawdopodobnie doprowadziły do zaniku podgrodzia i powstania nowej osady na terenie dzisiejszego miasta. Gród natomiast jako siedziba władzy książęcej pozostał nadal w starym miejscu do ok XIV w., kiedy został spalony przez wojska krzyżackie.

Osadą otwartą, nowego typu mającą oparcie w grodzie, było być może targowisko kłeckie, które miało tu istnieć w roku 1002, wg zapisów Długosza.

Akt lokacyjny nadał miastu książę kaliski Bolesław Pobożny w 1255 r. Prawa miejskie Kłecka potwierdzali kolejno królowie: Kazimierz Jagiellończyk (1450 r.), Zygmunt Stary (1527 r.), Jan Kazimierz (1668 r.) i Michał Korybut Wiśniowiecki (1672 r.). Zasadźcą i pierwszym wójtem Kłecka był Henryk Strophisus.

Miasto średniowieczne wykazuje typowe rozplanowanie czworoboczne, niewydłużonego placu targowego – rynku i ulic wychodzących z jego naroży oraz sieć ulic przecinających się pod kątem prostym, z uwzględnieniem usytuowania kościoła w stosunku do placu. Porównując aktualny plan miasta z planem z 1839 r. można stwierdzić, że układ urbanistyczny Kłecka niewiele się zmienił. Kluczowe zmiany to zmiana przebiegu drogi łączącej Kłecko z Gnieznem oraz wydłużenie zabudowy w związku z budową kolei i stacji kolejowej.

Zabudowa miasta pochodzi w przeważającej części z 2 poł. XIX w. i z pocz. XX w. Przy rynku i głównych ulicach zabudowa występuje w zwartych blokach w układzie kalenicowym. Przy rynku dominuje zabudowa jednopiętrowa, w bocznych uliczkach przeważają domy parterowe. W zabytkowej zabudowie miasta wyróżnia się kościół farny pw. Św. Jadwigi, usytuowany na placu w sąsiedztwie północno-wschodniego narożnika rynku[41,42].

Poza miastem pozostałe miejscowości nie charakteryzują się wybitnymi walorami kulturowymi. Na szczególną uwagę zasługuje jednak Zakrzewo, które łączy walory ukształtowania terenu z zielenią parkową, efektowną architekturą pałacu oraz ciekawymi architektonicznie zabudowaniami folwarcznymi. Elementem dysharmonizującym w miejscowości jest powstała po wojnie zabudowa mieszkaniowa dawnych PGR-ów. Interesująca jest również wieś Dębnica. Zabudowa tej miejscowości rozpościera się wzdłuż drogi tworzącej „pętlę" i prowadzona jest po obu stronach krawędzi doliny. Charakterystycznym obiektem wsi jest drewniany kościół.

41 Na podstawie Studium historyczno-urbanistyczne miasto Kłecko, mgr Jan Pic, P.P. Pracownie Konserwacji Zabytków pracownia Dokumentacji Historycznej w Poznaniu.

42 Przerys planu z 1839, z książki H. Munch Geneza rozplanowania miast wielkopolskich XII i XIV wieku, 1946, tabl. XXII. Repr. Gizela Maćkowiak, PKZ-Poznań.

Na terenie gminy Kłecko zlokalizowanych jest 398 (272 na terenie gminy i 126 w mieście) obiektów znajdujących się w ewidencji zabytków, w tym 20 obiektów ujętych w rejestrze zabytków nieruchomych województwa wielkopolskiego.

TABELA NR 12 Obiekty ujęte w rejestrze zabytków nieruchomych

Miejscowość	Nazwa obiektu	Nr rejestru	Data wpisu
DĘBNICA	Kościół par. p.w. św. Mikołaja, kościół, drew 1726, 1937 (przedłużenie nawy)	445/A	01.02.1969 r
DZIAŁYŃ	Zespół dworsko-folwarczny Spichlerz, mur ok. 1870	884/2/Wlkp/A	09.09.1968 r.
	Park krajobrazowy 1 poł. XIX	884/1/Wlkp/A	19.03.1969 r.
DZIEĆMIARKI	Park poł XIX w	2033/A	04.11.1985 r.
KŁECKO	Dom nr14, mur. ul. Domańskiego 14, ok. 1840 r.	2307/A	24.06.1994 r.
	Dom nr 2, mur., ul. Ogrodowa 2, 2 poł. XIX w.	2307/A	24.06.1994 r.
	Kościół par. p.w. św. Jerzego i św. Jadwigi, kościół, mur, 1510, przebud. 1781, rozbud. 1930	17/A	23.11.1964 r.
POMARZANY	Park krajobrazowy ok. 1 poł XIX w.	2139/A	01.11.1987r.
ŚWINIARY	Kościół par. p.w. NMP Królowej Polski, mur., 1909 R.	2600/A	10.07.1996 r.
WALISZEWO	Kościół fil. p.w. św. Katarzyny, drewn. 1759, restaur. 1873	2476/A	07.03.1931 r.
ZAKRZEWO	Zespół pałacowy		
	▪ pałac, mur. ok. 1872	1381/A	23.02.1973 r.
	▪ oficyna, mur. ok. 1874	1381/A	23.02.1973 r.
	▪ wozownia, ob. garaże, mur. 1860	2142/A	12.01.1988 r.
	▪ park krajobrazowy XVIII/XIX	1381/A	23.02.1973 r.
	Zespół folwarczny ▪ rządcówka ok. 1864	2142/A	12.01.1988 r.
	▪ gorzelnia z domem gorzelnianego, olejnia i d. młynem, mur., 1864	2142/A	12.01.1988 r.
	▪ obora, ob. owczarnia, mur., 1890	2142/A	12.01.1988 r.
	▪ spichlerz, mur., 1915	2142/A	12.01.1988 r.
	▪ kuźnia, ob. warsztat, mur., 1915	2142/A	12.01.1988 r.
	▪ teren podwórza folwarcznego	2142/A	12.01.1988 r.

Źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu, Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków.

Na terenie gminy znajduje się fragment wpisanego do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego (nr 18/Wlkp/C) otoczenia zabytku „Wyspa - Ostrów Lednicki" położonej na Jeziorze Lednickim we wsi Lednogóra, uznanej za pomnik historii[43]. Przedmiotem ochrony są:

a) nawarstwienia kulturowe od czasów pradziejowych po okres nowożytny oraz zewidencjonowane stanowiska archeologiczne,

b) użytki rolne, zielone, leśne,

c) tereny zielone a w szczególności ich granice, kompozycje wewnętrzne oraz ich szata roślinna,

d) Jezioro Lednickie.

Pełen wykaz zabytków nieruchomych znajduje się w załączniku nr 6.

W granicach gminy Kłecko nie występują układy ruralistyczne wpisane do rejestru zabytków. Do gminnej ewidencji zabytków wpisany został układ urbanistyczny miasta. „Szczególnie dobrze jest zachowany układ urbanistyczny miasta lokacyjnego w postaci: rynku – centralnego placu miasta, siedmiu ulic wychodzących z naroży rynku. Domy jednostkowo nie posiadają wybitnych walorów architektonicznych, ale ich zwarty układ, wielkości i formy typowe dla architektury przełomu XIX i XX wieku, stanowią o zabytkowym charakterze miasteczka. Zachowanie historycznych podziałów działek

43 Decyzja z dnia 10.11.2008 r., Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w sprawie wpisania dobra kultury do rejestru zabytków.

budowlanych, tradycyjnego układu zabudowy stawia Kłecko w grupie miast – dawnych miasteczek rzemieślniczo-handlowo-rolniczych, współtworzących dziedzictwo kulturowe Wielkopolski”[44].

6.2. Stanowiska archeologiczne

„Zabytki archeologiczne stanowią podstawę wiedzy o najdawniejszych dziejach Kłecka i okolic. Rejonem skoncentrowanego osadnictwa pradziejowego i wczesnośredniowiecznego jest pradolina Małej Wełny, stoki i krawędzie jeziora Wilkowyja i Gorzuchowskiego. Większość istotnych poznawczo punktów osadniczych grupuje się w rejonie jezior: Lednickie, Działyńskie i Biskupickie. Wyraźne skupiska pozostałości po dawnym osadnictwie odnotowuje się w rejonie Kłecka, Zakrzewa, Gorzuchowa. Miejscem intensywnego osadnictwa był rejon miejscowości: Wilkowyja, Biskupice, Działyń i Waliszewo”[45]. Na terenie gminy Kłecko znajduje się 6 stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków.

TABELA NR 13 Stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków

Miejscowość	Stanowisko	Nr rej./	Data wpisu
BIELAWY	osada	2573/A	31 stycznia 1996 r.
BRZOZOGAJ	osada	2572/A	31 stycznia 1996 r.
DĘBNICA	grodzisko	1346/A	01 marca 1972 r.
DĘBNICA	osada	1347/A	01 marca 1972 r.
KŁECKO	grodzisko	1352/A	03 marca 1972 r.
ZAKRZEWO	osada	2575/A	31 stycznia 1996 r.

Źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu, Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków.

Pełen wykaz zabytków archeologicznych znajduje się w załączniku nr 7.

Wśród występujących na obszarze gminy stanowisk archeologicznych, na szczególną uwagę zasługują stanowiska archeologiczne o własnej formie krajobrazowej, tj. takie, które może dostrzec w terenie przeciętny człowiek nieposiadający wykształcenia archeologicznego. Dotychczas w gminie zewidencjonowano następujące tego typu obszary[46]:

a) grodzisko datowane na okres wczesnego średniowiecza w okolicach Dębnicy (wpisane do rejestru zabytków), na którym obecnie znajduje się kościół i cmentarz,
b) grodzisko z okresu wczesnego średniowiecza w mieście Kłecko (wpisane do rejestru zabytków), na którym zachowały się prawdopodobnie resztki murowanego zamku z XII w.,
c) grodzisko z okolic miejscowości Brzozogaj, datowane na okres wczesnego średniowiecza,
d) grodzisko z okresu wczesnego średniowiecza z miejscowości Waliszewo,
e) prawdopodobnie gródek stożkowaty z okolic miejscowości Działyń,
f) prawdopodobnie kurhan w miejscowości Brzozogaj.

6.3. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określone przez audyt krajobrazowy granice krajobrazów priorytetowych

Z uwagi na to, że dla obszaru opracowania nie został sporządzony audyt krajobrazowy województwa wielkopolskiego, nie określa się rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określonych przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych.

44 Ewa Krzyżanowska-Walaszczyk, Skrócone studium historyczno-urbanistyczne miasta Kłecko, Poznań 2012.
45 Na podstawie projektu Planu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych dla gminy Kłecko, Kłecko, grudzień 2016 r.
46 Na podstawie projektu Programu opieki nad zabytkami gminy Kłecko na lata 20217-2020.

7. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONA ICH ZDROWIA

7.1. Sytuacja demograficzna

Gmina Kłecko należy do obszarów średnio zaludnionych, szczególnie na tle wartości dla powiatu gnieźnieńskiego, gdzie przeciętna gęstość zaludnienia w miastach to 1 211 osób/km², a na obszarze wiejskim 47 osób/km². Średnia gęstość zaludnienia w gminie Kłecko to 273 osób/km² w mieście i 40 osób/km² na obszarze wiejskim.

RYCINA NR 3 Liczba ludności w miejscowościach w 2017 roku

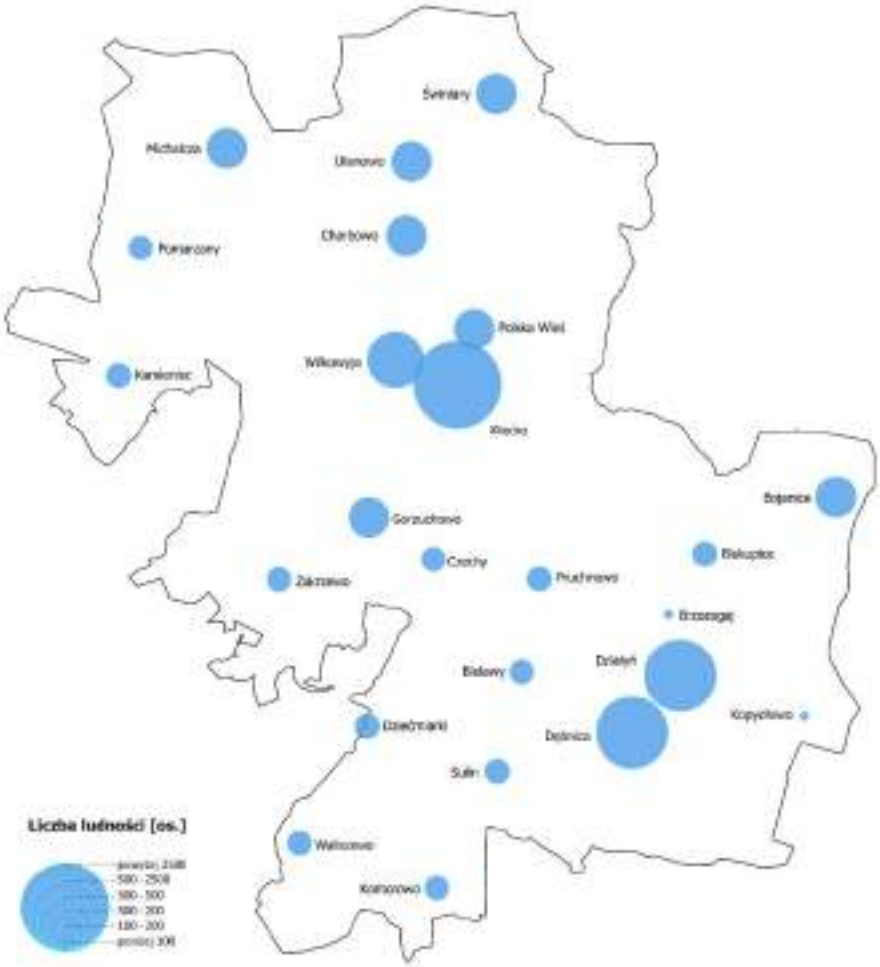

Na koniec 2017 roku w gminie Kłecko mieszkało 7 500 osób, co stanowiło 5,19 % populacji powiatu gnieźnieńskiego. Najwięcej ludności zamieszkuje w ośrodku gminnym – mieście Kłecku, które liczy 2 571 mieszkańców (stan na 31.12.2017 r.) i koncentruje 34% ludności gminy. Jednostkami wyróżniającymi się potencjałem ludnościowym są Działyń z 653 mieszkańcami, Dębnica z 518 mieszkańcami oraz Wilkowyja, którą zamieszkuje 398 osób.

W ciągu ostatnich 10 lat liczba ludności na terenie gminy zmalała o 1% tj. 249 osób. Zmiany liczby ludności utrzymywały w tym okresie tendencję malejącą z wyjątkiem roku 2009 i 2011. Największy odpływ ludności odnotowano w latach 2012-2016, gdy w gminie ubywało rocznie średnio 50 osób. Ubytek liczby ludności dotyczył ponad połowy miejscowości. Największy spadek zanotowało miasto Kłecko - 134 os. oraz wieś Działyń - 92 os. Wśród jednostek osadniczych są także miejscowości o rosnącej liczbie ludności: Wilkowyja (26 os.), Dębnica (18 os.), Komorowo i Polska Wieś (po 12 os.).

TABELA NR 14 Liczba ludności w gminie Kłecko w latach 2009 – 2017

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2017/2009
MIEJSCOWOŚĆ										*zmiana %*
Bielawy	120	119	126	128	127	126	125	124	127	5,8
Biskupice	129	122	123	120	116	115	115	117	115	-10,9
Bojanice	291	291	290	292	286	285	282	277	273	-6,2
Brzozogaj	84	84	80	88	93	91	87	86	88	4,8
Charbowo	215	216	213	213	216	214	211	214	208	-3,3
Czechy	117	114	111	116	116	118	119	117	118	0,9
Dębnica	498	497	502	507	505	510	512	515	518	4,0
Działyń	733	728	726	709	684	674	666	655	653	-10,9
Dziećmiarki	165	161	167	164	169	167	168	174	174	5,5
Gorzuchowo	264	268	268	264	264	258	261	257	248	-6,1
Kamieniec	177	177	174	173	177	174	178	178	180	1,7
Kłecko	2727	2687	2692	2725	2684	2688	2650	2624	2571	-5,7
Komorowo	174	172	174	176	183	182	184	187	183	5,2
Kopydłowo (osada)	86	76	78	82	80	82	79	77	76	-11,6
Michalcza	248	250	246	248	243	244	241	245	241	-2,8
Polska Wieś	227	224	223	238	236	237	238	235	236	4,0
Pomarzany	109	109	100	108	111	111	107	107	104	-4,6
Pruchnowo	131	131	127	135	135	128	126	128	125	-4,6
Sulin	118	118	113	115	115	115	116	116	121	2,5
Świniary	304	300	296	295	288	298	303	302	300	-1,3
Ułanowo	209	208	204	205	205	205	205	209	205	-1,9
Waliszewo	111	106	106	110	103	99	101	104	109	-1,8
Wilkowyja	381	380	384	398	399	397	400	393	398	4,5
Zakrzewo	140	143	142	143	142	140	136	135	129	-7,9
RAZEM	7758	7681	7665	7752	7677	7658	7610	7576	7500	

Źródło: Urząd Miejski Gminy Kłecko.

Przyrost naturalny ludności w latach 2009-2017 utrzymywał się na dodatnim poziomie plasując gminę Kłecko niemal w całym okresie powyżej wartości dla powiatu i województwa. W 2017 roku stopa przyrostu naturalnego na 1000 ludności osiągnęła wartość 2,38‰, dla porównania w powiecie gnieźnieńskim wyniosła 1,93‰. Gminę Kłecko charakteryzuje przewaga liczby urodzeń żywych nad zgonami, zarówno w obszarze miasta (1,51‰) jak i w obszarze wiejskim (2,84‰). Pomimo utrzymującego się w ostatniej dekadzie dodatniego poziomu liczby urodzeń, ich liczba systematycznie spada.

RYCINA NR 4 Przyrost naturalny w latach 2009-2017

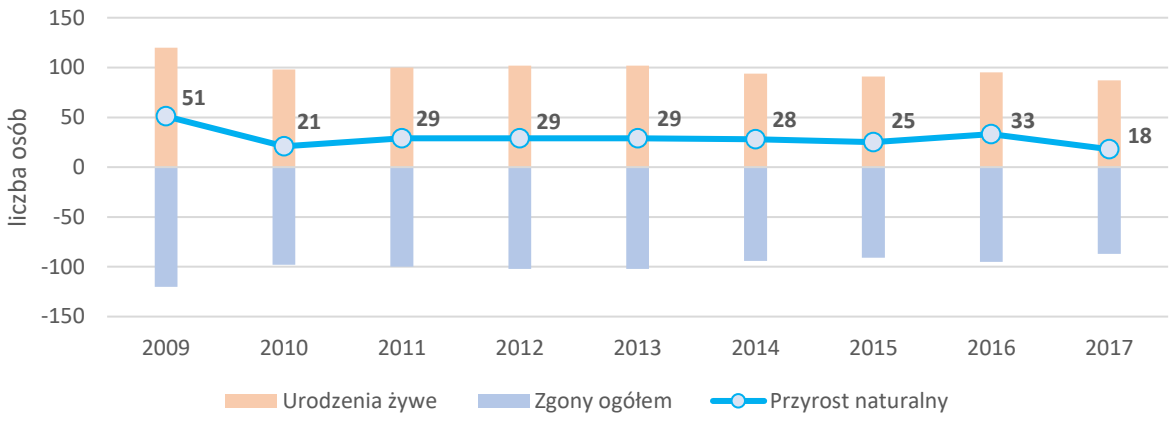

Źródło: BDL GUS.

Istotnym czynnikiem, wpływającym na liczbę ludności w gminie Kłecko są migracje. Obserwowane niekorzystne tendencje zmian liczby ludności w latach 2009-2017 były wynikiem stale utrzymującego się odpływu ludności. W roku 2017 saldo migracji osiągnęło poziom - 9,1‰, podczas gdy wartość dla powiatu gnieźnieńskiego wyniosła -0,5‰, a obszar województwa w tym czasie cechował dodatni bilans migracyjny. Skala zjawiska w wartościach bezwzględnych w roku 2017 to 42 zameldowania w ruchu wewnętrznym oraz 111 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wyniosło -69 osób. Niekorzystny stosunek między napływem a odpływem ludności notowano zarówno na obszarach miejskich jak i wiejskich gminy Kłecko. Na koniec 2017 r. saldo migracji wewnętrznych wyniosło dla miasta -15,5‰, natomiast dla obszarów wiejskich -5,7‰. Również migracje zagraniczne kształtowały się na nieznacznie ujemnym poziomie -0,26‰, co było zjawiskiem niekorzystnym w kontekście dodatniego bilansu w powiecie gnieźnieńskim (0,32‰) i Wielkopolsce (0,04‰). Jednak przedmiotowe zmiany ze względu na swoją skalę, nie miały zasadniczego wpływu na stan ludności w gminie.

Zależność między wielkością przyrostu naturalnego a saldem migracji obrazuje typologia rozwoju ludnościowego Webba. Według tej typologii gmina Kłecko zalicza się do obszarów nieaktywnych demograficznie, o ujemnym bilansie ludnościowym. Została zaliczona do jednostki typu H, co oznacza, że spadek liczby ludności spowodowany ujemnym saldem migracji nie jest rekompensowany przez dodatni przyrost naturalny. Gmina Kłecko znajduje się w fazie wyludniania. Jest to bardzo niekorzystna sytuacja, ale ze względu na dodatni przyrost naturalny nie jest to jeszcze ogólny regres demograficzny.

Struktura demograficzna ludności gminy charakteryzuje się nieznaczną przewagą populacji mężczyzn. Wskaźnik feminizacji w gminie wynosi obecnie 99,7 i systematycznie maleje. Zasadnicze różnice występują w ujęciu miasto – obszary wiejskie. Na terenie miasta obserwuje się nadwyżkę populacji kobiet, gdzie na 100 mężczyzn przypada 106 kobiet. Natomiast na terenach wiejskich wskaźnik feminizacji wynosi 96.

W 2018 roku największą grupę mieszkańców gminy Kłecko, wg ekonomicznych grup wieku stanowiły osoby w wieku produkcyjnym 58,7%, kolejną były osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiąc 22,1%, a najmniej liczna była populacja osób w wieku poprodukcyjnym – 19,2%. Są to zbliżone wartości do struktury wieku w powiecie gnieźnieńskim i w Wielkopolsce, przy nieznacznie korzystniejszym udziale osób w wieku przedprodukcyjnym. W tym kontekście gminę charakteryzuje młodsze społeczeństwo niż przeciętnie w regionie, a średni wiek mieszkańców gminy Kłecko to 38 lat.

RYCINA NR 5 Piramida wieku mieszkańców w 2017 roku

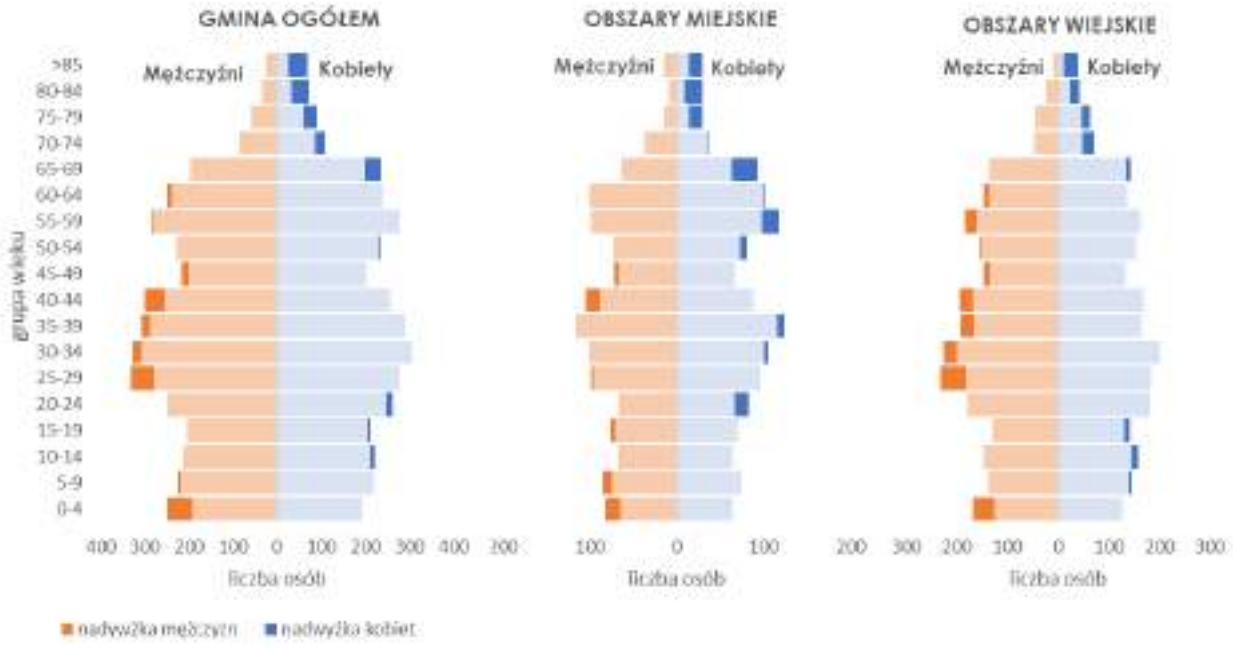

Źródło: BDL GUS.

W gminie przeważają miejscowości o społeczeństwach młodych, czyli charakteryzujących się ponadprzeciętnym odsetkiem osób w wieku przedprodukcyjnym w stosunku do średniej dla powiatu gnieźnieńskiego. Należą do nich: Ułanowo, Kamieniec, Wilkowyja, Polska Wieś, Waliszewo, Sulin, Komorowo, Dębnica, Pomarzany, Charbowo, Świniary oraz Czechy, Bojanice i Bielawy.

Aktualnie 'neutralne' demograficznie są wsie Gorzuchowo, Dziećmiarki, Pruchnowo, w których notuje się wyższy odsetek osób w wieku produkcyjnym niż średnio dla powiatu gnieźnieńskiego. W grupie tej znalazły się także miejscowości: Zakrzewo, które wykazuje tendencję do odmładzania społeczeństwa oraz Brzozogaj, w którym to jednak zaczyna zwiększać się udział osób starszych.

Należy jednak mieć na uwadze, że w strukturze wieku ludności systematycznie zwiększa się udział osób starszych. Ponieważ w ogólnym bilansie dla gminy w ostatnich latach rodzi się coraz mniej dzieci, a jednocześnie wzrasta średnia oczekiwana długość życia, zmienia się struktura wiekowa ludności. Konsekwencją jest coraz starsze społeczeństwo z rosnącym udziałem osób w wieku 65+. W wewnętrznej strukturze gminy Kłecko proces starzenia się społeczeństwa jest szczególnie widoczny w mieście Kłecku oraz wsiach: Biskupice, Działyń, Michalcza oraz Brzozogaj. Jednostki te charakteryzują się najmniejszym udziałem osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym przy największym odsetku osób w wieku poprodukcyjnym, w stosunku do przeciętnych wartości dla powiatu gnieźnieńskiego.

RYCINA NR 6 Przestrzenne zróżnicowanie struktury wieku ludności–obszary 'starości' i 'młodości' demograficznej

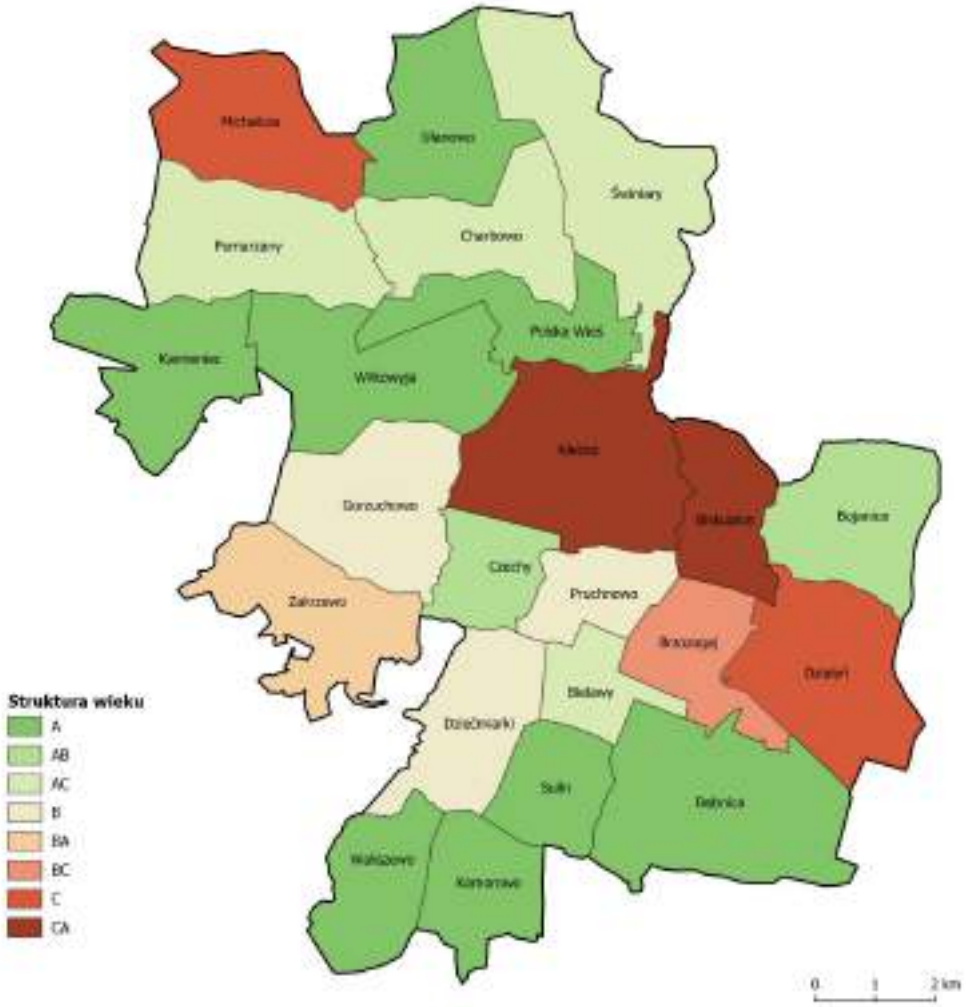

wysoki odsetek ludności w wieku: A - przedprodukcyjnym, AB – przedprodukcyjnym i produkcyjnym, AC – przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym, B – produkcyjnym, BA – produkcyjnym i przedprodukcyjnym, BC – produkcyjnym i poprodukcyjnym, C – poprodukcyjnym, CA – poprodukcyjnym i przedprodukcyjnym; w stosunku do średniej dla powiatu gnieźnieńskiego

Źródło: Opracowanie własne.

Wskaźnik obciążenia demograficznego, czyli ludność w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym, dla gminy Kłecko wyniósł w 2017 roku 58,8. W latach 2009 – 2017 jego wartość systematycznie wzrastała, ale nadal jest niższa niż przeciętnie w powiecie gnieźnieńskim – 63,9 i województwie – 63,1.

W kontekście przywołanych wskaźników demograficznych, największym obecnie wyzwaniem dla gminy jest zatrzymanie narastającego ujemnego salda migracji oraz zapewnienie odpowiedniej infrastruktury społecznej dla znacznej na tle powiatu i województwa, grupy mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, będącego efektem wysokiego przyrostu naturalnego.

7.2. Struktura społeczeństwa przyszłości

Polityka przestrzenna w gminie Kłecko w istotnym stopniu zależy od przyszłego stanu liczby ludności na jego terenie, oceny przewidywanych zmian liczby mieszkańców, ich skali oraz kierunku. Predykcję zmian liczby ludności oparto na Prognozie ludności gmin na lata 2017-2030 wykonanej przez GUS.

Do 2030 roku zakłada się kontynuację dotychczasowego trendu i sukcesywny spadek liczby mieszkańców gminy. Szacowana liczba ludności na koniec prognozowanego okresu wyniesie 7 432 osób i w stosunku do roku wyjściowego nastąpi zmniejszenie populacji obszaru o 2,1% (160 os.). Wśród gmin powiatu gnieźnieńskiego będzie to jeden z największych ubytków ludności, zaraz za Witkowem (-3,4%) i Trzemesznem (-3%).

Przewidywany przyrost naturalny ludności w gminie Kłecko w całym okresie prognozy utrzyma się na dodatnim poziomie, pomimo to będzie się systematycznie zmniejszał od 3,82‰ w 2017 roku do 0‰ w 2030 roku. W całym analizowanym okresie będzie on wyższy niż wartość dla województwa, dla którego spodziewana stopa przyrostu naturalnego wyniesie od 1,5‰ w 2017 roku do -1,1‰ w 2030 roku. Należy jednak zauważyć, że prognoza przyrostu naturalnego dla roku 2017 jest już zawyżona w stosunku do realnych wartości.

Saldo migracji wewnętrznych w gminie w latach 2017-2030 będzie utrzymywać się na ujemnym poziomie powyżej -3‰ i będzie znacznie niższe niż przeciętnie w Wielkopolsce (0,4‰). Prognozowane saldo migracji wewnętrznych dla 2017 roku wyniosło -3,95‰ i było dużo bardziej korzystne niż w rzeczywistości (-9,1‰).

W kontekście bardziej niekorzystnych obecnych tendencji demograficznych niż przewidywania prognozy dla 2017 roku, przy założeniu, że trend zostanie utrzymany, należy spodziewać się większego ubytku liczby ludności gminy Kłecko niż szacowano.

7.3. Pomoc społeczna

Zadania pomocy społecznej w gminie Kłecko wykonuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (MGOPS) w Kłecku. Ze wsparcia udzielanego przez MGOPS mogą korzystać osoby i rodziny, które spełniają określone warunki sprecyzowane w przepisach prawa.

W latach 2012-2016 liczba osób, którym udzielono pomocy i wsparcia w gminie, zmniejszała się z roku na rok (z 261 w 2012 roku do 212 w 2016 r.), podobnie jak liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie (z 536 w 2012 r. do 346 w 2016 r.). Niepokojący jest jednak fakt, że w 2017 roku liczba osób korzystających z pomocy społecznej wzrosła i wynosiła 270 osób, co stanowiło 3,6% ogółu społeczeństwa gminy.

Wśród korzystających z pomocy społecznej zwraca uwagę znaczna liczba osób w wieku produkcyjnym, która w badanym okresie początkowo malała, jednak w 2017 znowu wzrosła do poziomu 105 osób. Jednak udział tych osób w liczbie osób korzystających z pomocy społecznej stopniowo się zmniejsza z 49,0% w 2012 roku do 38,9% w 2017r. Natomiast nieznacznie wzrasta udział osób w wieku poprodukcyjnym w grupie mieszkańców korzystających z pomocy społecznej. Należy obserwować, czy trend ten będzie się utrzymywał, gdyż może on świadczyć o ubożeniu grupy osób starszych w gminie.

Spośród mieszkańców korzystających ze wsparcia MGOPS-u w 2017 roku najliczniejszą grupę stanowiły osoby zmagające się z długotrwałą lub ciężką chorobą (215 osób), ubóstwem (191 osób) oraz niepełnosprawnością (179 osób). Dość liczną grupę (104 osoby) stanowią także kobiety wymagające ochrony macierzyństwa.

Należy podkreślić, że w stosunku do roku 2012 spadła liczba osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na ubóstwo i ochronę macierzyństwa, odpowiednio o ponad 50% i 60%. Ponadto od 2013 roku znacznie spadała także liczba osób w rodzinach objętych wsparciem z powodu bezrobocia (z 251 w 2013 do 86 w 2017 r.). Jednak nadal na wysokim poziomie utrzymuje się liczba mieszkańców, którzy wymagają wsparcia ze względu na niepełnosprawność. W 2017 roku udzielono z tego tytułu około 20%

więcej pomocy niż w 2012 roku. Niepokojąca jest także rosnąca z roku na rok, liczba beneficjentów otrzymujących pomoc z powodu doświadczania przemocy w rodzinie (z 3 w 2012 r. do 31 w 2017 r.).

Mieszkańcy gminy, którzy z uwagi na trudną sytuację materialną nie byli w stanie pokryć kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania otrzymywali, po spełnieniu określonych warunków, dodatki mieszkaniowe. Jest to świadczenie pieniężne udzielane w ramach zadań własnych gminy i realizowane przez Urząd Miejski Gminy Kłecko. W latach 2012-2014 liczba gospodarstw domowych, którym przyznano dodatki mieszkaniowe, zwiększała się z roku na rok (ze 103 w 2012 r. do 226 w 2014 r.), natomiast od roku 2015 liczba ta zmniejszała się i w roku 2017 spadła do poziomu 88.

W analizowanym okresie systematycznie zwiększała się liczba składanych wniosków o przydział mieszkania komunalnego z 6 w 2012 roku do 27 w roku 2017 r., co wskazuje na wzrost zapotrzebowania na tego typu obiekty w gminie. Jednocześnie zasób mieszkań komunalnych w gminie z roku na rok się zmniejszał. W roku 2012 było 207 tego typu mieszkań a w 2017 już o 61 mniej.

7.4. Warunki mieszkaniowe[47]

Zasoby mieszkaniowe w gminie Kłecko w 2017 roku wynosiły 2 140 mieszkań, w tym na terenie miasta znajdowało się 866 mieszkań a na obszarach wiejskich 1 274 mieszkań. Zasoby mieszkaniowe wyrażone liczbą budynków mieszkalnych oraz mieszkaniowo - usługowych wynosiły w 2017 roku w gminie Kłecko 1 218 sztuk. Przeważająca liczba zasobów (785 budynków mieszkalnych) zlokalizowana jest na terenie wiejskim, natomiast 433 budynki znajdują się w granicach administracyjnych miasta.

W ciągu ostatnich 5 lat liczba zasobów mieszkaniowych w Kłecku wzrosła o 68 budynków. Główna siła rozwojowa zabudowy mieszkaniowej znajduje się na terenach wiejskich, gdzie wybudowano 51 budynków. W tym samym czasie na terenie miasta Kłecko powstało jedynie 17 obiektów.

Wśród nowo oddanych mieszkań w gminie nie było mieszkań poszerzających zasoby gminne. Jednocześnie w ostatnich latach liczba gminnych zasobów socjalnych sukcesywnie malała i w 2017 roku ich liczba w całej gminie wynosiła 146 w tym większość na obszarze wiejskim.

Większość mieszkań 91% posiada łazienkę (w mieście 93,2%, na wsi 89,6%), oraz wyposażonych jest w ustęp spłukiwany 94,6%. Centralne ogrzewanie posiada 68% mieszkań (w mieście 69,5% na wsi 67,5%). Mieszkańcy gminy Kłecko korzystający z instalacji wodociągowej stanowią 98,8%, kanalizacyjnej 71,6%, a z gazowej 0,7%. Tylko 12 mieszkań obsługiwanych jest przez gaz sieciowy (pozostali mieszkańcy korzystają z butli gazowych).

Średnia liczba izb w mieszkaniu w 2017 roku wyniosła 4,04 (4,00 w mieście i 4,06 na wsi) przy średniej wojewódzkiej 4,05 i średniej dla powiatu gnieźnieńskiego 3,83. Natomiast przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w gminie Kłecko wynosi 82 m^2 i jest wyższa o 0,8 m^2 od średniej wojewódzkiej i o 9 m^2 wyższa od średniej powiatowej. Na obszarach wiejskich gminy Kłecko powierzchnia użytkowa przypadająca na jedno mieszkanie wynosi 84,8 m^2 a na obszarze miejskim 78,8 m^2. W powiecie gnieźnieńskim na obszarach miast wskaźnik powierzchni użytkowej mieszkania wynosi 64,7 m^2, a na obszarach wiejskich 92 m^2. Zarówno na obszarze miejskim gminy jak i wiejskim w ciągu ostatnich 5 lat powierzchnia użytkowa mieszkania corocznie wzrastała.

Istotnym wskaźnikiem obrazującym standard życia mieszkańców, oprócz wyposażenia lokali mieszkalnych, jest powierzchnia użytkowa przypadająca na jednego mieszkańca. W gminie Kłecko wskaźnik ten osiągnął wartość 22,9 m^2 (w tym na obszarze wiejskim gminy 22 m^2, a na obszarze miasta 25,9 m^2) podczas gdy średnia dla województwa wielkopolskiego to 27,8 m^2 a średnia dla powiatu gnieźnieńskiego 24,6 m^2. Wynik taki świadczy o większej liczbie osób przypadających na jedno mieszkanie. W gminie Kłecko wskaźnik ten wynosi 3,58 (w mieście 3,04 a na obszarze wiejskim 3,86)

47 Na podstawie danych BDL GUS 2016 i 2017 r.

i jest wyższy od przeciętnej liczby osób w mieszkaniu w województwie wielkopolskim (2,92) oraz od przeciętnej liczby osób na 1 mieszkanie w powiecie gnieźnieńskim (2,97)[48].

7.5. Usługi społeczne w tym ochrona zdrowia

Centrum życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego jest miasto Kłecko. To tutaj zlokalizowane są tak istotne dla funkcjonowania gminy instytucje jak: Urząd Miejski Gminy Kłecko, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Biblioteka Publiczna, ośrodek zdrowia, a także przedszkola, żłobek, szkoła podstawowa. Ponadto w mieście koncentrują się także zakłady przemysłowe i rzemieślnicze oraz najważniejsze punkty handlowe.

Swoje pasje i zainteresowania mieszkańcy gminy mogą rozwijać w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury. W ramach jednostki prowadzone są cykliczne zajęcia w 11 sekcjach, większość z nich koncentruje się wokół muzyki i sztuki (malarstwo, rękodzieło, fotografia) oraz tańca. Ponadto ośrodek organizuje liczne imprezy okolicznościowe oraz kino plenerowe i samochodowe. Kolejną instytucją kultury jest Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Kłecko, która przechowuje i udostępnia 33 859 egzemplarzy księgozbioru, z czego ponad 40% stanowi literatura piękna dla dorosłych. W 2017 roku z usług jednostki skorzystało 1 044 czytelników oraz ponad 8 000 odwiedzających. W ramach działalności biblioteki prowadzona jest czytelnia oraz czytelnia internetowa a także organizowane są spotkania autorskie.

Podstawowa opieka zdrowotna realizowana jest w Kłecku w Przychodni Leczniczo Diagnostycznej Lekarzy Rodzinnych „Saluber". Na terenie miasta działalność prowadzi 3 lekarzy, w tym pediatra oraz lekarze interniści. Mieszkańcy gminy nie mają bezpośredniego dostępu do specjalistycznych usług zdrowotnych. Najbliższą miejscowością, w której mogą być one zrealizowane (min. w szpitalu Pomnik Chrztu Polski), jest Gniezno, oddalone o około 17 km.

Na terenie gminy Kłecko funkcjonują 2 publiczne szkoły podstawowe: Szkoła Podstawowa im. Obrońców Kłecka w Kłecku i Szkoła Podstawowa w Dębnicy oraz Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Kłecku. Do czerwca 2019 roku działało także Gimnazjum im. Prof. Władysława Nehringa w Kłecku, które na skutek zmian wprowadzonych ustawą Prawo oświatowe, przekształcone zostało w branżową szkołę I stopnia.

W szkole zlokalizowanej w mieście Kłecko liczba uczniów, w roku szkolnym 2017/2018, wynosiła 464. Dzieci uczyły się w 23 oddziałach. W roku szkolnym 2018/2019 przewiduje się zwiększenie liczby oddziałów do 26 oraz wzrost liczby uczniów do około 500 osób. W ostatnich 2 latach przeprowadzono szereg inwestycji, które miały na celu podniesienie komfortu nauki i pracy w placówce. Wykonano kompleksową termomodernizację, zmieniono system komunikacji dla rodziców, nauczycieli i uczniów dowożonych autobusami (parking, peron szkolny), doposażono pracownie przyrodniczą i matematyczną. Realizowany jest także projekt „Nowa szansa", współfinansowany ze środków Unii Europejskiej, oferujący uczniom bezpłatnie dodatkowe zajęcia wyrównawcze i rozwijające, projekty edukacyjne (wyjazdowe), stypendia dla najzdolniejszych uczniów, doradztwo zawodowe, zajęcia specjalistyczne dla dzieci ze specjalnymi potrzebami. Wsparcie w ramach projektu otrzymują także nauczyciele np. na szkolenia, studia podyplomowe.

W szkole niepublicznej uczy się obecnie, w 4 klasach, łącznie 60 dzieci. Do szkoły uczęszczają uczniowie, nie tylko z gminy Kłecko, ale również z gmin ościennych.

Szkoła Podstawowa w Dębnicy była do tej pory małą wiejską szkołą, w której liczba dzieci z roku na rok była coraz mniejsza, głównie ze względu na niski standard obiektu. Gmina początkowo miała zamiar zlikwidować placówkę. Jednak na podstawie wnikliwych analiz min. prognoz demograficznych, podjęto decyzję o rozbudowie istniejącego obiektu. Pozwoli to zaspokoić potrzeby mieszkańców gminy w zakresie dostępu do edukacji podstawowej, zapewniając lepsze warunki bytowe uczniów, jak i wzrost jakości kształcenia dzieci w wieku 6-14 lat. Na ten cel gmina Kłecko

48 Na podstawie danych BDL GUS 2016.

pozyskała dofinansowanie ze środków UE w ramach WRPO 2014-2020. Na podstawie uchwały gminy zmieniono także granice obwodu szkolnego, który obejmuje teraz 7 miejscowości: Bielawy, Brzozogaj, Dębnica, Działyń, Kopydłowo (osada), Pruchnowo, Sulin, co wpłynie na poprawę komfortu kształcenia i dostępności do placówek edukacji w gminie.

Od września 2018 roku w szkole podstawowej w Dębnicy naukę rozpoczęło ok. 90 uczniów w 8 rocznikach (klasy I – VIII). Szkoła po rozbudowie posiada 8 sal lekcyjnych (w tym 4 specjalistyczne pracownie: komputerowa, językowa, matematyczna i przyrodnicza), salę terapii logopedycznej i sensorycznej, salę sportową z widownią. W ramach uzyskanych środków z UE realizowany będzie projekt „Postaw na wiedzę", którego celem wspieranie i rozwijanie kompetencji uczniów i pracowników oświaty.

W mieście funkcjonuje, od roku 1993 Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, w którym uczy się: w szkole podstawowej 46 uczniów, w 3 klasie gimnazjum 8 uczniów oraz 21 uczniów w Szkole Specjalnej Przysposabiającej do Pracy (szkoła ponadgimnazjalna). Ponadto działa również przedszkole specjalne, w którym łącznie jest 16 dzieci. Do Ośrodka dzieci uczęszczają nie tylko z Kłecka, ale również z gmin: Damasławek, Gniezno, Janowiec, Kiszkowo, Łubowo, Mieleszyn, Mieścisko, Niechanowo, Pobiedziska, Rogowo, Rogoźno, Trzemeszno, Wągrowiec, Witkowo.

W Kłecku działają dwa przedszkola. Do gminnej jednostki, która funkcjonuje od 1982 roku, uczęszcza obecnie 114 dzieci, którymi opiekuje się 7 nauczycieli oraz 5 osób na stanowisku pomoc wychowawcy. Dzieci uczą się w 5 grupach. W przedszkolu prowadzone są zajęcia dodatkowe: logopedia, gimnastyka oraz zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, a także zajęcia rewalidacyjne. Druga jednostka to przedszkole niepubliczne, które powstało w 2013 roku, posiada 6 grup. Łącznie w bieżącym roku do przedszkola uczęszcza 124 dzieci. Zajęciami dodatkowymi nieodpłatnymi jest nauka języka angielskiego. W Działyniu zlokalizowany jest oddział przedszkola gminnego w Kłecku. Łącznie do jednostki w 2018 roku uczęszczają 43 osoby, w 3 grupach wiekowych, które uczy 5 nauczycieli.

Na terenie gminy działa jeden żłobek, który powstał w 2015 roku. W roku bieżącym uczęszcza do niego 33 dzieci. Funkcjonują 4 grupy w tym jedna z dziećmi poniżej 2 roku życia. Maluchami opiekuje się 8 osób.

W mieście oraz we wsiach Ułanowo i Dębnica zlokalizowane są remizy ochotniczych straży pożarnych. W większości miejscowości znajdują się sklepy spożywczo-przemysłowe, największa koncentracja występuje w mieście.

Miejscowości w gminie Kłecko w bardzo dobrym stopniu wyposażone są w przestrzenie integrujące lokalną społeczność, w 17 z 24 wsi znajdują się budynki świetlic wiejskich, w 11 wiaty rekreacyjne, a w 17 (łącznie z miastem) place zabaw. Należy zwrócić również uwagę na dostępną na terenie gminy infrastrukturę rekreacyjno-sportową, która sprzyja upowszechnianiu aktywności fizycznej. Mieszkańcy mogą skorzystać z następujących obiektów:

a) stadion sportowy z widownią w Kłecku i Działyniu,
b) kompleks sportowy „Orlik 2012" w Działyniu,
c) hala widowiskowo-sportowa wraz z widownią oraz boisko do gier małych przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Kłecku,
d) sala gimnastyczna i kompleks boisk otwartych działających przy szkole w Kłecku,
e) sala sportowa z widownią i boisko do gier małych przy szkole w Dębnicy,
f) płyty piłkarskie w miejscowościach: Bojanice, Dębnica, Sulin, Komorowo, Zakrzewo, Dziećmiarki, Michalcza, Gorzuchowo, Ułanowo, Świniary i Charbowo,
g) siłownie na świeżym powietrzu w parku miejskim w Kłecku oraz w miejscowościach: Działyń, Dziećmiarki, Polska Wieś, Świniary, Waliszewo i Zakrzewo.

7.6. Turystyka i rekreacja

Bazę noclegową w gminie Kłecko stanowią obecnie 4 gospodarstwa agroturystyczne, zlokalizowane w miejscowości Waliszewo w okolicach Jeziora Lednica na terenie Lednickiego Parku Krajobrazowego. Oferują one łącznie 55 miejsc noclegowych. Jedynym obiektem hotelowo-konferencyjnym w gminie jest Pałac w Zakrzewie, w którym dostępne są 84 miejsca noclegowe. Obiekt wyposażony jest w nowoczesny sprzęt audiowizualny i multimedialny z kilkoma salami, zróżnicowanymi pod względem wielkości i wyposażenia[49].

Kłecko jest terenem bogatym w jeziora, co sprzyja organizowaniu różnych form turystyki i rekreacji – od żeglarstwa, aż po wędkowanie. Formalnie funkcjonuje w gminie tylko jedno kąpielisko, tzw. „Kąpielisko na Języku", usytuowane w miejscowości Kłecko nad jeziorem Kłeckim, na którym w pełni sezonu może przebywać około 300 osób. Znaczącymi walorami krajobrazowymi charakteryzuje się część gminy położna w Lednickim Parku Krajobrazowym. Jest to obszar obejmujący „…krajobraz polno-leśny, z bogatą rzeźbą terenu, z ciekami wodnymi i niewielkimi jeziorami okolic Zakrzewa (…) Rozległe tereny rolnicze urozmaicone kępami drzew i krzewów tej strefy ciągną się od Myszek na zachodzie do Dziećmiarek na wschodzie. Dużego uroku dodaje tej okolicy wyraźnie zaznaczona w terenie dolina Małej Wełny"[50]. W gminie zlokalizowany jest także fragment obszaru Natura 2000 (niecały 1% obszaru), można tu obserwować wiele gatunków ptaków.

Atrakcjami turystycznymi gminy są również szlaki turystyczne: kulturowe (Europejki Szlak Cysterski, Szlak Piastowski, Szlak budowli i kościołów drewnianych, Szlak mitów i legend), rowerowe, kajakowy rzeki Małej Wełny oraz ścieżka przyrodnicza Pętla Waliszewska, a także 2 miejsca wpisane na listę Siedmiu Cudów natury Powiatu Gnieźnieńskiego[51]:„Bieszczady Kłeckie" (teren pokryty jeziorami, małymi oczkami wodnymi, poprzecinane wąwozami, wzgórzami porośniętymi zaroślami) oraz „Krąg kamienny w Zakrzewie" (tajemniczy krąg ma obwód 330 metrów i składa się z 22 kamieni usytuowanych na wzgórzu). Do miejsc ciekawych w gminie zaliczyć można też: „Głaz ze stopą", w którym odciśnięta jest damska stopa, „Kuś" miejsce, gdzie 30 września 1761 roku odbył się jeden z ostatnich w Rzeczypospolitej procesów o czary, oraz „Karczmarz" rzeźba oberżysty ustawiona na pamiątkę legendy o karczmarzu, który mordował bogatych gości, a także „Szwedzki skarb" miejsce związane z pobytem Szwedów w Polsce w 1656 roku.

7.7. Potencjał gospodarczy

Na obszarze gminy Kłecko w 2018 roku funkcjonowało 657 podmiotów gospodarczych, z czego 325 z nich zlokalizowanych było w mieście Kłecko. Poziom przedsiębiorczości wśród mieszkańców gminy systematycznie rośnie, o czym świadczy stabilny wzrost liczby przedsiębiorstw od 2009 roku (wzrost w stosunku do roku bazowego o 19%). Miejscem dynamicznego przyrostu podmiotów gospodarczych w badanym okresie jest obszar wiejski, gdzie to w stosunku do roku 2009 liczba firm wzrosła o blisko 40%. Struktura gospodarki w Kłecku jest zbliżona do obrazu powiatowego, gdzie dominują sekcje G - handel, F - budownictwo, C – przetwórstwo przemysłowe, S i T – pozostała działalność usługowa oraz gospodarstwa domowe świadczące usługi, N - administracja oraz A - rolnictwo. Rolniczy charakter gminy Kłecko, zbudowany na bazie indywidualnych gospodarstw rolnych, determinuje wysoki udział sekcji A w strukturze lokalnej gospodarki. Najwięcej podmiotów w tej sekcji obejmuje działalność związaną z usługami wspomagającymi produkcję roślinną.

W latach 2009 – 2018 pod względem udziału procentowego najbardziej dynamicznie rozwijała się sekcja D, N, J, P, S, M. Natomiast pod względem liczb bezwzględnych największy przyrost odnotowano w sekcjach N, F, S, H, P .

Gospodarka gminy Kłecko oparta jest na mikro przedsiębiorstwach zatrudniających do 9 pracowników (96%) oraz podmiotach będących własnością prywatną (97%).

49 https://zakrzewo.santander.pl
50 Janyszek S., Klimaszyk P., Łochyńska M., Śliwa P. 2008. Lednicki Park Krajobrazowy – plan ochrony (projekt).
51 Na podstawie http://www.klecko.pl/turystyka/244-ciekaw-i-nieznane.html

Najwięksi pracodawcy to samorządowe jednostki oświatowe oraz dwie firmy prywatne: jedna z branży przetwórstwa przemysłowego - produkcja pozostałych gotowych wyrobów metalowych, gdzie indziej niesklasyfikowanych, druga z zakresu budownictwa – roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych. Wszystkie te podmioty zatrudniają od 50-249 pracowników i zlokalizowane są w mieście Kłecko.

Najwyższa koncentracja firm występuje w centralnej części gminy, czyli miejscowościach Kłecko, Wilkowyja i Polska Wieś.

7.8. Rolnictwo

Kłecko jest gminą typowo rolniczą, gdzie grunty orne zajmują 81% powierzchni gminy[52]. Jest to pod względem użytkowania terenu gmina o najwyższym udziale gruntów ornych w powiecie gnieźnieńskim. Gminę cechuje, na tle innych jednostek powiatu gnieźnieńskiego, stosunkowo niska powierzchnia łąk i pastwisk trwałych.

W 2010 roku w gminie Kłecko funkcjonowało 547 gospodarstw rolnych, które zajmowały 10 263,02 ha[53]. Ogólna powierzchnia użytków rolnych zmniejszyła się w 2016 roku względem 2002 roku o 210,5 ha, co stanowi niecałe 2%[54,55].

W gminie Kłecko najliczniejszą grupę stanowią gospodarstwa małe do 1 ha (185 gospodarstw) zajmują one łącznie 83 ha, co stanowi zaledwie 0,8% powierzchni wszystkich gospodarstw. Kolejną grupę stanowią gospodarstwa o powierzchni 15 ha i więcej (172 gospodarstwa), których powierzchnia stanowi aż 85% powierzchni wszystkich gospodarstw w gminie[56]. Ponadto znajduje się tu również 77 gospodarstw o powierzchni 1-5 ha, 64 o powierzchni 10-15 ha, a 49 gospodarstw zakwalifikowano do grupy jednostek o powierzchni 5-10 ha[57].

W strukturze zasiewów powierzchniowo dominują zboża (68,6%), uprawy przemysłowe zajmują 22,9% powierzchni gospodarstw a warzywa gruntowe 1,1% wszystkich upraw. Sady stanowią 0,4% powierzchni gminy. W latach 2006-2016 powierzchnia sadów zmniejszyła się o 10 ha, łąk trwałych spadła o 55 ha, a pastwisk trwałych o 101 ha. Kłecka gospodarka rolna, to nie tylko uprawy ziemi, ale również bardzo wysoko rozwinięta produkcja zwierzęca. 266 gospodarstw utrzymuje zwierzęta gospodarskie o łącznym pogłowiu 9 110 sztuk dużych[58,59]. Produkcją trzody chlewnej zajmuje się 213 gospodarstw (25 485 szt.), hodowlą bydła 98 gospodarstw (2 676 szt.), a drobiu 170 gospodarstw (60 063 szt.)[60].

Liczba gospodarstw w gminie Kłecko czerpiących dochody z działalności rolniczej wzrosła od 2002 roku z 269 do 389 w 2010 roku. Jednocześnie liczba gospodarstw utrzymujących się z pracy najemnej we wskazanych latach spadła ze 109 do 87 gospodarstw. W analogicznym czasie wzrosła liczba gospodarstw czerpiących dochód z pozarolniczej działalności z 32 do 57. W latach 2002 - 2010 znacznie spadła liczba gospodarstw z dochodami z emerytur i rent, ze 119 do 49 gospodarstw.

52 Ewidencja gruntów i budynków 2016r.
53 Powszechny Spis Rolny za 2010 r., GUS.
54 Powszechny Spis Rolny za 2002 r., Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 2004.
55 Bank Danych Lokalnych za 2016 r., BDL, GUS dostęp 24.09.2018
56 Powszechny Spis Rolny za 2010 r., GUS.
57 ibid.
58 W celu przeliczenia pogłowia zwierząt w sztukach fizycznych na sztuki przeliczeniowe duże (SD) wykorzystano następujące współczynniki: 1. bydło, tj. cielęta ogółem w wieku poniżej 1 roku - 0,40; byczki i jałówki razem w wieku 1-2 lat - 0,70; samce bydła w wieku 2 lat i więcej - 1,0; jałówki w wieku 2 lat i więcej - 0,80; krowy mleczne - 1,0, krowy "mamki" - 0,80; 2. trzoda chlewna, tj. prosięta o wadze do 20 kg - 0,027; lochy ogółem - 0,50; pozostała trzoda chlewna razem (warchlaki o wadze 20-50 kg, knury i knurki o wadze 50 kg i więcej, trzoda chlewna na ubój o wadze 50 kg i więcej, tj. tuczniki) - 0,30; 3. owce ogółem - 0,10; 4. kozy ogółem - 0,10; 5. konie ogółem - 0,80; 6. drób, tj. łącznie brojlery kurze oraz kury i koguty dorosłe na rzeź - 0,007; nioski kurze razem - 0,014; łącznie indyki, gęsi, kaczki, drób pozostały (bez strusi) - 0,030; strusie - 0,35; 7.króliki ogółem - 0,020.
59 Powszechny Spis Rolny za 2010 r., GUS.
60 ibid.

W strukturze dochodów budżetu gminy Kłecko za 2016 rok rolnictwo i łowiectwo przyniosło 2,8% dochodów oraz 4,1% wydatków[61].

7.9. Rynek pracy

Rolniczy charakter gminy Kłecko, determinujący wysoki udział zatrudnienia w indywidualnych gospodarstwach rolnych oraz wysoki udział mikroprzedsiębiorstw w lokalnej gospodarce nie pozwala na dokładne oszacowanie liczby pracujących na terenie gminy.

Według oficjalnych danych Głównego Urzędu Statystycznego liczba zarejestrowanych pracujących na terenie gminy w 2017 roku wynosiła 1125 osób, co stanowi jedynie 25 % osób w wieku produkcyjnym. Ponadto do pracujących należy doliczyć zatrudnionych w indywidualnych gospodarstwach rolnych (wg Spisu rolnego 2010 na terenie gminy funkcjonowało 547 takich gospodarstw zatrudniających 636 osób), gdzie bazę stanowi rodzinna siła robocza. Dodatkowo istotną rolę w strukturze pracujących odgrywają zatrudnieni w funkcjonujących na terenie gminy mikroprzedsiębiorstwach (630 firm w 2018 roku).

Ważne znaczenie dla lokalnego rynku pracy ma ruch migracyjny w celach zarobkowych. Według danych z 2011 roku pracowniczy ruch migracyjny odbywa się przede wszystkim poza gminę Kłecko. Łącznie migrujących z obszaru gminy w celach zarobkowych na zewnątrz było 766 osób. Głównym celem pracowników jest miasto Gniezno, gdzie codziennie swoje zatrudnienie znajdowało 365 osób. Drugim, co do wielkości, kierunkiem przepływu pracujących jest miasto Poznań (164 osoby).

Natomiast głównym miejscem zamieszkania, z którego napływają pracujący do gminy jest miasto Gniezno, skąd codziennie przyjeżdża ok 85 osób. Ponadto 136 osób migruje dziennie wewnątrz gminy, a celem przepływu jest przede wszystkim miasto Kłecko.

Sytuacja mieszkańców Kłecka pod względem zatrudnienia znacząco poprawiła się od 2009 roku. Efektem jest zmniejszenie liczby bezrobotnych zarejestrowanych z 265 osób do 136 w roku 2017. Od początku badanego okresu ponad 63% zarejestrowanych stanowiły kobiety i sytuacja ta nadal się utrzymuje. Analizując sytuację bezrobocia pod względem wieku zarejestrowanych wyraźnie widać, że największą grupę stanowią osoby powyżej 50 roku życia. Natomiast blisko połowę (44%) zarejestrowanych stanowią długotrwale bezrobotni, których szanse do podjęcia zatrudnienia są bardzo małe.

61 Statystyczne Vademecum Samorządowca 2017, Urząd Statystyczny w Poznaniu.

8. ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

8.1. Zagrożenie powodzią

Zagrożenie powodzią na terenie gminy Kłecko zostało określone w ramach cyklicznej oceny zmian ryzyka powodziowego w latach 2016-2021[62]. Opracowano w tym czasie mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego dla rzeki Małej Wełny. Wskazane na mapach obszary zagrożenia powodziowego swoim zasięgiem obejmują w szczególności tereny rolnicze, łąki i pastwiska oraz mokradła. Na mapach ryzyka powodziowego określono potencjalne negatywne skutki dla życia i zdrowia ludzi oraz wartości potencjalnych strat powodziowych.

8.2. Zagrożenia suszą

Kluczowym problemem środowiskowym na terenie gminy są utrzymujące się od kilku lat bardzo niskie średnioroczne sumy opadów, co warunkuje niekorzystne dla środowiska skutki takie jak: niskie plonowanie, zmianę stosunków wodnych, czy susze. Zgodnie z „Planem przeciwdziałania skutkom suszy[63]", w gminie Kłecko stopień zagrożenia suszą jest: bardzo znaczący dla suszy atmosferycznej i hydrologicznej, znaczący dla suszy hydrogeologicznej oraz umiarkowany dla suszy rolniczej.

Sumaryczny stopień narażenia na skutki suszy dla poszczególnych sektorów gospodarki w gminie Kłecko jest: bardzo znaczący dla rolnictwa, znaczący dla gospodarki komunalnej, stawowej, przemysłu oraz środowiska i zasobów przyrodniczych oraz umiarkowany dla leśnictwa, energetyki wodnej i turystyki.

Na większości terenu gminy (w granicach zlewni bilansowej P-XI Wełny) występuje susza hydrogeologiczna gruntowa. Susza gruntowa odnosi się do poziomu wód podziemnych o zwierciadle swobodnym. Szczególne niebezpieczeństwo dla rolnictwa stwarza susza glebowa. Na terenie gminy Kłecko znaczące oddziaływanie suszy glebowej zdiagnozowano w południowo – wschodniej części obszaru wiejskiego tj. w okolicach miejscowości Bojanice, Działyń i Dębnica.

Niekorzystne zjawiska atmosferyczne w ostatnich latach, takie jak: niskie opady deszczu, brak pokrywy śnieżnej w okresach zimowych były przyczyną ujemnych bilansów wodnych, co spowodowało wystąpienia suszy rolniczej w większości uprawianych roślin. Na okoliczność wystąpienia suszy w uprawach powołana została, przez Wojewodę Wielkopolskiego komisja ds. szacowania szkód w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej (zarządzenie numer 263/15 ze zm. z dnia 30 kwietnia 2015 roku). W roku 2015, 2018 i 2019 w wyniku wystąpienia suszy na terenie gminy Kłecko podejmowano działania szacowania szkód.

Z kolei w zlewni bilansowej P-X tj. w Poznańskiej Zlewni Warty (południowo – zachodnia część gminy) występuje susza hydrogeologiczna z głębszych warstw wodonośnych. Suszę tę można odnosić do pierwszego lub nawet drugiego poziomu wodonośnego o zwierciadle naporowym (napiętym). Wystąpienie suszy gruntowej lub hydrogeologicznej jest niejednoznaczne oraz wymaga przyjęcia, że najpierw wystąpiły kolejno susze: atmosferyczna, glebowa i hydrologiczna.

62 Raport z wykonania przeglądu i aktualizacji map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Warszawa 2020.

63 Grela J. (kier.), Plan przeciwdziałania skutkom suszy w regionie wodnym Warty, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu, Poznań 2015.

RYCINA NR 7 Obszary zagrożone suszą

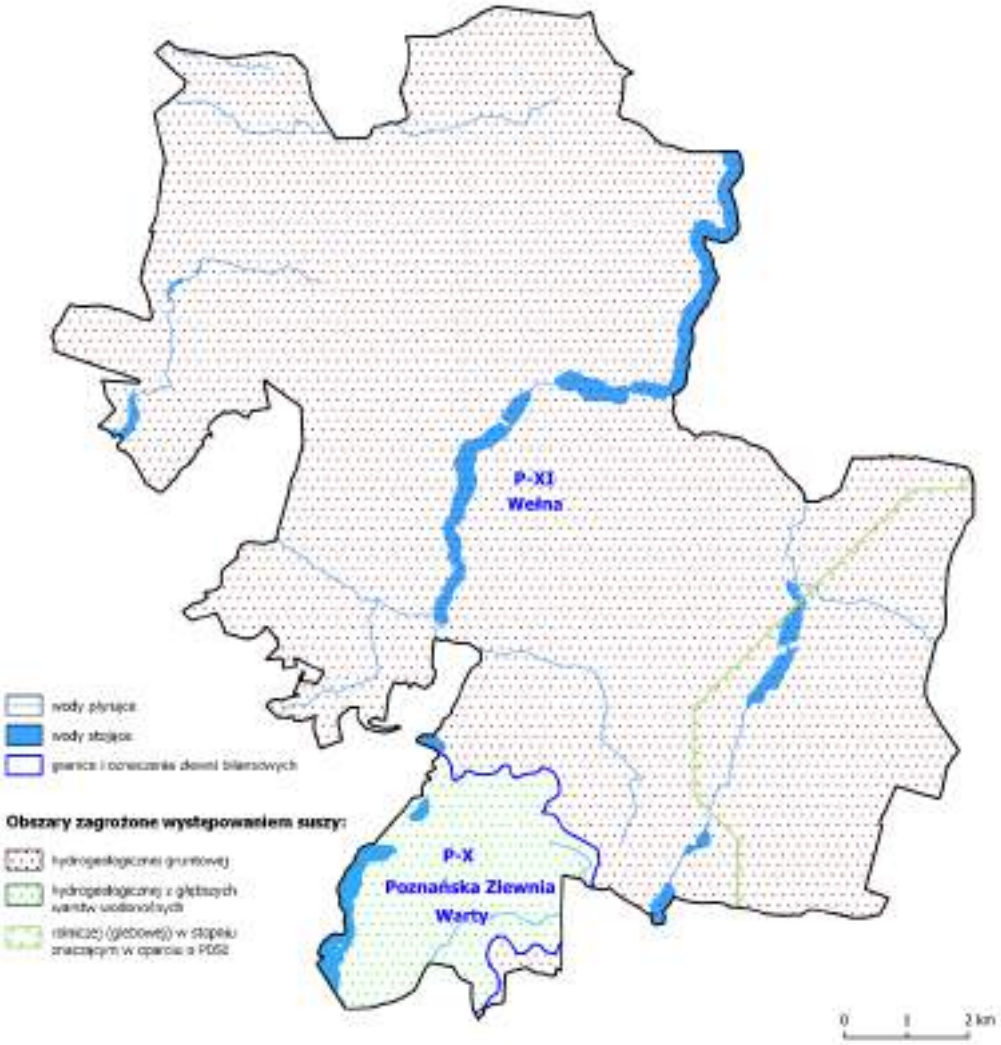

PDSI – wskaźnik intensywności suszy Palmera

Źródło: Grela J. (kier.) Plan przeciwdziałania skutkom suszy w regionie wodnym Warty, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu, Poznań 2015.

8.3. Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego

Jakość powietrza w województwie wielkopolskim poddawana jest rocznej ocenie przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu. Z „Rocznej oceny jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2020"[64] wynika, że powietrze atmosferyczne pod kątem ochrony zdrowia w strefie wielkopolskiej, do której należy gmina Kłecko, dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenu węgla oraz kadmu, arsenu i niklu, a także ozonu i pyłu PM2.5 zostało zaklasyfikowane do klasy A. Oznacza to, że jakość powietrza atmosferycznego na jej obszarze jest zadowalająca.

Natomiast badanie powietrza dla pyłu PM10 i benzo(a)pirenu zaklasyfikowało strefę wielkopolską do klasy C, co oznacza, że poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny lub docelowy.

64 Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Departament Monitoringu Środowiska. Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu. Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2020.

W ramach prac nad Raportem strefę wielkopolską poddano analizie również ze względu na kryteria dla ochrony roślin. Na podstawie wyników badań strefa wielkopolska, w tym gmina Kłecko, zostały zaliczone w zakresie ozonu, SO_2, NOx, do klasy A.

W ramach oceny wykonano również dodatkową klasyfikację wyznaczając:

a) dla pyłu PM2,5, dla wszystkich stref w tym strefę wielkopolską, klasę C1 informującą o przekroczeniu poziomu dopuszczalnego 20 μg/m^3, który należy dotrzymać od roku 2020;
b) dla ozonu klasę D2 w odniesieniu do celu długoterminowego, dla wszystkich stref w tym strefę wielkopolską zarówno pod kątem ochrony zdrowia jak i ochrony roślin. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego określono na rok 2020.

Wynikiem rocznej oceny jakości powietrza jest wyodrębnienie stref, wymagających podjęcia działań naprawczych, zmierzających do poprawy jakości powietrza (strefy klasy C).

Najważniejszym problemem w całej strefie wielkopolskiej, tym samym w gminie Kłecko jest ochrona powietrza w zakresie pyłu PM10, PM2,5 oraz B(a)P.

8.4. Zanieczyszczenia klimatu akustycznego

Na terenie gminy Kłecko nie ma zakładów szczególnie uciążliwych dla środowiska zarejestrowanych w Rejestrze Uwalniania i Transferu zanieczyszczeń.

Jednym ze źródeł zanieczyszczeń klimatu akustycznego jest ruch drogowy. Sieć dróg na terenie gminy Kłecko tworzą drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne. Pomiar ruchu na terenie gminy został wykonany 2015 roku na drogach wojewódzkich. Według danych Wielkopolskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich najbardziej obciążona ruchem drogowym, co wiąże się również z emisją zanieczyszczeń akustycznych, jest droga wojewódzka nr 190 na odcinku Mieścisko – Kłecko oraz Kłecko – Gniezno. Na obydwu odcinkach odnotowano większy ruch pojazdów na dobę niż średnia dla Wielkopolski. Natomiast droga wojewódzka nr 197 na całym odcinku pomiarowym w granicach gminy Kłecko charakteryzuje się o blisko połowę mniej intensywnym ruchem drogowym niż średnia dla Wielkopolski wynosząca 4250 poj./dobę. Na pozostałych kategoriach dróg nie prowadzi się pomiarów ruchu drogowego. Przez teren gminy przebiega linia kolejowa użytkowana do sporadycznych przewozów towarowych, co wiąże się z niewielką emisją zanieczyszczeń klimatu akustycznego.

Potencjalnym źródłem hałasu na terenie gminy Kłecko może być funkcjonowanie lądowiska biznesowo-sportowego, które znajduje się pomiędzy miejscowościami Biskupice-Brzozogaj-Pruchnowo. Biorąc jednak pod uwagę położenie lądowiska oraz strefy nalotów poza terenami przeznaczonymi pod zamieszkanie, wykorzystywanie lądowiska przez niewielkie samoloty tylko w porze dziennej oraz prawdopodobnie sporadyczne korzystanie z tego lądowiska stwierdzono, że jego funkcjonowanie nie powinno negatywnie oddziaływać na klimat akustyczny.

8.5. Promieniowanie elektromagnetyczne

Na terenie gminy Kłecko badania poziomu pól elektromagnetycznych prowadzone są cyklicznie (co 3 lata) przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska[65]. Pomiaru dokonywano w mieście Kłecko kolejno w latach 2010, 2013, 2016 oraz 2019. W trakcie żadnego z badań nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego (7 V/m dla zakresu częstotliwości od 3 MHz do 300 GHz). Co więcej, pomiary wykazywały wyniki poniżej progu czułości sondy pomiarowej, a wynik ten utrzymuje się od roku 2010.

65 http://www.gios.gov.pl/pl/wielkopolskie-pem

8.6. Bezpieczeństwo sanitarne

Dużym problemem środowiskowym jest brak infrastruktury kanalizacyjnej w części gminy i powszechne występowanie zbiorników bezodpływowych, a także przypadki niekontrolowanych i nielegalnych zrzutów ścieków. Nieszczelne zbiorniki bezodpływowe stanowią zagrożenie dla miejscowego ujęcia wody pitnej i jej właściwości fizyko-chemicznych. Zanieczyszczone w ten sposób wody oraz gleby mają niekorzystny wpływ na stan wód w zlewniach. Brak odpowiedniej infrastruktury związanej z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków stwarza także zagrożenie dla zdrowia mieszkańców gminy, a także dla środowiska gruntowo-wodnego. Przeciwdziałając tym problemom, od 2018 roku gmina realizuje projekt „Budowa, rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w Kłecku wraz z budową sieci kanalizacji sanitarnej na terenie aglomeracji Kłecko".

8.7. Ryzyko wystąpienia awarii

Według danych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu na terenie gminy Kłecko nie funkcjonują zakłady o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

8.8. Inne zagrożenia

Na terenie gminy Kłecko nie występują obiekty związane z obronnością kraju. Natomiast w ramach działań na rzecz bezpieczeństwa publicznego, szczególnie w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz usuwania skutków ekstremalnych zjawisk pogodowych funkcjonuje Ochotnicza Straż Pożarna w mieście Kłecko, która została włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Uzupełniająco funkcjonują Ochotnicze Straże Pożarne w miejscowościach Dębnica i Ułanowo.

9. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w studium uwzględnia się potrzeby i możliwości rozwoju gminy, które zostały przeanalizowane i opisane w opracowaniu pt. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę w gminie Kłecko opracowanym w ramach prac nad niniejszym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kłecko.

Oszacowano chłonność obszarów o w pełni wykształconej, zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach gminy Kłecko, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy. Granice zwartych struktur funkcjonalno-przestrzennych określono na podstawie analizy aktualnego zagospodarowania. Za przedmiotowe obszary uznano te, w których struktura przestrzenna, ciągi komunikacyjne i wyposażenie w sieci infrastruktury technicznej oraz infrastruktura społeczna zostały zrealizowane w takim zakresie, że zlokalizowanie na tych obszarach nowej zabudowy nie wymaga istotnych nowych inwestycji infrastrukturalnych. Ponadto poza uwarunkowaniami infrastrukturalnymi elementem stanowiącym priorytet przy określeniu granic obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej było zachowanie ładu przestrzennego. Czyli takie kształtowanie zagospodarowania by było ono uporządkowane i harmonijne pomiędzy różnymi elementami składowymi przestrzeni i funkcjami struktury przestrzennej.

W ramach Bilansu zgodnie z art. 10 ust. 5 pkt 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu porównano maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę z oszacowaną powierzchnią zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy stanowiącą sumę chłonności terenów w granicach zwartych struktur funkcjonalno-przestrzennych gminy Kłecko oraz chłonności obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, znajdujących się poza granicami zwartych struktur funkcjonalno-przestrzennych.

TABELA NR 15 Wyniki bilansu

funkcja terenu	zapotrzebowanie na nową zabudowę	oszacowana chłonność	wyniki bilansu	funkcja terenu
Tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową	376,84 ha	169,86	206,98 ha	Możliwość wyznaczenia 206,98 ha nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i/lub wielorodzinną
Tereny przeznaczone pod usługi	103,27 ha	87,04	16,24 ha	Możliwość wyznaczenia 16,24 ha nowych terenów pod zabudowę usługową
Tereny przeznaczone pod usługi sportu i rekreacji	27,24 ha	8,77	18,47 ha	Możliwości wyznaczenia 18,47 ha nowych terenów pod usługi sportu i turystki
Tereny przeznaczone pod zabudowę związaną z przemysłem i działalnością gospodarczą	91,70 ha	28,92	62,79 ha	Możliwość wyznaczenia 62,79 ha nowych terenów pod zabudowę przemysłową

Źródło: Opracowanie własne.

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę jednoznacznie wskazuje na zapotrzebowanie na nowe tereny inwestycyjne o funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej, usługowej, przemysłowej oraz usług sportu i rekreacji. Tym samym bilans dopuszcza zwiększenie w/w terenów wg potrzeb rozwojowych gminy, także poza granicami obszarów o zwartych strukturach funkcjonalno-przestrzennym, jednakże maksymalnie w ilości wynikającej z różnicy między zapotrzebowaniem a oszacowaną chłonnością.

Sytuacja ta jednak może się zmienić pod wpływem zmian społecznych, ekonomicznych, środowiskowych i demograficznych. Wówczas zalecane będzie sporządzenie nowego bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę wraz z określeniem nowego zapotrzebowania na tereny inwestycyjne.

10. STAN PRAWNY GRUNTÓW

W gminie największy udział gruntów, około 70 %, pozostaje we władaniu podmiotów prywatnych. Około 2% to grunty stanowiące własność gminy, a ponad 26% powierzchni to tereny Skarbu Państwa.

Ponad 50% wszystkich gruntów będących własnością gminy przeznaczonych jest na drogi, a ponad 11% stanowią grunty orne. Najwięcej gruntów znajduje się w mieście Kłecko, to ponad 74 ha. Natomiast na terenach wiejskich największa powierzchnia gruntów będących własnością gminy znajduje się we wsi Michalcza i wynosi ponad 14 ha, a najmniejsza około 2 ha we wsi Pruchnowo.

TABELA NR 16 Powierzchnia gruntów gminy wg miejscowości

Miejscowość	Grunty własności gminy [ha]
Miasto Kłecko	74,78
Bielawy	3,42
Biskupice	4,71
Bojanice	9,76
Brzozogaj	5,97
Charbowo	13,96
Czechy	4,50
Dębnica	10,19
Działyń	13,53
Dziećmiarki	11,00
Gorzuchowo	7,08
Kamieniec	6,79
Komorowo	7,99
Michalcza	14,69
Polska Wieś	6,70
Pomarzany	5,56
Pruchnowo	2,02
Sulin	3,55
Świniary	10,59
Ułanowo	9,76
Waliszewo	7,29
Wilkowyja	13,04
Zakrzewo	6,20
SUMA	**253,09**

Źródło: Urząd Miejski Gminy Kłecko.

11. WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Na obszarze gminy występują obiekty i tereny chronione na podstawie Ustawy z dnia z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody (t.j. Dz.U.2021.1098) oraz Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U.2021.710 ze zm.).

11.1. Tereny chronione pod względem przyrodniczym

Na terenie gminy występują następujące formy ochrony przyrody:

a) Lednicki Park Krajobrazowy,

b) 2 obszary Natura 2000: obszar specjalnej ochrony ptaków „Dolina Małej Wełny pod Kiszkowem" PLB300006, obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Stawy Kiszkowskie" PLH300050,

c) 16 pomników przyrody.

Szczegółowy opis form ochrony przyrody znajduje się w rozdziale 4.8. oraz w załączniku nr 5.

11.2. Tereny chronione pod względem kulturowym

Tereny oraz obiekty objęte ochroną kulturową wymieniono w rozdziale 5, w którym omówiono stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej na terenie gminy Kłecko. Pełen wykaz obiektów i terenów zamieszczono w załącznikach nr 6 i 7.

12. WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

W gminie Kłecko w styczniu 2011 r. w miejscowości Dębnica zostało zarejestrowane osuwisko (zbocze w sąsiedztwie drogi gminnej prowadzącej z Dębnicy do miejscowości Owieczki). Osunięcie się mas gruntu nastąpiło bezpośrednio na pas drogowy i spowodowało podłużne pęknięcia i zniekształcenia asfaltu od strony stoku osuwiska. Blokada drogi uniemożliwiła przejazd pojazdów przez 2 dni, ponieważ na drodze zalegało wówczas ok. 1 m materiału pochodzącego ze zbocza. Przemieszczenie gruntu nastąpiło na odległość kilkunastu metrów za drogę, na okoliczne łąki i użytki rolne. Co istotne, w koronie tego zbocza, w odległości 35 m od osuwiska, zlokalizowany jest budynek mieszkalny. Obecnie zbocze to porośnięte jest niską szatą roślinną. Pomimo, że osunięcie się mas ziemnych nastąpiło dawno temu, nadal istnieje możliwość wystąpienia na tym stoku kolejnych ruchów masowych po gwałtownych opadach lub roztopach.

W gminie Kłecko znajdują się tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi[66]. Są one zlokalizowane przy jeziorach: Bakorce (Bachorce), Linie, Gorzuchowskie, Dębnickie, Działyńskie oraz w dolinie Małej Wełny, w okolicach miejscowości Dębnica. Poniżej przedstawiono charakterystykę terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi[67]:

a) nr 30-03-053–T5 oraz 30-03-042-T5 przy jeziorze Bakorce (Bachorce) i przy jeziorze Linie. Strome zbocza o wysokości 5,0 – 10,0 m i nachyleniu średnim stoku 30-400. Spływy wód opadowych powodują lokalne zsuwy oraz spływanie mas gruntu, widoczne na stoku w rejonie jeziora Linie. Obecność wód powierzchniowych płynących i stojących w obrębie zbocza. U podnóży zbocza występują podmokłe tereny oraz jeziora. Obecnie korona zboczy w miejscowości Dziećmiarki jest częściowo zabudowana, głównie zabudową letniskową;

b) nr 30-03-054–T6 w części zachodniej terenu, u podnóży stoków występuje jezioro Gorzuchowskie. Zbocza o wysokości 3,0 – 7,0 m i nachyleniu średnim stoku 300. Wysięki wody na zboczach oraz u podnóża zbocza w centralnej części terenu samowypływ. Korona zboczy w większości zabudowana – budynki mieszkalne, cmentarz, drogi (zachodnia część m. Kłecko);

c) nr 30-03-053 –T8, w części południowo – wschodniej u podnóża stoku występuje jezioro Dębnica. Wysokość zboczy o wysokości 5,0 – 10,0 m i nachyleniu średnim stoku 20-300. W czasie roztopów i silnych opadów deszczu występują spływy wód opadowych, które powodują zsuwy i obrywy gruntu. W roku 2011 na tym terenie w miejscowości Dębnica doszło do powstania osuwiska przy drodze gminnej z Owieczek do Dębnicy. Obecnie korona zboczy w miejscowości Dębnica jest w większości zabudowana. U podnóża terenu zagrożonego ruchami masowymi ziemi przebiega lokalna droga asfaltowa. Skarpa jest umocniona roślinnością i drzewami (widoczne są jednak pojedyncze pochylone drzewa);

d) nr 30-03-053–T10 u podnóży zbocza występuje jezioro Działyńskie. Zbocza o wysokości 3,5 - 5,0 m i nachyleniu średnim stoku 20-300. Obecność wód powierzchniowych płynących i stojących w obrębie zbocza. U podnóży zbocza występują podmokłe tereny oraz jeziora. Obecnie korona zbocza w dużym stopniu niezabudowana.

66 Wyznaczone wg załącznika nr 1 do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 czerwca 2017 r. (Dz. U. Nr 121, poz. 840).

67 Rejestr terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi ziemi i osuwisk na terenie powiatu gnieźnieńskiego, http://bip.powiat-gniezno.pl

13. WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA

W gminne Kłecko znajduje się rozpoznane wstępnie w kategorii C2[68] złoże surowców ilastych do produkcji kruszywa naturalnego „Dębnica". Dla złoża nie wskazano obszaru górniczego.

Zasoby wód podziemnych omówiono w pkt. 4.7. Gmina Kłecko leży w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 143.

14. WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Na terenie gminy nie stwierdzono występowania terenów górniczych.

15. STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

15.1. Infrastruktura drogowa

15.1.1. Powiązania zewnętrzne

Przez gminę Kłecko przebiegają dwie drogi wojewódzkie:

a) nr 190 Krajenka – Szamocin – Margonin – Wągrowiec- Gniezno,

b) nr 197 Sławica – Rejowiec – Kiszkowo – Gniezno.

Droga nr 190 stanowi ważny element podstawowego układu komunikacyjnego województwa wielkopolskiego. Droga ta zapewnia powiązania gminy z sąsiednimi miastami powiatowymi Gnieznem i Wągrowcem oraz drogą ekspresową S5 relacji Nowe Marzy (autostrada A1) – Bydgoszcz – Gniezno – Poznań – Wrocław – Lubawka (granica państwa) będąca jedną z kluczowych osi komunikacyjnych północ – południe. Położenie gminy Kłecko w bliskim sąsiedztwie drogi ekspresowej S5 zapewnia dobrą dostępność komunikacyjną obszaru w skali kraju i regionu. Na skrzyżowaniu drogi S5 z drogą wojewódzką nr 190 znajduje się (poza obszarem gminy) węzeł „Kłecko" a na wysokości miejscowości Łabiszynek węzeł Gniezno-Północ. Na skrzyżowaniu drogi ekspresowej S5 z drogą wojewódzką nr 194 Poznań – Pobiedziska - Gniezno znajduje się węzeł Gniezno – Południe (poza obszarem gminy).

W grudniu 2018 roku oddano do użytku nowy most w ciągu drogi wojewódzkiej nr 190 na rzece Mała Wełna o nośności 50 ton.

Powiązania zewnętrzne o charakterze międzygminnym zapewniają drogi powiatowe w relacjach: Janowiec – granica powiatu gnieźnieńskiego, Łopienno – Charbowo – Kamieniec – Kiszkowo, Bojanice – Mączniki, Pruchnowo – Sulin – Komorowo – Dziekanowice – droga wojewódzka nr 194.

Przez obszar gminy przebiega ponadto linia kolejowa nr 377 Gniezno Winiary – Kłecko – Kiszkowo – Rejowiec – Sława Wlkp. przebiegająca z południowego wschodu gminy na zachód. Na linii kolejowej od 1995 roku nie funkcjonuje komunikacja pasażerska. Istniejąca linia wykorzystywana jest tylko do przewozu towarów.

68 Według bazy danych PIG-PIB MIDAS 11.09.2018 r (http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web).

Najbliższy port lotniczy znajduje się w Poznaniu (Port Lotniczy Poznań – Ławica).

15.1.2. Powiązania wewnętrzne

Wewnętrzny system komunikacyjny gminy Kłecko oparty jest na sieci dróg wojewódzkich oraz dróg powiatowych i gminnych.

Układ ulic miasta Kłecka oparty jest na ciągach dróg dochodzących do Placu Powstańców Wielkopolskich. Przez centrum miasta przebiega droga wojewódzka nr 190, na której współwystępuje ruch miejski i tranzytowy, co jest niekorzystne dla mieszkańców ze względu na negatywne oddziaływanie ruchu samochodowego, zwłaszcza ciężarowego.

Droga wojewódzka nr 197 przebiega przez południową część gminy i nie powoduje negatywnego oddziaływania dla mieszkańców miasta.

Zgodnie z Uchwałą Nr 4892/2018 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 8 lutego 2018 r. w sprawie aktualizacji Planu transportowego dla województwa wielkopolskiego w perspektywie do 2020 roku na terenie gminy przewidywana jest przebudowa drogi nr 197 odcinek Kiszkowo – Komorowo.

TABELA NR 17 Wykaz dróg wojewódzkich

Nr drogi	Nazwa drogi
190	Krajenka – Szamocin – Margonin – Wągrowiec- Gniezno
197	Sławica – Rejowiec – Kiszkowo – Gniezno

Podstawą powiązań gminy Kłecko z sąsiednimi miejscowościami jest układ czternastu dróg powiatowych. Dzięki temu powiązania wewnętrzne są sprawnie realizowane. Miasto Kłecko jest najważniejszym węzłem drogowym w gminie, zatem siedziba gminy jest dobrze skomunikowana.

TABELA NR 18 Wykaz dróg powiatowych

Nr drogi	Nazwa drogi
2147P	(Janowiec) – granica pow. gnieźnieńskiego – Łopienno – Charbowo – Kiszkowo – Sroczyn
2148P	Mieleszyn – Karniszewo – Kłecko-ul. Karniszewska – droga woj. 190
2149P	(Ośno) – granica pow. gnieźnieńskiego – Mączniki – Gniezno
2150P	Świniary – Mieleszyn – Mielno – droga kraj. nr 5
2151P	Kłecko – droga woj. 190 – ul. Dworcowa, Czarnieckiego – Dziećmiarki – Waliszewo – droga woj. 197
2154P	droga woj. 190 – Polska Wieś – Zakrzewo – Kamionek – Skrzetuszewo – droga pow. 2199P
2155P	droga woj. 190 – Pruchnowo – Sulin – Komorowo – Dziekanowice – droga woj. 194
2190P	droga woj. 190 – Michalcza – Pomarzany – Wilkowyja – droga pow. 2154P
2191P	droga pow. 2147P – Świniary – Polska Wieś – droga woj. 190
2192P	droga pow. 2147P – Olekszyn – Łagiewniki Kościelne – Zakrzewo – droga pow. 2154P
2193P	droga pow. 2147P – Kamieniec – Łagiewniki Kościelne – Ujazd – Węgorzewo – droga pow. 2147P
2194P	Kłecko – ul. bez nazwy – Bojanice – Mączniki – droga pow. 2149P
2195P	droga pow. 2194P – Działyń – Dębnica – Sulin – droga pow. 2155P
2196P	droga pow. 2195P – Dębnica – Strychowo – droga pow. 2211P

Uzupełnienie układu dróg wojewódzkich i dróg powiatowych stanowią drogi gminne [załącznik nr 8], zapewniające obsługę wewnętrzną miasta i gminy. Układ dróg gminnych dopełniony jest przez drogi wewnętrzne pełniące w systemie komunikacyjnym gminy rolę dojazdów do wsi, siedlisk i pól. Gęstość dróg znaczenia lokalnego jest wystarczająca dla zapewnienia wewnętrznej obsługi komunikacyjnej gminy.

15.1.3. Komunikacja zbiorowa

Jedynym środkiem komunikacji zbiorowej w gminie jest komunikacja autobusowa ponieważ na linii kolejowej nie są prowadzone przewozy pasażerskie. Prywatna linia MBBUS relacji Gniezno – Kłecko obsługuje w gminie miejscowości: Działyń, Brzozogaj, Bielawy, Kłecko oraz osadę Kopydłowo.

15.1.4. Drogi i ścieżki rowerowe

Mieszkańcy Michalczy, Polskiej Wsi, Wilkowyji, Kłecka, Dębnicy, Działynia oraz Kopydłowa mogą korzystać z bezpiecznych dróg dla rowerów. Dwie ścieżki rowerowe na odcinku Michalcza droga wojewódzka nr 190 oraz Dębnica – Działyń, zbudowano w pasie drogowym dróg powiatowych. Droga rowerowa z Kopydłowa do drogi wojewódzkiej nr 190 oraz ścieżka z Polskiej Wsi do Kłecka, przebiegają w ciągu dróg gminnych oraz terenów rekreacyjnych (Jez. Gorzuchowskie). Na terenie gminy powstało 4,86 km dróg rowerowych.

15.1.5. Lądowisko

W 2019 roku Spółka Działpol przy współudziale Gnieźnieńskiego Stowarzyszenia Sportów Lotniczych im. L. Szajdy zarejestrowała w Urzędzie Lotnictwa Cywilnego i Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej lądowisko w Brzozogaju. Lądowisko biznesowo-sportowe zostało wpisane do centralnego rejestru Urzędu Lotnictwa Cywilnego. Jest to lądowisko trawiaste o drodze startowej 800,0 m i szerokości 50,0 m może przyjmować samoloty o wadze 5 700kg. Ma ono służyć przede wszystkim mieszkańcom powiatu gnieźnieńskiego.

15.1.6. Ruch drogowy

Ruch drogowy w 2015 roku na drogach wojewódzkich: nr 190 i 197 przedstawiał się następująco:

TABELA NR 19 Średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich

Nr drogi	Odcinek	SDRR[69] poj. silnikowe	Sam. ciężarowe z przyczepami
190	Mieścisko - Kłecko	5899 poj./dobę	378 poj./dobę
190	Kłecko - Gniezno	4353 poj./dobę	266 poj./dobę
197	Komorowo – Gniezno	2418 poj./dobę	155 poj./dobę

Źródło: Generalny pomiar ruchu na drogach wojewódzkich województwa wielkopolskiego, Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich, Poznań 2015.

Średni dobowy ruch pojazdów w 2015 roku w Wielkopolsce wynosił 4250 poj./dobę, czyli na odcinku Mieścisko – Kłecko ruch był większy o 1649 poj./dobę. Ruch na drodze nr 197 był mniejszy od średniego dobowego ruchu pojazdów w 2015 roku w Wielkopolsce.

69 SDRR - średni dobowy ruch roczny.

15.2. Infrastruktura techniczna

15.2.1. Infrastruktura tranzytowa

W północnej części gminy przebiega rurociąg paliwowy relacji Płock – Nowa Wieś Wielka – Rejowiec. Natomiast w jej południowej części zlokalizowany jest odcinek gazociągu tranzytowego wysokiego ciśnienia „Jamał – Europa Zachodnia" o średnicy 1400 mm wraz z kablem światłowodowym.

15.2.2. Zaopatrzenie w wodę[70,71]

Gmina Kłecko zlokalizowana jest w obrębie dorzecza Odry, w regionie wodnym Warty, obejmującym w całości zlewnię tej rzeki. Obszar zarządzany jest przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej (RZGW) w Poznaniu. Gmina położona jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 143 o nazwie Subzbiornik Inowrocław-Gniezno, z którego ujmowana jest woda zaopatrująca mieszkańców gminy Kłecko.

Zadania z zakresu działalności wodociągowo-kanalizacyjnej prowadzi Zakład Gospodarki Komunalnej w Kłecku.

Długość czynnej sieci wodociągowej na terenie gminy wynosi 106 km, w tym na terenie miasta 10,5 km, a na terenie wsi 95,5 km. Długość sieci rozdzielczej w gminie Kłecko wynosiła w 2017 r. 33,8 km. Na 100 km^2 przypada więc średnio 24,1 km sieci rozdzielczej. W 2017 r. z sieci wodociągowej korzystało 98,8% mieszkańców gminy. Liczba przyłączeń do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wynosiła 1206 sztuk. W ciągu doby do wodociągu dostarczany jest 1,4 dam^3 wody. Średnie zużycie na 1 mieszkańca w 2017 roku wynosiło 55,6 m^3.

Na terenie gminy Kłecko woda dostarczana jest wodociągiem komunalnym oraz urządzeniami własnymi. Wodę do celów komunalnych oraz przemysłowych pobiera się z ujęć podziemnych, z wodonośnego piętra neogeńsko-paleogońskiego[72]. Ujęcia wody będące w użytkowaniu Zakładu Gospodarki Komunalnej w Kłecku zlokalizowane są w miejscowościach: Kłecko (4 ujęcia), Działyń (2 ujęcia) i Świniary (2 ujęcia). Ponadto na terenie gminy funkcjonuje prywatne ujęcie przypałacowe w Zakrzewie, z którego korzysta około 130 osób (stan na 30.11.2017 r.) oraz 5 ujęć użytkowanych przez podmioty prywatne (Michalcza - 3 ujęcia, Kłecko i Ułanowo). Dla wszystkich ujęć ustanowiono strefy ochrony obejmujące wyłącznie tereny ochrony bezpośredniej ujęcia wody podziemnej[73].

Zatwierdzone zasoby eksploatacyjne ujęcia miejskiego Kłecko wynoszą 55 m^3/h, przy depresji rejonowej s = 3,8 m. Produkuje się tu średnio 1240 m^3/d. Odbiornikiem ścieków popłucznych jest rzeka Mała Wełna. Udzielone pozwolenie wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód obowiązuje do dnia 31.12.2024 r. Stacja wodociągowa w Kłecku jest największą w gminie i zaopatruje 3848 użytkowników.

W miejscowości Działyń znajduje się lokalne ujęcie wody o wydajności wynoszącej 28,5 m^3/h przy depresji S = 7,0 m. Ujęcie to zaopatruje w wodę miejscowości: Działyń, Bojanice, Brzozogaj, Dębica, Waliszewo, Komorowo, Sulin, Bielawy, Próchnowo, Czechy, Dziećmiarki i osadę Kopydłowo. Odbiornikiem wód popłucznych jest rów melioracyjny zlokalizowany na działce 3/26 w m. Działyń. Pozwolenie wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód zostało udzielone na czas określony do dnia 16 maja 2023 r. Stacja wodociągowa w miejscowości Działyń zaopatruje 2453 użytkowników.

Pobór wody z ujęcia Świniary wynosi 20 m^3/h, przy depresji S=1,65 m. Odbiornikiem wód popłucznych jest rów melioracyjny na działce 137, obręb Świniary. Pozwolenie wodnoprawne dla ujęcia Świniary na szczególne korzystanie z wód udzielono do dnia 31.12.2022 r. Stacja wodociągowa w miejscowości Świniary zaopatruje 1040 użytkowników.

70 BDL GUS 2018.
71 Informacje UG w Kłecku stan na 31.12.2017 r.
72 PIG - Baza danych o poborze rejestrowanym z ujęć wód podziemnych – Pobory.
73 Stan na dzień 30.08.2019 r., źródło danych: RZGW w Poznaniu.

W 2017 roku roczne zużycie wody na jednego mieszkańca na obszarze miasta wynosiło 72,6 m^3 a na obszarze wsi 46,4 m^3.

15.2.3. Odprowadzanie ścieków [74,75]

Odsetek osób korzystających z kanalizacji sanitarnej w gminie Kłecko w 2016 r. wynosił 71,6%. Na obszarze miasta jest to 94,2%, a obszary wiejskie cechuje wskaźnik 59,4%.

W gminie Kłecko funkcjonują 3 oczyszczalnie ścieków. Główna instalacja oczyszczania ścieków zlokalizowana jest w miejscowości Kłecko przy ul. Ustronie na działce nr 412/2, obręb 0001 Kłecko i została wybudowana w 1995 roku. Oczyszczalnia jest obiektem mocno wyeksploatowanym, a jej parametry techniczne sprawiają że nie jest w stanie obsłużyć wszystkich mieszkańców gminy. Pozostałe oczyszczalnie znajdujące się na terenie gminy to również oczyszczalnie biologiczne. Na terenie gminy znajduje się 421 zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe, 66 oczyszczalni przydomowych oraz 3 stacje zlewne.

Uchwałą Nr XXII/591/16 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 września 2016 r została wyznaczona aglomeracja kanalizacyjna Kłecko (PLWL 152). Aglomeracja kanalizacyjna o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) wynoszącej 3 877 obejmuje swym zasięgiem system kanalizacji zbiorczej, zakończony oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną w miejscowości Kłecko (działka nr 412/2, obręb: 0001 Kłecko). W skład wyznaczonej aglomeracji kanalizacyjnej Kłecko wchodzą w całości lub częściowo miejscowości: Kłecko, Dziećmiarki, Czechy, Wilkowyja, Polska Wieś, Ułanowo, Charbowo. Poza aglomeracją kanalizacyjną dostęp do sieci kanalizacji sanitarnej mają miejscowości: Biskupice, Bojanice, Brzozogaj, Dębnica, Działyń, Kopydłowo (osada), Zakrzewo oraz ul. Kolonia w mieście Kłecko.

Aktualny stan infrastruktury ściekowej na terenie aglomeracji Kłecko jest niewystarczający. Obecnie infrastrukturę kanalizacyjną w tym obszarze cechuje niski stopień skanalizowania terenów aglomeracji. Długość istniejącej sieci kanalizacyjnej wynosi 20,717 km, a stopień skanalizowania terenów aglomeracji został określony na ok. 74,67%. Do sieci kanalizacyjnej nie są podłączeni mieszkańcy 12 miejscowości: Bielawy, Czechy, Dziećmiarki, Kamieniec, Komorowo, Michalcza, Pomarzany, Pruchnowo, Sulin, Świniary, Ułanowo i Waliszewo. W miejscowościach Wilkowyja i Gorzuchowo kanalizacja sanitarna zrealizowana jest częściowo.

Liczba mieszkańców aglomeracji w RLM, znacznie przewyższa przepustowość obecnej oczyszczalni ścieków. W związku z tym gmina nie może rozbudowywać sieci kanalizacyjnej na obszarze aglomeracji, ze względu na brak możliwości jej podłączenia do oczyszczalni, ale również ma obecnie ograniczone możliwości egzekwowania wywozu ścieków ze zbiorników bezodpływowych z terenu aglomeracji ze względu na brak realnej możliwości ich przyjęcia przez oczyszczalnie.

Ciąg technologiczny oczyszczalni ścieków przeznaczony jest do oczyszczania ścieków socjalno-bytowych doprowadzonych do oczyszczalni za pośrednictwem kolektora kanalizacyjnego oraz ścieków dowożonych taborem asenizacyjnym. Eksploatacja oczyszczalni oparta jest na mechaniczno-biologicznej przeróbce ścieków z podwyższoną zdolnością usuwania związków biogennych. Osad powstający na oczyszczalni, po higienizacji i czasowym składowaniu na terenie oczyszczalni, zagospodarowywany jest rolniczo. Oczyszczone ścieki komunalne odprowadzane są z oczyszczalni do rowu melioracji szczegółowych, który wpada do rzeki Małej Wełny. Od 2018 roku gmina Kłecko realizuje projekt „Budowa, rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w Kłecku wraz z budową sieci kanalizacji sanitarnej na terenie aglomeracji Kłecko: Czechy, Dziećmiarki, Charbowo i Ułanowo", który ma wyeliminować problemy i niedogodności związane ze stanem istniejącym.

74 BDL GUS 2018.
75 Na podstawie informacji UG Kłecko.

15.2.4. Gospodarka odpadami[76]

W gminie Kłecko nie występują instalacje komunalne do przetwarzania odpadów. W zakresie gospodarowania odpadami w gminie podejmuje się czynności polegające na: gromadzeniu i odbiorze, gospodarczym wykorzystaniu oraz ostatecznie sanitarnym unieszkodliwianiu odpadów[77].

Odpady komunalne zebrane na terenie gminy trafiają do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Lulkowe URBIS Sp. z o. o. w gminie Gniezno. Kłecko nie prowadzi działalności związanej z gospodarowaniem odpadami komunalnymi w ramach związku gmin lub porozumienia międzygminnego. Na obszarze gminy zlokalizowane jest składowisko odpadów komunalnych, które jest aktualnie w trakcie rekultywacji. Składowisko znajduje się w miejscowości Brzozogaj i przyjmowało odpady w latach 1989 – 2012[78].

W 2017 roku system gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Kłecko obejmował 1610 nieruchomości. Według danych za 2016 rok ilość zmieszanych odpadów komunalnych przypadająca na jednego mieszkańca miasta Kłecko wynosiła 280,1 kg, a na jednego mieszkańca obszarów wiejskich 193,2 kg i była nieco poniżej średniej wojewódzkiej wynoszącej 259,9 kg[79].

Łącznie w 2017 roku na obszarze gminy Kłecko zebrano 1769,82 Mg zmieszanych niesegregowanych odpadów komunalnych. Odpady zebrane z obszaru miejskiego stanowiły 44,2% (782,083 Mg), a z obszaru wiejskiego 55,8% (987,737 Mg). Pozostałe odpady komunalne odebrane z obszaru gminy to: opakowania z tworzyw sztucznych, opakowania ze szkła, opakowania z papieru i tektury, żużel, popioły paleniskowe i pyły z kotłów, gruz ceglany, odpady wielkogabarytowe oraz pozostałe odpady komunalne.

W gminie działa 1 punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK) znajdujący się przy oczyszczalni ścieków na ulicy Ustronie w Kłecku, w którym w 2017 roku zebrano 196,05 Mg odpadów. Na terenie całej gminy znajduje się 30 lokalizacji z pojemnikami do selektywnej zbiórki odpadów.

W zakresie selektywnie odebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w 2017 roku odebrano 61,167 Mg odpadów osiągając poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania na poziomie 11%.

Łączna masa odpadów budowlanych i rozbiórkowych odebranych i zebranych w 2017 roku wyniosła 73,7 Mg osiągając 100% poziomu recyklingu odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Łączna masa odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi wyniosła w 2017 roku 180,942 Mg osiągając poziom recyklingu na poziomie 25,3%.

Selektywnie zebrane odpady trafiły w większości do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Lulkowie URBIS Sp. z o.o. Urządzenia elektryczne i elektroniczne zostały przekazane do TOM Sp. z o.o. w Szczecinie, a leki oraz baterie i akumulatory trafiły do RUTEN Sp. z o.o. w Warszawie. Masa odpadów pozostałych z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania, przeznaczonych do składowania wyniosła 117,628 Mg.

Jednym z ważniejszych problemów gospodarki odpadami są również wyroby zawierające azbest[80]. Na podstawie informacji uzyskanych z Bazy azbestowej można określić że w gminie Kłecko zinwentaryzowano 3974,273 Mg wyrobów zawierających azbest. Są to głównie płyty azbestowo-cementowe faliste i płaskie stanowiące elementy pokryć dachowych i elewacji. Zinwentaryzowane

76 Sprawozdanie wójta, burmistrza lub prezydenta miasta/związku międzygminnego z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2017 rok - gmina Kłecko.
77 Na podstawie "Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym".
78 Na podstawie WIOŚ Poznań http://poznan.wios.gov.pl/monitoring-srodowiska/wyniki-badan-i-oceny/monitoring-gospodarki-odpadami/wykaz-skladowisk-eksploatowanych-wedlug-wios/.
79 Na podstawie danych BDL GUS 2017 r.
80 http//:www.mg.gov.pl.

wyroby w przeważającej większości (93%) należą do osób fizycznych. Dotychczas unieszkodliwiono 213,151 Mg, co stanowi jedynie 5,6% wszystkich wyrobów wymagających unieszkodliwienia[81].

15.2.5. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Na terenie gminy Kłecko znajduje się fragment jednotorowej napowietrznej linii elektroenergetycznej o napięciu 110 kV relacji GPZ Gniezno Winiary – GPZ Piastowice, pracującej w krajowym systemie elektroenergetycznym sieci przesyłowej. Linia znajduje się w najbardziej wysuniętej na wschód części gminy.

Wszystkie miejscowości na terenie gminy posiadają pełen dostęp do energii elektrycznej. Sieć średniego napięcia to około 111,1 km, a lokalne linie zasilające (linie niskiego napięcia) doprowadzające energię elektryczną do indywidualnych odbiorców stanowią około 126,2 km[82]. Na terenie gminy zlokalizowanych jest 74 stacji transformatorowych.

15.2.6. Zaopatrzenie w gaz

W granicach administracyjnych gminy znajduje się zlikwidowany odwiert Kłecko – 1, który posiada strefę ochronną o promieniu 5,0 m.

Kłecko to gmina, która dotychczas prawie zupełnie pozbawiona była sieci gazowej. W 2018 roku nastąpiło podłączenie do sieci gazowej budynków szkoły podstawowej i gimnazjum, w tym sali gimnastycznej. Obecnie do sieci gazowej podłączane są kolejne budynki użyteczności publicznej: budynek hali sportowej, budynek Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury oraz prywatne budynki. Sieć gazowa poprowadzona jest częściowo w miejscowościach: Bojanice, Działyń, Komorowo, Polska Wieś i Wilkowyja.

Infrastruktura gazowa jest sukcesywnie rozwijana, a gmina w 2018 roku uruchomiła program dopłat dla mieszkańców i przedsiębiorców do wymiany starego źródła ciepła opartego na paliwie węglowym do ekologicznych źródeł ciepła, który ma zachęcić mieszkańców do podłączania się do sieci gazowej[83].

15.2.7. Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie gminy Kłecko nie istnieją większe źródła ciepła (kotłownie) w oparciu, o które można w przyszłości wybudować system ciepłowniczy i podłączyć do niego zwarte obszary zabudowy mieszkaniowej i użyteczności publicznej. Domy jednorodzinne i mieszkania w budownictwie wielorodzinnym ogrzewane są indywidualnymi systemami grzewczymi. Pozyskiwanie energii cieplnej oparte jest o piece ze stałymi paleniskami lub indywidualne – własne kotłownie centralnego ogrzewania opalane węglem i koksem[84].

15.2.8. Odnawialne źródła energii

Instalacja fotowoltaiczna o mocy 20,0 KW znajduje się na dachu szkoły podstawowej w Kłecku. W miejscowości Działyń od 2014 roku funkcjonuje biogazownia wykorzystująca proces fermentacji metanowej substratów organicznych pochodzenia rolniczego.

81 Na podstawie https://www.bazaazbestowa.gov.pl/pl/usuwanie-azbestu/zestawienie-statystyczne (dostęp 22.11.2018).
82 Podane długości sieci elektroenergetycznej stanowią łączną długość sieci napowietrznej i kablowej.
83 https://www.klecko.pl/wymiana-zrodel-ciepla.
84 Na podstawie Strategii rozwoju gminy Kłecko na lata 2016-2020, Kłecko maj 2016.

15.2.9. Infrastruktura teletechniczna

Na terenie gminy rozlokowane są obiekty związane z obsługą teletechniczną i telekomunikacyjną. Funkcjonują tu obiekty telekomunikacji komórkowej oraz Wielkopolska Sieć Światłowodowa (WSS). Maszty telefonii komórkowej zlokalizowane są w miejscowościach: Kłecko, Zakrzewo, Wilkowyja. Wspólnie z masztami zlokalizowanymi poza granicami gminy, zapewniają skuteczny zasięg na całym terenie. Wielkopolska Sieć Szerokopasmowa przebiega przez teren gminy z południa na północ po stronie wschodniej. Sieć na terenie gminy stanowi około 20,5 km linii i kanalizacji kablowych oraz 8 punktów dostępowych. WSS stanowi sieć teleinformatyczną, która jest uzupełnieniem dla istniejących zasobów należących do różnych operatorów i wypełnia lukę w dostępie do sieci internetowej nowej generacji oraz tradycyjnego Internetu Szerokopasmowego[85].

16. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

Na terenie gminy obecnie nie są planowane zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

17. WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

Na terenie gminy Kłecko, zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego, występują tereny narażone na niebezpieczeństwo powodzi, które stwarza przepływająca przez obszar gminy rzeka Mała Wełna. Na mapach zagrożenia powodziowego opracowanych dla rzeki Małej Wełny, wskazano obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie raz na 10 lat (p=10%), średnie raz na 100 lat (p=1%) i niskie raz na 500 lat (p=0,2%).

Zasięg obszaru zagrożenia powodziowego dla rzeki Małej Wełny dla scenariusza powodzi p=1% opiera się o rzędną 99,78 m n.p.m. w obszarze jeziora Kłeckiego, przez 99,5 m n.p.m. w obszarze jeziora Gorzuchowskiego, do 98,24 m n.p.m. w zachodniej części gminy. Szczególnie narażone są tereny położone na południe od miejscowości Wilkowyja oraz tereny przylegające do jeziora Gorzuchowskiego w północnej części miejscowości Gorzuchowo. Obszary zagrożenia powodziowego swoim zasięgiem obejmuje głównie tereny rolnicze, łąki i pastwiska oraz mokradła.

Gmina nie posiada zabezpieczeń przeciwpowodziowych w postaci wałów. Ochronę przed powodzią realizuje się przez kształtowanie zagospodarowania dolin rzecznych, polegające na unikaniu wzrostu zagospodarowania oraz niedopuszczaniu do nadmiernego rozwoju roślinności na tych obszarach. Tym samym pozostawiając możliwość swobodnego przepływu wód powodziowych na terenach zalewowych i utrzymując zdolności retencyjne zlewni.

85 Studium wykonalności projektu "Budowa Wielkopolskiej Sieci Szerokopasmowej".

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW, W TYM WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO

Polityka przestrzenna gminy wynikająca z opracowanego Studium określa długofalowy proces zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów. Ustalenia Studium koncentrują się na najważniejszych kwestiach, kluczowych dla rozwoju przestrzennego gminy Kłecko, spójnych z kierunkami wyznaczonymi w strategiach rozwoju województwa i gminy oraz w planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oparto o analizy dotychczasowego rozwoju uwzględniając długoterminowe prognozy oraz uwarunkowania przyrodnicze, społeczne i ekonomiczne zrównoważonego rozwoju. Wynikiem tak kształtowanej przestrzeni będzie poprawa ładu przestrzennego, który ma zapewnić optymalną jakość życia mieszkańców gminy, przy równoczesnym poszanowaniu istniejących na jej obszarze zasobów przyrodniczych i kulturowych.

Zmiany struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy uwzględniają ustalenia wynikające ze sporządzonego *Bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę w gminie Kłecko*. Analizy wykonane w ramach opracowania stanowiły podstawę dla określenia potrzeb i możliwości rozwoju przestrzennego gminy i rozwiązań przyjętych w Studium. W Bilansie oszacowano maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę przy uwzględnieniu predyspozycji i ograniczeń związanych ze środowiskiem przyrodniczym, sytuacją społeczną, gospodarczą i finansową gminy, mając na uwadze normy krajowe i europejskie. Następnie oszacowano chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych oraz obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę poza tymi jednostkami, w podziale na funkcje zabudowy. Porównując chłonność oraz maksymalne zapotrzebowania na nową zabudowę stwierdzono, że zapotrzebowanie jest większe niż szacowana chłonność terenów pod nową zabudowę. Tym samym w Studium przewidziano lokalizację części nowej zabudowy poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej i obszarami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wskazane zapotrzebowanie na nową zabudowę (tereny inwestycyjne) uwzględnia perspektywę 30 lat.

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy Kłecko korelują z jej potencjałem demograficznym i społeczno-gospodarczym[86]. Koncentrować się będą przede wszystkim na uzupełnianiu i uporządkowywaniu istniejących struktur osadniczych, a w dalszej kolejności na stopniowym zagospodarowywaniu terenów dotąd niezainwestowanych, głównie w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących jednostek osadniczych. Skala i proporcje zabudowy zostaną dopasowane do lokalnych uwarunkowań, a infrastruktura usługowa, komunikacyjna i techniczna będzie sukcesywnie uzupełniana i rozwijana. Rozwój przestrzenny zostanie zintegrowany z ochroną potencjału kulturowego, przyrodniczego i ochroną rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Tak wykreowana struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy pozwoli na zachowanie ładu przestrzennego i zrównoważony rozwój gminy sprzyjający poprawie jakości życia mieszkańców.

W sposób generalny przestrzeń gminy można podzielić na:

a) tereny zainwestowane, w obszarze których znajdują się m.in. tereny zabudowy mieszkaniowej, usługowej, tereny sportu i rekreacji, tereny przestrzeni publicznej, tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, tereny komunikacyjne oraz obiekty infrastruktury technicznej,

86 Informacje dotyczące potencjału demograficznego i społeczno-gospodarczego opisano w rozdziale 7 Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia.

b) tereny wyłączone z zainwestowania lub z ograniczeniami w zainwestowaniu, do których zalicza się tereny rolnicze, w tym w szczególności gleby II i III klasy bonitacyjnej tereny: łąk i pastwisk, lasów, zadrzewione i zakrzewione, parków, wód powierzchniowych.

Rozwój zabudowy mieszkaniowej na terenie gminy bazuje przede wszystkim na rozwoju zabudowy jednorodzinnej na terenie miasta Kłecka oraz zabudowy zagrodowej i jednorodzinnej na obszarach pozostałych miejscowości. Dodatkowym elementem są obszary sankcjonujące ustalenia obowiązujących planów miejscowych.

W granicach miasta zakłada się utrzymanie istniejących funkcji terenów mieszkaniowych i usługowych, w szczególności w obszarze układu urbanistycznego. Wskazuje się rozwój nowych terenów mieszkaniowych jednorodzinnych i mieszkaniowo-usługowych w południowo-wschodniej części miasta (tereny w okolicy ul. Karniszewskiej i ul. Spacerowej).

Na terenach wsi zakłada się głównie uzupełnianie istniejącej zabudowy w celu tworzenia zwartych układów urbanistycznych. Nową zabudowę stanowiącą uzupełnienie istniejących układów lokalizuje się w sąsiedztwie dróg, oraz w obszarach wyznaczonych aglomeracji kanalizacyjnych, co minimalizuje koszty rozbudowy sieci infrastruktury technicznej i drogowej. Zaleca się, w miarę możliwości lokalizowanie nowych budynków w liniach zabudowy wyznaczonych przez istniejącą zabudowę. Tam gdzie było to możliwe ograniczono nadmierne wydłużanie ciągów zabudowy i utrzymano w maksymalnym poszanowaniu tereny rolnicze.

Dla dalszego rozwoju zabudowy zagrodowej (z możliwością realizacji zamiennie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej) preferuje się obszary cechujące się dominacją jej występowania, gdzie nadal podtrzymywana jest kultura prowadzenia gospodarki rolnej i upraw polowych. Większe obszary zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej wskazano we wsiach Gorzuchowo, Polska Wieś i Wilkowyja, gdzie ten typ zabudowy stał się dominujący ze względu na sąsiedztwo z miastem.

Ogranicza się wprowadzanie nowej zabudowy wzdłuż linii kolejowej i dróg wojewódzkich (poza dogęszczaniem terenów już zainwestowanych) oraz terenów projektowanego obejścia drogowego.

Rezygnuje się ze wskazanych w dotychczasowym studium terenów zabudowy letniskowej, które zlokalizowane były w oddaleniu od ciągów komunikacyjnych i sieci infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. Pozostawia się jedynie tereny, na których sporządzone były miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, a tereny zlokalizowane w sąsiedztwie wsi przekształca się na funkcję mieszkaniową.

Na terenach miasta i terenach wiejskich umożliwia się realizację towarzyszących zabudowie mieszkaniowej obiektów usługowych oraz niezbędnych urządzeń infrastruktury technicznej, dróg dojazdowych, a także zieleni. W zależności od potencjału demograficznego i poziomu zainwestowania danej miejscowości wskazuje się tereny rekreacyjno-sportowe w centrach wsi, a także w sąsiedztwie jezior.

Najwięcej terenów usługowych zlokalizowanych jest w mieście, co jest zrozumiałe ze względu na fakt, że miasto to centrum życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego gminy Kłecko. Wykorzystując potencjał przyrodniczy, rekreacyjny i krajobrazowy jezior w mieście proponuje się skoncentrowanie terenów sportowo-rekreacyjnych w okolicy jeziora Kłeckiego, a także poprowadzenie w sąsiedztwie tego jeziora i jeziora Gorzuchowskiego ścieżki rowerowej.

Zachowuje się istniejące tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów. Zmianę wprowadza się w mieście Kłecko, gdzie tereny dotychczas wskazane pod funkcję przemysłową zamieniono na tereny mieszkaniowe, ze względu na zmianę charakteru funkcjonalnego tej części miasta.

Mając na uwadze dotychczasowy rozwój gospodarczy gminy oraz lokalne uwarunkowania, takie jak: bliskość miasta Gniezna, zlokalizowaną w niedalekiej odległości od gminy trasę S5 wraz z węzłem, potrzebę wygenerowania nowych miejsc pracy oraz zwiększania dochodów gminy z tytułu podatków, uznano za zasadne rozbudowanie oferty terenów inwestycyjnych w gminie. Wskazano nowe tereny

inwestycyjne, zakładając wykorzystanie potencjału gospodarczego miasta, pomiędzy torami kolejowymi a drogą w kierunku Czech. Są to obszary będące kontynuacją istniejących w mieście terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów. Ponadto zaproponowano utworzenie nowych terenów inwestycyjnych przy drodze do Kopydłowa, która bezpośrednio łączy się z drogą wojewódzką. Lokalizacja jest uzasadniona po pierwsze dobrym połączeniem komunikacyjnym z Gnieznem po drugie są to grunty niskich klas bonitacyjnych, których w gminie Kłecko jest stosunkowo niewiele.

Na obszarach niskich klas bonitacyjnych V-VI dopuszcza się także lokalizację infrastruktury związanej z pozyskiwaniem energii słonecznej polegającej na budowie elektrowni fotowoltaicznej o mocy przekraczającej 100 kW. Takie tereny wskazano we wsi Ułanowo, ze względu na fakt, że obszary te spełniają warunki niezbędne dla tego typu inwestycji: nie są zacienione przez budynki, drzewa lub inne obiekty, są to tereny płaskie w odległości około 200 m od linii energetycznej średniego napięcia. Szansa wykorzystania tych terenów będzie prawdopodobnie uzależniona od możliwości realizacji Głównego Punktu Zasilania. Tereny pod budowę elektrowni fotowoltaicznej wskazano również, zgodnie z wydanymi przez Urząd Miejski Gminy Kłecko decyzjami o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu, na terenach rolnych w miejscowości Michalcza, Polska Wieś, Gorzuchowo i miasto Kłecko. Ponadto na wniosek inwestora wskazano także tereny rolne na południowy zachód od skrzyżowania dróg nr DW 190 oraz 2190P pomiędzy miejscowościami Charbowo, Michalcza i Ułanowo. Ze względu na rolniczy charakter gminy, co stanowi predyspozycje do pozyskiwania zielonej energii z produktów fermentacji metanowej związków pochodzenia organicznego, wskazano w miejscowości Pruchnowo miejsce do lokalizacji biogazowni (zgodnie z decyzjami wydanymi przez Urząd Miejski Gminy Kłecko).

Ze względu na charakter gminy dąży się do utrzymania zwartych kompleksów przestrzeni produkcji rolniczej. Ogólnym kierunkiem jest utrzymanie, modernizacja i rozwój rolnictwa na terenach wiejskich, stąd pozostawienie znacznych obszarów niezabudowanych, na których dopuszcza się jedynie lokalizowanie siedlisk (zgodnie z przepisami odrębnymi), infrastruktury technicznej oraz innych inwestycji celu publicznego.

Rozmieszczenie poszczególnych elementów struktury przestrzennej gminy przedstawiono na załączniku *Kierunki zagospodarowania przestrzennego*, gdzie zgodnie ze skalą opracowania, w sposób graficzny i literowy zaprezentowano przeznaczenie trenów oraz wskazano liniowo układ komunikacyjny a także rozmieszczenie infrastruktury technicznej.

Przeznaczenie terenu ustalone w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uznaje się za zgodne ze studium jeżeli projekt miejscowego planu, niezależnie od kierunków przeznaczenia określonych dla terenów w studium, ustala dla tego terenu albo jego części dotychczasowe przeznaczenie rolnicze, leśne lub na cele terenów zieleni.

Ze względu na brak audytu krajobrazowego, nie określa się wynikających z niego kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów.

2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY PRZEZNACZONE POD ZABUDOWĘ ORAZ TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY

Ustalenia w zakresie kierunków zagospodarowania przestrzennego dotyczą **przeznaczenia podstawowego i uzupełniającego**. Przeznaczenie podstawowe to sposób zagospodarowania lub użytkowania terenu w obrębie wydzielonego na rysunku studium terenu oznaczonego symbolem literowym. Przeznaczenie uzupełniające to sposób zagospodarowania lub użytkowania terenu, który może być ustalany w planach miejscowych pod warunkiem, że wzbogaca lub uzupełnia przeznaczenie podstawowe i może z nim harmonijnie współistnieć na zasadach określonych w planie miejscowym. Przeznaczenie uzupełniające może być ustalane w całości lub części dla pojedynczych nieruchomości,

przy czym nie może stanowić **więcej niż 30%** powierzchni całego terenu wyodrębnionego na rysunku studium oznaczonego symbolem literowym.

2.1. Przeznaczenie terenów pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy

Dla obszaru gminy Kłecko określa się następujące przeznaczenie terenu, w tym tereny wyłączone spod zabudowy:

a) MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem MN jest istniejąca i planowana zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna jako przeznaczenie uzupełniające dopuszcza się:

- zabudowę usługową, w tym z zakresu: ochrony zdrowia i opieki, oświaty, kultury, administracji publicznej i inne usługi dotyczące zaspokajania potrzeb ludności poprzez obsługę, pośrednictwo, wytwarzanie lub serwis dóbr materialnych;
- sport i rekreację.

Przeznaczenie uzupełniające nie powinno negatywnie oddziaływać na tereny zabudowy mieszkaniowej.

Ustala się wyposażenie terenów w drogi publiczne lub wewnętrzne, inną infrastrukturę techniczną, ciągi piesze, parkingi oraz zieleń.

Adaptację istniejącej zabudowy ujętej w rejestrze lub ewidencji zabytków należy prowadzić pod nadzorem konserwatorskim.

Ustala się tworzenie i zachowanie terenów zieleni ogólnodostępnej w postaci placów, skwerów i zieleńców oraz zieleni w pasach drogowych, przy czym łączna powierzchnia terenów zieleni ogólnodostępnej nie może być mniejsza niż 20% powierzchni terenu.

Zaleca się przy kształtowaniu nowej zabudowy zachowanie istniejących linii zabudowy wyznaczonych przez budynki usytuowane wzdłuż danej ulicy.

Dopuszcza się obiekty o funkcjach usługowych jako wydzielone w formie lokali użytkowych.

Należy dążyć do zachowania istniejących terenów zieleni, w tym zadrzewień i zakrzewień, a także cieków i oczek wodnych.

Zaleca się wprowadzenie zieleni o charakterze izolacyjnym od strony dróg wojewódzkich i projektowanego obejścia drogowego.

Dla terenów zlokalizowanych w sąsiedztwie terenów kolejowych obowiązują przepisy o transporcie kolejowym.

b) MN/U – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem MN/U jest istniejąca i planowana zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zabudowa usługowa jako przeznaczenie uzupełniające dopuszcza się:

- sport i rekreację;
- drobną działalność produkcyjną nie powodującą negatywnego oddziaływania poza granicami działki inwestora z wyłączeniem terenów znajdujących się w granicach form ochrony przyrody w rozumieniu przepisów określających cele, zasady i formy ochrony przyrody, za wyjątkiem działań dopuszczonych w aktach powołujących te formy ochrony.

W ramach zabudowy usługowej dopuszcza się usługi z zakresu: ochrony zdrowia i opieki, oświaty, kultury, administracji publicznej i inne usługi dotyczące zaspokajania potrzeb ludności poprzez obsługę, pośrednictwo, wytwarzanie lub serwis dóbr materialnych.

Przeznaczenie uzupełniające nie powinno negatywnie oddziaływać na tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej.

Ustala się wyposażenie terenów w drogi publiczne lub wewnętrzne, inną infrastrukturę techniczną, ciągi piesze, parkingi oraz zieleń.

Adaptację istniejącej zabudowy ujętej w rejestrze lub ewidencji zabytków należy prowadzić pod nadzorem konserwatorskim.

Ustala się tworzenie i zachowanie terenów zieleni ogólnodostępnej w postaci placów, skwerów i zieleńców oraz zieleni w pasach drogowych, przy czym łączna powierzchnia terenów zieleni ogólnodostępnej nie może być mniejsza niż 20% powierzchni terenu.

Zaleca się przy kształtowaniu nowej zabudowy zachowanie istniejących linii zabudowy wyznaczonych przez budynki usytuowane wzdłuż danej ulicy.

Dopuszcza się obiekty o funkcjach usługowych jako obiekty wolno stojące o wysokości nie większej niż ustalona dla zabudowy mieszkaniowej lub jako wydzielone w formie lokali użytkowych.

Należy dążyć do zachowania istniejących terenów zieleni, w tym zadrzewień i zakrzewień, a także cieków i oczek wodnych.

Zaleca się wprowadzenie zieleni o charakterze izolacyjnym od strony dróg wojewódzkich i projektowanego obejścia drogowego.

Dla terenów zlokalizowanych w sąsiedztwie terenów kolejowych obowiązują przepisy o transporcie kolejowym.

c) MW – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem MW jest istniejąca i planowana zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna jako przeznaczenie uzupełniające dopuszcza się:

- zabudowę usługową, w tym z zakresu: ochrony zdrowia i opieki, oświaty, kultury, administracji publicznej i inne usługi dotyczące zaspokajania potrzeb ludności poprzez obsługę, pośrednictwo, wytwarzanie lub serwis dóbr materialnych;
- sport i rekreację.

Przeznaczenie uzupełniające nie powinno negatywnie oddziaływać na tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

Ustala się wyposażenie terenów w drogi publiczne lub wewnętrzne, inną infrastrukturę techniczną, ciągi piesze, parkingi oraz zieleń.

Ustala się tworzenie i zachowanie terenów zieleni ogólnodostępnej w postaci placów, skwerów i zieleńców oraz zieleni w pasach drogowych, przy czym łączna powierzchnia terenów zieleni ogólnodostępnej nie może być mniejsza niż 10% powierzchni terenu.

Zaleca się ustalanie obowiązkowych i nieprzekraczalnych linii zabudowy przy zachowaniu historycznych układów urbanistycznych poszczególnych kwartałów zabudowy.

Dopuszcza się obiekty o funkcjach usługowych jako obiekty wolno stojące lub jako wydzielone w formie lokali użytkowych.

Zaleca się lokalizowanie usług w parterach budynków wielorodzinnych i w szczególności w obszarze przestrzeni publicznych.

d) MW/U – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem MW/U jest istniejąca i planowana zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i usługowa jako przeznaczenie uzupełniające dopuszcza się sport i rekreację.

Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej, znajdują się w granicach miasta Kłecko. Jest to zabudowa obejmująca głównie historyczne centrum miasta wraz z terenami zabudowy usługowej o charakterze centrotwórczym.

W ramach zabudowy usługowej dopuszcza się usługi z zakresu: ochrony zdrowia i opieki, oświaty, kultury, administracji publicznej i inne usługi dotyczące zaspokajania potrzeb ludności poprzez obsługę, pośrednictwo, wytwarzanie lub serwis dóbr materialnych.

Przeznaczenie uzupełniające nie powinno negatywnie oddziaływać na tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej.

Ustala się wyposażenie terenów w drogi publiczne lub wewnętrzne, inną infrastrukturę techniczną, ciągi piesze, parkingi oraz zieleń.

Adaptację istniejącej zabudowy ujętej w rejestrze lub ewidencji zabytków należy prowadzić pod nadzorem konserwatorskim.

Ustala się tworzenie i zachowanie terenów zieleni ogólnodostępnej w postaci placów, skwerów i zieleńców oraz zieleni w pasach drogowych, przy czym łączna powierzchnia terenów zieleni ogólnodostępnej nie może być mniejsza niż 10% powierzchni terenu.

Zaleca się ustalanie obowiązkowych i nieprzekraczalnych linii zabudowy przy zachowaniu historycznych układów urbanistycznych poszczególnych kwartałów zabudowy.

Nowa zabudowa powinna nawiązywać do charakteru historycznej zabudowy miasta.

Dopuszcza się obiekty o funkcjach usługowych jako obiekty wolno stojące lub jako wydzielone w formie lokali użytkowych.

Zaleca się lokalizowanie usług w parterach budynków wielorodzinnych i w szczególności w obszarze przestrzeni publicznych.

e) ML – tereny zabudowy letniskowej

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem ML jest zabudowa mieszkaniowa letniskowa zlokalizowana na obszarach obowiązujących planów miejscowych, jako przeznaczenie uzupełniające dopuszcza się:

- zabudowę usługową dotyczącą zaspokajania potrzeb ludności poprzez obsługę, pośrednictwo, wytwarzanie lub serwis dóbr materialnych;
- sport i rekreację.

Przeznaczenie uzupełniające nie powinno negatywnie oddziaływać na tereny zabudowy letniskowej.

Ustala się wyposażenie terenów w drogi publiczne lub wewnętrzne, inną infrastrukturę techniczną, ciągi piesze, parkingi oraz zieleń.

Ustala się odprowadzanie ścieków komunalnych wyłącznie do sieci kanalizacji sanitarnej.

Ustala się tworzenie i zachowanie terenów zieleni ogólnodostępnej w postaci placów, skwerów i zieleńców oraz zieleni w pasach drogowych, przy czym łączna powierzchnia terenów zieleni ogólnodostępnej nie może być mniejsza niż 20% powierzchni terenu.

Dopuszcza się obiekty o funkcjach usługowych jako obiekty wolno stojące lub jako wydzielone w formie lokali użytkowych.

f) RM – tereny zabudowy zagrodowej

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem RM jest istniejąca i planowana zabudowa zagrodowa (z możliwością realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej), jako przeznaczenie uzupełniające dopuszcza się:

- zabudowę usługową dotyczącą zaspokajania potrzeb ludności poprzez obsługę, pośrednictwo, wytwarzanie lub serwis dóbr materialnych,
- drobną działalność produkcyjną i inne przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko nie powodujące negatywnego oddziaływania poza granicami działki inwestora, z wyłączeniem terenów znajdujących się w granicach form ochrony przyrody, za wyjątkiem działań dopuszczonych w aktach powołujących te formy ochrony,
- sport i rekreację.

Przeznaczenie uzupełniające nie powinno negatywnie oddziaływać na tereny zabudowy zagrodowej.

Ustala się wyposażenie terenów w drogi publiczne lub wewnętrzne, inną infrastrukturę techniczną, ciągi piesze, parkingi oraz zieleń.

Adaptację istniejącej zabudowy ujętej w rejestrze lub ewidencji zabytków należy prowadzić pod nadzorem konserwatorskim.

Ustala się tworzenie i zachowanie terenów zieleni ogólnodostępnej w postaci placów, skwerów i zieleńców oraz zieleni w pasach drogowych, przy czym łączna powierzchnia terenów zieleni ogólnodostępnej nie może być mniejsza niż 10% powierzchni terenu.

Zaleca się przy kształtowaniu nowej zabudowy zachowanie istniejących linii zabudowy wyznaczonych przez budynki usytuowane wzdłuż danej ulicy.

Dopuszcza się tworzenie gospodarstw agroturystycznych wraz z towarzyszącymi im usługami uzupełniającymi (np. gastronomia, wypożyczalnie rowerów itp.).

Dopuszcza się obiekty o funkcjach usługowych jako obiekty wolno stojące o wysokości nie większej niż ustalona dla zabudowy mieszkaniowej lub jako wydzielone w formie lokali użytkowych.

Należy dążyć do zachowania istniejących terenów zieleni, w tym zadrzewień i zakrzewień, trwałych użytków zielonych, a także cieków i oczek wodnych.

Zaleca się wprowadzenie zieleni o charakterze izolacyjnym od strony dróg wojewódzkich i projektowanego obejścia drogowego.

Dla terenów zlokalizowanych w sąsiedztwie terenów kolejowych obowiązują przepisy o transporcie kolejowym.

g) RU – tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem RU są istniejące i planowane obiekty związane z rolniczą działalnością gospodarczą, w tym magazynowaniem, skupem, przetwórstwem. Jako przeznaczenie uzupełniające dopuszcza się zabudowę usługową.

Ustala się wyposażenie terenów w drogi publiczne lub wewnętrzne, inną infrastrukturę techniczną, parkingi oraz zieleń.

Adaptację istniejącej zabudowy ujętej w rejestrze lub ewidencji zabytków należy prowadzić pod nadzorem konserwatorskim.

Należy dążyć do zachowania istniejących i planowania nowych terenów zieleni, w tym zadrzewień i zakrzewień.

Dopuszcza się prowadzenie działalności i przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, która nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska zgodnie z przepisami określającymi zasady ochrony środowiska.

Nie dopuszcza się lokalizacji inwestycji i zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Zaleca się odizolowanie terenów mogących negatywnie oddziaływać od bezpośrednio graniczących funkcji mieszkaniowych i innej zabudowy tj. szkolnictwo, ochrona zdrowia, turystyka.

Postuluje się tworzenie nasadzeń zielenią o charakterze izolacyjnym opartych o pas zwartej zieleni wielopiętrowej, w tym wysokiej, złożonych z gatunków odpornych na zanieczyszczenia, oddzielający funkcjonalnie i optycznie obiekty negatywnie oddziałujące od terenów sąsiednich, w szczególności od obszarów objętych formami ochrony przyrody.

Zaleca się stosowanie technicznych środków ograniczających lub eliminujących negatywne oddziaływanie lub strefowanie zabudowy (np. oddzielanie zabudowy przemysłowej od mieszkaniowej zabudową usługową itp.).

h) P – tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem P są istniejące i planowane obiekty produkcyjne, składów i magazynów. Jako przeznaczenie uzupełniające dopuszcza się zabudowę usługową.

Ustala się wyposażenie terenów w drogi publiczne lub wewnętrzne, inną infrastrukturę techniczną, parkingi oraz zieleń.

Należy dążyć do zachowania istniejących i planowania nowych terenów zieleni, w tym zadrzewień i zakrzewień.

Dopuszcza się prowadzenie działalności przemysłowej i innych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, która nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska zgodnie z przepisami określającymi zasady ochrony środowiska.

Nie dopuszcza się lokalizacji inwestycji i zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Zaleca się odizolowanie terenów aktywności gospodarczej mogącej powodować negatywne oddziaływanie od bezpośrednio graniczących funkcji mieszkaniowych i innej zabudowy tj. szkolnictwo, ochrona zdrowia, turystyka.

Postuluje się tworzenie nasadzeń zielenią o charakterze izolacyjnym opartych o pas zwartej zieleni wielopiętrowej, w tym wysokiej, złożonych z gatunków odpornych na zanieczyszczenia, oddzielający funkcjonalnie i optycznie obiekty negatywnie oddziałujące od terenów sąsiednich, w szczególności od obszarów objętych formami ochrony przyrody.

Zaleca się stosowanie technicznych środków ograniczających lub eliminujących negatywne oddziaływanie lub strefowanie zabudowy (np. oddzielanie zabudowy przemysłowej od mieszkaniowej zabudową usługową itp.).

i) U – tereny zabudowy usługowej

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem U jest istniejąca i planowana zabudowa usługowa, w tym również z zakresu oświaty i szkolnictwa, zdrowia, kultury, administracji jako przeznaczenie uzupełniające dopuszcza się:

- funkcję mieszkaniową wyłącznie jako towarzysząca obiektom usługowym;
- drobną działalność produkcyjną i inne przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko nie powodujące negatywnego oddziaływania poza granicami działki inwestora, w szczególności na tereny sąsiadującej zabudowy mieszkaniowej, z wyłączeniem terenów znajdujących się w granicach form ochrony, za wyjątkiem działań dopuszczonych w aktach powołujących te formy ochrony;
- sport i rekreację.

Ustala się wyposażenie terenów w drogi publiczne lub wewnętrzne, inną infrastrukturę techniczną, ciągi piesze, parkingi oraz zieleń.

Adaptację istniejącej zabudowy ujętej w rejestrze lub ewidencji zabytków należy prowadzić pod nadzorem konserwatorskim.

Należy dążyć do zachowania istniejących terenów zieleni, w tym zadrzewień i zakrzewień.

Należy w miarę możliwości wyposażać tereny usług w zieleń.

j) U/US – tereny zabudowy usługowej oraz tereny sportu i rekreacji

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem U/US jest istniejąca i planowana zabudowa usługowa, a także tereny sportu, rekreacji, kultury i kultury fizycznej oraz tereny zieleni.

Ustala się możliwość lokalizowania budynków i urządzeń wyłącznie związanych z podstawową funkcją terenu z wyłączeniem możliwości lokalizowania zabudowy letniskowej.

Zakazuje się na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią realizacji zabudowy, zgodnie z zapisami w rozdziale 11.1.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy zgodnie z przepisami odrębnymi.

Dopuszcza się możliwość wyposażenia terenu w obiekty małej architektury (np. ławki, kosze na śmieci).

Dopuszcza się funkcje i obiekty tymczasowe wynikające z organizacji imprez masowych i innych wydarzeń publicznych.

Ustala się wyposażenie terenów w drogi publiczne lub wewnętrzne, inną infrastrukturę techniczną, ścieżki rowerowe i piesze, parkingi.

Należy dążyć do zachowania istniejących terenów zieleni, w tym zadrzewień i zakrzewień, trwałych użytków zielonych, a także cieków i oczek wodnych.

k) US – tereny usług sportu i rekreacji

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem US jest sport i rekreacja, turystyka, zieleń a także kultura i kultura fizyczna.

Ustala się wyposażenie terenów w drogi publiczne lub wewnętrzne, inną infrastrukturę techniczną, ścieżki rowerowe i piesze, parkingi.

Ustala się możliwość lokalizowania budynków i urządzeń wyłącznie związanych z podstawową funkcją terenu z wyłączeniem możliwości lokalizowania zabudowy letniskowej.

Zakazuje się na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią realizacji zabudowy, zgodnie z zapisami w rozdziale 11.1.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy zgodnie z przepisami odrębnymi.

Dopuszcza się możliwość wyposażenia terenu w obiekty małej architektury (np. ławki, kosze na śmieci).

Dopuszcza się funkcje i obiekty tymczasowe wynikające z organizacji imprez masowych i innych wydarzeń publicznych.

Należy dążyć do zachowania istniejących terenów zieleni, w tym zadrzewień i zakrzewień, trwałych użytków zielonych, a także cieków i oczek wodnych.

l) PP – tereny przestrzeni publicznych

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem PP są place, stanowiące przestrzeń publiczną służącą zaspokajaniu potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych.

Obowiązuje wysoki standard zagospodarowania terenu.

Zaleca się reprezentacyjne zagospodarowanie placu poprzez zieleń, elementy małej architektury i oświetlenie.

Dopuszcza się wyposażenie terenu w drogi publiczne lub wewnętrzne, ciągi piesze, parkingi oraz zieleń.

Dopuszcza się przeprowadzanie sieci infrastruktury technicznej i lokalizację urządzeń towarzyszących tym sieciom, w sposób nie kolidujący z podstawową funkcją terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu oraz nie degradujący walorów estetycznych terenu.

Dopuszcza się funkcje i obiekty tymczasowe wynikające z organizacji imprez masowych i innych wydarzeń publicznych.

m) ZP – tereny parków

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem ZP jest istniejąca zieleń parkowa. Są to parki ujęte w rejestrze i ewidencji zabytków (poza parkiem w Michalczy i Kłecku).

Dopuszcza się wyposażenie terenów w drogi publiczne lub wewnętrzne, inną infrastrukturę techniczną, ciągi piesze, parkingi oraz zieleń, pod warunkiem, że zagospodarowanie takie nie będzie ingerować w historyczny układ zespołów parkowych.

Adaptację terenów na nowe funkcje należy prowadzić pod nadzorem konserwatorskim.

Zaleca się zachowanie i ochronę wartościowego drzewostanu. Uzupełnianie nasadzeń zieleni powinno być dostosowane do charakteru założeń parkowych i powinno być uzgodnione z konserwatorem zabytków.

Dopuszcza się możliwość wyposażenia terenu w obiekty małej architektury (np. ławki, kosze na śmieci), pod warunkiem uzgodnienia z konserwatorem zabytków.

Zakazuje się na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią realizacji zabudowy, zgodnie z zapisami w rozdziale 11.1.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy zgodnie z przepisami odrębnymi.

n) ZD – tereny ogrodów działkowych

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem ZD są istniejące ogrody działkowe.

Dopuszcza się lokalizację altan o powierzchni, która nie przekracza 35 m^2.

Dopuszcza się prowadzenie dróg, sieci infrastruktury technicznej, lokalizację obiektów i urządzeń towarzyszących tym sieciom w sposób nie kolidujący z podstawową funkcją terenu.

o) ZC – tereny cmentarzy

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem ZC są cmentarze. Utrzymuje się istniejące cmentarze czynne i zabytkowe nieczynne. Wyznacza się ponadto teren pod powiększenie istniejącego cmentarza parafialnego przy ulicy Cmentarnej w Kłecku.

Na czynnych cmentarzach dopuszcza się realizację obiektów, budynków i budowli związanych z ich funkcjonowaniem, w tym m. in. kaplic, domów przedpogrzebowych.

Wokół cmentarzy zabrania się lokalizacji zabudowań mieszkalnych, zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego i przechowujących artykuły żywności w pasie o szerokości wynikającej z obowiązujących przepisów prawa.

Dla cmentarzy zabytkowych obowiązują ustalenia dotyczące ochrony zabytków. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów zostaną ustalone na etapie sporządzania planu miejscowego w zależności od rodzaju wprowadzanej zabudowy.

Dopuszcza się przeprowadzanie dróg oraz sieci infrastruktury technicznej i lokalizację urządzeń towarzyszących tym sieciom, w sposób nie kolidujący z podstawową funkcją terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu oraz nie degradujący walorów estetycznych terenu.

Dopuszcza się lokalizowanie parkingów w sposób nie kolidujący z funkcją cmentarzy i ochroną konserwatorską.

p) ZL – tereny lasów

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem ZL są lasy.

Obowiązuje zakaz zabudowy za wyjątkiem dróg, sieci infrastruktury technicznej, lokalizacji obiektów i urządzeń towarzyszących tym sieciom w sposób nie kolidujący z podstawową funkcją terenu.

Obowiązuje prowadzanie gospodarki leśnej zgodnie z planem urządzenia lasu.

Dopuszcza się prowadzenie gospodarki rolnej.

Na terenach znajdujących się w granicach form ochrony przyrody dopuszcza się tylko użytkowanie, które nie narusza nakazów i zakazów obowiązujących w aktach powołujących te formy ochrony przyrody.

Zapisy dotyczące terenów lasów oraz terenów zadrzewionych i zakrzewionych znajdują się także w rozdziale 10.2 Kształtowanie leśnej przestrzeni produkcyjnej oraz zadrzewień i zakrzewień.

q) Z – tereny zadrzewione i zakrzewione

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem Z są tereny zadrzewione i zakrzewione.

Obowiązuje zakaz zabudowy za wyjątkiem dróg, sieci infrastruktury technicznej, lokalizacji obiektów i urządzeń towarzyszących tym sieciom w sposób nie kolidujący z podstawową funkcją terenu.

Na terenach znajdujących się w granicach form ochrony przyrody dopuszcza się tylko użytkowanie, które nie narusza nakazów i zakazów obowiązujących w aktach powołujących te formy ochrony przyrody.

Zapisy dotyczące terenów zadrzewionych i zakrzewionych znajdują się także w rozdziale 10.2 Kształtowanie leśnej przestrzeni produkcyjnej oraz zadrzewień i zakrzewień.

r) ZS – tereny do zalesień

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem ZS są tereny wskazane do zalesień.

Obowiązuje zakaz zabudowy za wyjątkiem dróg, sieci infrastruktury technicznej, lokalizacji obiektów i urządzeń towarzyszących tym sieciom w sposób nie kolidujący z podstawową funkcją terenu.

Obowiązuje prowadzanie gospodarki leśnej zgodnie z planem urządzenia lasu.

Dopuszcza się prowadzenie gospodarki rolnej.

Na terenach znajdujących się w granicach form ochrony przyrody dopuszcza się tylko użytkowanie, które nie narusza nakazów i zakazów obowiązujących w aktach powołujących te formy ochrony przyrody.

Zapisy dotyczące terenów do zalesień znajdują się także w rozdziale 10.2 Kształtowanie leśnej przestrzeni produkcyjnej oraz zadrzewień i zakrzewień.

s) R – tereny rolnicze

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem R są tereny rolnicze, w tym gleby II i III klasy bonitacji i pozostałych klas bonitacji oraz łąki i pastwiska.

Dopuszcza się możliwość przeprowadzenia przez tereny, a także w razie konieczności ich wyposażenie w infrastrukturę techniczną, drogi publiczne lub wewnętrzne, w sposób nie kolidujący z podstawową funkcją.

Obowiązuje zakaz zabudowy za wyjątkiem: siedlisk lokalizowanych na podstawie przepisów odrębnych, obiektów infrastruktury technicznej i pozostałych inwestycji celu publicznego.

Należy dążyć do zachowania zadrzewień i zakrzewień oraz wód powierzchniowych – naturalnych cieków i oczek wodnych.

Należy dążyć do utrzymania trwałych użytków zielonych, w szczególności w dolinach cieków.

Zapisy dotyczące terenów rolniczych znajdują się także w rozdziale 10.1 Kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej i ochrona powierzchni terenu.

t) WS – tereny wód powierzchniowych

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem WS są wody śródlądowe powierzchniowe (w tym rzeki i pozostałe cieki, rowy, jeziora, oczka wodne).

Dopuszcza się przeprowadzenie przez tereny, a także w razie konieczności ich wyposażenie w infrastrukturę techniczną, urządzenia hydrotechniczne, drogi publiczne lub wewnętrzne w formie przepraw mostowych, w sposób nie kolidujący z podstawową funkcją.

Dopuszcza się sportowe i rekreacyjne wykorzystanie terenów śródlądowych wód powierzchniowych, użytkowanie nie powinno naruszać równowagi ekosystemów wodnych.

Na terenach znajdujących się w granicach form ochrony przyrody dopuszcza się tylko użytkowanie, które nie narusza nakazów i zakazów obowiązujących w aktach powołujących te formy ochrony przyrody.

u) KS – tereny parkingów

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem KS są tereny parkingów, a także istniejące budynki garażowe i tereny zieleni.

Dopuszcza się lokalizację tymczasowych obiektów związanych z działalnością handlową i kulturalną.

Dopuszcza się prowadzenie dróg, sieci infrastruktury technicznej, lokalizację obiektów i urządzeń towarzyszących tym sieciom w sposób nie kolidujący z podstawową funkcją terenu.

Należy dążyć do zachowania istniejących terenów zieleni, w tym zadrzewień i zakrzewień.

Postuluje się tworzenie nasadzeń zielenią o charakterze izolacyjnym.

v) tereny komunikacyjne (bez oznaczenia literowego)

Podstawowym przeznaczeniem na terenach komunikacyjnych są tereny znajdujące się pod drogami i kolejami, a także teren lądowiska.

Jako przeznaczenie uzupełniające dopuszcza się zieleń o charakterze izolacyjnym oraz parkingi.

Dopuszcza się prowadzenie dróg, sieci infrastruktury technicznej, lokalizację obiektów i urządzeń towarzyszących tym sieciom w sposób nie kolidujący z podstawową funkcją terenu.

Obowiązują zasady zagospodarowania zgodnie przepisami odrębnymi.

Zapisy dotyczące terenów komunikacyjnych znajdują się także w rozdziale 5.1 Komunikacja.

w) W, K, E, – tereny ujęć wód, oczyszczalni ścieków i stacji elektroenergetycznych

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolami W, K, E, jest infrastruktura techniczna taka jak: ujęcia wód, oczyszczalnie ścieków i stacje elektroenergetyczne.

Jako przeznaczenie uzupełniające dopuszcza się zieleń, parkingi, drogi wewnętrzne.

Tereny infrastruktury technicznej nie powinny powodować negatywnego oddziaływania, w szczególności z zakresu promieniowania elektromagnetycznego, na sąsiednich terenach mieszkaniowych.

Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów zostaną ustalone na etapie sporządzania planu miejscowego w zależności od rodzaju infrastruktury, która będzie realizowana na danym terenie.

Ustala się możliwość przeprowadzania dróg oraz innych sieci infrastruktury technicznej i lokalizację urządzeń towarzyszących tym sieciom, w sposób nie kolidujący z podstawową funkcją terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.

Przebieg sieci infrastruktury technicznej na rysunku jest orientacyjny i zostanie szczegółowo wskazany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Zapisy dotyczące terenów infrastruktury technicznej znajdują się także w rozdziale 5.2 Infrastruktura techniczna.

x) EF – tereny, na których rozmieszczone będą urządzenia fotowoltaiczne wytwarzające energię o mocy przekraczającej 100 kW

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolami EF są urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW związane z pozyskiwaniem energii słonecznej.

Granica strefy ochronnej związanej z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu pokrywa się z wyznaczonymi w studium terenami EF.

Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów zostaną ustalone na etapie sporządzania planu miejscowego w zależności od rodzaju infrastruktury, która będzie realizowana na danym terenie.

Ustala się możliwość przeprowadzania dróg oraz innych sieci infrastruktury technicznej i lokalizację urządzeń towarzyszących tym sieciom, w sposób nie kolidujący z podstawową funkcją terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.

Zlokalizowane instalacje nie mogą powodować jakichkolwiek przekroczeń standardów jakości środowiska określonych przepisami odrębnymi, w tym w szczególności w zakresie emisji pól

elektromagnetycznych oraz dopuszczalnych poziomów hałasu, poza terenem, do którego prowadzący instalację posiada tytuł prawny.

y) EB – tereny biogazowni rolniczych wytwarzających energię o mocy przekraczającej 100 kW

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolami EB są urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW związane z pozyskiwaniem energii z produktów fermentacji metanowej związków pochodzenia organicznego, czyli biogazownie rolnicze.

Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów zostaną ustalone na etapie sporządzania planu miejscowego w zależności od rodzaju infrastruktury, która będzie realizowana na danym terenie.

Ustala się możliwość przeprowadzania dróg oraz innych sieci infrastruktury technicznej i lokalizację urządzeń towarzyszących tym sieciom, w sposób nie kolidujący z podstawową funkcją terenu i pozostałymi zasadami zagospodarowania terenu.

Zlokalizowane instalacje nie mogą powodować jakichkolwiek przekroczeń standardów jakości środowiska określonych przepisami odrębnymi, w tym w szczególności w zakresie emisji pól elektromagnetycznych oraz dopuszczalnych poziomów hałasu i odoru, poza terenem, do którego prowadzący instalację posiada tytuł prawny.

2.2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów

Dla obszaru gminy należy uwzględnić poniższe ustalenia:

a) dla miejscowości znajdujących się w granicach Lednickiego Parku Krajobrazowego, zakazuje się lokalizowania nowych obiektów budowlanych z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej w pasie o szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych z wyłączeniem jeziora Linie, zaleca się minimalną powierzchnię nowo wydzielanych działki 1500 m^2;

b) dla obszarów znajdujących się w dnie doliny zakazuje się lokalizowania nowych obiektów budowlanych, dopuszcza się zagospodarowanie sportowo – rekreacyjne w tym obiekty służące turystyce wodnej lub rybackiej, małą architekturę, ścieżki rowerowe i piesze, a także elementy infrastruktury technicznej;

c) dla obszarów znajdujących się w sąsiedztwie jezior zaleca się odsunięcie nowo lokalizowanych obiektów o szerokość co najmniej 50 m od tafli jeziora;

d) dla obszarów o bardzo słabych i słabych warunkach dla potrzeb budownictwa (o spadkach 8-12% i powyżej 12%) konieczne jest przygotowanie na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dokumentacji geologiczno-inżynierskiej, która określi przydatność terenu dla różnych form zagospodarowania;

e) należy zapewnić dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z uniwersalnym projektowaniem;

f) wszystkie obiekty budowlane o wysokości równej i większej niż 50 m n.p.t. należy zgłaszać do organu nadzoru nad lotnictwem wojskowym, zgodnie z przepisami odrębnymi;

g) wszystkie obiekty budowlane o wysokości równej i większej 100,0 m n.p.t., jako przeszkody lotnicze, ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa ruchu lotniczego podlegają zgłoszeniu do Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego.

Przeznaczenie terenów oznaczono na załączniku graficznym *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* kolorem oraz symbolem literowym. Jeśli dla terenów o tym samym przeznaczeniu, ze względu na

specyficzne uwarunkowania, proponuje się odmienne wskaźniki zagospodarowania wówczas do oznaczenia literowego dodaje się cyfrę, np. MN1 itd.

Dla terenów obecnie zainwestowanych, w uzasadnionych przypadkach, które powodowałyby dla gminy skutki finansowe nieuzasadnione celem publicznym lub celami ładu przestrzennego, dopuszcza się możliwość odstępstw od podanych poniżej wskaźników na etapie opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Parametry i wskaźniki powinny być wówczas adekwatne do istniejącego zagospodarowania przestrzennego.

Dla miasta Kłecko określa się przeznaczenie terenu: **MN, MN1, MN/U MW, MW/U, ML, RM, RU, P, U, U1, U2, US, U/US, U/US1, PP, KS, KS1 ZD, ZP, ZC,** oraz wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów:

Przeznaczenie terenu	**Minimalna powierzchnia działki [m²]**	**Maksymalna powierzchnia zabudowy działki [%]**	**Minimalna powierzchnia biologicznie czynna [%]**	**Maksymalna liczba kondygnacji**	**Maksymalna wysokość zabudowy [m]**	**Geometria dachu**
MN	800	35	50	2	10	dwu lub wielospadowe
MN1	1200	25	70	2	10	dwu lub wielospadowe
MN/U	400	40	40	2	10	dwu lub wielospadowe
MW	600	35	30	5	18	dowolna
MW/U	400	50	30	4	16	dwu lub wielospadowe
ML	1000	30	60	2	10	dwu lub wielospadowe
RM	2000	35	20	2	12	dwu lub wielospadowe
RU	zachować istniejące parametry działek	30	20	2	12	dowolna
P	3000	40	20	2	12	dowolna
U	600	40	20	2	10	dowolna
U1	zachować istniejące parametry działki	zmiany w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenów ujętych w rejestrze lub ewidencji zabytków muszą być zgodne z zaleceniami konserwatorskimi				
U2	1000	40	20	3	15	dowolna
US	2000	5	80	2	10	dowolna
U/US	2000	15	80	2	10	dowolna
U/US1	2000	35	50	2	10	dowolna
PP	zachować istniejące parametry działki	nie określa się teren bez prawa zabudowy				
KS	1500	30	30	1	5	dowolna
KS1	zachować istniejące parametry działki	nie określa się teren bez prawa zabudowy				
ZD	dopuszcza się dowolne podziały zgodne z przepisami	5	80	1	5	dwu i wielospadowe
ZP	zachować istniejące parametry działki	zmiany w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenów ujętych w rejestrze lub ewidencji zabytków muszą być zgodne z zaleceniami konserwatorskimi				
ZC	dopuszcza się dowolne podziały zgodne z przepisami odrębnymi	zmiany w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenów ujętych w rejestrze lub ewidencji zabytków muszą być zgodne z zaleceniami konserwatorskimi				

Dla pozostałych miejscowości gminy określa się przeznaczenie terenu: **MN, MN/U, MW, ML, RM, RU, P, U, U1, US, U/US, PP, ZD, ZP, ZC** oraz wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów:

Przeznaczenie terenu	**Minimalna powierzchnia działki [m²]**	**Maksymalna powierzchnia zabudowy działki [%]**	**Minimalna powierzchnia biologicznie czynna [%]**	**Maksymalna liczba kondygnacji**	**Maksymalna wysokość zabudowy [m]**	**Geometria dachu**
MN	1000	30	50	2	10	dwu lub wielospadowe
MN/U	1200	40	40	2	12	dwu lub wielospadowe
MW	1200	40	40	2	12	dwu i wielospadowy, płaskie
ML	1200	20	70	1,5	10	dwu lub wielospadowe
RM	3000	35	30	2	12	dwu lub wielospadowe
RU	3000	40	20	3	15	dowolna
P	2000	60	20	2	12	dowolna
U	1500	40	30	2	12	dowolna
U1	zachować istniejące parametry działki	zmiany w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenów ujętych w rejestrze lub ewidencji zabytków muszą być zgodne z zaleceniami konserwatorskimi				
US	nie określa się	5	80	1	9	dowolna
U/US	1500	20	70	2	10	dowolna
PP	zachować istniejące parametry działki	nie określa się teren bez prawa zabudowy				
ZD	dopuszcza się dowolne podziały zgodne z przepisami	5	80	1	5	dwu i wielospadowe
ZP	zachować istniejące parametry działki	zmiany w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenów ujętych w rejestrze lub ewidencji zabytków muszą być zgodne z zaleceniami konserwatorskimi				
ZC	dopuszcza się dowolne podziały zgodne z przepisami odrębnymi	zmiany w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenów ujętych w rejestrze lub ewidencji zabytków muszą być zgodne z zaleceniami konserwatorskimi				

3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK

3.1. Ochrona środowiska i jego zasobów

Jednym z celów polityki przestrzennej gminy jest zachowanie zasobów środowiska oraz racjonalne gospodarowanie przestrzenią dostosowaną do potencjału przyrodniczego m.in. poprzez:

a) ochronę i zachowanie obszarów przyrodniczo najcenniejszych o decydującym znaczeniu dla utrzymania równowagi ekologicznej z uwzględnieniem georóżnorodności i różnorodności biologicznej, w tym wzrost lesistości;

b) przeciwdziałanie degradacji wód powierzchniowych i nadmiernej eksploatacji wód podziemnych,

c) przeciwdziałanie skutkom suszy;

d) zapewnienie wysokiej jakości powietrza, redukcję emisji pyłów i gazów cieplarnianych niszczących warstwę ozonową;

e) zminimalizowanie negatywne oddziaływanie hałasu w środowisku i ochronę mieszkańców przed polami elektromagnetycznymi.

3.1.1. Ochrona różnorodności biologicznej

Duża różnorodność walorów przyrodniczych i ich przestrzenne rozmieszczenie w gminie Kłecko powoduje konieczność wdrażania i przestrzegania zasad ochrony różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej na obszarze całej gminy w powiązaniu z obszarami sąsiednich gmin i nie tylko na obszarach objętych ochroną prawną. Do najważniejszych działań mających na celu ochronę różnorodności biologicznej należą:

a) zachowanie terenów rolnych i ograniczanie przeznaczania ich na cele nierolnicze;

b) zachowanie i kształtowanie mozaikowych form użytkowania terenu;

c) uwzględnianie potrzeb ochrony i umiarkowanego użytkowania zasobów leśnych poprzez zachowanie ekosystemów leśnych, wysp leśnych, leśnych pasów śródpolnych pełniących rolę środowiskotwórczą;

d) zwiększanie powierzchni zadrzewień i zakrzewień o zróżnicowanym znaczeniu (ekologicznym i krajobrazowym, wodochronnym, glebochronnym i wiatrochronnym) zwłaszcza przy ciekach, małych oczkach wodnych, na granicy pól i łąk itp. oraz przy drogach;

e) promowanie zwiększania udziału terenów zielonych w powierzchni gminy m.in. poprzez wykorzystanie programów rolnośrodowiskowych i rolnośrodowiskowo-klimatycznych, w tym upowszechnianie praktyk rolniczych korzystnych dla klimatu i środowiska m.in. poprzez realizację zasad zazieleniania;

f) ochrona ekosystemów łąk, mokradeł, a także tam gdzie jest to uzasadnione szuwarów i innych obszarów utrzymujących wysoką zdolność retencyjną przed zmianą użytkowania;

g) ochrona zieleni w Kłecku oraz na terenach zabudowy wiejskiej, w tym także zieleni cmentarnej;

h) wprowadzanie pomiędzy zabudową mieszkaniową i przemysłową a także wzdłuż szlaków komunikacyjnych, pasów zieleni o funkcji izolacyjnej pełniących funkcje ochronne i higieniczno-sanitarne oraz ważną rolę w kompozycji krajobrazu.

3.1.2. Ochrona wód

W odniesieniu do ochrony zasobów wodnych gminy należy stosować następujące zasady i działania:

a) uwzględniać w zagospodarowaniu zakazy, nakazy i ograniczenia obowiązujące dla istniejących stref bezpośredniej ochrony ujęć wód;

b) dostosować do struktur hydrogeologicznych zagospodarowanie i lokalizację nowych obiektów, ze względu na ochronę wód podziemnych;

c) gospodarować w sposób właściwy wodami podziemnymi m.in.: nie przekraczać dopuszczalnych depresji, wydajności eksploatacyjnych ujęć, kontrolować jakość wody i stan zagospodarowania studni;

d) wzmacniać działania w zakresie racjonalnego gospodarowania zasobami wód podziemnych, odpowiedniego ich rozdysponowywania i bilansowania z uwzględnieniem potencjalnych zagrożeń geogenicznych występujących w otoczeniu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 143;

e) stosować rozwiązania planistyczne ograniczające przenikanie do wód substancji niebezpiecznych;

f) chronić i zwiększać możliwości retencyjne, głównie w celu przeciwdziałania na terenie gminy skutkom suszy, poprzez:

- wprowadzanie zakazów zmiany użytkowania terenów łąk, ekosystemów zależnych od wód (mokradeł) i innych ekosystemów utrzymujących wysoką zdolność retencyjną;
- spowolnienie nadmiernego odpływu wody systemami odwadniającymi z przyrodniczo cennych terenów wodno - błotnych (mokradłowych) celem poprawy ich uwodnienia;
- ograniczanie możliwości bezpośredniego odprowadzania wód opadowych i roztopowych do wód powierzchniowych i rowów tylko do przypadków, kiedy odprowadzanie tych wód do ziemi nie jest możliwe, lub jest konieczne z uwagi na realizowaną funkcję;
- stosowanie przyjaznych środowisku rozwiązań w utrzymaniu cieków, oraz usuwanie przeszkód technicznych umożliwiających ciekom przywracanie stanu naturalnego - renaturyzacja cieków;
- nasadzenia drzewne i tworzenie zadrzewionych i zakrzewionych pasów ochronnych (w krajobrazie rolniczym), powodujących zwiększanie retencyjności obszarów oraz poprawę mikroklimatu (dot. obszarów zabudowanych), w szczególności wzdłuż cieków wodnych;
- odtwarzanie powierzchni biologicznie czynnych, mające na celu zapewnienie możliwości naturalnej wegetacji roślin;
- budowanie i odtwarzanie zbiorników i oczek wodnych, wykorzystywanych również jako zabezpieczenie wody w celach p. pożarowych, stawów retencyjnych etc.;
- zachowywanie na terenach rolniczych zadrzewień śródpolnych, małych zbiorników wodnych;
- zachowanie śródleśnych nieużytków, takich jak: bagna, trzęsawiska, mszary i torfowiska itp. oraz zachowanie i odtwarzanie śródleśnych zbiorników i cieków;
- zmniejszanie powierzchni obszarów nieprzepuszczalnych poprzez realizację m.in. chodników, placów o przepuszczalnej nawierzchni;
- realizowanie inwestycji z zakresu małej retencji wodnej[87] (udrożnienie rzeki Mała Wełna poprzez modernizację jazu nr 2 na tej rzece w km 52+750 oraz jazu nr 3 w km 54+115, realizację zastawek - stabilizację poziomu wody w jeziorze Działyńskim oraz na Potoku z jeziora Sławno w okolicach Zakrzewa).

87 „Program Małej Retencji Wodnej na lata 2016-2030 dla województwa wielkopolskiego", Biuro Projektów Wodnych Melioracji i Inżynierii Środowiska BIPROWODMEL Sp. z o. o w Poznaniu na zlecenie Wielkopolskiego Zarządu Melioracji Urządzeń Wodnych w Poznaniu, 2015.

3.1.3. Ochrona zasobów kopalin

W odniesieniu do ochrony zasobów kopalin gminy należy stosować następujące zasady i działania:

a) uwzględnić w zagospodarowaniu występujące złoża surowców ilastych do produkcji kruszywa naturalnego „Dębnica" rozpoznanego wstępnie w kategorii C2 w celu umożliwienia przyszłej eksploatacji;

b) oszacować możliwości wykorzystania występujących w gminie wód termalnych.

3.1.4. Ochrona powietrza

Wszelkie działania inwestycyjne podejmowanie na obszarze gminy powinny uwzględniać wymogi ochrony powietrza, dlatego należy ukierunkować je przede wszystkim na stosowanie poniższych zasad i działań:

a) uwzględniać w planowaniu realizację zadań zapisanych w Programach ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej zmierzających do osiągnięcia poziomów dopuszczalnych oraz pułapu stężenia ekspozycji lub osiągnięcia poziomów docelowych substancji w powietrzu;

b) planować i kształtować przestrzenie urbanistyczne w taki sposób, żeby korelacja przestrzeni zabudowanych i ciągów terenów otwartych zapewniała możliwość ich przewietrzania i uzyskania efektywnej wymiany powietrza i eliminacji zanieczyszczeń;

c) lokalizować obiekty budowlane i tak kształtować ich gabaryty, aby nie wpływały negatywnie na naturalny przepływ powietrza na obszarach otwartych niezurbanizowanych oraz na obszarach zurbanizowanych: placów, dziedzińców, podwórzy, ulic i innych przestrzeni otwartych, a w szczególności by nie powodowały efektu dyszy i zastojów powietrza, a tym samym gromadzenia się substancji mogących mieć szkodliwy wpływ na zdrowie i życie mieszkańców;

d) wprowadzać rozwiązania w zakresie urządzeń i instalacji funkcjonujących na terenie gminy, które preferują stosowanie układów niskoemisyjnych, w tym stosowanie paliw niskoemisyjnych, a także układów opierających się na wykorzystaniu energii odnawialnych.

3.1.5. Ochrona przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym

Polepszenie stanu klimatu akustycznego oraz ochrona przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym wymaga realizowania poniższych zasad i działań:

a) stosowania w zagospodarowaniu przestrzeni rozwiązań zapewniających jak najlepszy stan akustyczny środowiska, w szczególności poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, jak i na zmniejszaniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy jest on przekroczony;

b) wprowadzania zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz wokół terenów przemysłowych i innych generujących hałas;

c) stosowania tzw. „cichych nawierzchni" w przypadku nowo projektowanych tras komunikacyjnych, na odcinkach predysponowanych do takich rozwiązań;

d) uwzględniania w zagospodarowaniu ograniczeń określonych przez zarządców linii elektroenergetycznych oraz wynikających z przepisów dotyczących ochrony środowiska i zasad wyznaczania pasów technologicznych (pasów ochrony funkcyjnej).

3.2. Ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk

3.2.1.Kształtowanie sytemu przyrodniczego

W zagospodarowaniu gminy przeważają tereny rolnicze, dlatego niezwykle istotne jest zachowanie zasobów różnorodności biologicznej niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania przestrzeni przyrodniczej gminy. W celu utrzymania równowagi ekologicznej i wzbogacania potencjału przyrodniczego konieczne jest podjęcie działań na rzecz kształtowania i ochrony spójnego przestrzennie i funkcjonalnie systemu przyrodniczego.

W skład systemu wchodzą obszary kluczowe oraz obszary wspomagające i uzupełniające. Spełniają one ważną funkcję środowiskotwórczą, sprzyjają zachowaniu i ochronie ekosystemów oraz gatunków.

Strukturę obszarów kluczowych tworzą obszary węzłowe oraz korytarze ekologiczne predysponowane do pełnienia funkcji ekologicznej do których zaliczono:

a) Obszary węzłowe o randze:
   - europejskiej i krajowej – obszary Natura 2000 - obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Małej Wełny pod Kiszkowem PLB300006 i obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 Stawy Kiszkowskie PLH300050,
   - regionalnej – Lednicki Park Krajobrazowy,
   - lokalnej – tereny lasów w okolicach wsi Michalcza, Polska Wieś, Świniary, Wilkowyja.

b) Korytarze ekologiczne dolin rzecznych i lądowych będące strukturami przestrzennymi o charakterze tranzytowym, które łączą poszczególne obszary w funkcjonalną całość:
   - korytarze ekologiczne dolin rzecznych o randze regionalnej – w dolinach rzek Małej Wełny i Głównej;
   - korytarze ekologiczne dolin rzecznych o randze lokalnej – w dolinach mniejszych rzek i cieków;
   - korytarze ekologiczne lądowe o randze lokalnej obejmujące: ekosystemy leśne, wyspy leśne, korytarze leśne, mozaikę terenów rolniczych, łąk i pastwisk z roślinnością nieleśną, sieć zieleni przydrożnej, śródpolnej nierzadko zabytkowej, stanowiącej antropogeniczne korytarze ekologiczne i ważny element krajobrazu rolniczego, tereny podmokłe, bagna i torfowiska m.in. w okolicach Bielaw i Polskiej Wsi.

Poza obszarami kluczowymi, dla poprawy funkcjonowania układu przyrodniczego wskazano obszary wspomagające i uzupełniające funkcje przyrodnicze systemu, które będą wpływać na wzrost jego odporności, szczególnie na obciążenia antropogeniczne. Do obszarów tych zliczono:

a) wybrane wyspy leśne i korytarze leśne charakteryzujące się bogactwem siedliskowym wielu gatunków zwierząt i roślin;

b) wybrane ekosystemy łąkowe i mokradłowe;

c) tereny zieleni parkowej oraz zieleń o różnych funkcjach;

d) wybrane obszary ważne dla zachowania różnorodności florystycznej i faunistycznej często nie objęte ochroną prawną, takie jak: obszary użytkowane rolniczo;

e) miejsca wyjątkowo cenne dla ptaków w ich okresie lęgowym jak i podczas wędrówek, które pokrywają się z formami ochrony przyrody – w całości z granicami Lednickiego Parku Krajobrazowego i częściowo z granicami obszarów Natura 2000;

f) wybrane strefy łącznikowe na wododziałach, jako powiązania funkcjonalne wododziałowych pasów decydujące o bilansie wodnym obszaru, pełniące funkcje retencyjne i ochronne, w dużym stopniu pokryte kompleksami leśnymi oraz odosobnione pagórki morenowe.

RYCINA NR 8 System przyrodniczy

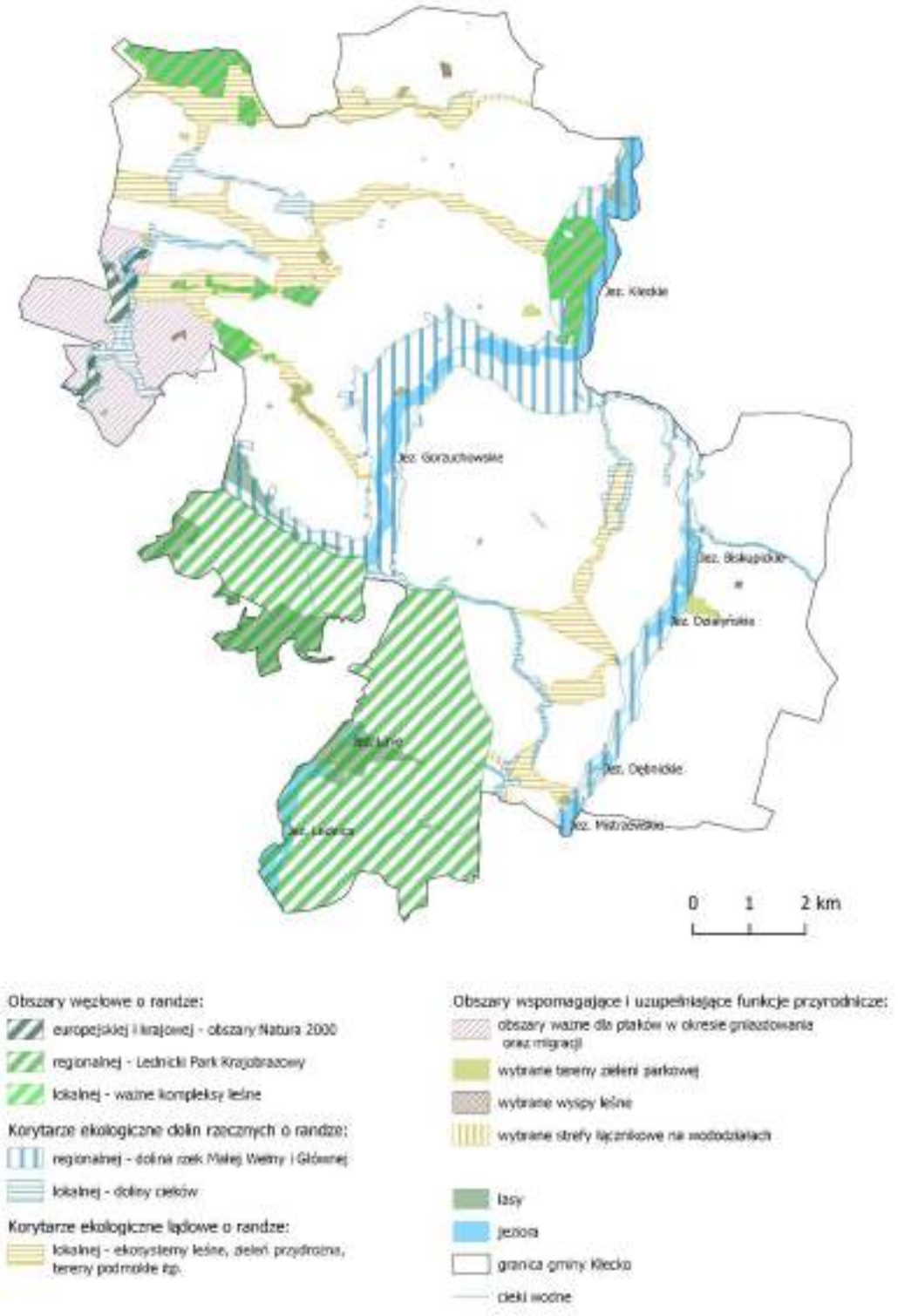

Źródło: Opracowanie własne.

System przyrodniczy gminy Kłecko stanowić powinien układ wzajemnie powiązanych ze sobą obszarów pełniących funkcje środowiskotwórczą – obszarów ważnych dla zachowania i ochrony ekosystemów oraz gatunków. Elementy systemu nie zawsze muszą wiązać się z prawną ochroną obszarów. Tworzenie przyrodniczych powiązań przestrzennych wymaga podjęcia działań służących zachowaniu ciągłości systemu poprzez przestrzeganie wskazanych sposobów ochrony i kształtowania systemu:

a) zachowanie obszarów i obiektów objętych ochroną prawną oraz ochronę gatunkową roślin, zwierząt i grzybów z uwzględnieniem obowiązujących przepisów oraz dostosowanie zagospodarowania, wprowadzanie i stosowanie rozwiązań technicznych minimalizujących i wykluczających niekorzystny wpływ na gatunki chronione;

b) tworzenie nowych form ochrony przyrody, zmianę rangi ochrony lub granic istniejących już obszarów objętych ochroną prawną w miarę wzbogacania wiedzy przyrodniczej i potrzeb lokalnej społeczności;

c) zachowanie korytarzy ekologicznych dolin rzecznych Małej Wełny i Głównej o randze regionalnej, pełniących funkcje łącznikową między obszarami chronionymi:
   - zachowanie w korytarzach ekologicznych przerw w ciągach zabudowy umożliwiających wprowadzenie terenów zielonych pełniących kluczową rolę dla procesów przyrodniczych ze względu na zwiększenie bioróżnorodności,
   - ograniczanie przekształcania powierzchni ziemi i stosunków wodnych,
   - ograniczenie zabudowy brzegów dolin rzecznych i jej stoków,
   - podjęcie działań polegających na ochronie ekosystemów łąkowych i rekultywacji przyrodniczej zdegradowanych fragmentów dolin;

d) zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych małych dolin rzecznych o randze lokalnej, zapewniających właściwe funkcjonowanie systemu przyrodniczego i prawidłowe przewietrzanie obszarów bez konieczności objęcia ich ochroną prawną:
   - wykluczenie korytarzy ekologicznych z urbanizacji,
   - zakaz prowadzenia działalności gospodarczej zagrażającej utrzymaniu trwałości i spójności systemu przyrodniczego,
   - wzbogacenie i uzupełnienie obudowy biologicznej dolin rzecznych o składzie gatunkowym dostosowanym do warunków siedliskowych pełniących funkcje środowiskotwórczą i ekotonową;

e) utrzymanie koryt rzecznych (dna dolin) w stanie naturalnym w celu zabezpieczenia bioróżnorodności, zachowania korytarza dla migracji cennych gatunków roślin i zwierząt:
   - zakaz zabudowy dna doliny,
   - zakaz wprowadzania zmian pokrycia i ukształtowania terenu tworzących bariery ekologiczne,
   - dopuszcza się zagospodarowanie sportowo – rekreacyjne w tym obiekty służące turystyce wodnej lub rybackiej, małą architekturę, ścieżki rowerowe i piesze, a także elementy infrastruktury technicznej;

f) zachowanie korytarzy lądowych (dróg migracji zwierząt) umożliwiających przemieszczanie się organizmów żywych oraz ochronę różnorodności biologicznej:
   - zalesianie lub zadrzewianie odcinków dróg migracji zwierząt przechodzących przez rozległe obszary upraw rolnych,
   - ograniczanie zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie lasu,
   - niedopuszczanie do rozlewania się i łączenia obszarów zurbanizowanych poprzez zachowanie otwartej przestrzeni pomiędzy terenami zabudowanymi lub wskazanymi do zabudowy;

g) wspomaganie procesów ekologicznych na obszarach położonych pomiędzy obszarami kluczowymi a wspomagającymi i uzupełniającymi system przyrodniczy m.in. poprzez:
   - zalesianie i zadrzewianie stref wododziałowych decydujących o bilansie wodnym obszaru, pełniących funkcje retencyjne i ochronne, wymagające struktury użytkowania odpowiedniej do pełnionej funkcji,

- zachowanie terenów rolnych i ograniczanie przeznaczania ich na cele nierolnicze,
- zachowanie i kształtowanie mozaikowych form użytkowania, szczególnie na rozległych obszarach użytkowanych rolniczo,
- uwzględnianie dróg migracji zwierząt i ograniczanie zainwestowania na obszarach stanowiących lądowe korytarze ekologiczne, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego,
- podejmowanie działań dla swobodnego dostępu do brzegów jezior, rzek i stawów. Wprowadzanie, w zależności od pożądanego stopnia ochrony szerszych, aniżeli zapisane w przepisach prawa, odległości zabudowy od linii brzegowej, co powinno być warunkowane aktem prawa miejscowego;

h) zachowanie i rozwój sieci zieleni przydrożnej, nierzadko zabytkowej, stanowiącej antropogeniczne korytarze ekologiczne i ważny element systemu ochrony krajobrazu.

3.2.2. Obszary i obiekty prawnie chronione

Na terenie gminy Kłecko w całości lub we fragmentach występują następujące formy ochrony przyrody, dla których należy stosować działania i zasady:

a) Lednicki Park Krajobrazowy – dla obszaru Parku obowiązują zakazy zawarte w uchwale w sprawie jego utworzenia[88], które dotyczą min.:
   - realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko);
   - umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
   - likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
   - pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
   - wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwosuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
   - dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
   - budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;
   - likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodnobłotnych;

88 Uchwała Nr XXVI/457/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 września 2012 r. w sprawie utworzenia Lednickiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Wlkp. 2012.4361), Uchwała Nr XLIII/827/14 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 31 marca 2014 r. zmieniająca uchwałę w sprawie utworzenia Lednickiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Wlkp. 2014.2682), Uchwała Nr XLIII/827/14 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 31 marca 2014 r. zmieniająca uchwałę w sprawie utworzenia Lednickiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Wlkp. 2014.2682).

- organizowania rajdów motorowych i samochodowych;
- używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych.

b) Obszar Natura 2000 Obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Małej Wełny pod Kiszkowem PLB300006 posiada ustanowiony plan zadań ochronnych[89]. Celem działań ochronnych dla gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 występujących na pograniczu gmin Kłecko i Kiszkowo jest poprawa niezadowalającego stanu ochrony i warunków siedliskowych poprzez:

- remont urządzeń wodnych (jazu) piętrzących i mnichów, w pierwszych trzech latach obowiązywania planu zadań ochronnych;
- usunięcie szuwarów z nieużytkowanych stawów w pierwszych trzech latach obowiązywania planu zadań ochronnych;
- ocenę stopnia pokrycia nieużytkowanych stawów w szóstym i dziewiątym roku obowiązywania planu zadań ochronnych i w przypadku stwierdzenia niekorzystnych zmian, tj. nadmiernego rozwoju szuwarów nastąpi ponowne usunięcie części roślinności.

c) Obszar Natura 2000 obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Stawy Kiszkowskie PLH300050, nie posiada planu zadań ochronnych, na przedmiotowym obszarze obowiązują zapisy sformułowane w ustawie o ochronie przyrody dotyczące zakazu podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000;
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

W części obszaru, pokrywającego się z obszarem specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Małej Wełny pod Kiszkowem PLB300006 położonego na południe od miejscowości Kamieniec zlokalizowane jest stanowisko badawcze 5 Kamieniec[90.], dla którego celem działań ochronnych jest utrzymanie obecnego stanu ochrony gatunku (kumaka nizinnego *Bombina bombina*) na obszarze na poziomie U1. W tym celu należy monitorować stan ochrony gatunku przez kolejne lata. Nie ma potrzeby ani możliwości zlikwidowania zagrożenia ze strony drapieżnictwa ryb;

d) pomniki przyrody – na terenie gminy zlokalizowanych jest obecnie 16 pomników przyrody, zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, drzewa stanowiące pomniki przyrody podlegają ochronie aż do ich samoistnego, całkowitego rozpadu jeżeli nie stanowi to zagrożenia dla ludzi lub mienia.

3.2.3. Ochrona i kształtowanie krajobrazu w tym krajobrazu kulturowego

W zakresie ochrony krajobrazu, zapobieganiu jego chaotycznego przekształcania a także w zakresie kształtowania i wzbogacania krajobrazu należy stosować działania i zasady:

a) chronić zieleń komponowaną (parki, skwery, zieleń wzdłuż ciągów komunikacyjnych), w szczególności tą stanowiącą tło dla obiektów zabytkowych;

b) chronić cmentarze z dominującymi w krajobrazie zadrzewieniami;

c) chronić przed niekorzystnym zainwestowaniem obszary, na których przebiegają osie widokowe i ciągi widokowe;

89 Zarządzenie Nr 8/13 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 31 października 2013 r. (Dz. U. Woj. Wlkp. 2013.6097) w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Małej Wełny pod Kiszkowem PLB300006.

90 Klich S., Klich M.2018. Ekspertyza przyrodnicza dotycząca kumaka nizinnego w obszarze Natura 2000 Stawy Kiszkowskie PLH300050. Firma usługowa ECO-HELP Sabina Klich, Tarnów.

d) chronić struktury ekologiczne krajobrazu rolniczego (zadrzewienia, wyspy leśne, oczka wodne, miedze);

e) poprawiać atrakcyjność krajobrazową zieleni śródpolnej i enklaw leśnych poprzez wzbogacenie, struktury gatunkowej, wiekowej i przestrzennej drzewostanów;

f) kształtować nową zabudowę przy zastosowaniu współczesnych form wyrazu architektury z zachowaniem specyfiki miejsca – kontynuacja charakteru zabudowy oraz skali;

g) kształtować nowe zespoły osadnicze w sposób uwzględniający zasady kompozycji urbanistycznej i wprowadzanie takich elementów jak m.in.: osie widokowe, ciągi widokowe, dominanty, przestrzenie publiczne – wnętrza zwarte, zieleń o różnej formie i funkcji itp.;

h) kształtować nową zieleń w sposób podkreślający walory krajobrazu (sylwet miejscowości lub poszczególnych punktowych elementów) lub wykorzystać zieleń do korygowania negatywnych elementów krajobrazu (np. zabudowa substandardowa);

i) ograniczać wprowadzanie elementów wysokościowych, jako dominant technicznych na terenach otwartych oraz w pobliżu jednostek osadniczych, w szczególności w obszarach wskazanych osi widokowych;

j) w strefach ochrony ekologicznej i powiązań zewnętrznych zabytkowych parków dworskich i pałacowych nie należy lokalizować inwestycji mogących niekorzystnie wpływać na stan zieleni i powodujących degradacje obszarów parkowych poprzez źródła zanieczyszczeń;

k) wykonywać wizualizacje krajobrazowe dla nowych elementów wysokościowych lub kubaturowych o dużych gabarytach, przekraczających skalę elementów stanowiących otoczenie nowej inwestycji.

3.2.4. Uzdrowiska

Na terenie gminy Kłecko nie przewiduje się lokalizowania uzdrowisk w związku z tym nie podejmuje się ustaleń w tym zakresie.

4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Kierunki ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej gminy Kłecko, koncentrują się na wpisanych do rejestru zabytkach, obszarach i stanowiskach archeologicznych, ujętych w ewidencji zabytków - obiektach zabytkowych, historycznych oraz obszarach i stanowiskach archeologicznych, stanowiących integralną część przestrzeni gminy. W odniesieniu do zasobów dziedzictwa kulturowego należy stosować następujące zasady:

a) dążyć do maksymalnej ochrony zachowanych zasobów kulturowych, w szczególności obiektów i zespołów zabytkowych prawnie chronionych przed zmianami, które mogą spowodować degradację ich wartości historycznych, estetycznych i architektonicznych;

b) prowadzić wszelką działalność inwestycyjną przy obiektach i obszarach zabytkowych ujętych w rejestrze i ewidencji zabytków oraz na terenie stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zgodnie z przepisami odrębnymi, a w szczególności zgodnie z Ustawą z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz Ustawą z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane;

c) chronić obiekty ujęte w rejestrze zabytków poprzez zachowanie historycznej formy architektonicznej i substancji budowlanej oraz utrzymanie (lub rewaloryzacja) otoczenia obiektu zabytkowego, w tym w szczególności: zakaz modyfikowania kubatury, zakaz modyfikowania geometrii dachów, nakaz stosowania rozwiązań zachowujących w przypadku ingerencji o cechach

remontu, modernizacji lub adaptacji charakter obiektu zabytkowego także w kwestii materiałowej, nakaz zachowania cennych detali architektonicznych, przy czym wszelkie opracowanie rozwiązań inwestycyjnych musi być zgodne z zaleceniami konserwatorskimi;

d) wszelkie prace przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków wymagają uzyskania pozwolenia Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;

e) prowadzenie robót budowlanych na terenie wpisanego do rejestru otoczenia zabytku objętego ochroną konserwatorską wymaga uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków;

f) odnośnie obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków obowiązują przepisy Ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz art. 39 ust. 3 Ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane;

g) dla otoczenia zabytku – Wyspy Ostrów Lednicki, uznanej za Pomnik Historii[91] obowiązuje zakaz lokalizacji obiektów wysokościowych, np. masztów, wież telefonii komórkowej, a wykonywanie robót budowlanych w otoczeniu zabytku wymaga uzyskania pozwolenia Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;

h) chronić układ urbanistyczny miasta poprzez utrzymanie linii zabudowy, zachowanie historycznego sposobu sytuowania budynków, liczby kondygnacji, kąta nachylenia dachu (40-45^0 dla budynków 1 kondygnacyjnych i 20^0 dla wielokondygnacyjnych), kompozycji elewacji a także zachowanie zasad podziału przestrzeni na przestrzeń publiczną - ulic i placów ograniczoną frontowymi pierzejami kwartałów oraz przestrzeń prywatną – podwórzami gospodarczymi i ogrodami w obrębie kwartałów;

i) na terenie zabytkowych parków dworskich i pałacowych należy zachować wyznaczone granice parków, chronić istniejący starodrzew, zieleń parkową oraz układ kompozycyjny i przestrzenny założenia parkowego, kształtowanie zabudowy możliwe jest jedynie na obszarze jej historycznego występowania;

j) na terenie stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków zakazuje się prowadzenia wszelkich robót budowlanych oraz wszelkich działalności gospodarczych, w tym w szczególności: wydobycia kruszywa, budowli przemysłowych oraz innych działań faktycznych, których skutkiem miałyby być przekształcenia terenu, a prace porządkowe prowadzone w ich obrębie wymagają uzgodnienia z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków;

k) na obszarach i stanowiskach archeologicznych nie wpisanych do rejestru zabytków dopuszcza się działalność inwestycyjną i określa się wymóg prowadzenia badań archeologicznych w trakcie prowadzenia prac ziemnych. Na prowadzenie badań archeologicznych podmiot realizujący inwestycje powinien uzyskać pozwolenie Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę;

l) dążyć do zachowania właściwej ekspozycji obiektów i obszarów zabytkowych oraz zachowania osi widokowych na obiekty, w tym w szczególności na: kościół p.w. św. Mikołaja w Dębnicy, kościoła p.w. św. Jerzego i św. Jadwigi w Kłecku, kościół p.w. NMP Królowej Polski w Świniarach, kościół p.w. św. Katarzyny w Waliszewie, Zespół pałacowy i folwarczny w Zakrzewie;

m) nawiązywać, w miarę możliwości, gabarytami nowej zabudowy i sposobem kształtowania bryły, do lokalnej tradycji architektonicznej, szczególnie w sąsiedztwie obiektów zabytkowych;

n) przy planowaniu lokalizacji obiektów o znacznej wysokości, należy wykluczyć możliwość ich realizacji w bezpośrednim sąsiedztwie zabytkowych i historycznych zespołów dworsko-parkowych (wpisanych do rejestru zabytków i ujętych w ewidencji zabytków) oraz w ich dalszym

91 Decyzja Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w sprawie wpisania dobra kultury do rejestru zabytków Nr 18/Wlkp./C z dnia 10 listopada 2006 roku.

otoczeniu biorąc pod uwagę najważniejsze osie widokowe wiodące w kierunku tych zespołów i prowadzące od nich na zewnątrz (np. wzdłuż alei, dróg dojazdowych).

Nie podejmuje się ustaleń w zakresie Parków kulturowych ze względu na brak tego typu obszarów w granicach gminy Kłecko.

Wykaz zabytków nieruchomych i zabytków archeologicznych znajdujących na terenie gminy Kłecko zawarto w załącznikach nr 6 i nr 7.

5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

5.1. Komunikacja

Wysokiej jakości sieć drogowa warunkuje możliwość szybkiego i bezpośredniego dotarcia do każdej miejscowości, a zatem zwiększa atrakcyjność inwestycyjną gminy.

5.1.1.Komunikacja kołowa

W zakresie modernizacji i rozbudowy układu komunikacyjnego należy stosować następujące zasady:

a) w celu wyeliminowania z centrum miasta nakładania się ruchu miejskiego i tranzytowego drogi wojewódzkiej nr 190, które jest niekorzystne dla mieszkańców ze względu na negatywne oddziaływanie ruchu samochodowego, zwłaszcza ciężarowego, konieczne jest zabezpieczenie terenu dla obejścia drogowego w istniejącym korytarzu infrastruktury, przy linii kolejowej na odcinku od strony południowej do mostu nad jeziorem Gorzuchowskim. Zrealizowanie obejścia drogowego pozwoli na przywrócenie historycznego układu ulic Placu Powstańców Wielkopolskich przeciętego obecnie po przekątnej drogą wojewódzką. Obwodnica zaplanowana w Studium z 1995 roku, od ul. Gnieźnieńskiej po południowej stronie jez. Kłeckiego do ul. Paderewskiego, nie została zrealizowana. Proponowana trasa drogi po południowej stronie jez. Kłeckiego jest niekorzystna, gdyż odcina miasto od terenów rekreacyjnych i jeziora. W pierwszym etapie proponuje się korektę skrzyżowania ulic Gnieźnieńskiej i Domańskiego ze względu na nienormatywny wewnętrzny promień skrętu dla samochodów ciężarowych;

b) zgodnie z Uchwałą Nr 4892/2018 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 4 lutego 2016 r. w sprawie aktualizacji Planu transportowego dla województwa wielkopolskiego w perspektywie 2020 roku na terenie gminy przewidywana jest przebudowa drogi nr 197 odcinek Kiszkowo – Komorowo;

c) dla istniejącego przebiegu dróg wojewódzkich należy utrzymywać istniejące granice pasa drogowego oraz przyjmować parametry techniczne właściwe dla dróg klasy technicznej głównej (G), zgodnie z rozporządzeniem w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie[92], zwiększa to wymogi dotyczące zjazdów, poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego i innych parametrów zgodnie z cytowanym rozporządzeniem, zmiana granic pasa drogowego będzie następowała zgodnie z potrzebami rozbudowy dróg;

d) dostępność terenu do drogi wojewódzkiej zapewnić wewnętrznymi układami komunikacyjnymi, połączonymi z tą drogą poprzez drogi niższej kategorii, a w przypadku ich braku bezpośrednio z drogi wojewódzkiej, za pomocą istniejących i projektowanych włączeń (skrzyżowań i zjazdów) z tej drogi. Dopuszcza się przebudowę włączeń do drogi wojewódzkiej (skrzyżowań i zjazdów) na warunkach określonych przez zarządcę drogi. Przy lokalizacji nowych, bezpośrednich włączeń

92 Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U.2016.124 ze zm.).

(skrzyżowań i zjazdów publicznych) do drogi wojewódzkiej, należy uwzględnić rozwiązania techniczne, pozwalające zapewnić bezpieczeństwo wszystkim użytkownikom ruchu drogowego, takie jak np. rozbudowa drogi wojewódzkiej o dodatkowe pasy ruchu dla relacji skrętnych (lewoskręty czy pasy włączenia i wyłączenia pojazdów), zmiana lokalizacji zjazdów przy równoczesnej likwidacji zjazdów istniejących itp., W miarę możliwości terenowych wprowadzać rezerwacje terenu przeznaczonego pod drogi wewnętrzne (KDW), równolegle do pasa drogowego drogi wojewódzkiej, o funkcji zbiorczo-rozprowadzającej ruch. Ze względu na funkcję dróg należy stosować dla nich normy jak dla dróg publicznych klasy dojazdowej (D);

e) zagospodarowując działkę budowlaną, przylegającą do pasa drogowego drogi wojewódzkiej, należy urządzić, stosownie do jej przeznaczenia i zabudowy, miejsca postojowe dla samochodów osobowych użytkowników stałych i przebywających czasowo na terenie działki, w jej granicach, zgodnie z § 18 ust. 1 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. WZDW nie zezwala na lokalizację miejsc postojowych i parkingów w pasie drogowym drogi wojewódzkiej;

f) obiekty budowlane na terenach przylegających do drogi wojewódzkiej należy lokalizować, zachowując odległość od zewnętrznej krawędzi jezdni tej drogi, zgodnie z art. 42 i 43 ustawy o drogach publicznych[93], uwzględniając rezerwę terenu pod przyszłą budowę drogi, o której mowa w art. 35 ust. 2 i ust. 4 ww. ustawy;

g) lokalizacja obiektów budowlanych od strony drogi wojewódzkiej, w tym urządzeń reklamowych (tablice reklamowe, szyldy itp.), wymaga zachowania warunków odległości od zewnętrznej krawędzi jezdni drogi wojewódzkiej, określonej w przepisach odrębnych dotyczących dróg publicznych oraz nie może powodować uciążliwości dla uczestnika ruchu drogowego, takich jak np. utrudnienie czytelności informacji drogowskazowej, ograniczenie widoczności, olśnienie;

h) obiekty budowlane, przeznaczone na pobyt ludzi, należy lokalizować poza zasięgiem uciążliwości drogi wojewódzkiej (jak: hałas, drgania i wibracja, zanieczyszczenie powietrza), określonym w ustawie Prawo ochrony środowiska[94] i przepisach szczególnych do tej ustawy, jak np. rozporządzeniu w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie[95]. W przypadku lokalizacji ww. obiektów w zasięgu ww. uciążliwości inwestor ma obowiązek stosowania w tych obiektach, środków technicznych zmniejszających uciążliwości do poziomu określonego w cytowanych powyżej przepisach. Zaznacza się, że nie uwzględnienie powyższych wymogów nie może powodować roszczeń do zarządcy drogi, z tytułu uciążliwości tej drogi;

i) podział geodezyjny działek, w szczególności działek posiadających dostępność do drogi wojewódzkiej nie może generować nowych bezpośrednich zjazdów na tą drogę;

j) w przypadku poruszania się pojazdów nienormatywnych konieczne jest uzyskanie zezwolenia, zgodnie z art. 64 i nast. ustawy Prawo o ruchu drogowym[96] i przepisami wykonawczymi do tej ustawy;

k) lokalizację infrastruktury technicznej niezwiązanej z funkcjonowaniem drogi wojewódzkiej, jak np.: kanalizacja sanitarna, sieć wodociągowa, energetyczna, gazowa itp., należy przewidzieć poza pasem drogowym. W szczególnych przypadkach dopuszcza się lokalizację infrastruktury w pasie drogowym, poza jezdnią. Przejście poprzeczne pod jezdnią należy wykonywać przewiertem, w szczególnych przypadkach, na warunkach uzgodnionych z zarządcą drogi, dopuszcza się przecisk;

93 Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz.U.2021.1376 ze zm.).
94 Ustawia z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U.2021.1973).
95 Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U.2019.1065 ze zm.).
96 Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz.U.2021.450 ze zm.).

l) zachowuje się istniejącą siatkę układu drogowego z możliwością rozbudowy o drogi niższego rzędu, przewidywana jest modernizacja, w tym także uzupełnianie dróg o ciągi piesze i ścieżki rowerowe wraz z ich wyposażaniem w instalacje i urządzenia drogowe;

m) parametry techniczne dróg powinny być doprowadzone do stanu zgodnego z obowiązującymi przepisami;

n) w zakresie dróg powiatowych wskazuje się na potrzebę wykonywania bieżących remontów i modernizacji oraz dostosowania do aktualnych klas technicznych w celu unowocześnienia coraz bardziej obciążonej sieci drogowej, przy projektowaniu rozbudowy układu drogowego należy zwrócić szczególną uwagę na ograniczenie liczby zjazdów indywidualnych na drogę oraz liczby skrzyżowań;

o) planuje się przedłużenie drogi gminnej nr 283061P w Kłecku do drogi wojewódzkiej nr 190;

p) postuluje się rezygnację z kategorii drogi gminnej nr 2830005P, (ponieważ w obszarze gospodarstwa rolnego w Gorzuchowie nie jest drogą publiczną) i pozostawienie jej jako drogi dojazdowej do gospodarstw rolnych w części południowej od drogi powiatowej nr 2145P, a w części północnej od drogi gminnej nr 2830006P;

q) w zależności od potrzeb wynikających z planowanego zagospodarowania terenów, dopuszcza się rezygnację lub realizację ciągów komunikacyjnych innych niż wskazane na załączniku graficznym „Kierunki……", których przebieg zostanie ustalony w drodze decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej lub w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;

r) na terenach zwartej zabudowy należy przewidzieć wykonanie chodników, ścieżek rowerowych (zgodnie z programem zarządcy dróg), parkingów dla samochodów osobowych oraz uregulowania odwodnień w oparciu o system kanalizacji deszczowej na terenach zabudowy, ewentualną lokalizację drzew przydrożnych należy przewidzieć w odległości min. 3 m od krawędzi jezdni;

s) parkowanie pojazdów ciężarowych może odbywać się tylko w miejscach wyznaczonych;

t) przewiduje się ponadto zachowanie i przeprowadzenie remontów istniejących dróg gminnych, a także rozbudowę sieci dróg lokalnych wraz z rozwojem przestrzennym poszczególnych terenów inwestycyjnych;

u) modernizację układu dróg należy realizować w oparciu o rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie[97];

v) sieć drogowa winna zostać sparametryzowana na etapie wykonywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, natomiast w studium ustala się:

- drogi wojewódzkie nr 190 i 197 (klasa „G") minimalna odległości zabudowy od zewnętrznej krawędzi jezdni powinna wynosić: na terenie zabudowy nie mniej niż 8 m, poza terenem zabudowy nie mniej niż 20 m;
- drogi powiatowe (klasa „Z") powinny posiadać pas drogowy o szerokości 20 m. w uzasadnionych przypadkach dopuszcza się drogi powiatowe klasy „L", zalecane odległości zabudowy od zewnętrznej krawędzi jezdni wynoszą: na terenie zabudowy nie mniej niż 8 m, poza terenem zabudowy nie mniej niż 20 m;
- drogi gminne (klasa „L") winny posiadać pas drogowy o szerokości 12-20 m. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się drogi gminne klasy D. Zalecane odległości zabudowy od zewnętrznej krawędzi jezdni wynoszą: na terenie zabudowy nie mniej niż 6 m, poza terenem zabudowy nie mniej niż 15 m;

97 Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U.2016.124 ze zm.).

w) w oparciu o za w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie[98], budynki z pomieszczeniami przeznaczonymi na stały pobyt ludzi powinny być wznoszone poza zasięgiem dopuszczalnych przepisami zagrożeń i ponadnormatywnych oddziaływań – w tym hałasu i drgań. W przypadku braku możliwości zachowania podanych odległości należy przewidzieć środki techniczne, technologiczne lub organizacyjne zapewniające ograniczenie emisji hałasu do poziomów dopuszczalnych, określonych w obowiązujących przepisach.

5.1.2. Linia kolejowa

W zakresie utrzymania i modernizacji linii kolejowej należy stosować następujące zasady:

a) zagospodarowanie terenów położonych w sąsiedztwie linii kolejowej Gniezno Winiary – Kłecko – Sława Wlkp. musi uwzględniać wymagania wynikające z przepisów odrębnych. Dla tych terenów występują ograniczenia dotyczące sytuowania budowli, budynków, drzew i krzewów oraz wykonywania robót ziemnych wynikające z zapisów ustawy o transporcie kolejowym[99] oraz rozporządzenia w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymywania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych[100];

b) postuluje się przywrócenie komunikacji kolejowej pasażerskiej na linii nr 377 dla obsługi gminy Kłecko.

5.1.3. Komunikacja rowerowa

W zakresie utrzymania i budowy nowych dróg i ścieżek rowerowych należy stosować następujące zasady:

a) na terenie gminy wskazuje się na potrzebę dalszej sukcesywnej realizacji dróg i ścieżek rowerowych, służących przede wszystkim do codziennych dojazdów do pracy i szkół, oraz ścieżek rekreacyjnych prowadzących do miejsc rekreacji;

b) drogi i ścieżki rowerowe lub pieszo-rowerowe realizować o szerokości co najmniej 2,50 m; w przypadku ścieżek rekreacyjnych dopuszcza się oznakowanie drogi bez realizowania wydzielonego pasa ruchu;

c) budowa dróg i ścieżek rowerowych na terenie gminy Kłecko spowoduje znaczną poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego, ponadto przyczyni się do wzrostu znaczenia roweru jako alternatywnego środka transportu.

5.1.4. Tereny lotnicze oraz strefa oddziaływania terenów lotniczych

Na obszarze gminy Kłecko, w obrębie miejscowości Brzozogaj, zlokalizowane jest lądowisko biznesowo-sportowe. Funkcjonowanie lądowiska powinno spełniać przede wszystkim warunki określone w ustawie Prawo lotnicze[101] oraz w rozporządzeniu w sprawie ewidencji lądowisk[102]. Obiekty budowlane lokalizowane w otoczeniu lądowisk, a w szczególności w polach wznoszenia i podejścia

98 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz.U.2019.1065 ze zm.).

99 Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (t.j. Dz.U.2021.1984).

100 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymywania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych (t.j. Dz.U.2020.1247).

101 Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (t.j. Dz.U.2020.1970 ze zm.).

102 Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 1 lipca 2013 r. w sprawie ewidencji lądowisk (Dz.U.2013.795).

powinny uwzględniać bezpieczeństwo ruchu statków powietrznych . Dla lądowiska przyjmuje się poniższe zasady:

a) zakłada się utrzymanie i możliwość rozwoju lądowiska Brzozogaj dla funkcji sportowych i biznesowych;
b) zagospodarowanie lądowiska zgodnie z przepisami odrębnymi, dopuszczenie lokalizacji infrastruktury oraz urządzeń nie kolidujących z funkcją lądowiska;
c) operacje lotnicze powinny być wykonywane zgodnie z przepisami dla lotów z widocznością VFR w dzień dla statków powietrznych o całkowitej masie startowej do 5 700 kg;
d) starty i lądowania statków powietrznych będą odbywały się z jak najmniejszym oddziaływaniem na środowisko.

5.2. Infrastruktura techniczna

5.2.1. Infrastruktura tranzytowa

W północnej części gminy Kłecko zlokalizowany jest rurociąg naftowy o średnicy nominalnej DN 250 oraz kabel światłowodowy. Dla przedmiotowej infrastruktury wprowadza się następujące zasady:

a) zachowanie strefy bezpieczeństwa o szerokości minimum 12,0 m (po 6,0 m od osi rurociągu), która powinna być użytkowana według pierwotnego przeznaczania tj. rolniczo lub jako pas zieleni;
b) zachować pas eksploatacyjny o szerokości 6,0 m dla rurociągu naftowego i 2,0 m dla kabla światłowodowego;
c) zakazuje się w strefie bezpieczeństwa lokalizowania budowli, budynków, ogrodzeń, składów materiałów itp., nie należy sadzić pojedynczych drzew w odległości mniejszej niż 5,0 m od rurociągu naftowego;
d) budynki można lokalizować w odległości minimum 15,0 m od osi rurociągu naftowego;
e) tereny działek przeznaczonych pod zabudowę, farmy fotowoltaiczne, urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii, tereny zieleni urządzonej oraz tereny sportu i rekreacji należy lokalizować poza strefą bezpieczeństwa rurociągu;
f) planowane obiekty wysokościowe należy sytuować w odległości od rurociągu naftowego nie mniejszej od całkowitej ich wysokości, powiększonej o połowę strefy bezpieczeństwa tj. 6,0 m;
g) wszelkie planowane inwestycje podziemne i naziemne przechodzące przez strefę bezpieczeństwa lub w jej pobliżu należy projektować zgodnie z rozporządzeniem w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie[103], dla kabla światłowodowego należy stosować normy obowiązujące w telekomunikacji;
h) projekty inwestycji należy uzgodnić z PERN S.A., a roboty wykonywać pod nadzorem przedstawicieli przedsiębiorstwa.

Przez południową część gminy Kłecko przebiega odcinek gazociągu tranzytowego wysokiego ciśnienia „Jamał – Europa Zachodnia" o średnicy 1400 mm oraz kabel światłowodowy. Dla przedmiotowej infrastruktury wprowadza się następujące zasady:

a) ustala się zachowanie strefy bezpieczeństwa o szerokości 200,0 m (po 100,0 m od osi gazociągu);

103 Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (t.j. Dz.U.2014.1853 ze zm.).

b) wszelkie inwestycje, prace budowlane i zmiany sposobu zagospodarowania należy każdorazowo uzgadniać z właścicielem gazociągu;

c) wszelkie planowane inwestycje podziemne i naziemne przechodzące przez strefę bezpieczeństwa lub w jej pobliżu należy projektować zgodnie z rozporządzeniem w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie[104], dla kabla światłowodowego należy stosować normy obowiązujące w telekomunikacji.

5.2.2. Zaopatrzenie w wodę

Gmina Kłecko posiada wysoki stopień zwodociągowania, a istniejąca sieć wodociągowa obejmuje wszystkie miejscowości w gminie. Oznacza to, że zaspokojone są obecne potrzeby zaopatrzenia w wodę mieszkańców gminy. Docelowo na terenie gminy w zakresie gospodarki wodnej należy:

a) modernizować istniejącą sieć wodociągową w szczególności w zakresie wymiany sieci składającej się z rur azbestowych;

b) prowadzić monitoring i ochronę pod kątem jakościowym i ilościowym trzeciorzędowego Subzbiornika Inowrocław-Gniezno, na którym zlokalizowane są ujęcia wody dla gminy Kłecko;

c) dla nowych obszarów wyznaczonych w studium pod zainwestowanie przewidzieć możliwość modernizacji i rozbudowy sieci wodociągowej, a także innej niezbędnej infrastruktury np. związanej z poborem i uzdatnianiem wody;

d) poprzedzać planowane inwestycje związane z rozbudową infrastruktury wodociągowej analizą stanów zasobów dyspozycyjnych (tj. zasobów wód podziemnych możliwych do zagospodarowania z obszaru bilansowego, w określonych warunkach środowiskowych i hydrogeologicznych) wraz z określeniem ich rezerw oraz z badaniem wydajności istniejących ujęć i możliwości przesyłowych wodociągu.

5.2.3. Odprowadzanie ścieków

Na terenie gminy Kłecko zaspokajana jest jedynie część zapotrzebowania związanego z odprowadzaniem ścieków. Docelowo trzeba dążyć do pełnego skanalizowania gminy, ponieważ tylko taka rozbudowa sieci zabezpieczy maksymalnie wody podziemne i powierzchniowe przed zanieczyszczenie, w tym celu należy:

a) dążyć do uzupełnienia i realizacji instalacji kanalizacyjnej w miejscowościach: Bielawy, Czechy, Dziećmiarki, Gorzuchowo, Kamieniec, Komorowo, Michalcza, Pomarzany, Pruchnowo, Sulin, Świniary, Ułanowo, Wilkowyja, Waliszewo;

b) dla obszarów, w których istnieje bardzo duże rozproszenie zabudowy, której nie można racjonalnie zgrupować, proponuje się rozwiązania indywidualne (indywidualne oczyszczalnie), do indywidualnego odprowadzenia ścieków przewidziane są w szczególności wszystkie oddalone od zwartej zabudowy gospodarstwa;

c) zrealizować rozbudowę i przebudowę oczyszczalni ścieków w Kłecku;

d) dla nowych obszarów wyznaczonych w studium pod zainwestowanie przewidzieć możliwość modernizacji i rozbudowy sieci kanalizacyjnej, a także ze względu na istniejące zagospodarowanie terenu oraz jego uwarunkowania fizjograficzne system dodatkowych przepompowni ścieków;

e) dla nowych obszarów wyznaczonych w studium pod zainwestowanie przewidzieć możliwość zagospodarowania wód opadowych zgodnie z przepisami odrębnymi.

104 Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz.U.2013.640).

5.2.4. Gospodarka odpadami

Gmina prowadzi gospodarkę odpadami zgodnie z przepisami odrębnymi, w oparciu na założenia zawarte w Planie Gospodarki Odpadami w Województwie Wielkopolskim. W zakresie gospodarki odpadami należy:

a) rozwijać selektywną zbiórkę odpadów;

b) podnosić świadomość ekologiczną mieszkańców;

c) zachęcać mieszkańców do aktywnego segregowania odpadów u źródła ich powstawania, kompostowania odpadów organicznych oraz stymulowanie podmiotów gospodarczych wytwarzających odpady przemysłowe do maksymalnego odzysku i recyklingu wytwarzanych odpadów;

d) całkowicie usunąć wyroby azbestowe zinwentaryzowane na terenie gminy.

5.2.5. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Na terenie gminy zlokalizowany jest fragment ponadlokalnej linii napowietrznej WN-110 kV relacji „GPZ Gniezno Winiary - GPZ Piastowice" oraz infrastruktura elektroenergetyczna napowietrzna i kablowa SN 15 kV oraz nn-0,4 kV. W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną oraz infrastrukturę elektroenergetyczną ustala się, że:

a) zaopatrzenie w energię elektryczną odbywać się będzie z istniejącej i budowanej infrastruktury technicznej elektroenergetycznej, na podstawie przepisów odrębnych (w uzgodnieniu z gestorem sieci);

b) wstępne zapewnienie przez przedsiębiorstwa energetyczne dostaw energii elektrycznej powinno nastąpić na etapie tworzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie wniosku gminy z dołączonym bilansem zapotrzebowania mocy pobieranej z sieci oraz rysunkiem planu;

c) dopuszcza się budowę, przebudowę, remont i utrzymanie istniejącej infrastruktury technicznej elektroenergetycznej na podstawie przepisów odrębnych (w uzgodnieniu z gestorem sieci);

d) dopuszcza się budowę infrastruktury elektroenergetycznej SN-15 kV oraz nn- 0,4 kV oraz stacji transformatorowych (słupowych i kubaturowych) w zależności od zapotrzebowania;

e) dopuszcza się prawo podziału istniejących działek w celu wydzielenia terenów dla lokalizacji stacji transformatorowych, zgodnie z przepisami odrębnymi (w uzgodnieniu z gestorem sieci);

f) zapewnia się swobodny dostęp i dojazd do infrastruktury technicznej elektroenergetycznej, w tym stacji elektroenergetycznych, linii elektroenergetycznych oraz konstrukcji wsporczych (słupów) w celu przeprowadzenia prac eksploatacyjnych lub usuwania awarii;

g) wokół projektowanych i istniejących linii elektroenergetycznych należy wyznaczyć pasy technologiczne (pasy ochrony funkcyjnej) o szerokości w poziomie nie mniejszej niż :
   - dla linii napowietrznych WN-110 kV - 22, 0 m (po 11, 0 m po każdej ze stron od osi linii lub każdego toru linii dwutorowej);
   - dla linii napowietrznych SN - 14,0 m (po 7,0 m po każdej ze stron od osi linii)
   - dla linii napowietrznych nn-0,4 kV - 7,0 m (po 3,5 m po każdej ze stron od osi linii);
   - dla linii kablowych SN i nn-0,4 kV – 0,5 m (po 0,25 m po każdej ze stron od osi linii)

h) w pasach technologicznych (pasach ochrony funkcyjnej) obowiązuje, w szczególności zakaz sadzenia roślinności wysokiej i o rozbudowanym systemie korzeniowym;

i) na trasach projektowanych i istniejących linii kablowych obowiązuje zakaz zabudowy oraz nasadzeń drzew i krzewów;

j) wszystkie obiekty, w pobliżu lub na skrzyżowaniu z infrastrukturą techniczną elektroenergetyczną przewidywane do budowy, przebudowy lub remontu, podlegają przepisom odrębnym (w uzgodnieniu z gestorem sieci).

5.2.6. Zaopatrzenie w gaz

Zaopatrzenie gminy w infrastrukturę gazową przeprowadzane jest w porozumieniu z Wielkopolską Spółką Gazową Sp. z o.o. Docelowo w zakresie zaopatrzenia w gaz:

a) wskazane jest zgazyfikowanie miejscowości, które nie są zaopatrywane obecnie w sieć gazową, a także uzupełnienie lokalnych braków w miejscowościach już posiadających tą sieć;

b) przewiduje się, w miarę rozwoju przestrzennego miasta i poszczególnych wsi, sukcesywne wyposażanie terenów rozwojowych w sieć gazową;

c) dopuszcza się przebudowę, rozbudowę, remont istniejących oraz budowę nowych sieci gazowych;

d) ustala się minimalną średnicę sieci gazowej 25 mm;

e) zakazuje się wznoszenia jakichkolwiek obiektów w miejscu zlikwidowanego odwiertu Kłecko – 1 oraz w jego strefie ochronnej o promieniu 5,0 m;

f) zachowuje się ograniczenia wynikające z przebiegu sieci gazowej, zgodnie z przepisami odrębnymi,

g) ustala się strefy kontrolowane dla istniejących lub nowych sieci gazowych zgodnie z przepisami wynikającymi z rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie[105];

h) dopuszcza się prowadzenie poszukiwawczych badań geofizycznych i wierceń, a także realizację inwestycji związanych z zagospodarowaniem odwiertów, budową instalacji technologicznych, budową rurociągów od nowo powstałych odwiertów do ośrodków zbiorczych oraz ich późniejszą eksploatację i likwidację, zgodnie z przepisami odrębnymi;

i) zaopatrzenie w gaz ziemny może być realizowane poprzez budowę dystrybucyjnej sieci gazowej pod warunkiem spełnienia warunków technicznych i ekonomicznych przyłączenia, na zasadach określonych przez operatora systemu dystrybucyjnego, zgodnie z przepisami wynikającymi z ustawy prawo budowlane[106] oraz ustawy prawo energetyczne[107].

5.2.7. Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie gminy system ciepłowniczy oparty jest na indywidualnych źródłach ciepła. Priorytetem w zakresie zaopatrzenia w ciepło powinno być zastępowanie węgla, jako paliwa podstawowego w gospodarstwach domowych na rzecz ogrzewania gazowego lub płynnego biopaliwa oraz wspieranie przedsięwzięć wykorzystujących odnawialne źródła energii.

5.2.8. Odnawialne źródła energii

W zakresie odnawialnych źródeł energii ustala się:

a) dopuszcza się lokalizację urządzeń wykorzystujących energię odnawialną na użytek własny, takie jak kotłownie na biomasę, kolektory słoneczne na dachach budynków itp.;

b) dopuszcza się lokalizowanie biogazowni na terenach rolniczych o mocy nieprzekraczającej 100 kW z wyłączeniem obszarów znajdujących się granicach form ochrony przyrody;

105 Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz.U.2013.640).
106 Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz.U.2020.1333 ze zm.).
107 Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz.U.2021.716 ze zm.).

c) wyznacza się w miejscowości Ułanowo, Michalcza, Polska Wieś, Gorzuchowo i Kłecko obszary, na których dopuszcza się lokalizację infrastruktury związanej z pozyskiwaniem energii słonecznej polegającej na budowie elektrowni fotowoltaicznej o mocy przekraczającej 100 kW;

d) wyznacza się obszar na południe od skrzyżowania dróg DW190 oraz 2190P pomiędzy miejscowościami Charbowo, Michalcza i Ułanowo, na którym dopuszcza się lokalizację infrastruktury związanej z pozyskiwaniem energii słonecznej polegającej na budowie elektrowni fotowoltaicznej o mocy przekraczającej 100 kW;

e) wyznacza się w miejscowości Pruchnowo obszar na którym dopuszcza się lokalizowanie biogazowni o mocy przekraczającej 100 kW;

f) wyznacza się strefę ochronną związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, której granice pokrywają się z wyznaczonym w studium terenami EF oraz EB;

g) lokalizowanie instalacji wykorzystujących energie odnawialne tak, aby nie powodowały jakichkolwiek przekroczeń standardów jakości środowiska, określonych przepisami odrębnymi, poza terenem, do którego prowadzący instalację posiada tytuł prawny;

h) sposób lokalizacji instalacji wykorzystujących energie odnawialne nie może kolidować z przebiegiem istniejących i projektowanych elementów infrastruktury technicznej, przy jednoczesnym zachowaniu bezpiecznych odległości od tej infrastruktury;

i) szczegółowe parametry i warunki zabudowy powinny zostać każdorazowo określone na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;

j) wykorzystanie potencjału rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy dla celów energetycznych poprzez pozyskiwanie surowców organicznych do produkcji biogazu i wsadu do spalarni słomy;

k) nie przewiduje się na obszarze gminy lokalizowania turbin wiatrowych oraz hydroelektrowni, nie wyklucza się jednak, przy zachowaniu przepisów odrębnych, dopuszczenia realizacji przydomowych elektrowni wiatrowych (mikroturbiny i turbiny małej mocy), również w systemach hybrydowych z bateriami słonecznymi;

l) przeznaczenie terenów dla lokalizacji źródeł energii nie jest jednoznaczne z możliwością przyłączenia do sieci elektroenergetycznej. Rozpatrzenie możliwości przyłączenia źródła do sieci elektroenergetycznej odbywa się zgodnie z przepisami odrębnymi.

5.2.9. Infrastruktura teletechniczna

W ramach poprawy dostępu do źródeł cyfrowej informacji:

a) zachowuje się istniejące obiekty związane z obsługą teletechniczną i telekomunikacyjną, w tym 3 maszty telefonii komórkowej;

b) nie dopuszcza się lokalizacji masztów telefonii komórkowej w bezpośrednim sąsiedztwie zabytkowych i historycznych zespołów dworsko-parkowych wpisanych do rejestru zabytków i ujętych w ewidencji zabytków oraz w obszarze otoczenia zabytku – Wyspy Ostrów Lednicki;

c) zakłada się, że wraz ze wzrostem zapotrzebowania na usługi Internetu światłowodowego zostaną wyznaczone lokalizacje nowych łączy światłowodowych oraz punkty dostępowe.

6. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym należą do zadań własnych gminy i finansowane są z jej budżetu (z możliwością współfinansowania z innych źródeł). Do głównych inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym należą m.in:

a) realizacja kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Polska Wieś, Świniary, Pruchnowo, Bielawy, Sulin, Waliszewo, Komorowo, Wilkowyja, Kamieniec, Pomarzany, Michalcza oraz przy ulicy Spacerowej i Sosnowej w Kłecku;

b) realizacja zagospodarowania terenu stadionu miejskiego w Kłecku polegająca m.in. na budowie miejsc postojowych, budowie drogi wewnętrznej, budowie oświetlenia zewnętrznego boiska oraz budowie kładki pieszo – jezdnej nad rzeką Małą Wełną;

c) realizacja przedszkola w Działyniu;

d) realizacja świetlic wiejskich w miejscowościach Gorzuchowo, Zakrzewo, Waliszewo, Michalcza;

e) Skate Park w Kłecku;

f) parking w rejonie budynku Urzędu Gminy Kłecko.

7. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

Na terenie gminy nie planuje się rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 m² ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

W granicach gminy nie występują obszary, dla których przepisy odrębne nakładają obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W studium nie wskazuje się granic obszarów wymagających scaleń i podziału. Jeśli jednak w ramach sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wyniknie potrzeba przeprowadzenia procedury scaleniowej, działania takie będą uznawane zgodne z niniejszym studium.

Na obszarze gminy nie dopuszcza się lokalizowania obiektów o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

W studium wyznacza się obszary przestrzeni publicznej w mieście Kłecko oraz w Komorowie, Zakrzewie i osadzie Kopydłowo. Obszary takie wskazano w oparciu o istniejące już przestrzenie posiadające taki profil, wymagają one zagospodarowania i wprowadzenia rozwiązań przestrzennych odpowiadających ich funkcji, bez obowiązku sporządzenia planu miejscowego. Jednocześnie studium dopuszcza, w zależności od potrzeb, możliwość realizowania obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych w pozostałych miejscowościach gminy.

Konieczne będzie sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla nowego terenu cmentarza w Kłecku wraz ze strefą ochronną zgodnie z przepisami odrębnymi.

9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

Gmina nie posiada programu uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W przypadku przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, wymagających zgody, o której mowa w ust. 2 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych[108], konieczne jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

10. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ I OCHRONA POWIERZCHNI TERENU

10.1. Kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej i ochrona powierzchni terenu

Gospodarka rolna stanowi jedną z podstawowych funkcji gminy, dla jej rozwoju zakłada się następujące kierunki i zasady kształtowania przestrzeni rolniczej i ochrony powierzchni ziemi:

a) zachowanie i ochrona obszarów gleb o wysokich walorach dla produkcji rolnej, głównie na terenach wsi: Biskupice, Bojanice, Brzozogaj, Dębnica, Działyń, Gorzuchowo, Polska Wieś, Pruchnowo oraz osady Kopydłowo;

b) utrzymanie gruntów rolnych o najwyższych klasoużytkach w dotychczasowym użytkowaniu rolniczym, zmiana ich użytkowania powinna ograniczać się do minimum, a dla gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I-III wymagane jest uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi;

c) ochronę trwałych użytków zielonych przed zmianą użytkowania;

d) ochronę bagien i torfowisk zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych, które powinny być zachowane jako naturalne obszary retencji wód;

e) przeciwdziałanie skutkom suszy występującej przeważnie w okresie wegetacji roślin w stopniu bardzo znaczącym zgodnie z zaleceniami Planu przeciwdziałania skutkom suszy w regionie wodnym Warty[109],polegającymi na wspomaganiu naturalnej retencji zlewni m.in. poprzez ograniczanie utraty naturalnej retencji i zachęcanie do jej odtwarzania na terenach zurbanizowanych oraz utrzymanie i odtwarzanie naturalnych możliwości retencyjnych ekosystemów wodnych i ekosystemów zależnych od wód;

f) możliwość alternatywnego wykorzystania gruntów ornych klas VI do produkcji rolnej związanej z energią odnawialną, w tym m.in. uprawa rzepaku, szybkorosnących drzew i krzewów do spalania i innych upraw dla dotychczas używanych paliw energetycznych;

g) ochronę jakości obszarów wiejskich poprzez m.in. respektowanie zasad dobrej praktyki rolniczej zawierającej standardy gospodarowania, które przede wszystkim dotyczą wymogów związanych z nawożeniem, ochroną wód i gleb oraz utrzymaniem czystości i porządku na terenie gospodarstwa; poprzez stosowanie zasad Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej i Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej można uniknąć lub znacznie ograniczyć zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego;

h) kształtowanie stref ekotonowych (roślinnych stref, pasów buforowych), a także wdrażanie ekohydrologicznych, systemowych i innowacyjnych rozwiązań m.in. poprzez: zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne, pasy leśne, wyspy leśne, enklawy łąk śródpolnych, wprowadzanie

108 Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U.2021.1326).
109 Plan przeciwdziałania skutkom suszy w regionie wodnym Warty. 2017. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

roślinności towarzyszącej wodom powierzchniowym, a także budowa ścian denitryfikacyjnych stanowiących barierę przed dopływem azotanów ze zlewni rolniczej, także z obszarów nieskanalizowanych;

i) stosowanie w ogrodach przydomowych rodzimych gatunków roślin charakterystycznych dla środowiska przyrodniczego gminy;

j) sporządzanie dokumentacji geologiczno-inżynierskiej dla obszarów o bardzo słabych i słabych warunkach dla potrzeb budownictwa (o spadkach 8-12% i powyżej 12%), uwzględniającej przydatność dla różnych form zagospodarowania. Dokumentacja określi charakterystykę geologiczno-inżynierską terenu i w zależności od rozpoznania zjawisk i procesów geologicznych, hydrogeologicznych lub pokrewnych występujących na dokumentowanym terenie pozwoli na właściwe wyznaczenie terenów przydatnych dla lokalizacji różnego typu obiektów budowlanych.

10.2. Kształtowanie leśnej przestrzeni produkcyjnej oraz zadrzewień i zakrzewień

Gmina Kłecko charakteryzuje się niskim wskaźnikiem zalesienia, lasy stanowią 5,1% powierzchni gminy, oraz bardzo niskim wskaźnikiem zadrzewień i zakrzewień na użytkach rolnych (0,4%). Dla ochrony i wzbogacania zasobów leśnych oraz obszarów zadrzewień zakłada się:

a) zachowanie i ochronę zwartych kompleksów leśnych, wysp leśnych, pasów leśnych dla utrzymania wodochronnych i glebochronnych funkcji lasów związanych z retencyjnymi właściwościami ekosystemów leśnych, chroniących zasoby wód powierzchniowych i podziemnych, regulujących stosunki hydrologiczne w zlewni oraz na obszarach wododziałów, przeciwdziałających suszy;

b) zwiększanie powierzchni leśnych poprzez zalesianie gruntów o najniższej jakości i przydatności dla rolnictwa (gleb nieurodzajnych) zgodnie z zasadą uzupełniania i wypełniania kompleksów leśnych dążąc do jednorodności przestrzennej jednostek leśnych. Wskazano tereny do zalesień m.in. w rejonie wsi: Michalcza, Polska Wieś, Świniary, Wilkowyja i Waliszewo;

c) przy zalesieniach należy stosować zasadę, że docelowy kompleks leśny nie może być mniejszy niż 5 ha, a obszary poniżej 0,5 ha należy kształtować jako zadrzewienia w postaci zbiorowisk drzewiasto-krzewiastych;

d) zalesianie i zadrzewianie stref wododziałowych decydujących o bilansie wodnym obszaru, pełniących funkcje retencyjne i ochronne;

e) stworzenie granicy polno-leśnej kształtującej strefę pośrednią między kompleksami leśnymi a terenami otwartymi, dla właściwego kształtowania granicy polno-leśnej i zachowania ciągłości przestrzennej lasu może nastąpić zalesienie gruntów wyższych klas bonitacyjnych;

f) wykluczenie z zalesień m.in.: obszarów mokradłowych (płatów mokradłowych), łąk, miejsc cennych z historycznego bądź archeologicznego punktu widzenia, terenów o dużych walorach krajobrazowych (w tym krajobrazu kulturowego) oraz wysokich walorach widokowych;

g) wykluczenie z zalesień strefy bezpieczeństwa rurociągu naftowego o szerokości 12 m (po 6 na stronę);

h) dokonywanie zalesień uwzględniających wymogi ochrony przeciwpowodziowej. Przede wszystkim unikanie sytuacji, gdy niewłaściwy wybór terenów do zalesień lub niewłaściwie wykonane zalesienie, będą skutkowały hamującym wpływem lasów na przepływ wielkiej wody, a tym samym nasilały skutki zjawisk powodziowych;

i) wprowadzenie zadrzewień i zakrzewień jako działanie niezwłoczne ze względu na małą lesistość oraz duże rozdrobnienie i rozproszenie kompleksów leśnych, przy jednocześnie dominującym intensywnym użytkowaniu rolniczym gminy, mając na uwadze, że zadrzewienia stanowią równoważny z zalesieniami czynnik ochrony środowiska;

j) wprowadzanie wielkoobszarowego systemu zadrzewień przeciwwietrznych, których podstawową funkcją będzie zwiększanie wodnej retencyjności i przeciwdziałanie suszy, a na terenach o korzystniejszym bilansie wodnym również ograniczanie ewapotranspiracji na gruntach rolniczych o stałym lub okresowym niedoborze wody;

k) wprowadzanie pasmowych i kępowych zadrzewień i zakrzewień wzdłuż cieków wodnych, rowów melioracyjnych, wododziałów, dróg i skarp szczególnie w strefach dobrych gleb wpływających na polepszenie walorów krajobrazowych, przeciwdziała erozji i stepowieniu gleb oraz zapobiega spływowi miogenów;

l) ścisłe skorelowane działania związane z zakładaniem zadrzewień z procesem zalesiania gruntów porolnych;

m) nie wprowadzanie obcych geograficznie i siedliskowo gatunków drzew i krzewów (zadrzewienia śródpolne, przydrożne, itp.).

Na terenie obszarów chronionych (park krajobrazowy, obszary Natura 2000) decyzje o zalesieniu muszą być zgodne z planami ochrony lub planami zadań ochronnych tych obszarów, a w przypadku braku takich planów – zaopiniowane przez właściwe służby ochrony przyrody zgodnie z kompetencjami.

11. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

11.1. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią

Na podstawie map zagrożenia powodziowego, ustalono, że w gminie Kłecko występują:

a) obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (p=10%);

b) obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (p=1%);

c) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (p=0,2%).

Na podstawie przepisów odrębnych, na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią o p=1% i p=10%, obowiązuje zakaz zabudowy z wyjątkiem przebudowy, nadbudowy i rozbudowy wyłącznie na cele mieszkaniowe pod warunkiem ograniczenia strat powodziowych i zachowaniem bezpieczeństwa. Zakazuje się także m.in. gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także substancji mogących zanieczyścić wody, jak również lokalizacji nowych cmentarzy.

W celu zmniejszania zagrożenia powodziowego konieczne jest niedopuszczanie do nadmiernego rozwoju roślinności na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, a także zapewnienie swobodnego przepływu wód powodziowych na terenach zalewowych.

11.2. Obszary osuwania się mas ziemnych

W gminie Kłecko zostało zarejestrowane jedno osuwisko w miejscowości Dębnica (Os1), dla którego należy: prowadzić bieżący monitoring i coroczną obserwację zbocza, doprowadzić do umocnienia zbocza poprzez nasadzenia drzew i krzewów[110].

110 Rejestr terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi ziemi i osuwisk na terenie powiatu gnieźnieńskiego, http://bip.powiat-gniezno.pl.

Natomiast dla terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi zaleca się:

a) dla terenu położonego przy jeziorze Bakorce (Bachorce) i przy jeziorze Linie (nr 30-03-053–T5 oraz 30-03-042-T5) unikanie zbyt bliskiej i nadmiernej zabudowy stromych stoków, co może w przyszłości spowodować naruszenie stateczności zbocza;
b) dla terenu położonego na zboczu doliny Małej Wełny w miejscowości Dębnica (nr 30-03-053 –T8) zwrócenie uwagi na rozpoznanie warunków gruntowo-wodnych i geotechnicznych w związku z istniejącą zabudową w rejonie zboczy, na których stwierdzono występowanie zjawisk osuwiskowych spowodowanych opadami i okresowymi roztopami (letnie i zimowe);
c) dla terenu położonego na zboczu doliny Małej Wełny w miejscowości Brzozogaj przy jeziorze Działyńskim (nr 30-03-053–T10), w momencie postępującej zabudowy zachowanie odpowiedniej odległość od stromych stoków, aby w przyszłości nie doszło do naruszenia stateczności zbocza.

Dla terenu położonego na skarpie wzdłuż Jeziora Gorzuchowskiego (nr 30-03-054–T6) nie podano wskazań dotyczących obserwacji terenu oraz innych istotnych zaleceń.

12. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Na terenie gminy nie wskazuje się obiektów lub obszarów, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

13. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREFY OCHRONNE

Na terenie gminy Kłecko nie występują obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne.

14. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI, A TAKŻE OBSZARY ZDEGRADOWANE

Na terenie gminy nie występują obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub remediacji. W miejscowości Brzozogaj zlokalizowane jest składowisko odpadów komunalnych, które przyjmowało odpady w latach 1989 – 2012 i aktualnie jest w trakcie rekultywacji.

15. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREFY OCHRONNE

W studium pozostają w dotychczasowym zakresie ustalenia dotyczące granic terenów zamkniętych – terenów kolejowych[111]. Dopuszcza się prowadzenie dróg, sieci infrastruktury technicznej, lokalizację obiektów i urządzeń towarzyszących tym sieciom w sposób nie kolidujący z podstawową funkcją terenu, zgodnie z przepisami odrębnymi po uzgodnieniu możliwości ich wykonania z właściwymi organami i instytucjami.

16. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM

Na terenie gminy Kłecko nie wskazuje się obszarów funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym.

[111] Ustalenie terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych następuje na mocy decyzji właściwego ministra i podlega publikacji w dzienniku urzędowym.

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK NR 1 Użytkowanie gruntów

Użytkowanie gruntów	Obszar gminy		Obszar miasta		Obszar wiejski	
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
grunty orne	1 0677,09	81,0	728,16	75,8	9948,93	81,4
sady	54,61	0,4	3,21	0,3	51,39	0,4
łąki trwałe	160,50	1,2	7,18	0,7	153,32	1,2
pastwiska trwałe	287,41	2,2	8,62	0,9	278,79	2,3
grunty rolne zabudowane	214,84	1,6	18,76	2,0	196,09	1,6
Grunty pod stawami	21,59	0,2	0,0	0,0	21,59	0,2
grunty pod rowami	82,73	0,6	7,45	0,8	75,28	0,6
grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	50,36	0,4	3,01	0,3	47,35	0,4
Nieużytki	108,43	0,8	12,87	1,3	95,56	0,8
grunty rolne ogółem	**1 1657,56**	**88,39**	**789,26**	**82,1**	**10868,29**	**88,4**
lasy	671,30	5,1	1,04	0,1	670,26	5,5
grunty zadrzewione i zakrzewione	14,56	0,1	0,0	0,0	14,56	0,1
grunty leśne ogółem	**685,86**	**5,20**	**1,04**	**0,1**	**684,82**	**5,6**
tereny mieszkaniowe	48,46	0,4	26,17	2,7	22,29	0,2
tereny przemysłowe	8,16	0,1	7,37	0,8	0,78	0,01
inne tereny zabudowane	18,86	0,1	14,46	1,5	4,43	0,04
zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy	1,87	0,01	0,89	0,1	0,89	0,01
tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	8,16	0,1	0,54	0,1	7,62	0,1
drogi	299,52	2,3	3691	3,8	262,61	2,1
tereny kolejowe	28,54	0,2	6,5	0,7	22,03	0,2
inne tereny komunikacyjne	0,28	0,002	0,28	0,03	0,0	0,0
grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
grunty zabudowane i zurbanizowane ogółem	**416,32**	**3,16**	**93,12**	**9,7**	**323,21**	**2,6**
morskimi wewnętrznymi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
powierzchniowymi płynącymi	424,11	3,2	77,46	8,1	346,65	2,8
powierzchniowymi stojącymi	1,7	0,01	0,18	0,0	1,52	0,01
grunty pod wodami ogółem	**425,81**	**3,23**	**77,64**	**8,1**	**348,17**	**2,8**
Użytki ekologiczne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tereny różne	3,19	0,02	0,0	0,0	3,19	0,03
powierzchnia ogólna gruntów	**13 188,73**	**100,0**	**961,07**	**100,0**	**12 227,66**	**100,0**

ZAŁĄCZNIK NR 2 Grunty orne

Nazwa miejscowości	Powierzchnia gleb kl. I-VIz [ha]	Powierzchnia gruntów ornych [ha]								
		kl. I	kl. II	kl. IIIa	kl. IIIb	kl. IVa	kl. IVb	kl. V	kl. VI	kl. VIz
Miasto Kłecko	728,16	0,00	114,41	281,97	63,83	78,26	81,51	93,49	14,70	0,00
Biskupice	322,82	0,00	25,74	148,13	38,14	66,09	25,64	18,75	0,34	0,00
Brzozogaj	354,43	0,00	5,32	145,84	56,29	107,59	15,13	22,40	1,85	0,00
Bielawy	234,50	0,00	0,00	27,07	79,94	75,44	25,33	26,73	0,00	0,00
Bojanice	552,25	0,00	11,86	236,05	35,45	215,94	32,11	20,84	0,00	0,00
Czechy	269,13	0,00	0,00	130,27	28,18	35,40	45,02	30,27	0,00	0,00
Charbowo	527,26	0,00	37,75	143,51	30,63	150,02	43,91	115,76	5,67	0,00
Dębnica	872,62	0,00	83,79	294,47	152,17	224,83	45,20	72,15	0,00	0,00
Działyń	605,45	0,00	1,77	362,30	108,61	112,36	8,73	11,68	0,00	0,00
Dziećmiarki	405,51	0,00	2,23	166,34	0,23	143,34	31,48	61,89	0,00	0,00
Gorzuchowo	471,74	0,00	6,23	215,58	72,50	61,54	66,85	47,20	1,84	0,00
Kamieniec	512,46	0,00	1,84	113,24	57,53	108,50	133,85	74,36	23,14	0,00
Komorowo	352,87	0,00	10,38	111,23	25,97	162,89	27,99	14,40	0,00	0,00
Michalcza	450,26	0,00	0,00	65,54	41,76	181,39	69,46	89,95	2,15	0,00
Polska wieś	391,51	0,00	24,46	151,08	37,63	93,06	49,68	35,60	0,00	0,00
Pomarzany	635,41	0,00	0,00	30,04	10,86	207,42	109,82	235,79	41,48	0,00
Pruchnowo	280,15	0,00	0,00	140,95	70,72	60,40	6,77	1,31	0,00	0,00
Świniary	668,81	0,00	0,00	122,70	102,35	222,29	96,94	114,81	9,71	0,00
Sulin	318,20	0,00	0,00	68,73	33,93	142,44	46,68	26,41	0,00	0,00
Ułanowo	537,89	0,00	0,00	83,36	26,03	164,67	81,19	154,35	28,30	0,00
Waliszewo	269,66	0,00	0,00	45,95	6,57	135,22	39,15	40,09	2,68	0,00
Wilkowyja	568,62	0,00	39,46	147,19	51,76	65,00	101,10	146,28	17,83	0,00
Zakrzewo	347,39	0,00	0,00	11,47	41,12	58,89	141,20	94,38	0,33	0,00
Obszar wiejski	9948,9	0,00	250,83	2961,06	1108,38	2794,72	1243,22	1455,40	135,32	0,00
Obszar gminy	10677,09	0,00	365,24	3243,03	1172,21	2872,98	1324,73	1548,89	150,02	0,00

ZAŁĄCZNIK NR 3 Udział gruntów ornych

Nazwa	Pow. miejscowości [ha]	Udział gruntów ornych [%]								
		kl. I	kl. II	kl. IIIa	kl. IIIb	kl. IVa	kl. IVb	kl. V	kl. VI	kl. VIz
Miasto Kłecko	961,07	0,0	11,9	29,3	6,6	8,1	8,5	9,7	1,5	0,0
Biskupice	387,74	0,0	6,6	38,2	9,8	17,0	6,6	4,8	0,1	0,0
Brzozogaj	403,23	0,0	1,3	36,2	14,0	26,7	3,8	5,6	0,5	0,0
Bielawy	251,89	0,0	0,0	10,7	31,7	29,9	10,1	10,6	0,0	0,0
Bojanice	589,60	0,0	2,0	40,0	6,0	36,6	5,4	3,5	0,0	0,0
Czechy	306,18	0,0	0,0	42,5	9,2	11,6	14,7	9,9	0,0	0,0
Charbowo	570,45	0,0	6,6	25,2	5,4	26,3	7,7	20,3	1,0	0,0
Dębnica	977,77	0,0	8,6	30,1	15,6	23,0	4,6	7,4	0,0	0,0
Działyń	726,27	0,0	0,2	49,9	15,0	15,5	1,2	1,6	0,0	0,0
Dziećmiarki	522,37	0,0	0,4	31,8	0,0	27,4	6,0	11,8	0,0	0,0
Gorzuchowo	665,90	0,0	0,9	32,4	10,9	9,2	10,0	7,1	0,3	0,0
Kamieniec	611,62	0,0	0,3	18,5	9,4	17,7	21,9	12,2	3,8	0,0
Komorowo	393,69	0,0	2,6	28,3	6,6	41,4	7,1	3,7	0,0	0,0
Michalcza	623,01	0,0	0,0	10,5	6,7	29,1	11,1	14,4	0,3	0,0
Polska wieś	450,48	0,0	5,4	33,5	8,4	20,7	11,0	7,9	0,0	0,0
Pomarzany	713,18	0,0	0,0	4,2	1,5	29,1	15,4	33,1	5,8	0,0
Pruchnowo	306,98	0,0	0,0	45,9	23,0	19,7	2,2	0,4	0,0	0,0
Świniary	967,26	0,0	0,0	12,7	10,6	23,0	10,0	11,9	1,0	0,0
Sulin	342,70	0,0	0,0	20,1	9,9	41,6	13,6	7,7	0,0	0,0
Ułanowo	585,20	0,0	0,0	14,2	4,4	28,1	13,9	26,4	4,8	0,0
Waliszewo	426,36	0,0	0,0	10,8	1,5	31,7	9,2	9,4	0,6	0,0
Wilkowyja	775,00	0,0	5,1	19,0	6,7	8,4	13,0	18,9	2,3	0,0
Zakrzewo	630,76	0,0	0,0	1,8	6,5	9,3	22,4	15,0	0,1	0,0
Obszar wiejski	12227,66	0,0	2,1	24,2	9,1	22,9	10,2	11,9	1,1	0,0
Obszar gminy	13188,73	0,0	2,8	24,6	8,9	21,8	10,0	11,7	1,2	0,0

ZAŁĄCZNIK NR 4 Grunty orne klas I-IIIb

Nazwa miejscowość	Powierzchnia miejscowości [ha]	Powierzchnia Klasoużytków [ha]	Powierzchnia gruntów ornych [ha]				Udział gruntów w powierzchni miejscowości [%]			
			kl. I	kl. II	kl. IIIa	kl. IIIb	kl. I	kl. II	kl. IIIa	kl. IIIb
Miasto Kłecko	961,07	728,16	0,00	114,41	281,97	63,83	0,0	11,9	29,3	6,6
Biskupice	387,74	322,82	0,00	25,74	148,13	38,14	0,0	6,6	38,2	9,8
Brzozogaj	403,23	354,43	0,00	5,32	145,84	56,29	0,0	1,3	36,2	14,0
Bielawy	251,89	234,50	0,00	0,00	27,07	79,94	0,0	0,0	10,7	31,7
Bojanice	589,60	552,25	0,00	11,86	236,05	35,45	0,0	2,0	40,0	6,0
Czechy	306,18	269,13	0,00	0,00	130,27	28,18	0,0	0,0	42,5	9,2
Charbowo	570,45	527,26	0,00	37,75	143,51	30,63	0,0	6,6	25,2	5,4
Dębnica	977,77	872,62	0,00	83,79	294,47	152,17	0,0	8,6	30,1	15,6
Działyń	726,27	605,45	0,00	1,77	362,30	108,61	0,0	0,2	49,9	15,0
Dziećmiarki	522,37	405,51	0,00	2,23	166,34	0,23	0,0	0,4	31,8	0,0
Gorzuchowo	665,90	471,74	0,00	6,23	215,58	72,50	0,0	0,9	32,4	10,9
Kamieniec	611,62	512,46	0,00	1,84	113,24	57,53	0,0	0,3	18,5	9,4
Komorowo	393,69	352,87	0,00	10,38	111,23	25,97	0,0	2,6	28,3	6,6
Michalcza	623,01	450,26	0,00	0,00	65,54	41,76	0,0	0,0	10,5	6,7
Polska wieś	450,48	391,51	0,00	24,46	151,08	37,63	0,0	5,4	33,5	8,4
Pomarzany	713,18	635,41	0,00	0,00	30,04	10,86	0,0	0,0	4,2	1,5
Pruchnowo	306,98	280,15	0,00	0,00	140,95	70,72	0,0	0,	45,9	23,0
Świniary	967,26	668,81	0,00	0,00	122,70	102,35	0,0	0,0	12,7	10,6
Sulin	342,70	318,20	0,00	0,00	68,73	33,93	0,0	0,0	20,1	9,9
Ułanowo	585,20	537,89	0,00	0,00	83,36	26,03	0,0	0,0	14,2	4,4
Waliszewo	426,36	269,66	0,00	0,00	45,95	6,57	0,0	0,0	10,8	1,5
Wilkowyja	775,00	568,62	0,00	39,46	147,19	51,76	0,0	5,1	19,0	6,7
Zakrzewo	630,76	347,39	0,00	0,00	11,47	41,12	0,0	0,0	1,8	6,5
Obszar wiejski	12227,66	9948,9	0,00	250,83	2961,06	1108,38	0,0	2,1	24,2	9,1
Obszar gminy	13188,73	10677,09	0,00	365,24	3243,03	1172,21	0,0	2,8	24,6	8,9

ZAŁĄCZNIK NR 5 Pomniki przyrody

Lp.	Rejestr wojew.	Gatunek/nazwa pomnika	Obwód pierść.	Wysokość	Miejscowość	Rok powołania	Akt prawny	Nr działki ewid.
1	485	Wiąz szypułkowy ZBYSZKO	330 cm	20m	Biskupice	1985	Orzeczenie Wojewody Poznańskiego – RŻL.lś.7146-29/85 z dn. 19.12.85 r.	53/6
2	484	Dąb szypułkowy ZAWISZA	338 cm	18 m	Kłecko	1985	Orzeczenie Wojewody Poznańskiego – RŻL.lś.7146-28/85 z dn. 19.12.85 r.	253/3
3	628	Platan klonolistny	387 cm	20 m	Zakrzewo	1988	Zarządzenie Wojewody Poznańskiego – Nr 52/88 z dn. 30.12.88 r.	11/1
4	629	Lipa drobnolistna	322 cm	21 m	Zakrzewo	1988	Zarządzenie Wojewody Poznańskiego – Nr 52/88 z dn. 30.12.88 r.	22/1
5	638	Dąb szypułkowy	308 cm	22 m	Pomarzany	1988	Zarządzenie Wojewody Poznańskiego – Nr 52/88 z dn. 30.12.88 r.	8/1
6	699	Wiąz szypułkowy	350 cm	21 m	Dziećmiarki	1991	Rozporządzenie Wojewody Poznańskiego – Nr 3/91 z dn. 22.03.91 r.	5227/3
7	700	Lipa drobnolistna	312 cm	20 m	Dziećmiarki	1991	Rozporządzenie Wojewody Poznańskiego – Nr 3/91 z dn. 22.03.91 r	3/30
8	701	Lipa szerokolistna Lipa szerokolistna	320 cm 415 cm	19 m 20 m	Dziećmiarki Dziećmiarki	1991 1991	Rozporządzenie Wojewody Poznańskiego – Nr 3/91 z dn. 22.03.91 r	3/2
9	702	Jesion wyniosły Jesion wyniosły Jesion wyniosły	315 cm 315 cm 315 cm	18 m 16 m 16 m	Dziećmiarki Dziećmiarki Dziećmiarki	1991 1991 1991	Rozporządzenie Wojewody Poznańskiego – Nr 3/91 z dn. 22.03.91 r	3/2
10	703	Lipa drobnolistna	330 cm	15 m	Waliszewo	1991	Rozporządzenie Wojewody Poznańskiego – Nr 3/91 z dn. 22.03.91 r	82
11	966	Dąb szypułkowy EDWARD	310 cm	22 m	Dziećmiarki	1997	Rozporządzenie Wojewody Poznańskiego – Nr 1/97 z dn. 6.02.97 r.	5227/3
12	967	Grusza pospolita	253 cm	15 m	Dziećmiarki	1997	Rozporządzenie Wojewody Poznańskiego – Nr 1/97 z dn. 6.02.97 r.	3/2
13	968	Sosna czarna	220 cm	20 m	Waliszewo	1997	Rozporządzenie Wojewody Poznańskiego – Nr 1/97 z dn. 6.02.97 r.	44
14	696	Świerk pospolity ALBIN	245 cm	20 m	Dziećmiarki	1997	Rozporządzenie Wojewody Poznańskiego – Nr 1/97 z dn. 6.02.97 r.	5227/3
15	970	Trzmielina pospolita	82 cm	10 m	Dziećmiarki	1997	Rozporządzenie Wojewody Poznańskiego – Nr 1/97 z dn. 6.02.97 r.	3/3
16	-	Dąb szypułkowy KŁECKO	310 cm	18 m	Kłecko	2015	Uchwała Rady Miejskiej Gminy Kłecko – Nr XVI/90/15 z dn. 16.12.15 r.	445

ZAŁĄCZNIK NR 6 Wykaz zabytków nieruchomych

Lp.	Nazwa miejscowości	Nazwa obiektu	Datowanie obiektu
1.	Bielawy	szkoła, mur.	1910-1911
2.		dom nr 7, mur.	ok.1910
3.		dom nr 11, mur.	ok. 1910
4.		obora nr 11, mur.	ok. 1910
5.		stodoła nr 11, mur.	ok. 1910
6.		obora nr 12, mur.	pocz. XX w.
7.		dom nr 15, mur.	1913
8.		obora nr 15, mur.	ok. 1915
9.		dom nr 18, mur.	1924
10.		obora nr 18, mur.	pocz. XX w.
11.		stodoła nr 18, mur.	ok. 1920
12.		dom nr 20, mur.	1908
13.		dom nr 25, mur.	1925.
14.		kapliczka przy domu nr 4, mur.	1 ćw. XX w.
15.	Biskupice	dom nr 9, mur.	ok. 1900
16.		obora nr 9, mur.	ok. 1910
17.		dom nr 15, mur.	1934
18.		obora nr 15, mur	1934
19.		dom nr 16, mur.	ok. 1920
20.		kapliczka przy domu nr15, mur.	l. 40-te XX w.
21.		kapliczka przy domu nr18, mur.	1 ćw. XX w.
	Bojanice	zespół folwarczny	
22.		▪ rządcówka, mur.	1879
23.		▪ obora I, mur.	1907
24.		▪ obora II, mur.	1907
25.		▪ obora III, mur.	1905
26.		▪ obora IV, mur.	1905
27.		▪ stodoła	1898
28.		▪ spichlerz, mur.	1906
29.		▪ kuźnia, mur.	1910
30.		▪ brama, mur.	ok. 1910
31.		dom nr 12, mur.	ok. 1850
32.		dom nr 25, glin.	ok. 1850
33.		chlew nr 25, mur.	ok. 1850
34.		kapliczka przy drodze na Mączniki, mur.	l. 20, 30-te XX w.
35.	Brzozogaj	dom nr 1 (siedmiorak), mur.	ok. 1915
36.		kapliczka przy torach, mur.	1 ćw. XX w.
	Charbowo	zespół szkoły, ob. zagroda nr 17	
37.		▪ szkoła, ob. dom, mur.	ok. 1910
38.		▪ budynek gospodarczy, mur.	ok. 1910
39.		dom nr 4, mur.	ok. 1910
40.		obora nr 7/8, mur.	ok. 1890
41.		dwór, mur.	ok.1890
42.		dom nr 11, mur.	ok. 1910
43.		dom nr 12, mur.	ok. 1910
44.		dom nr 16, mur.	ok. 1900
45.		dom nr 18, mur.	ok. 1900
46.		dom nr 20, mur.	ok. 1910
47.		obora nr 20, mur.	ok. 1910
48.		chlew nr 21, mur.	ok. 1910
49.		dom nr 27, mur.	ok. 1910
50.		obora nr 27, mur.	ok. 1910
51.		dom nr 33, mur.	ok. 1910
52.		dom nr 37, mur.	ok. 1910
53.		obora nr 37, mur.	ok. 1910
54.		dom nr 38, mur.	ok. 1900

55.		kapliczka przydrożna, mur.	1945
56.	Czechy	dom nr 1 A, mur.	ok. 1910
57.		chlew nr 1A, mur.	ok. 1910
58.		dom nr 3 , mur.	ok. 1890
59.		obora nr 3, mur.	ok. 1890
60.		dom nr 5, mur.	ok. 1900
61.		obora nr 5, mur.	ok. 1900
62.		dom nr 11, mur.	ok. 1910
63.		dom nr 16, mur.	1909
64.		obora nr 16, mur.	1907
65.		dom nr 18, mur.	ok. 1910
66.		kapliczka, mur.	2 poł. XIX
	Dębnica	zespół kościoła par. p.w. św. Mikołaja	
67.		▪ kościół, drew., (nr rej. 445/A z 01.02.1969 r.)	1726, 1937 (przedłużenie nawy)
68.		▪ dzwonnica, drew.	2 poł. XVIII
69.		▪ plebania, mur.	2 poł. XVIII
70.		▪ cmentarz przykościelny	1 poł. XIX w.
71.		poczta, mur.	ok. 1900
72.		dworzec kolejowy, mur.	ok. 1920
73.		gospoda, ob. dom nr 35, mur.	ok. 1910
		zespół folwarczny	
74.		▪ rządcówka, mur.	▪ ok. 1890
75.		▪ czworak nr 39/40, mur.	▪ ok. 1910
76.		▪ stajnia i obora, ob. owczarnia, mur.	▪ ok. 1890
77.		▪ obora, mur.	▪ ok. 1890
78.		▪ chlew, mur.	▪ ok. 1890
79.		dom nr 7, mur.	ok. 1900
80.		dom nr 10, mur.	1930
81.		dom nr 11, mur.	ok. 1890
82.		dom nr 20, mur.	ok. 1920
83.		dom nr 21, mur.	ok. 1920
84.		dom nr 28, mur.	ok. 1930
85.		dom bez nr, drew.	1939-1945
86.		kapliczka przydrożna, mur.	l. 30-40-te XX w.
	Działyń	zespół dworsko-folwarczny	
87.		▪ pałac nr 21, ob. biura, mur.	ok. 1880, przebud. ok. 1970
88.		▪ dwór, ob. dom nr 20, mur.	ok. 1850, przebud. ok. 1970
89.		▪ rządcówka, mur.	ok. 1890, przebud. ok. 1970
90.		▪ stajnia i obora, mur.	ok. 1890
91.		▪ obora I, mur.	ok. 1900
92.		▪ obora II, mur.	ok. 1900
93.		▪ obora III, ob. jałownik, mur.	ok. 1900
94.		▪ stodoła I, mur.	ok. 1890
95.		▪ stodoła II, mur.	ok. 1890
96.		▪ magazyn, ob. suszarnia, mur.	ok. 1880
97.		▪ spichlerz, mur. (nr rej. 884/2/Wlkp/A z 09.09.1968)	ok. 1870
98.		▪ kuźnia, ob. warsztat, mur.	ok. 1870
99.		▪ gorzelnia, mur.	ok. 1910
100.		▪ parka krajobrazowy (nr rej. 884/1/Wlkp/A z 19.03.1969)	1 poł. XIX
	Dziećmiarki	pozostałości zespołu folwarcznego	
101.		▪ obora, mur.	ok. 1890
102.		▪ chlew, mur.	ok. 1890
103.		▪ stodoła, ob. magazyn pasz. mur.	ok. 1890
104.		▪ park krajobrazowy (nr rej. 2033/A z 04.11.1985 r.)	poł XIX w.
105.		kapliczka przy drodze na Czechy, mur.	1945
106.		kapliczka św. Wawrzyńca, mur.	1 ćw. XX w.
107.	Gorzuchowo	szkoła , mur.	ok. 1910
108.		dom nr 5, mur.	1914
109.		obora nr 3, mur.	ok. 1920
110.		kapliczka przydrożna, mur.	2 poł. XIX w.

111.	Kamieniec	szkoła, mur.	ok. 1910
112.		dom nr 2, mur.	1889
113.		dom nr 6, mur.	ok 1910
114.		dom nr 8, mur.	ok 1870
115.		dom nr 9, mur.	1890
116.		dom nr 21, mur.	ok. 1890
117.		stodoła nr 21	ok. 1890
118.		dom nr 23, mur.	ok 1910
119.		obora nr 23, mur.	ok 1910
120.		chlew nr 23, mur.	ok 1910
121.		stodoła nr 23, mur.	ok 1910
122.		dom nr 32.	1910
123.		dom nr 36, mur.	1910
124.		obora nr 37, mur.	1936
125.		kapliczka przydrożna, mur.	1945
126.	Komorowo	cmentarz ewangelicki – za wsią w kierunku Kiszkowa	Pocz. XX w.
127.		dom nr 3, mur.	ok. 1920
128.		dom nr 5, mur.	ok. 1910
129.		dom nr 6, mur.	ok. 1920
130.		dom nr 9, mur.	ok. 1920
131.		dom nr 11, mur.	ok. 1920
132.		obora nr 11, mur.	ok. 1920
133.		chlew nr 11, mur.	ok. 1920
134.		kurnik nr 11, mur.	ok. 1920
135.		stodoła nr 11, mur.	ok. 1920
136.		dom nr 12, mur.	ok. 1900
137.		obora nr 12, mur.	ok. 1900
138.		szkoła nr 13, mur.	ok. 1890
139.		stodoła nr 13, drewn.	ok.1900
140.		dom nr 16, mur.	ok. 1910
141.		chlew nr 16, mur.	ok. 1910
142.		brama nr 16, mur.	ok. 1910
143.		dom nr 20, mur.	l.20 XX w.
144.		kapliczka przy domu nr 9, mur.	1946
145.		kapliczka przy domu nr 20, mur.	pocz. XX w.
	Kopydłowo (osada)	pozostałość zespołu folwarcznego	
146.		▪ rządcówka, ob. dom, mur.	ok. 1908
147.	Michalcza	szkoła, mur.	ok. 1910
148.		dom nr 1, mur.	1888
149.		obora nr 1, mur.	ok. 1890
150.		dom nr 23, mur.	ok. 1910
151.		dom nr 25, mur.	ok. 1910
152.		dom nr 33, mur.	ok. 1900
153.		dom nr 35, mur.	ok. 1910
154.	Polska Wieś	cmentarz ewangelicki – 3 km za Kłeckiem w kierunku Wągrowca, przy polnej drodze	ok. 1900
155.		dom nr 2, mur.	ok. 1910
156.		mleczarnia, mur.	ok. 1910
157.		dom nr 12, mur.	ok. 1910
158.		dom nr 14, mur.	ok. 1890
159.		dom nr 19, mur.	ok. 1910
160.		dom nr 22, mur.	ok. l. 20, 30-te XX w.
161.		dom nr 32 A, mur.	ok. 1910
162.		dom nr 34, mur.	ok. 1920
163.		obora nr 34, mur.	ok. 1920
164.		chlew nr 34, mur.	1931
165.		dom nr 39, mur.	ok.1920
166.		młyn, mur.	ok. 1910
167.		dom nr 42, mur.	ok. 1925
168.		kapliczka przydrożna, mur.	1 ćw. XX w.
169.	Pomarzany	kościół par. p.w. Opieki Matki Boskiej, mur.	1892
170.		cmentarz rzym. – kat., parafialny, na pn od wsi	ok. 1892
		pozostałości zespołu pałacowego	

171.		▪ oficyna, mur.	ok. 1890
172.		▪ obora, mur.	ok. 1890
173.		▪ chlew, mur	ok. 1890
174.		▪ obelisk kubaturowy, mur.	ok. 1890
175.		▪ park krajobrazowy (nr rej. 2139/A z 01.11.1987r.)	ok. 1 poł XIX w.
176.		kapliczka przy kościele	kon. XIX w.
177.		kapliczka przydrożna, mur.	kon. XIX w.
178.		kapliczka cmentarna, mur.	kon. XIX w.
	Pruchnowo	zespół folwarczny	
179.		▪ rządcówka, mur.	ok. 1900
180.		▪ stajnia I, mur.	ok. 1900
181.		▪ stajnia II, mur.	ok. 1900
182.		▪ jałownik, mur.	ok. 1900
183.		▪ stodoła I, mur.	ok. 1900
184.		▪ stodoła II, mur.	ok. 1900
185.		▪ spichlerz, mur.	ok. 1900
	Sulin	zespół dworski	
186.		▪ czworak nr 4, mur.	ok. 1880
187.		▪ czworak nr 6, mur.	ok. 1890
188.		▪ chlew, mur.	ok. 1910
189.		▪ stodoła, mur.	ok. 1910
190.		▪ spichlerz, mur.	ok. 1890
191.		kapliczka przydrożna, mur.	1945 r.
192.		kapliczka przy drodze na Bielawy, mur.	2 ćw. XX w.
193.	Świniary	cmentarz ewang.,dz. nr 132	kon. XIX .
194.		Kościół par. p.w. NMP Królowej Polski, mur. (nr rej. 2600/A z 10.07.1996)	1909
195.		dom nr 2, mur.	ok. 1890
196.		dom nr 5, mur.	ok. 1890
197.		obora nr 6, mur.	1908
198.		spichlerz nr 10, mur.	ok. 1910
199.		plebania nr 14	pocz. XX w.
200.		pastorówka, mur.	1910
201.		dom nr 16, mur.	ok. 1910
202.		gospoda nr 22, mur.	ok. 1910
203.		dom nr 31, mur.	ok. 1890
204.		obora nr 31, mur.	ok. 1900
205.		dom nr 36, mur.	ok. 1890
206.		dom nr 37, mur.	1912
207.		dom nr 41, mur.	1912
208.		kapliczka cmentarna, mur.	kon. XIX w.
209.		kapliczka przy domu nr 38, mur.	1945 r.
210.	Ułanowo	cmentarz choleryczny, na pn od wsi przy dolnej drodze	XIX w.
211.		cmentarz ewangelicki, przy drodze do Kłodzina	pocz. XX w.
212.		szkoła, mur.	1903
		pozostałości zespołu dworskiego	
213.		▪ dwór, mur.	ok. 1830
214.		▪ park krajobrazowy	ok. 1840
215.		dom nr 5, mur.	l. 20-te XX w.
216.		obora nr 5, mur.	l. 20-te XX w.
217.		dom nr 10,.	ok. 1925
218.		dom nr 14, mur.	ok. 1920
219.		obora nr 14, mur.	ok. 1920
220.		dom nr 26, mur.	ok. 1900
221.		dom nr 30, mur.	ok. 1920
222.		obora nr 30, mur.	ok. 1920
223.		kapliczka przydrożna, mur.	1945 r.
224.	Waliszewo	kościół fil. p.w. św. Katarzyny, drewn. (nr rej. 2476/A z 07.03.1931)	1759, restaur. 1873
225.		cmentarz ewangelicki, na pd-wsch od wsi, w lesie	pocz. XX w.
226.		dom nr 5, mur.	1880

227.		obora nr 5, mur.	ok. 1920
228.		chlew nr 5, mur.	ok. 1920
229.		stodoła nr 5, drewn.	ok. 1929
230.		dom nr 13, mur.	ok. 1890
231.		obora nr 13, mur.	ok. 1910
232.		chlew nr 13, mur.	ok. 1910
233.		dom nr 14, mur.	ok. 1910
234.		obora nr 15, mur.	ok. 1900
235.		chlew nr 15, mur.	ok. 1900
236.		dom nr 19, mur.	ok. 1900
237.		obora nr 19, mur.	ok. 1900
238.		chlew nr 19, mur.	ok. 1900
239.	Wilkowyja	cmentarz ewangelicki, dz. nr 293	pocz. XX w.
240.		szkoła, mur.	ok. 1910
241.		dwór nr 42/43, mur.	ok. 1890
242.		dom nr 1, mur.	ok. 1910
243.		dom nr 7, mur.	1913
244.		dom nr 14, mur.	ok. 1910
245.		dom nr 16, mur.	ok. 1915
246.		dom nr 18, mur.	ok. 1910
247.		chlew nr 18, mur.	ok. 1910
248.		dom nr 21, mur.	ok. 1910
249.		dom nr 22, mur.	ok. 1910
250.		dom nr 25, mur.	ok. 1915
251.		dom nr 28, mur.	ok. 1910
252.		dom nr 30, mur.	ok. 1920
253.		dom nr 33, mur.	ok. 1915
254.		dom nr 41, mur.	ok. 1915
255.		dom nr 49, mur.	ok. 1904
256.		chlew nr 49, mur.	ok. 1910
		zespół gorzelni	
257.		▪ budynek biurowy ob. mieszkania, mur.	ok. 1925
258.		▪ gorzelnia, ob. obora, mur.	ok. 1920
	Zakrzewo	zespół pałacowy	
259.		▪ pałac, mur. (nr rej. 1381/A z 23.02.1973)	ok. 1872
260.		▪ oficyna, mur. (nr rej. 1381/A z 23.02.1973)	ok. 1874
261.		▪ wozownia, ob. garaże, mur. (nr rej. 2142/A z 12.01.1988)	1860
262.		▪ park krajobrazowy (nr rej. 1381/A z 23.02.1973)	XVIII/XIX
		zespół folwarczny	
263.		▪ rządcówka (nr rej. 2142/A z 12.01.1988)	ok. 1864
264.		▪ gorzelnia z domem gorzelnianego, olejnią i d. młynem, mur. (nr rej. 2142/A z 12.01.1988)	1864
265.		▪ obora, ob. owczarnia, mur. (nr rej. 2142/A z 12.01.1988)	1890
266.		▪ spichlerz, mur. (nr rej. 2142/A z 12.01.1988)	1915
267.		▪ kuźnia, ob. warsztat, mur. (nr rej. 2142/A z 12.01.1988)	1915
268.		▪ teren podwórza folwarcznego (nr rej. 2142/A z 12.01.1988)	
269.		▪ ogrodzenie z bramami	
270.		▪ czworak nr 7	pocz. XX w.
271.		▪ czworak nr 8	pocz. XX w.
272.		▪ węglarnia	ok. 1880
273.	Kłecko	układ urbanistyczny	
		ul. Cmentarna	
274.		kaplica cmentarna p.w. św. Krzyża, ul. Cmentarna, mur.	1938
275.		cmentarz rzym.-kat	1831
		ul. Czarnieckiego	
276.		dom nr 12, mur.	ok. 1915
		ul. Czerniejewska	

277.	dom nr 4, mur.	ok. 1930
	ul. Domańskiego	
278.	poczta	ok. 1910
279.	dom nr 3, mur.	ok. 1910
280.	dom nr 4, mur.	ok. 1900
281.	dom nr 5, mur.	ok. 1890
282.	dom nr 6, mur.	ok. 1880
283.	dom nr 8, mur.	ok. 1870
284.	dom nr 9, mur.	pocz. XIX
285.	dom nr 10, mur.	ok. 1870
286.	dom nr 11, mur.	ok. 1910
287.	dom nr 12, mur.	ok. 1880
288.	dom nr14, mur. (nr rej. 2307/A z 24.06.1994)	
	ul. Dworcowa	
	zespół dworca kolejowego	
289.	▪ dworzec	ok. 1910
290.	▪ budynek gospodarczy	ok. 1910
291.	dom nr 4, mur.	ok. 1920
292.	dom nr 6, mur.	ok. 1920
293.	dom nr 8, mur.	ok. 1890
294.	pastorówka, mur.	ok. 1890
295.	dom nr 11, mur.	ok. 1910
296.	dom nr 13, mur	ok. 1930
297.	dom nr 15, mur	ok. 1890
298.	komisariat policji, mur.	ok. 1910
299.	dom nr 17, mur.	ok. 1890
300.	młyn mechaniczny, mur.	ok. 1900
301.	dom nr 19, mur.	ok. 1910
302.	dom nr 20, mur.	1925
303.	dom nr 25, mur.	1932
304.	budynek gospodarczy nr 25, mur.	ok. 1930
305.	dom nr 26, mur.	ok. 1920
306.	młyn mechaniczny, mur.	1909
307.	dom nr 32, mur.	ok. 1910
308.	dom nr 34, mur.	l. 20 XX w.
309.	dom nr 45, mur.	1928
	ul. Gnieźnieńska	
310.	prepozytura kościoła św. Ducha, mur.	ok. 1870
311.	szkoła, mur.	1900 – 15
312.	dom nr 9, mur.	1 ćw. XX w.
313.	dom nr 10, mur.	ok. 1910
314.	dom zakonny zgromadzenia SS Służebniczek, mur	ok. 1900
315.	dom nr 13, mur.	1880
	ul. Jeziorna	
316.	dom nr 1, mur.	ok. 1880
317.	dom nr 5, mur.	ok. 1880
318.	dom nr 8, mur.	ok. 1890
	ul. Karniszewska	
319.	dom nr 1, mur.	ok. 1890
320.	dom nr 2, mur.	ok. 1900
321.	dom nr 3, mur.	ok. 1930
322.	dom nr 4, mur.	ok. 1920
323.	dom nr 5, mur.	1937
324.	dom nr 9, mur.	ok. 1910
325.	dom nr 10, mur.	ok. 1910
326.	dom nr 12, mur.	ok. 1890
327.	dom nr 13, mur.	ok. 1890
328.	dom nr 18, mur.	ok. 1910
329.	dom nr 19, mur.	ok. 1900
330.	dom nr 20, mur.	ok. 1910
331.	dom nr 21, mur.	ok. 1880
332.	dom nr 22, mur.	ok. 1900
333.	dom nr 23, mur.	ok. 1890

334.	dom nr 25, mur.	ok. 1900
335.	dom nr 26, mur.	ok. 1910
336.	dom nr 30, mur.	ok. 1910
337.	dom nr 31, mur.	ok. 1870
338.	dom nr 33, mur.	ok. 1850
339.	dom nr 35, mur.	ok. 1910
340.	dom nr 36, mur.	ok. 1910
341.	dom nr 41, mur.	ok. 1910
342.	budynek gospodarczy nr 41, mur.	ok. 1910
343.	dom nr 43, mur.	ok. 1880
344.	budynek gospodarczy nr 47, mur.	ok. 1910
345.	dom nr 50, mur.	ok. 1920
	Kłecko Kolonia	
346.	dom nr 12, mur.	1910 - 20
347.	dom nr 13, mur.	1910 - 20
	ul. Kościelna	
348.	dom nr 3	ok.1890
	zespół kościoła par. p.w. św. Jerzego i św. Jadwigi, ul. Kościelna	
349.	▪ kościół, mur. (nr rej. 17/A z 23.11.1964)	1510, przebud. 1781, rozbud. 1930
350.	▪ mur i brama	ok. 1880
351.	▪ plebania, mur.	ok. 1880
	ul. Kościuszki	
352.	dom nr 4, mur.	ok. 1910
353.	dom nr 6, mur.	1880
354.	dom nr 7, mur.	ok. 1900
355.	dom nr 8, mur.	ok. 1890
	ul. Majdany	
356.	dom nr 6, mur.	ok. 1900
357.	dom nr 8, glin.	ok. 1850
358.	dom nr 14, mur.	ok. 1880
	ul. Ogrodowa	
359.	dom nr 2, mur. (nr rej. 2307/A z 24.06.1994)	
	ul. Paderewskiego	
360.	dom nr 1, mur.	ok. 1910
361.	dom nr3, mur.	ok. 1910
362.	dom nr 5, mur.	ok. 1890
363.	dom nr 7, mur.	ok. 1920
364.	dom nr 8, mur.	ok. 1920
365.	dom nr 10, mur.	ok. 1850
366.	dom nr 11, mur.	ok. 1900
367.	dom nr 13, mur.	ok. 1910
368.	dom nr 15, mur.	ok. 1880
369.	dom nr 17, mur.	ok. 1880
370.	dom nr 19, mur.	ok. 1880
371.	dom nr 20, mur.	ok. 1920
372.	cmentarz ewangelicki	pocz. xx w.
	Plac Powstańców Wielkopolskich	
373.	dom nr 1, mur.	ok. 1910
374.	oficyna nr 1, mur.	1 ćw. XX w.
375.	dom nr 2, mur.	ok. 1920
376.	dom nr 3, mur.	ok. 1910
377.	dom nr 5, mur.	ok. 1850, rozbud. ok. 1910
378.	dom nr 6, mur.	ok. 1920
379.	dom nr 7, mur.	1932
380.	dom nr 8, szach.	ok. 1830
381.	dom nr 9, mur.	ok. 1910
382.	dom nr 10	ok. 1910
383.	dom nr 11	ok. 1910
384.	dom nr 12	1912
385.	dom nr 13	ok. 1910
386.	dom nr 15	ok. 1900

387.	dom nr 16	ok. 1900
388.	dom nr 17	ok. 1920
389.	dom nr 18	ok. 1910
390.	dom nr 19	ok. 19130
391.	dom nr 21	ok. 1910
392.	dom nr 22	ok. 1920
	ul. Targowa	
393.	dom pracowników gazowni, mur.	ok. 1900
394.	rzeźnia, mur.	ok. 1900
	ul. Ustronie	
395.	cmentarz ewangelicki	pocz. XX w.
396.	cmentarz żydowski	
	ul. Wodna	
397.	dom nr 1	ok. 1900
398.	dom nr 2	ok. 1880

ZAŁĄCZNIK NR 7 Wykaz obszarów i stanowisk archeologicznych

Nr stanowiska	Nr miejsca	Funkcja	Kultura	Chronologia
46-32/171	8	osada		późne średniowiecze - okres nowożytny
46-32/172	9	osada		późne średniowiecze - okres nowożytny
46-32/173	10	punkt osadniczy		późne średniowiecze
46-32/174	11	ślad osadniczy		epoka kamienia
46-32/175	1	ślad osadniczy		epoka kamienia
46-32/176	2	ślad osadniczy		późne średniowiecze
46-32/176	2	ślad osadniczy	łużycka?	
47-31/100	20	punkt osadniczy		okres nowożytny
47-31/100	20	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza E)
47-31/100	20	ślad osadniczy	łużycka	
47-31/101	21	punkt osadniczy		okres nowożytny
47-31/101	21	punkt osadniczy		późne średniowiecze
47-31/101	21	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
47-31/102	22	punkt osadniczy		okres nowożytny
47-31/102	22	ślad osadniczy		późne średniowiecze
47-31/121	1	cmentarzysko popielnicowe	łużycka - pomorska ?	
47-31/122	2	ślad osadniczy		neolit?
47-31/123	3	ślad osadniczy		epoka kamienia
47-31/124	4	ślad osadniczy		epoka kamienia
47-31/125	5	cmentarzysko popielnicowe	łużycka - pomorska ?	
47-31/126	6	cmentarzysko ciałopalne	łużycka	
47-31/127	7	punkt osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
47-31/127	7	ślad osadniczy	przeworska	
47-31/128	8	punkt osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
47-31/128	8	punkt osadniczy	pomorska	
47-31/129	9	punkt osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
47-31/129	9	ślad osadniczy	przeworska	
47-31/130	10	ślad osadniczy		późne średniowiecze
47-31/130	10	ślad osadniczy	łużycka	
47-31/131	11	punkt osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
47-31/131	11	ślad osadniczy	łużycka	
47-31/132	12	punkt osadniczy		późne średniowiecze
47-31/132	12	ślad osadniczy	przeworska	
47-31/133	13	punkt osadniczy		późne średniowiecze
47-31/133	13	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze

47-31/73	2	punkt osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
47-31/73	2	ślad osadniczy	łużycka	wczesny okres brązu
47-31/74	3	osada		późne średniowiecze
47-31/74	3	punkt osadniczy	przeworska	
47-31/75	4	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
47-31/75	4	ślad osadniczy	łużycka	
47-31/76	5	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
47-31/76	5	ślad osadniczy	łużycka	
47-31/77	6	punkt osadniczy		późne średniowiecze
47-31/77	6	ślad osadniczy	przeworska	
47-31/78	7	punkt osadniczy		późne średniowiecze
47-31/79	8	ślad osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
47-31/79	8	ślad osadniczy		pradzieje?
47-31/80	9	ślad osadniczy	łużycka	
47-31/81	1	cmentarzysko szkieletowe		okres nowożytny (XVII wiek)
47-31/82	2	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze (fazy późne)
47-31/83	3	osada		okres nowożytny
47-31/83	3	punkt osadniczy		późne średniowiecze
47-31/84	4	ślad osadniczy		późne średniowiecze
47-31/84	4	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze (faza E-F)
47-31/85	5	punkt osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
47-31/85	5	ślad osadniczy	przeworska	
47-31/86	6	punkt osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
47-31/86	6	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
47-31/87	7	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
47-31/87	7	ślad osadniczy	pomorska	
47-31/88	8	punkt osadniczy		późne średniowiecze
47-31/88	8	ślad osadniczy	pomorska	
47-31/89	9	punkt osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
47-31/89	9	ślad osadniczy	łużycka	
47-31/90	10	ślad osadniczy		późne średniowiecze
47-31/90	10	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
47-31/90	10	ślad osadniczy	pomorska	
47-31/91	11	punkt osadniczy		późne średniowiecze
47-31/91	11	ślad osadniczy	przeworska	
47-31/92	12	punkt osadniczy		późne średniowiecze
47-31/92	12	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
47-31/92	12	ślad osadniczy	łużycka	
47-31/93	13	punkt osadniczy		okres nowożytny
47-31/93	13	ślad osadniczy	pucharów lejkowatych	
47-31/94	14	punkt osadniczy		późne średniowiecze
47-31/95	15	osada		okres nowożytny
47-31/95	15	punkt osadniczy		późne średniowiecze
47-31/96	16	osada		późne średniowiecze - okres nowożytny
47-31/96	16	ślad osadniczy		późne średniowiecze
47-31/97	17	ślad osadniczy		późne średniowiecze
47-31/97	17	ślad osadniczy	łużycka	
47-31/98	18	punkt osadniczy		późne średniowiecze
47-31/98	18	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze (faza E)
47-31/99	19	punkt osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
47-31/99	19	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
47-32/1	14	ślad osadniczy		epoka kamienia
47-32/10	3	ślad osadniczy		epoka kamienia

47-32/11	4	ślad osadniczy		późne średniowiecze
47-32/12	5	ślad osadniczy		epoka kamienia
47-32/13	1	ślad osadniczy		epoka kamienia
47-32/14	2	ślad osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
47-32/15	3	ślad osadniczy		mezolit - neolit
47-32/16	1	ślad osadniczy	?	pradzieje?
47-32/17	2	ślad osadniczy		epoka kamienia
47-32/18	3	ślad osadniczy		późne średniowiecze
47-32/19	4	ślad osadniczy		późne średniowiecze
47-32/2	15	ślad osadniczy		mezolit - neolit
47-32/20	5	ślad osadniczy	?	pradzieje?
47-32/21	10	ślad osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
47-32/22	19	ślad osadniczy		epoka kamienia
47-32/23	48	ślad osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
47-32/24	49	ślad osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
47-32/24	49	ślad osadniczy		epoka kamienia
47-32/3	16	ślad osadniczy		mezolit - neolit
47-32/4	17	ślad osadniczy	?	pradzieje?
47-32/5	18	ślad osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
47-32/8	1	ślad osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
47-32/9	2	ślad osadniczy	?	pradzieje?
47-33/1	1	ślad osadniczy		okres nowożytny
47-33/1	1	ślad osadniczy	łużycka	
47-33/2	2	osada		późne średniowiecze - okres nowożytny
47-33/3	3	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze (faza E)
47-33/3	3	osada		okres nowożytny
47-33/3	3	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze (faza E)
47-33/4	4	punkt osadniczy		okres nowożytny
47-33/4	4	punkt osadniczy		późne średniowiecze
47-33/4	4	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza E)
47-33/4	4	ślad osadniczy	przeworska	
47-33/5	5	punkt osadniczy	?	?
47-33/5	5	osada		okres nowożytny
47-33/5	5	osada		późne średniowiecze
47-33/5	5	osada		wczesne średniowiecze (faza E)
47-33/6	6	punkt osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
47-33/6	6	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze (faza E-F)
47-33/7	7	ślad osadniczy		okres nowożytny
47-33/7	7	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze
48-31/131	1	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-31/131	1	punkt osadniczy		późne średniowiecze
48-31/131	1	cmentarzysko ciałopalne	przeworska	
48-31/132	10	osada		okres nowożytny
48-31/132	10	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-31/132	10	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
48-31/133	11	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze
48-31/134	12	ślad osadniczy	?	?
48-31/134	12	ślad osadniczy		okres nowożytny
48-31/134	12	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-31/134	12	ślad osadniczy	przeworska	
48-31/134	12	ślad osadniczy		neolit
48-31/135	13	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-31/135	13	punkt osadniczy		neolit - wczesna epoka brązu
48-31/136	14	punkt osadniczy		okres nowożytny

48-31/136	14	punkt osadniczy		późne średniowiecze
48-31/137	15	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-31/137	15	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-31/137	15	ślad osadniczy	przeworska	
48-31/138	16	ślad osadniczy	łużycka	
48-31/139	17	ślad osadniczy	przeworska	
48-31/139	17	ślad osadniczy		neolit
48-31/140	18	ślad osadniczy		okres nowożytny
48-31/140	18	ślad osadniczy		pradzieje
48-31/140	18	ślad osadniczy	przeworska	
48-31/141	19	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-31/141	19	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-31/141	19	punkt osadniczy	przeworska	
48-31/142	20	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-31/142	20	ślad osadniczy	przeworska	
48-31/142	20	ślad osadniczy	łużycka	
48-31/143	21	ślad osadniczy		neolit
48-31/144	22	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-31/144	22	ślad osadniczy	przeworska	
48-31/145	23	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-31/145	23	ślad osadniczy	łużycka	
48-31/146	24	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-31/146	24	osada		późne średniowiecze
48-31/146	24	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
48-31/146	24	punkt osadniczy	łużycka	
48-31/146	24	ślad osadniczy		neolit
48-31/147	25	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-31/147	25	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-31/147	25	punkt osadniczy	przeworska	
48-31/148	26	ślad osadniczy	?	?
48-31/148	26	ślad osadniczy		okres nowożytny
48-31/148	26	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-31/148	26	punkt osadniczy	łużycka	
48-31/149	27	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-31/149	27	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-31/149	27	punkt osadniczy	przeworska	
48-31/150	28	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-31/150	28	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-31/150	28	punkt osadniczy		pradzieje
48-31/151	29	punkt osadniczy		późne średniowiecze
48-31/151	29	ślad osadniczy	łużycka	
48-31/152	30	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-31/152	30	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-31/152	30	ślad osadniczy	przeworska	
48-31/152	30	ślad osadniczy	łużycka	
48-31/153	31	punkt osadniczy	?	?
48-31/153	31	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-31/153	31	ślad osadniczy	łużycka	
48-31/154	32	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze (faza D-E)
48-31/154	32	punkt osadniczy		pradzieje
48-31/155	33	ślad osadniczy		okres nowożytny
48-31/155	33	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-31/155	33	ślad osadniczy	przeworska	
48-31/156	34	punkt osadniczy		okres nowożytny

48-31/156	34	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-31/156	34	ślad osadniczy	łużycka	
48-31/157	35	osada		okres nowożytny
48-31/157	35	punkt osadniczy		późne średniowiecze
48-31/157	35	ślad osadniczy	łużycka	
48-32/1	6	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-32/1	6	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-32/1	6	osada		wczesne średniowiecze (faza D-E)
48-32/1	6	ślad osadniczy	przeworska - wielbarska	
48-32/10	31	ślad osadniczy		okres nowożytny (XVI - XVII wiek)
48-32/10	31	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza E-F)
48-32/10	31	ślad osadniczy	łużycka	
48-32/10	31	ślad osadniczy	pucharów lejkowatych	
48-32/100	8	ślad osadniczy	łużycka - pomorska?	
48-32/101	9	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-32/101	9	punkt osadniczy		późne średniowiecze
48-32/101	9	ślad osadniczy	?	?
48-32/102	10	ślad osadniczy		neolit
48-32/103	11	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
48-32/104	12	osada		okres nowożytny
48-32/104	12	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (fazy wczesne)
48-32/105	13	ślad osadniczy	?	?
48-32/105	13	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (fazy wczesne)
48-32/105	13	ślad osadniczy		epoka kamienia
48-32/106	14	ślad osadniczy	?	?
48-32/106	14	ślad osadniczy		okres nowożytny
48-32/106	14	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
48-32/106	14	ślad osadniczy		mezolit? - neolit?
48-32/107	15	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-32/107	15	ślad osadniczy	łużycka - pomorska	
48-32/108	16	osada		okres nowożytny (XVIII-XIX wiek)
48-32/109	17	ślad osadniczy	?	?
48-32/109	17	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-32/109	17	ślad osadniczy	łużycka - pomorska	
48-32/11	32	ślad osadniczy		okres nowożytny
48-32/11	32	osada		późne średniowiecze
48-32/11	32	ślad osadniczy	wielbarska?	okres wpływów rzymskich
48-32/11	32	ślad osadniczy	łużycka - pomorska?	
48-32/11	32	ślad osadniczy	pucharów lejkowatych	
48-32/110	18	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (fazy wczesne)
48-32/110	18	ślad osadniczy	łużycka - pomorska	
48-32/12	33	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-32/12	33	ślad osadniczy	przeworska	okres późnolateński?
48-32/13	34	ślad osadniczy	?	?
48-32/13	34	ślad osadniczy		okres nowożytny
48-32/13	34	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze (fazy późne)
48-32/134	1	skarb		wczesne średniowiecze (faza D)
48-32/135	2	cmentarzysko	pomorska	
48-32/136	3	ślad osadniczy		epoka kamienia

48-32/137	4	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza F)
48-32/138	5	ślad osadniczy	?	?
48-32/139	6	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (fazy późne)
48-32/14	35	osada		okres nowożytny
48-32/14	35	ślad osadniczy		późne średniowiecze?
48-32/140	7	ślad osadniczy		okres nowożytny
48-32/140	7	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-32/140	7	ślad osadniczy		okres wpływów rzymskich?
48-32/140	7	ślad osadniczy	łużycka - pomorska	
48-32/141	8	punkt osadniczy	?	?
48-32/141	8	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-32/141	8	osada		wczesne średniowiecze (faza wczesna i późna)
48-32/141	8	punkt osadniczy	przeworska - wielbarska	
48-32/142	9	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-32/142	9	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
48-32/143	10	ślad osadniczy	łużycka	
48-32/143	10	ślad osadniczy	ceramiki sznurowej	
48-32/143	10	ślad osadniczy	amfor kulistych	
48-32/144	11	ślad osadniczy	?	?
48-32/144	11	osada		okres nowożytny
48-32/144	11	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza F)
48-32/145	12	osada		okres nowożytny
48-32/145	12	punkt osadniczy		późne średniowiecze
48-32/145	12	osada		wczesne średniowiecze
48-32/145	12	ślad osadniczy		epoka kamienia
48-32/146	13	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (fazy późne)
48-32/146	13	ślad osadniczy		pradzieje
48-32/147	14	osada		okres nowożytny
48-32/147	14	osada		wczesne średniowiecze (faza E-F)
48-32/147	14	osada		późne średniowiecze - okres nowożytny
48-32/148	15	ślad osadniczy	?	?
48-32/148	15	ślad osadniczy		okres nowożytny
48-32/148	15	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-32/149	16	ślad osadniczy		okres nowożytny
48-32/149	16	punkt osadniczy		późne średniowiecze
48-32/15	36	punkt osadniczy		późne średniowiecze
48-32/150	17	osada		późne średniowiecze - okres nowożytny
48-32/151	18	ślad osadniczy		okres nowożytny
48-32/151	18	osada		późne średniowiecze
48-32/152	19	ślad osadniczy		okres nowożytny
48-32/152	19	ślad osadniczy		okres późnolateński
48-32/153	20	ślad osadniczy	?	?
48-32/153	20	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-32/153	20	punkt osadniczy		późne średniowiecze
48-32/154	21	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze?
48-32/154	21	ślad osadniczy	pomorska	
48-32/154	21	ślad osadniczy		epoka kamienia
48-32/156	23	ślad osadniczy	?	?
48-32/156	23	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-32/157	24	ślad osadniczy		okres nowożytny
48-32/157	24	ślad osadniczy	przeworska - wielbarska	

48-32/158	25	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (fazy E-F)
48-32/159	26	ślad osadniczy		okres nowożytny
48-32/159	26	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
48-32/159	26	punkt osadniczy	łużycka - pomorska	
48-32/16	21	punkt osadniczy		okres nowożytny (XVI - XVII wiek)
48-32/16	21	cmentarzysko	pomorska	wczesny i środkowy okres lateński
48-32/160	27	ślad osadniczy	łużycka - pomorska	
48-32/161	28	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
48-32/162	29	punkt osadniczy	łużycka - pomorska	
48-32/162	29	ślad osadniczy		neolit
48-32/163	30	ślad osadniczy	?	?
48-32/163	30	ślad osadniczy	przeworska	okres późnolateński
48-32/163	30	ślad osadniczy	łużycka - pomorska	
48-32/164	31	ślad osadniczy	łużycka - pomorska	
48-32/165	32	osada		okres nowożytny
48-32/165	32	osada		wczesne średniowiecze (faza E-F)
48-32/166	33	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
48-32/166	33	ślad osadniczy	łużycka - pomorska	
48-32/167	34	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
48-32/168	1	ślad osadniczy	?	?
48-32/169	2	ślad osadniczy	?	?
48-32/169	2	ślad osadniczy	?	?
48-32/17	37	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-32/17	37	punkt osadniczy		późne średniowiecze
48-32/17	37	ślad osadniczy	przeworska - wielbarska	
48-32/17	37	ślad osadniczy	łużycka - pomorska	
48-32/17	37	ślad osadniczy	pucharów lejkowatych	
48-32/170	3	ślad osadniczy	?	?
48-32/171	4	ślad osadniczy	łużycka - pomorska	
48-32/172	5	osada		okres nowożytny
48-32/172	5	ślad osadniczy	pucharów lejkowatych	
48-32/173	6	punkt osadniczy		późne średniowiecze
48-32/173	6	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza F)
48-32/174	7	ślad osadniczy	łużycka - pomorska	
48-32/175	8	osada		okres nowożytny
48-32/175	8	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza E)
48-32/176	9	ślad osadniczy	?	?
48-32/176	9	osada		wczesne średniowiecze (faza D-E)
48-32/176	9	ślad osadniczy	łużycka - pomorska	
48-32/177	10	osada	łużycka	
48-32/177	10	ślad osadniczy		epoka kamienia
48-32/178	11	ślad osadniczy	łużycka - pomorska	
48-32/179	12	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze?
48-32/179	12	ślad osadniczy	łużycka - pomorska	

48-32/18	38	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-32/18	38	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze?
48-32/180	13	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-32/180	13	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze (faza E)
48-32/180	13	ślad osadniczy	łużycka? - pomorska?	
48-32/181	14	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza E)
48-32/181	14	ślad osadniczy	łużycka - pomorska	
48-32/182	15	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze (faza C?-E)
48-32/182	15	punkt osadniczy	łużycka?	
48-32/183	16	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (fazy wczesne)
48-32/184	17	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (fazy późne)
48-32/185	18	punkt osadniczy	łużycka - pomorska	
48-32/186	19	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze?
48-32/187	20	ślad osadniczy		okres nowożytny
48-32/187	20	osada hutnicza	?	?
48-32/188	21	ślad osadniczy	?	?
48-32/188	21	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-32/188	21	osada		wczesne średniowiecze (faza D-E)
48-32/189	22	ślad osadniczy	?	?
48-32/189	22	ślad osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
48-32/19	39	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-32/19	39	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-32/19	39	ślad osadniczy	przeworska - wielbarska	
48-32/19	39	ślad osadniczy	pucharów lejkowatych	
48-32/190	23	ślad osadniczy	łużycka - pomorska	
48-32/191	14	ślad osadniczy	łużycka - pomorska	
48-32/192	41	ślad osadniczy	?	?
48-32/192	41	ślad osadniczy		okres nowożytny
48-32/192	41	ślad osadniczy	łużycka - pomorska	
48-32/192	41	ślad osadniczy	amfor kulistych	
48-32/193	25	ślad osadniczy	?	?
48-32/193	25	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (fazy wczesne)
48-32/193	25	ślad osadniczy		schyłkowy neolit
48-32/193	25	ślad osadniczy		epoka kamienia
48-32/194	26	ślad osadniczy		epoka kamienia
48-32/195	27	ślad osadniczy	?	?
48-32/195	27	osada		wczesne średniowiecze (fazy B?-D)
48-32/196	28	ślad osadniczy	?	?
48-32/196	28	punkt osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
48-32/196	28	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (fazy wczesne)
48-32/196	28	ślad osadniczy	amfor kulistych	
48-32/196	28	ślad osadniczy		mezolit?
48-32/197	29	ślad osadniczy	przeworska - wielbarska	
48-32/197	29	ślad osadniczy		epoka kamienia
48-32/198	30	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
48-32/198	30	ślad osadniczy		pradzieje
48-32/199	31	ślad osadniczy	łużycka - pomorska	

48-32/2	5	ślad osadniczy	?	?
48-32/2	5	osada		wczesne średniowiecze (faza A-D)
48-32/2	5	osada	przeworska - wielbarska	okres wpływów rzymskich (faza B-C1)
48-32/2	5	ślad osadniczy	amfor kulistych	
48-32/20	40	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-32/20	40	osada		wczesne średniowiecze (faza E)
48-32/200	32	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze?
48-32/201	33	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza E)
48-32/202	34	osada	łużycka - pomorska	
48-32/203	35	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza F?)
48-32/204	36	ślad osadniczy	?	?
48-32/204	36	ślad osadniczy		okres nowożytny
48-32/204	36	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze (faza E)
48-32/205	37	ślad osadniczy		pradzieje
48-32/206	38	ślad osadniczy	?	?
48-32/206	38	osada		okres nowożytny
48-32/206	38	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze?
48-32/207	39	ślad osadniczy		neolit
48-32/208	40	ślad osadniczy	przeworska	okres późnolateński
48-32/208	40	ślad osadniczy	łużycka - pomorska	
48-32/209	42	ślad osadniczy	ceramiki wielowałeczkowej	
48-32/21	41	punkt osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
48-32/21	41	ślad osadniczy	przeworska	okres późnolateński
48-32/21	41	ślad osadniczy	pucharów lejkowatych	
48-32/210	43	punkt osadniczy	?	?
48-32/211	44	cmentarzysko?	pomorska	
48-32/22	42	punkt osadniczy	?	?
48-32/22	42	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-32/22	42	punkt osadniczy		późne średniowiecze
48-32/22	42	osada	przeworska - wielbarska	
48-32/22	42	ślad osadniczy	łużycka - przeworska?	
48-32/22	42	ślad osadniczy	pucharów lejkowatych	
48-32/224	45	ślad osadniczy	łużycka	V okres epoki brązu
48-32/225	36	ślad osadniczy		okres nowożytny (1651r.)
48-32/226	13	punkt osadniczy		późny neolit - wczesna epoka brązu
48-32/227	15	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza D)
48-32/227	15	ślad osadniczy	ceramiki wielowałeczkowej	
48-32/228	17	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze?
48-32/229	26	ślad osadniczy		okres nowożytny (1624r.)
48-32/23	43	ślad osadniczy	?	?
48-32/23	43	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-32/23	43	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-32/230	1	ślad osadniczy	?	?
48-32/231	7	cmentarzysko ciałopalne	pomorska	halsztat (faza D) - wczesny laten
48-32/232	24	cmentarzysko ciałopalne	?	?
48-32/233		stanowisko archiwalne		
48-32/234		stanowisko archiwalne		
48-32/235		stanowisko archiwalne		

48-32/236		stanowisko archiwalne		
48-32/238		stanowisko archiwalne		
48-32/239		stanowisko archiwalne		
48-32/24	44	ślad osadniczy	?	?
48-32/24	44	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-32/24	44	punkt osadniczy		późne średniowiecze
48-32/24	44	osada	przeworska - wielbarska	
48-32/241	1	grodzisko (nr rej. 1352/A)		wczesne średniowiecze
48-32/25	45	fragment osady		późne średniowiecze? - okres nowożytny
48-32/25	45	punkt osadniczy	łużycka - pomorska	
48-32/25	45	ślad osadniczy	pucharów lejkowatych?	
48-32/26	46	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
48-32/26	46	ślad osadniczy	łużycka - pomorska	
48-32/27	47	osada		późne średniowiecze
48-32/27	47	osada		wczesne średniowiecze (faza E)
48-32/28	48	ślad osadniczy	?	?
48-32/28	48	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-32/28	48	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze (faza F)
48-32/29	49	osada		późne średniowiecze - okres nowożytny
48-32/29	49	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze?
48-32/3	4	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze (faza E)
48-32/3	4	cmentarzysko	pomorska	halsztat (faza D) - wczesny laten
48-32/3	4	punkt osadniczy	pucharów lejkowatych	
48-32/30	50	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-32/30	50	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-32/31	5	ślad osadniczy		okres nowożytny
48-32/31	5	ślad osadniczy		pradzieje
48-32/32	6	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-32/32	6	ślad osadniczy		neolit
48-32/33	16	fragment osady		okres nowożytny
48-32/34	17	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-32/34	17	ślad osadniczy		późne średniowiecze (XV wiek)
48-32/35	18	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-32/35	18	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-32/36	19	ślad osadniczy		epoka kamienia
48-32/37	20	ślad osadniczy		okres nowożytny
48-32/37	20	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-32/38	21	punkt osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
48-32/39	22	ślad osadniczy	łużycka - pomorska	
48-32/39	22	ślad osadniczy	pucharów lejkowatych?	
48-32/4	3	punkt osadniczy	?	?
48-32/4	3	fragment wsi		okres nowożytny
48-32/4	3	punkt osadniczy		późne średniowiecze
48-32/4	3	osada		wczesne średniowiecze (faza E-F)
48-32/4	3	punkt osadniczy	przeworska - wielbarska	okres wpływów rzymskich (faza C1-C2?)
48-32/4	3	ślad osadniczy	łużycka - pomorska?	
48-32/4	3	punkt osadniczy	pucharów lejkowatych	

48-32/40	23	osada		okres nowożytny
48-32/40	23	ślad osadniczy	łużycka - pomorska?	
48-32/5	27	fragment miasta		okres nowożytny
48-32/5	27	fragment miasta		późne średniowiecze
48-32/5	27	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza F)
48-32/50	4	punkt osadniczy	?	?
48-32/50	4	osada		wczesne średniowiecze (faza E-F)
48-32/50	4	ślad osadniczy	łużycka - pomorska	
48-32/50	4	ślad osadniczy		środkowy lub późny neolit
48-32/51	5	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze (faza E)
48-32/52	6	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze?
48-32/52	6	ślad osadniczy	łużycka - pomorska	
48-32/53	7	ślad osadniczy	?	?
48-32/53	7	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze (faza E)
48-32/54	8	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza E)
48-32/54	8	osada		wczesne średniowiecze (faza A-B)
48-32/55	9	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-32/55	9	osada		późne średniowiecze
48-32/55	9	osada		wczesne średniowiecze (faza E-F)
48-32/55	9	punkt osadniczy	przeworska - wielbarska	okres wpływów rzymskich (faza C1)
48-32/56	10	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-32/57	11	ślad osadniczy		okres nowożytny
48-32/57	11	osada	przeworska	okres późnolateński?
48-32/57	11	punkt osadniczy	łużycka - pomorska?	
48-32/57	11	ślad osadniczy	pucharów lejkowatych	
48-32/58	12	osada		okres nowożytny
48-32/58	12	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze (fazy późne)
48-32/59	1	ślad osadniczy	?	?
48-32/59	1	ślad osadniczy		okres nowożytny (XVIII wiek)
48-32/59	1	osada		wczesne średniowiecze (fazy C-E)
48-32/59	1	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (fazy późne)
48-32/59	1	ślad osadniczy		pradzieje
48-32/59	1	punkt osadniczy	łużycka	
48-32/59	1	ślad osadniczy		epoka kamienia
48-32/6	20	punkt osadniczy	?	?
48-32/6	20	fragment miasta		okres nowożytny
48-32/6	20	fragment miasta		późne średniowiecze
48-32/6	20	osada		wczesne średniowiecze (faza D-E)
48-32/60	2	fragment wsi		późne średniowiecze - okres nowożytny
48-32/60	2	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze (faza D-E)
48-32/60	2	punkt osadniczy	przeworska - wielbarska	
48-32/61	3	ślad osadniczy	łużycka	halsztat (faza C)
48-32/62	51	ślad osadniczy	?	?
48-32/62	51	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-32/63	52	punkt osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
48-32/64	53	ślad osadniczy	?	?
48-32/64	53	ślad osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
48-32/64	53	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze (faza E-F)
48-32/64	53	ślad osadniczy	pucharów lejkowatych	

48-32/65	18	ślad osadniczy		epoka kamienia
48-32/66	54	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-32/66	54	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-32/67	55	ślad osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny (XV - XVIII wiek)
48-32/67	55	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze?
48-32/67	55	ślad osadniczy	łużycka - pomorska?	
48-32/68	56	osada		okres nowożytny (XVI - XVII wiek)
48-32/69	57	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-32/69	57	punkt osadniczy		późne średniowiecze
48-32/69	57	ślad osadniczy	przeworska - wielbarska	
48-32/7	28	ślad osadniczy	?	?
48-32/7	28	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-32/7	28	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze?
48-32/70	58	punkt osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny (XV-XVIII wiek)
48-32/70	58	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza E)
48-32/71	59	ślad osadniczy		okres nowożytny
48-32/71	59	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza F)
48-32/72	60	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-32/72	60	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza F)
48-32/73	22	fragment miasta		późne średniowiecze? - okres nowożytny?
48-32/73	22	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze (faza F)
48-32/74	61	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-32/74	61	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze (faza F)
48-32/75	62	fragment miasta		okres nowożytny
48-32/75	62	fragment miasta		późne średniowiecze
48-32/76	63	fragment miasta		okres nowożytny
48-32/76	63	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza E-F)
48-32/76	63	ślad osadniczy	przeworska - wielbarska	
48-32/77	19	ślad osadniczy	?	?
48-32/78	3	cmentarzysko ciałopalne		wczesne średniowiecze (faza D)
48-32/79	14	cmentarzysko ciałopalne	?	?
48-32/8	29	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-32/8	29	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-32/8	29	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze?
48-32/8	29	punkt osadniczy	przeworska	okres późnolateński
48-32/8	29	ślad osadniczy	pucharów lejkowatych	
48-32/80	16	fragment miasta		późne średniowiecze
48-32/80	16	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze
48-32/81	23	fragment miasta		późne średniowiecze - okres nowożytny (XIV-XVII wiek)
48-32/81	23	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
48-32/81	23	fragment miasta		wczesne średniowiecze (faza F)
48-32/81	23	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (fazy późne)
48-32/81	23	punkt osadniczy	przeworska	okres wczesnorzymski
48-32/81	23	ślad osadniczy	łużycka - pomorska	
48-32/82	24	fragment miasta		okres nowożytny (XVI - XVIII wiek)
48-32/82	24	fragment miasta		późne średniowiecze (XV wiek)
48-32/83	25	fragment miasta		okres nowożytny (XVI-XVII wiek)
48-32/83	25	fragment miasta		późne średniowiecze
48-32/83	25	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza D-E)

48-32/83	25	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza B-C)
48-32/84	10	fragment osady		wczesne średniowiecze (faza D)
48-32/85	5	punkt osadniczy		okres nowożytny?
48-32/86	12	ślad osadniczy	przedłużycka	II okres epoki brązu
48-32/87	4	skarb		wczesne średniowiecze (faza D-E, X-XI wiek)
48-32/88	6	ślad osadniczy		okres nowożytny (XVII wiek)
48-32/89	7	skarb		wczesne średniowiecze (faza C-D?)
48-32/9	30	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-32/9	30	ślad osadniczy	przeworska	okres późnolateński
48-32/9	30	ślad osadniczy	łużycka - pomorska?	
48-32/90	8	cmentarzysko	przeworska	okres wpływów rzymskich (II wiek, faza B2/C1)
48-32/91	9	ślad osadniczy		okres nowożytny
48-32/92	11	ślad osadniczy		okres nowożytny
48-32/93	1	cmentarzysko ciałopalne	pomorska	
48-32/94	2	ślad osadniczy		okres nowożytny
48-32/94	2	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza F)
48-32/95	3	wieś		okres nowożytny
48-32/95	3	wieś		późne średniowiecze
48-32/95	3	osada		wczesne średniowiecze (faza E-F)
48-32/95	3	ślad osadniczy	przeworska - wielbarska	
48-32/96	4	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-32/96	4	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (fazy późne)
48-32/97	5	ślad osadniczy	?	?
48-32/97	5	ślad osadniczy		okres nowożytny
48-32/98	6	ślad osadniczy	łużycka - pomorska	
48-32/99	7	punkt osadniczy	łużycka - pomorska	
48-33/1	65	ślad osadniczy	łużycka	
48-33/1	65	ślad osadniczy	przeworska	
48-33/100	3	ślad osadniczy	?	?
48-33/100	3	ślad osadniczy	przeworska	
48-33/100	3	ślad osadniczy		mezolit - neolit
48-33/101	2	ślad osadniczy		okres nowożytny
48-33/101	2	ślad osadniczy	przeworska	
48-33/102	8	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-33/102	8	osada	wczesna polska	wczesne średniowiecze + póź
48-33/103	8	osada		wczesne średniowiecze
48-33/103	8	osada	przeworska	
48-33/103	8	ślad osadniczy		paleolit schyłkowy / mezolit
48-33/104	7	ślad osadniczy		okres nowożytny
48-33/104	7	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze
48-33/104	7	osada	przeworska	
48-33/104	7	ślad osadniczy	łużycka	
48-33/105	6	ślad osadniczy	?	?
48-33/105	6	ślad osadniczy		okres nowożytny
48-33/105	6	ślad osadniczy	wczesna polska	wczesne średniowiecze
48-33/105	6	ślad osadniczy	przeworska	
48-33/105	6	ślad osadniczy		epoka kamienia
48-33/106	5	osada		późne średniowiecze - okres nowożytny
48-33/106	5	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze
48-33/106	5	ślad osadniczy	przeworska	
48-33/107	4	ślad osadniczy	?	?

48-33/107	4	ślad osadniczy	polska	okres nowożytny
48-33/107	4	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
48-33/107	4	osada	przeworska	
48-33/107	4	ślad osadniczy	łużycka	
48-33/107	4	ślad osadniczy		epoka kamienia
48-33/108	3	ślad osadniczy	?	
48-33/108	3	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
48-33/108	3	punkt osadniczy	przeworska	
48-33/109	9	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
48-33/110	10	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
48-33/111	1	grodzisko stożkowate	?	?
48-33/112	12	osada		późne średniowiecze - okres nowożytny
48-33/112	12	osada	przeworska	
48-33/113	11	osada		późne średniowiecze - okres nowożytny
48-33/113	11	osada		wczesne średniowiecze
48-33/113	11	ślad osadniczy	przeworska	
48-33/113	11	ślad osadniczy		epoka kamienia
48-33/114	2	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
48-33/115	13	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
48-33/116	14	ślad osadniczy	przeworska	
48-33/117	16	cmentarzysko popielnicowe	grobów kloszowych	środkowy okres lateński
48-33/118	17	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze / późne średniowiecze
48-33/119	15	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-33/2	66	ślad osadniczy	pucharów lejkowatych	
48-33/2	66	osada	łużycka	
48-33/2	66	punkt osadniczy	przeworska	
48-33/2	66	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-33/2	66	ślad osadniczy	?	?
48-33/3	67	ślad osadniczy	?	pradzieje?
48-33/4	68	?	?	?
48-33/5	69	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze
48-33/53	14	osada	łużycka	
48-33/54	19	ślad osadniczy	łużycka	
48-33/55	13	ślad osadniczy	?	?
48-33/55	13	punkt osadniczy	przeworska	okres wpływów rzymskich
48-33/55	13	ślad osadniczy	łużycka	
48-33/56	18	ślad osadniczy	łużycka	
48-33/57	10	punkt osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
48-33/57	10	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze
48-33/57	10	punkt osadniczy	przeworska	
48-33/57	10	ślad osadniczy	łużycka	
48-33/58	12	ślad osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
48-33/58	12	ślad osadniczy	łużycka	
48-33/58	12	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
48-33/58	12	ślad osadniczy		mezolit - neolit
48-33/59	15	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze
48-33/59	15	ślad osadniczy	łużycka	
48-33/60	21	ślad osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
48-33/60	21	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze
48-33/61	22	ślad osadniczy	przeworska	
48-33/62	11	punkt osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
48-33/63	8	ślad osadniczy		okres nowożytny

48-33/63	8	ślad osadniczy	przeworska?	
48-33/64	8	ślad osadniczy		okres nowożytny
48-33/64	8	ślad osadniczy	przeworska	
48-33/64	8	ślad osadniczy	łużycka?	
48-33/64	8	ślad osadniczy	amfor kulistych	
48-33/65	7	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-33/65	7	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
48-33/65	7	ślad osadniczy	przeworska	
48-33/65	7	ślad osadniczy	łużycka	
48-33/65	7	ślad osadniczy		epoka kamienia
48-33/66	1	ślad osadniczy		okres nowożytny
48-33/66	1	ślad osadniczy	przeworska	
48-33/66	1	ślad osadniczy	łużycka	
48-33/67	2	punkt osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
48-33/67	2	ślad osadniczy	przeworska	
48-33/68	23	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
48-33/69	16	punkt osadniczy		średniowiecze - okres nowożytny
48-33/69	16	punkt osadniczy	przeworska	
48-33/69	16	ślad osadniczy	łużycka	
48-33/69	16	osada	pucharów lejkowatych	
48-33/70	17	ślad osadniczy		epoka kamienia
48-33/71	3	osada		późne średniowiecze - okres nowożytny
48-33/71	3	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze - późne średniowiecze
48-33/71	3	punkt osadniczy	przeworska	
48-33/71	3	ślad osadniczy		epoka kamienia
48-33/72	4	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
48-33/72	4	ślad osadniczy	przeworska	
48-33/72	4	ślad osadniczy	łużycka	
48-33/73	20	cmentarzysko?	pomorska	halsztat
48-33/74	25	cmentarzysko popielnicowe	łużycka	
48-33/75	5	punkt osadniczy	polska	późne średniowiecze - okres nowożytny
48-33/75	5	ślad osadniczy	przeworska	
48-33/76	1	ślad osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
48-33/76	1	ślad osadniczy	świderska	schyłkowy paleolit
48-33/77	3	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
48-33/78	4	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze
48-33/79	9	ślad osadniczy	?	?
48-33/79	9	ślad osadniczy		okres nowożytny
48-33/79	9	ślad osadniczy	przeworska	
48-33/79	9	ślad osadniczy	łużycka	
48-33/80	8	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze
48-33/80	8	ślad osadniczy	pucharów lejkowatych?	
48-33/81	7	punkt osadniczy	polska	późne średniowiecze - okres nowożytny
48-33/81	7	osada	przeworska	
48-33/81	7	ślad osadniczy	łużycka	
48-33/82	10	osada	przeworska	
48-33/83	2	punkt osadniczy		okres nowożytny
48-33/83	2	punkt osadniczy	łużycka	okres wpływów rzymskich
48-33/84	6	cmentarzysko popielnicowe	pomorska	
48-33/85	2	punkt osadniczy	pucharów lejkowatych	epoka kamienia

48-33/85	2	punkt osadniczy	łużycka	
48-33/85	2	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
48-33/95	7	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-33/95	7	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza F)
48-33/96	5	punkt osadniczy		
48-33/96	5	punkt osadniczy	przeworska	
48-33/96	5	ślad osadniczy	łużycka	
48-33/97	6	osada		późne średniowiecze - okres nowożytny
48-33/97	6	osada		wczesne średniowiecze
48-33/97	6	osada	przeworska?	
48-33/97	6	ślad osadniczy		mezolit - neolit
48-33/98	4	ślad osadniczy		późne średniowiecze
48-33/98	4	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
48-33/98	4	ślad osadniczy	?	pradzieje
48-33/98	4	ślad osadniczy		epoka kamienia
48-33/99	9	kurhan?	?	?
49-3/45	4	ślad osadniczy	?	?
49-3/45	4	ślad osadniczy		
49-3/45	4	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze
49-3/45	4	punkt osadniczy	przeworska	
49-3/45	4	ślad osadniczy	łużycka	
49-32/100	3	osada		późne średniowiecze - okres nowożytny
49-32/101	1	punkt osadniczy		okres nowożytny
49-32/101	1	ślad osadniczy		późne średniowiecze
49-32/101	1	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze (faza D-E)
49-32/101	1	ślad osadniczy	łużycka	
49-32/102	5	ślad osadniczy	?	?
49-32/102	5	osada		późne średniowiecze - okres nowożytny
49-32/103	8	punkt osadniczy		średniowiecze
49-32/104	15	ślad osadniczy		średniowiecze
49-32/104	15	ślad osadniczy	pucharów lejkowatych	neolit
49-32/105	17	ślad osadniczy	?	?
49-32/106	7	ślad osadniczy	?	?
49-32/106	7	osada		średniowiecze - okres nowożytny
49-32/107	16	punkt osadniczy		średniowiecze - okres nowożytny
49-32/107	16	ślad osadniczy	przeworska	okres wpływów rzymskich
49-32/108	18	punkt osadniczy		okres nowożytny
49-32/109	28	ślad osadniczy		okres nowożytny
49-32/109	28	ślad osadniczy	łużycka	
49-32/110	26	ślad osadniczy		pradzieje
49-32/113	7	ślad osadniczy		okres nowożytny
49-32/114	8	osada		okres nowożytny
49-32/114	8	ślad osadniczy		późne średniowiecze
49-32/114	8	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
49-32/114	8	ślad osadniczy		neolit
49-32/114	8	ślad osadniczy		pradzieje
49-32/115	6	punkt osadniczy	?	?
49-32/115	6	punkt osadniczy		okres nowożytny
49-32/115	6	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
49-32/116	2	osada		okres nowożytny
49-32/116	2	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza D-E)
49-32/116	2	ślad osadniczy	przeworska	okres wpływów rzymskich
49-32/116	2	ślad osadniczy		neolit

49-32/117	30	punkt osadniczy		średniowiecze - okres nowożytny
49-32/117	30	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
49-32/120	29	punkt osadniczy		średniowiecze
49-32/120	29	osada	łużycka	
49-32/121	5	ślad osadniczy	?	?
49-32/121	5	osada		okres nowożytny
49-32/122	3	osada		okres nowożytny
49-32/122	3	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza D-E)
49-32/122	3	ślad osadniczy	łużycka	
49-32/122	3	ślad osadniczy		wczesna epoka brązu
49-32/123	4	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza D-E)
49-32/124	1	ślad osadniczy	?	?
49-32/124	1	punkt osadniczy		okres nowożytny
49-32/124	1	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
49-32/125	15	osada		okres nowożytny
49-32/125	15	osada		późne średniowiecze
49-32/125	15	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze (faza E-F)
49-32/125	15	punkt osadniczy	przeworska	okres wpływów rzymskich
49-32/126	25	ślad osadniczy		średniowiecze
49-32/127	27	osada	przeworska	okres wpływów rzymskich
49-32/128	26	punkt osadniczy		średniowiecze - okres nowożytny
49-32/129	28	ślad osadniczy		neolit
49-32/129	28	ślad osadniczy		pradzieje
49-32/130	14	ślad osadniczy	?	?
49-32/130	14	punkt osadniczy		średniowiecze
49-32/131	13	ślad osadniczy		okres nowożytny
49-32/131	13	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza D-E)
49-32/131	13	ślad osadniczy		pradzieje
49-32/132	12	ślad osadniczy		okres nowożytny
49-32/132	12	punkt osadniczy	przeworska	okres wpływów rzymskich
49-32/132	12	ślad osadniczy		neolit
49-32/133	6	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza C)
49-32/133	6	ślad osadniczy	łużycka	
49-32/134	20	ślad osadniczy	?	?
49-32/134	20	ślad osadniczy		średniowiecze - okres nowożytny
49-32/135	7	punkt osadniczy		pradzieje
49-32/136	6	ślad osadniczy		średniowiecze - okres nowożytny
49-32/137	3	punkt osadniczy		okres nowożytny
49-32/137	3	osada		późne średniowiecze
49-32/137	3	osada		wczesne średniowiecze
49-32/137	3	osada	przeworska	okres wpływów rzymskich
49-32/138	4	ślad osadniczy		średniowiecze - okres nowożytny
49-32/138	4	ślad osadniczy	amfor kulistych	neolit
49-32/139	2	ślad osadniczy		okres nowożytny
49-32/139	2	ślad osadniczy	amfor kulistych	neolit
49-32/140	1	ślad osadniczy		okres nowożytny
49-32/140	1	ślad osadniczy	przeworska	okres wpływów rzymskich
49-32/140	1	ślad osadniczy	amfor kulistych	neolit
49-32/141	3	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
49-32/141	3	punkt osadniczy	przeworska	okres wpływów rzymskich
49-32/141	3	ślad osadniczy		epoka kamienia
49-32/142	1	ślad osadniczy		okres nowożytny
49-32/142	1	ślad osadniczy	łużycka	
49-32/142	1	ślad osadniczy		pradzieje

49-32/143	2	ślad osadniczy		okres nowożytny
49-32/143	2	osada		wczesne średniowiecze
49-32/143	2	punkt osadniczy		pradzieje
49-32/144	1	punkt osadniczy	?	?
49-32/144	1	ślad osadniczy		okres nowożytny
49-32/144	1	ślad osadniczy	przeworska	okres wpływów rzymskich
49-32/145	5	punkt osadniczy		późne średniowiecze
49-32/146	6	ślad osadniczy	?	?
49-32/146	6	ślad osadniczy		późne średniowiecze
49-32/147	2	punkt osadniczy		okres nowożytny
49-32/148	3	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze (faza D-E)
49-32/149	7	osada	?	?
49-32/149	7	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze (faza D-E)
49-32/149	7	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza A-B)
49-32/149	7	punkt osadniczy	przeworska	okres wpływów rzymskich
49-32/149	7	ślad osadniczy	łużycka	
49-32/150	8	punkt osadniczy	?	?
49-32/151	4	punkt osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
49-32/151	4	ślad osadniczy	łużycka	
49-32/152	9	ślad osadniczy	łużycka	
49-32/153	18	punkt osadniczy		okres nowożytny
49-32/155	22	ślad osadniczy		okres nowożytny
49-32/155	22	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
49-32/156	19	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza D-E)
49-32/156	19	ślad osadniczy		pradzieje
49-32/157	17	ślad osadniczy		okres nowożytny
49-32/157	17	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze (faza D-E)
49-32/157	17	ślad osadniczy	przeworska	okres wpływów rzymskich
49-32/157	17	ślad osadniczy	łużycka	
49-32/157	17	ślad osadniczy		neolit
49-32/158	21	ślad osadniczy	?	?
49-32/159	16	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza D-E)
49-32/160	9	punkt osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
49-32/160	9	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze (faza D-E)
49-32/160	9	osada	przeworska	okres wpływów rzymskich
49-32/160	9	ślad osadniczy		wczesna epoka brązu
49-32/161	10	ślad osadniczy		okres nowożytny
49-32/161	10	osada		wczesne średniowiecze (faza D-E)
49-32/161	10	ślad osadniczy	przeworska	okres wpływów rzymskich
49-32/161	10	ślad osadniczy	pucharów lejkowatych	neolit
49-32/162	11	punkt osadniczy		okres nowożytny
49-32/162	11	osada		wczesne średniowiecze (faza D-E)
49-32/162	11	osada	przeworska	okres wpływów rzymskich
49-32/162	11	ślad osadniczy	łużycka	
49-32/162	11	punkt osadniczy	pucharów lejkowatych	neolit
49-32/163	23	ślad osadniczy		okres nowożytny
49-32/187	9	ślad osadniczy		średniowiecze - okres nowożytny
49-32/197	29	ślad osadniczy	ceramiki sznurowej	neolit
49-32/198	14	cmentarzysko		średniowiecze
49-32/199	15	cmentarzysko	pomorska	
49-32/200	10	ślad osadniczy		neolit
49-32/201	11	cmentarzysko		wczesne średniowiecze

49-32/201	11	cmentarzysko	halsztat	okres lateński
49-32/207	4	osada		wczesne średniowiecze (faza E)
49-32/208	26	podwodne		
49-32/209	30	podwodne		
49-32/69	25	ślad osadniczy		późne średniowiecze
49-32/69	25	punkt osadniczy	przeworska	okres wpływów rzymskich
49-32/69	25	punkt osadniczy	łużycka	
49-32/70	23	ślad osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
49-32/70	23	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
49-32/70	23	osada	przeworska	okres wpływów rzymskich
49-32/70	23	ślad osadniczy		neolit?
49-32/71	24	ślad osadniczy	?	?
49-32/71	24	ślad osadniczy		późne średniowiecze
49-32/72	22	punkt osadniczy	?	?
49-32/72	22	punkt osadniczy		późne średniowiecze
49-32/73	27	ślad osadniczy	?	?
49-32/73	27	ślad osadniczy		średniowiecze
49-32/74	21	ślad osadniczy		okres nowożytny
49-32/74	21	osada		wczesne średniowiecze (faza D-E)
49-32/75	20	punkt osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
49-32/76	19	grodzisko?		średniowiecze
49-32/77	9	osada		średniowiecze - okres nowożytny
49-32/78	10	punkt osadniczy	?	?
49-32/78	10	punkt osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
49-32/78	10	osada		wczesne średniowiecze (faza C-D)
49-32/79	11	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze (faza D-E)
49-32/80	13	ślad osadniczy		późne średniowiecze
49-32/80	13	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza D-E)
49-32/81	12	ślad osadniczy	?	?
49-32/81	12	ślad osadniczy		średniowiecze
49-32/82	14	ślad osadniczy	?	?
49-32/82	14	ślad osadniczy		średniowiecze
49-32/83	2	punkt osadniczy		okres nowożytny
49-32/83	2	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza D-E)
49-32/83	2	osada	łużycka	
49-32/91	11	ślad osadniczy		okres nowożytny
49-32/91	11	osada	przeworska	póź. o. przedr
49-32/91	11	ślad osadniczy		neolit
49-32/94	10	ślad osadniczy		pradzieje
49-32/94	10	ślad osadniczy		średniowiecze
49-32/95	5	ślad osadniczy	?	?
49-32/95	5	ślad osadniczy		okres nowożytny
49-32/95	5	punkt osadniczy		późne średniowiecze
49-32/96	12	punkt osadniczy		okres nowożytny
49-32/96	12	ślad osadniczy		późne średniowiecze
49-32/97	8	ślad osadniczy		późne średniowiecze
49-32/97	8	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze (faza D-E)
49-32/97	8	osada	przeworska	okres wpływów rzymskich
49-32/97	8	ślad osadniczy		neolit
49-32/98	13	punkt osadniczy		okres nowożytny
49-32/98	13	osada		wczesne średniowiecze (faza F) / późne średniowiecze
49-32/98	13	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze (faza C)
49-32/98	13	ślad osadniczy	przeworska	

49-32/98	13	ślad osadniczy	iwieńska	
49-32/99	4	ślad osadniczy		pradzieje
49-33/1	10	ślad osadniczy		późne średniowiecze
49-33/1	10	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza E-F)
49-33/10	19	ślad osadniczy		późne średniowiecze
49-33/10	19	punkt osadniczy		mezolit - neolit?
49-33/11	18	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
49-33/11	18	ślad osadniczy	łużycka	
49-33/12	19	osada	łużycka	
49-33/13	20	ślad osadniczy	łużycka	
49-33/13	20	ślad osadniczy		schyłkowy neolit
49-33/14	21	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
49-33/14	21	ślad osadniczy	łużycka	
49-33/14	21	ślad osadniczy		mezolit - neolit?
49-33/15	22	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
49-33/16	23	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza E-F)
49-33/2	11	ślad osadniczy	przeworska	
49-33/24	59	cmentarzysko popielnicowe	pomorska	
49-33/25	60	cmentarzysko	łużycka	
49-33/26	8	ślad osadniczy		okres nowożytny
49-33/26	8	osada		wczesne średniowiecze
49-33/26	8	ślad osadniczy	przeworska	
49-33/26	8	ślad osadniczy	łużycka	
49-33/27	7	punkt osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
49-33/27	7	osada		wczesne średniowiecze
49-33/27	7	ślad osadniczy	pucharów lejkowatych	
49-33/28	8	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze (faza E)
49-33/29	9	punkt osadniczy		okres nowożytny
49-33/29	9	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
49-33/3	12	ślad osadniczy		okres nowożytny
49-33/3	12	grodzisko		wczesne średniowiecze
49-33/30	10	punkt osadniczy	łużycka	
49-33/31	12	ślad osadniczy		późne średniowiecze
49-33/31	12	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze
49-33/32	13	punkt osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
49-33/32	13	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (fazy późne)
49-33/33	14	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
49-33/33	14	ślad osadniczy		paleolit schyłkowy / mezolit?
49-33/34	15	ślad osadniczy	?	?
49-33/34	15	punkt osadniczy		okres nowożytny
49-33/34	15	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (fazy późne)
49-33/35	20	punkt osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
49-33/35	20	ślad osadniczy		epoka kamienia
49-33/36	3	osada		późne średniowiecze - okres nowożytny
49-33/36	3	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (fazy późne)
49-33/37	16	punkt osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
49-33/38	17	ślad osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
49-33/38	17	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza E-F)
49-33/39	18	punkt osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
49-33/39	18	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze (faza E-F)
49-33/4	13	punkt osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
49-33/4	13	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
49-33/4	13	ślad osadniczy	przeworska	

49-33/40	1	grodzisko		wczesne średniowiecze (XI - XIV w.)
49-33/41	19	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (fazy późne)
49-33/42	2	osada		wczesne średniowiecze / późne średniowiecze
49-33/43	21	ślad osadniczy		okres nowożytny
49-33/43	21	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (fazy późne)
49-33/44	22	ślad osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
49-33/44	22	ślad osadniczy		epoka kamienia
49-33/46	23	ślad osadniczy		epoka kamienia
49-33/47	24	ślad osadniczy		późne średniowiecze
49-33/48	25	ślad osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
49-33/48	25	ślad osadniczy	przeworska	
49-33/49	5	ślad osadniczy		późne średniowiecze
49-33/49	5	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
49-33/5	14	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza F) / późne średniowiecze
49-33/50	26	osada		wczesne średniowiecze
49-33/51	27	ślad osadniczy	łużycka	
49-33/51	27	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze
49-33/52	28	ślad osadniczy	?	?
49-33/52	28	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
49-33/53	29	ślad osadniczy		okres nowożytny
49-33/53	29	punkt osadniczy	łużycka	
49-33/54	30	ślad osadniczy	łużycka	
49-33/55	31	ślad osadniczy		późne średniowiecze
49-33/55	31	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
49-33/56	11	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
49-33/57	6	punkt osadniczy		późne średniowiecze - okres nowożytny
49-33/57	6	punkt osadniczy		wczesne średniowiecze
49-33/57	6	punkt osadniczy	przeworska	
49-33/58	6	ślad osadniczy		epoka kamienia
49-33/6	15	ślad osadniczy		późne średniowiecze
49-33/6	15	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza F)
49-33/7	16	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
49-33/8	17	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze
49-33/9	18	ślad osadniczy		późne średniowiecze
49-33/9	18	ślad osadniczy		wczesne średniowiecze (faza C-E)
49-33/9	18	ślad osadniczy	przeworska	
nr rej. 1346/A	1	grodzisko		średniowiecze
nr rej. 1347/A	2	osada		średniowiecze
nr rej. 1352/A	1	grodzisko		średniowiecze
nr rej. 2572/A	21	osada		epoka brązu
nr rej. 2573/A	8	osada		pradzieje
nr rej. 2575/A	28	osada		epoka brązu

ZAŁĄCZNIK NR 8 Wykaz dróg gminnych na terenie miasta i gminy Kłecko

Lp.	Nr drogi	Przebieg drogi
1.	283001P	Michalcza – Ułanowo – Świniary
2.	283002P	Świniary – Charbowo – Polska Wieś
3.	283003P	Charbowo (1)
4.	283004P	Pomorzany – Kamieniec
5.	283005P	Wilkowyja – Gorzuchowo
6.	283006P	Gorzuchowo – Łagiewniki Kościelne
7.	283007P	Kamieniec – Wilkowyja
8.	283008P	Zakrzewo – Dziećmiarki – Sulin

9.	283009P	Dziećmiarki – Bielawy – Dębnica – Obora
10.	283010P	Dębnica – Dębnica Gajki
11.	283011P	Sulin
12.	283012P	Dębnica – Komorowo
13.	283013P	Działyń - Zdziechowa
14.	283014P	Kopydłowo (osada)
15.	283015P	Waliszewo- Komorowo
16.	283016P	Bojanice
17.	283017P	Bojanice – Świątniki
18.	283018P	Biskupice – Brzozogaj – Dębnica
19.	283020P	Czechy – Pruchnowo
20.	283021P	Waliszewo – Siemianowo
21.	283022P	Dębnica – Owieczki
22.	220533P	Michalcza - Jaroszewo
23.	220548P	Jaroszewo – Michalca
24.	220547P	Kłodzin – Świniary – Kłodzin – Ułanowo
25.	284023P	Sławno – Zakrzewo
26.	282011P	Karniszewo – Bojanice
27.	283024P	Michalcza – Jabłkowo
28.	283025P	Kłecko – ul. Armii „Poznań”
29.	283026P	Kłecko – ul. Akacjowa
30.	283027P	Kłecko – ul. Bukowa
31.	283028P	Kłecko – ul. dr Heleny i Wiktora Bujarskich
32.	283029P	Kłecko – ul. Cmentarna
33.	283030P	Czechy – Kłecko
34.	283031P	Kłecko – ul. Czerniejewska
35.	283033P	Kłecko – ul. Dworcowa
36.	283034P	Kłecko – ul. Grabowa
37.	283035P	Kłecko – ul. Jesionowa
38.	283036P	Kłecko – ul. Jeziorna
39.	283037P	Kłecko – ul. Kasztanowa
40.	283038P	Kłecko – ul. Klonowa
41.	283039P	Kłecko – ul. Kościelna
42.	283040P	Kłecko – ul. Tadeusza Kościuszki
43.	283041P	Kłecko – ul. Majdany
44.	283042P	Kłecko – ul. Modrzewiowa
45.	283043P	Kłecko – ul. Ogrodowa
46.	283044P	Kłecko – ul. Lipowa
47.	283045P	Kłecko – Plac Powstańców Wielkopolskich
48.	283046P	Kłecko – ul. Słoneczna
49.	283047P	Kłecko – ul. Targowa
50.	283048P	Kłecko – ul. Ustronie
51.	283049P	Kłecko – ul. Wodna
52.	283050P	Kłecko – ul. Józefa Wojtkowiaka
53.	283051P	Kłecko – ul. Wierzbowa
54.	283052P	Kłecko – ul. Zacisze
55.	283053P	Kłecko – ul. Jarzębinowa
56.	283054P	Kłecko – ul. Brzozowa
57.	283055P	Kłecko – ul. Szkolna
58.	283056P	Kłecko – ul. Spacerowa
59.	283057P	Kłecko – ul. Sosnowa
60.	283058P	Kłecko – ul. Kolonia
61.	283059P	Kłecko – ul. bez nazwy (1)
62.	283060P	Kłecko – ul. bez nazwy (2)
63.	283061P	Kłecko – ul. bez nazwy (3)
64.	283062P	Kopydłowo - Zdziechowa
65.	283063P	Pomorzany – Jabłkowo
66.	283064P	Biskupice (1)
67.	283065P	Biskupice (2)
68.	283066P	Biskupice (3)
69.	283067P	Bojanice
70.	283068P	Czechy
71.	283069P	Charbowo (2)

72.	283070P	Dębnica (1)
73.	283071P	Dębnica (2)
74.	283072P	Dębnica (3)
75.	283073P	Dębnica (4)
76.	283074P	Dziećmiarki (1)
77.	283075P	Dziećmiarki (2)
78.	283076P	Gorzuchowo
79.	283077P	Kamieniec
80.	283078P	Komorowo (1)
81.	283079P	Komorowo (2)
82.	283080P	Komorowo (3)
83.	283081P	Polska Wieś (1)
84.	283082P	Polska Wieś (2)
85.	283083P	Polska Wieś (3)
86.	283084P	Świniary
87.	283085P	Ułanowo
88.	283086P	Wilkowyja (1)
89.	283087P	Wilkowyja (2)
90.	283088P	Wilkowyja (3)
91.	283089P	Zakrzewo
92.	283090P	Gorzuchowo

ZAŁĄCZNIK NR 9 Miejscowości wchodzące w skład wyznaczonej aglomeracji kanalizacyjnej Kłecko

Lp.	Miejscowość	Wyłączenia działek
1	Kłecko	z wyłączeniem działek ewidencyjnych nr: 645, 763, 764/6, 646/4, 653, 784/1, 654, 785/1, 785/2, 787, 655, 691/3, 791, 793, 658/1, 658/3, 795/5, 795/3, 795/4, 670, 811, 812, 671/1, 703, 705, 557/13, 750, 674, 677/2, 752, 753, 676/1; obręb: 0001 Kłecko
2	Dziećmiarki	z wyłączeniem działek ewidencyjnych nr: 80, 30/6, 31, 66/2; obręb: 0009 Dziećmiarki
3	Czechy	z wyłączeniem działki ewidencyjnej nr 67/2; obręb: 0005 Czechy
4	Wilkowyja	z wyłączeniem działek ewidencyjnych nr: 23/3, 22/2, 76, 21, 80/1, 82, 18/1, 17, 16, 85, 13, 90, 89/1, 97, 119/3, 158/2, 231/2, 226, 227, 232, 235, 224, 221/2, 218, 245, 244, 242, 285/1, 289/5, 203/2, 217/2, 214/1, 290, 291, 205/3, 203/1, 204, 201, 194/5; obręb: 0021 Wilkowyja
5	Polska Wieś	z wyłączeniem działek ewidencyjnych nr: : 47/9, 47/6, 48/1, 51/3, 37, 44/1, 9/3, 12, 18, 19, 32, 129, 127, 126, 148/1, 148/2,152, 117, 114/4, 114/1, 119/4, 157; obręb: 0014 Polska Wieś
6	Ułanowo	z wyłączeniem działek ewidencyjnych nr: 36/2, 35, 33, 2/1, 15/1, 20/2, 21/1, 22, 49/1, 46, 88, 167, 166/1, 138; obręb: 0019 Ułanowo
7	Charbowo	-

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Źródło: Fot. Eug. Linette XII 1962, neg. PKZ-Poznań, Plac Powstańców Wlkp./rynek/ część północno-wschodnia z kościołem parafialnym w głębi.

Źródło: WBPP, 2019 r.

Źródło: Fot. Eug. Linette XII 1962, neg. PKZ-Poznań, Plac Powstańców Wlkp./rynek/ część południowo-wschodnia z wylotem ul. Gnieźnieńskiej.

Źródło: WBPP, 2019 r.

Źródło: Fot. Eug. Linette XII 1962, neg. PKZ-Poznań, ul. Paderewskiego, widok w stronę rynku, na pierwszym planie stary dom nr 12.

Źródło: WBPP, 2019 r.

Źródło: Fot. Eug. Linette XII 1962, neg. PKZ-Poznań, ul. Paderewskiego, wylot drogi do Wągrowca, widok od strony rynku na północ.

Źródło: WBPP, 2019 r.

Źródło: Fot. Eug. Linette XII 1962, neg. PKZ-Poznań, ul. Kościuszki, widok na południowy-wschód na kościół parafialny.

Źródło: WBPP, 2019 r.

Źródło: Fot. Eug. Linette XII 1962, neg. PKZ-Poznań, ul. Kościelna od strony rynku, fasada kościoła parafialnego

Źródło: WBPP, 2019 r.

Źródło: Fot. Eug. Linette XII 1962, neg. PKZ-Poznań, widok z rynku w dawną ul. Marchlewskiego, ku południowi.

Źródło: WBPP, 2019 r.

Źródło: Fot. Eug. Linette XII 1962, neg. PKZ-Poznań, dawna ul. Marchlewskiego, widok ku południowi, po prawej kościół ewangelicki.

Źródło: WBPP, 2019 r.

Źródło: Fot. Eug. Linette XII 1962, neg. PKZ-Poznań, ul. Jeziorna od strony jeziora na wschód ku rynkowi.

Źródło: WBPP, 2019 r.

Źródło: Fot. Eug. Linette XII 1962, neg. PKZ-Poznań, dawna ul. 22 Lipca /przedmieścia Majdany/, widok na zachód w stronę ul. Gnieźnieńskiej

Źródło: WBPP, 2019 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KŁECKO

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

ZAŁĄCZNIK NR 2
DO UCHWAŁY NR LXVIII/476/23 RADY MIEJSKIEJ GMINY KŁECKO Z DNIA 31 MAJA 2023 R.

SKALA 1 : 10 000

0 0,5 1 2 km

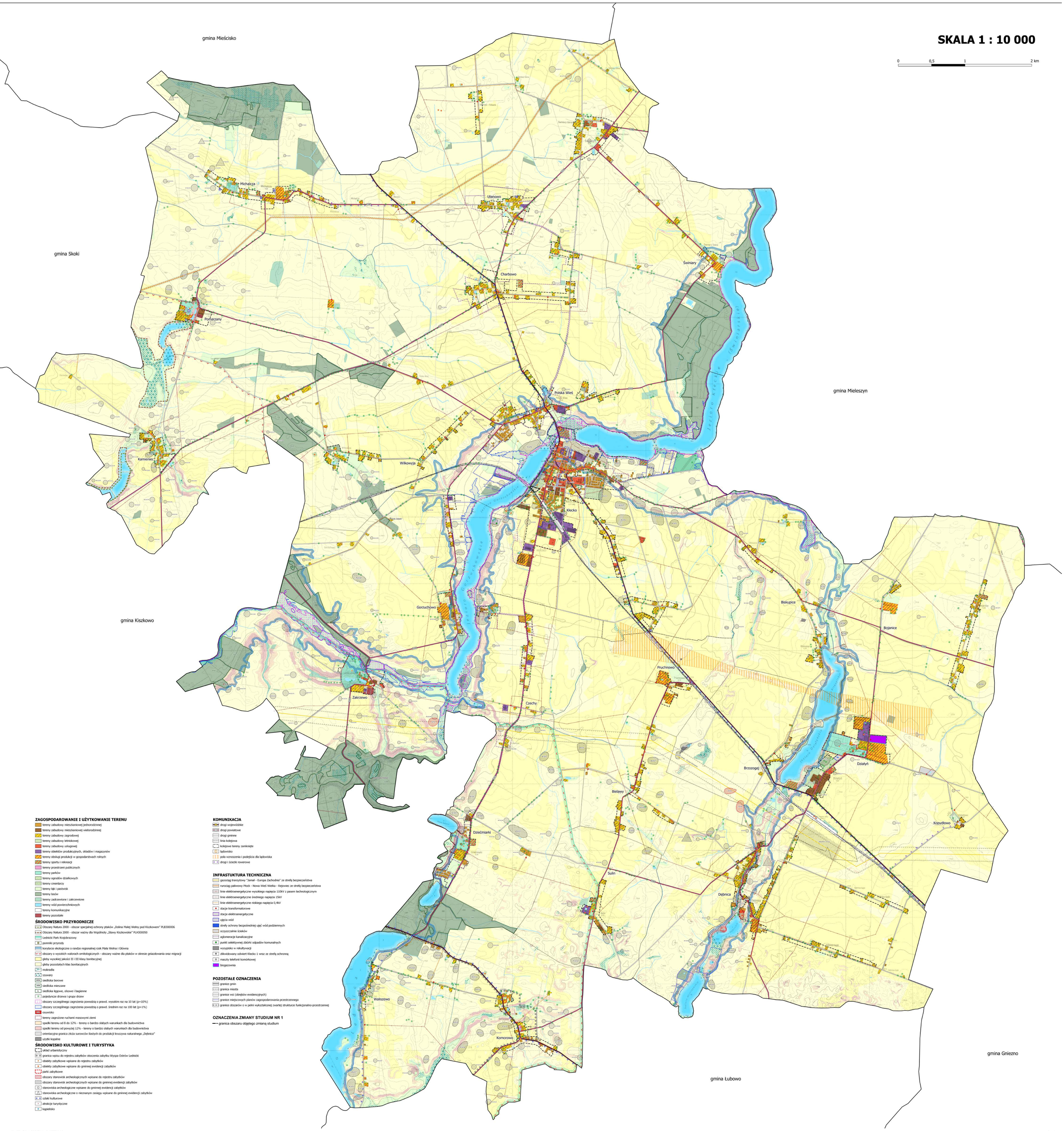

ZAGOSPODAROWANIE I UŻYTKOWANIE TERENU

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej
- tereny zabudowy zagrodowej
- tereny zabudowy letniskowej
- tereny zabudowy usługowej
- tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów
- tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych
- tereny sportu i rekreacji
- tereny przestrzeni publicznych
- tereny parków
- tereny ogrodów działkowych
- tereny cmentarzy
- tereny łąk i pastwisk
- tereny lasów
- tereny zadrzewione i zakrzewione
- tereny wód powierzchniowych
- tereny komunikacyjne
- tereny pozostałe

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

- Obszary Natura 2000 - obszar specjalnej ochrony ptaków „Dolina Małej Wełny pod Kiszkowem" PLB300006
- Obszary Natura 2000 - obszar ważny dla Wspólnoty „Stawy Kiszkowskie" PLH300050
- Lednicki Park Krajobrazowy
- pomniki przyrody
- korytarze ekologiczne o randze regionalnej rzek Mała Wełna i Główna
- obszary o wysokich walorach ornitologicznych - obszary ważne dla ptaków w okresie gniazdowania oraz migracji
- gleby wysokiej jakości II i III klasy bonitacyjnej
- gleby pozostałych klas bonitacyjnych
- mokradła
- szuwary
- siedliska borowe
- siedliska mieszane
- siedliska łęgowe, olsowe i bagienne
- pojedyncze drzewa i grupy drzew
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią o prawd. wysokim raz na 10 lat (p=10%)
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią o prawd. średnim raz na 100 lat (p=1%)
- osuwisko
- tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi
- spadki terenu od 8 do 12% - tereny o bardzo słabych warunkach dla budownictwa
- spadki terenu od powyżej 12% - tereny o bardzo słabych warunkach dla budownictwa
- orientacyjna granica złoża surowców ilastych do produkcji kruszywa naturalnego „Dębnica"
- użytki kopalne

ŚRODOWISKO KULTUROWE I TURYSTYKA

- układ urbanistyczny
- granica wpisu do rejestru zabytków otoczenia zabytku Wyspa Ostrów Lednicki
- obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków
- obiekty zabytkowe wpisane do gminnej ewidencji zabytków
- parki zabytkowe
- obszary stanowisk archeologicznych wpisane do rejestru zabytków
- obszary stanowisk archeologicznych wpisane do gminnej ewidencji zabytków
- stanowiska archeologiczne wpisane do gminnej ewidencji zabytków
- stanowiska archeologiczne o nieznanym zasięgu wpisane do gminnej ewidencji zabytków
- szlaki kulturowe
- atrakcje turystyczne
- kąpielisko

KOMUNIKACJA

- drogi wojewódzkie
- drogi powiatowe
- drogi gminne
- linia kolejowa
- kolejowe tereny zamknięte
- lądowisko
- pola wznoszenia i podejścia dla lądowiska
- drogi i ścieżki rowerowe

INFRASTUKTURA TECHNICZNA

- gazociąg tranzytowy "Jamal - Europa Zachodnia" ze strefą bezpieczeństwa
- rurociąg paliwowy Płock - Nowa Wieś Wielka - Rejowiec ze strefą bezpieczeństwa
- linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110kV z pasem technologicznym
- linie elektroenergetyczne średniego napięcia 15kV
- linie elektroenergetyczne niskiego napięcia 0,4kV
- stacje transformatorowe
- stacje elektroenergetyczne
- ujęcia wód
- strefy ochrony bezpośredniej ujęć wód podziemnych
- oczyszczalnie ścieków
- aglomeracje kanalizacyjne
- punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych
- wysypisko w rekultywacji
- zlikwidowany odwiert Kłecko 1 wraz ze strefą ochronną
- maszty telefonii komórkowej
- biogazownia

POZOSTAŁE OZNACZENIA

- granice gmin
- granica miasta
- granice wsi (obrębów ewidencyjnych)
- granice miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
- granice obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej

OZNACZENIA ZMIANY STUDIUM NR 1

- granica obszaru objętego zmianą studium

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KŁECKO

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

ZAŁĄCZNIK NR 3
DO UCHWAŁY NR LXVIII/476/23 RADY MIEJSKIEJ GMINY KŁECKO Z DNIA 31 MAJA 2023 R.

SKALA 1 : 10 000

0 0,5 1 2 km

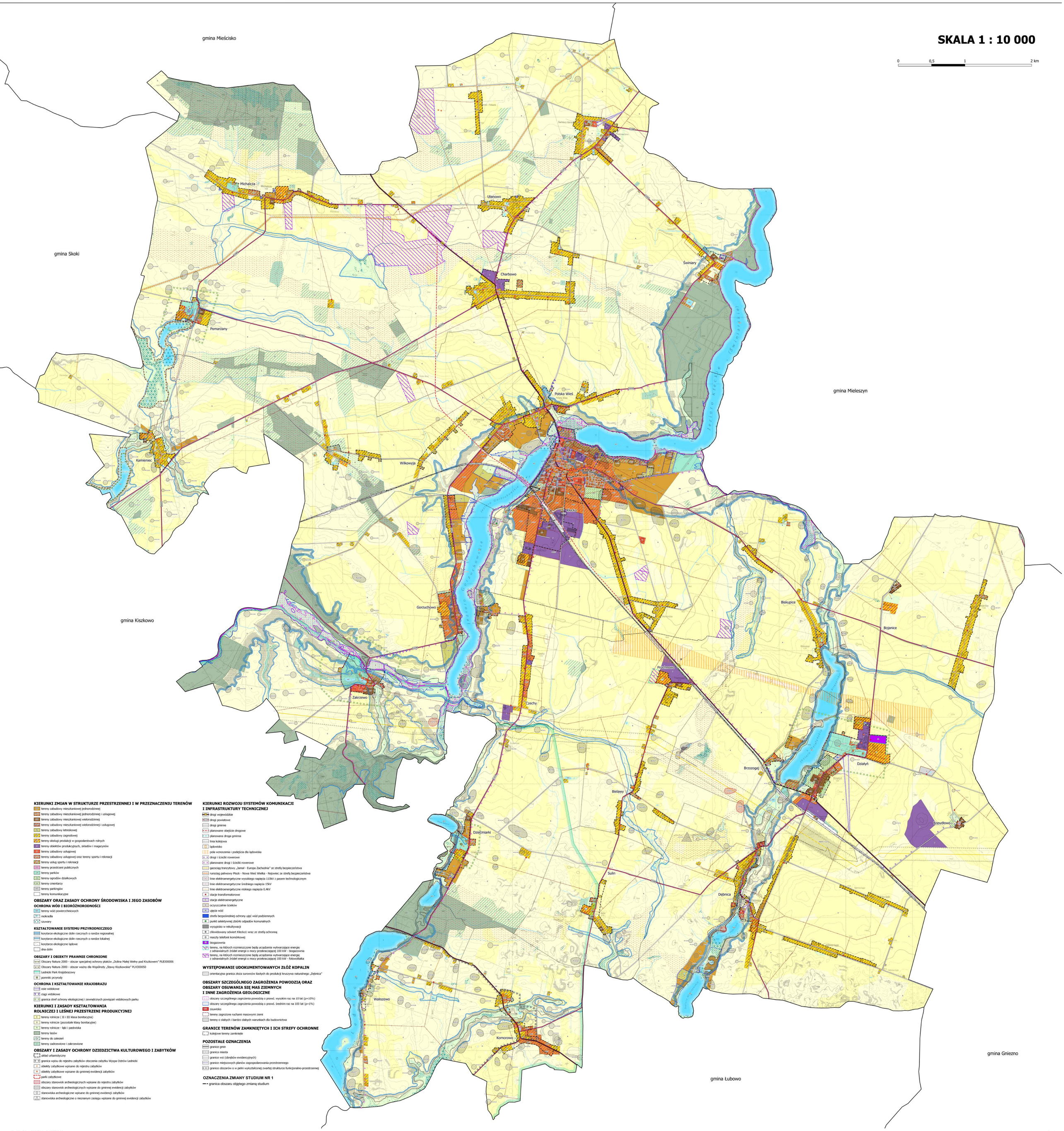

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ I W PRZEZNACZENIU TERENÓW

- MN tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
- MNU tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej
- MW tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej
- MWU tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej
- MT tereny zabudowy letniskowej
- MZ tereny zabudowy zagrodowej
- RO tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych
- P tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów
- U tereny zabudowy usługowej
- UMS tereny zabudowy usługowej oraz tereny sportu i rekreacji
- US tereny usług sportu i rekreacji
- PP tereny przestrzeni publicznych
- ZP tereny parków
- ZO tereny ogrodów działkowych
- ZC tereny cmentarzy
- KS tereny parkingów
- KD tereny komunikacyjne

OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW

OCHRONA WÓD I BIORÓŻNORODNOŚCI

- WS tereny wód powierzchniowych
- mokradła
- szuwary

KSZTAŁTOWANIE SYSTEMU PRZYRODNICZEGO

- korytarze ekologiczne dolin rzecznych o randze regionalnej
- korytarze ekologiczne dolin rzecznych o randze lokalnej
- korytarze ekologiczne lądowe
- dna dolin

OBSZARY I OBIEKTY PRAWNIE CHRONIONE

- Obszary Natura 2000 - obszar specjalnej ochrony ptaków „Dolina Małej Wełny pod Kiszkowem" PLB300006
- Obszary Natura 2000 - obszar ważny dla Wspólnoty „Stawy Kiszkowskie" PLH300050
- Lednicki Park Krajobrazowy
- pomniki przyrody

OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU

- osie widokowe
- ciągi widokowe
- granica stref ochrony ekologicznej i zewnętrznych powiązań widokowych parku

KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

- R tereny rolnicze (II i III klasa bonitacyjna)
- R tereny rolnicze (pozostałe klasy bonitacyjne)
- R tereny rolnicze - łąki i pastwiska
- ZL tereny lasów
- ZV tereny do zalesień
- ZZ tereny zadrzewione i zakrzewione

OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW

- układ urbanistyczny
- granica wpisu do rejestru zabytków otoczenia zabytku Wyspa Ostrów Lednicki
- obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków
- obiekty zabytkowe wpisane do gminnej ewidencji zabytków
- parki zabytkowe
- obszary stanowisk archeologicznych wpisane do rejestru zabytków
- obszary stanowisk archeologicznych wpisane do gminnej ewidencji zabytków
- stanowiska archeologiczne wpisane do gminnej ewidencji zabytków
- stanowiska archeologiczne o nieznanym zasięgu wpisane do gminnej ewidencji zabytków

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

- drogi wojewódzkie
- drogi powiatowe
- drogi gminne
- planowane obejście drogowe
- planowana droga gminna
- linia kolejowa
- lądowisko
- pola wznoszenia i podejścia dla lądowiska
- drogi i ścieżki rowerowe
- planowane drogi i ścieżki rowerowe
- gazociąg tranzytowy „Jamał - Europa Zachodnia" ze strefą bezpieczeństwa
- rurociąg paliwowy Płock - Nowa Wieś Wielka - Rejowiec ze strefą bezpieczeństwa
- linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110kV z pasem technologicznym
- linie elektroenergetyczne średniego napięcia 15kV
- linie elektroenergetyczne niskiego napięcia 0,4kV
- stacje transformatorowe
- stacje elektroenergetyczne
- oczyszczalnie ścieków
- ujęcia wód
- strefa bezpośredniej ochrony ujęć wód podziemnych
- punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych
- wysypisko w rekultywacji
- zlikwidowany odwiert Kłecko1 wraz ze strefą ochronną
- maszty telefonii komórkowej
- B biogazownia
- tereny, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW - biogazownia
- tereny, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW - fotowoltaika

WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN

- orientacyjna granica złoża surowców ilastych do produkcji kruszywa naturalnego „Dębnica"

OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH I INNE ZAGROŻENIA GEOLOGICZNE

- obszary szczególnego zagrożenia powodzią o prawd. wysokim raz na 10 lat (p=10%)
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią o prawd. średnim raz na 100 lat (p=1%)
- osuwisko
- tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi
- tereny o słabych i bardzo słabych warunkach dla budownictwa

GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREFY OCHRONNE

- kolejowe tereny zamknięte

POZOSTAŁE OZNACZENIA

- granice gmin
- granica miasta
- granice wsi (obrębów ewidencyjnych)
- granice miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
- granice obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej

OZNACZENIA ZMIANY STUDIUM NR 1

- granica obszaru objętego zmianą studium

ZAŁĄCZNIK NR 4
DO UCHWAŁY NR LXVIII/476/23
RADY MIEJSKIEJ GMINY KŁECKO
Z DNIA 31 MAJA 2023 r.

ROZSTRZYGNIĘCIE
RADY MIEJSKIEJ GMINY KŁECKO

o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do wyłożonego do publicznego wglądu projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kłecko

Na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503 ze zm.) oraz rozstrzygnięcia Burmistrza Gminy Kłecko w sprawie braku uwag zgłoszonych do wyłożonego do publicznego wglądu projektu zmiany **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kłecko** wraz z **prognozą oddziaływania na środowisko,** podczas wyłożenia do publicznego wglądu w dniach od 3 kwietnia 2023 r. do 26 kwietnia 2023 r. oraz w okresie ich składania wyznaczonym do dnia 17 maja 2023 r., Rada Miejska Gminy Kłecko nie rozstrzyga o sposobie ich rozpatrzenia.

Przewodniczący Rady Miejskiej
Gminy Kłecko

Michał Stosio

UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KŁECKO

ZAŁĄCZNIK NR 5
DO UCHWAŁY NR LXVIII/476/23
RADY MIEJSKIEJ GMINY KŁECKO
Z DNIA 31 MAJA 2023 r.

TEKST UJEDNOLICONY

1. WPROWADZENIE

Od uchwalenia obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kłecko minęły 24 lata (Uchwała Nr XVII/82/95 Rady Miejskiej Gminy Kłecko z dnia 11.12.1995 r.). Studium aktualizowano i uchwalano częściowe zmiany w zakresie przeznaczenia terenów pod zabudowę siedliskową, zalesienia, grunty rolne oraz aktywizację gospodarczą (Uchwałami Nr XXXII/226/01 z dnia 26 listopada 2001 r., Nr XX/143/04 z dnia 29.11.2004 r., Nr XXXIV/234/10 z dnia 24.06.2010 r.).

Gmina, realizując uprawnienia związane z zadaniami własnymi w zakresie kształtowania przestrzeni, zdecydowała się na zmianę obowiązującego Studium. Zmiana ta podyktowana została napływającymi wnioskami mieszkańców gminy oraz nowymi potrzebami związanymi z rozwojem miasta i gminy Kłecko. Dokument nie pełnił już także swej kreacyjnej roli przy sporządzaniu MPZP, dla których ustalenia Studium są wiążące i był nieaktualny w świetle:

a) obowiązujących przepisów prawa, ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz strategii rozwoju gminy,

b) sytuacji społecznej i gospodarczej gminy, wnikającej z wniosków Analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy Kłecko,

c) aktualnych problemów rozwoju przestrzennego, w tym potrzebie ochrony gruntów rolnych przed presją urbanistyczną ze względu na rolniczy charakter gminy,

d) planów inwestycyjnych gminy.

W związku z powyższym niezbędne było określenie nowej polityki przestrzennej gminy uwzględniającej aktualne uwarunkowania prawne, społeczne, gospodarcze i przestrzenne a tym samym opracowanie nowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kłecko. W dniu 25 kwietnia 2018 r. Rada Miejska Gminy Kłecko podjęła uchwałę nr L/291/18 o przystąpieniu do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kłecko.

Studium opracowano dla obszaru gminy w jej granicach administracyjnych. Nowy dokument obejmuje pełny zakres i formę studium określoną w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. jak i rozporządzeniu w sprawie zakresu projektu studium w części tekstowej i graficznej.

Studium składa się z tekstu jednolitego: uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy Kłecko oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego, a także rysunków stanowiących integralną część Studium. W części poświęconej uwarunkowaniom znajdują się: charakterystyka stanu istniejącego, ocena dotychczasowego zagospodarowania oraz podsumowanie potrzeb i możliwości rozwoju gminy. Część poświęcona kierunkom zagospodarowania przestrzennego zawiera ustalenia koncepcyjne oraz ustalenia wiążące, które wynikają z innych aktów prawnych lub zostały podjęte w Studium i wskazują obszary ochrony lub zagrożeń. Załącznik tekstowe od 1 do 9 zawierają kolejno zestawienie: użytkowania gruntów, gruntów ornych, udziału gruntów ornych, gruntów ornych klas I-IIIb, pomników przyrody, zabytków nieruchomych, obszarów i stanowisk archeologicznych, dróg gminnych na terenie miasta i gminy Kłecko, miejscowości wchodzących w skład wyznaczonej aglomeracji kanalizacyjnej Kłecko. Dwa rysunki przedstawiające w formie graficznej: uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego oraz ustalenia, określające kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy.

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kłecko, zwanej dalej „zmianą Studium nr 1", sporządzona została na podstawie uchwały nr LVII/393/22 Rady Miejskiej Gminy Kłecko z dnia 28 września 2022 r. Obejmuje ona obszar położony w rejonie ulicy Cmentarnej w Kłecku. W ramach zmiany Studium nr 1 wprowadzono nowy teren cmentarza w miejsce

dotychczasowego kierunku zagospodarowania przestrzennego obejmującego tereny rolnicze, z zachowaniem ustalonego fragmentu obejścia drogowego.

Zmiana Studium składa się z tekstu i dwóch rysunków ujednoliconych, rozstrzygnięcia uwag złożonych do projektu zmiany studium oraz ujednoliconego uzasadnienia, z wyróżnieniem wprowadzonych zmian.

2. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ

Ustalenia Studium winny być rozumiane, jako świadome działanie władz gminy Kłecko, zmierzające do optymalnego wykorzystania uwarunkowań przestrzennych gminy w celu osiągnięcia wyznaczonych kierunków jego rozwoju. Generalną zasadę kształtowania i zagospodarowania przestrzeni gminy stanowiły reguły określające rozwój zrównoważony. Pojęcie to określa harmonijny rozwój przestrzenny, gospodarczy, społeczny i kulturowy, zaspokajający dążenia społeczności lokalnej, który jednocześnie nie niszczy podstaw systemów i zasobów ważnych dla podtrzymywania tego rozwoju.

Przyjęte rozwiązania dotyczące kierunków zagospodarowani przestrzeni gminy Kłecko wynikają przede wszystkim ze szczegółowej analizy uwarunkowań przyrodniczych, kulturowych, społeczno-gospodarczych i infrastrukturalnych. Kierunki określające politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego uwzględniają zasady i ustalenia określone w strategii rozwoju gminy, strategii rozwoju i planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego.

Racjonalne i przemyślane decyzje lokalnych władz dotyczące planowania przestrzennego w oparciu o niniejszy dokument będą skutkowały przede wszystkim wzrostem poziomu życie mieszkańców gminy, ograniczeniu kosztów związanych z realizacją zadań publicznych oraz możliwością wielokierunkowego rozwoju gminy.

Zakładany rozwój przestrzenny gminy jest nowym spojrzeniem na rozwiązania przyjęte w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kłecko. Znaczna część przyjętych rozwiązań wynika ze złożonych indywidualnych wniosków (nowe tereny mieszkaniowo-usługowe) do projektu Studium lub wniosków instytucji (zachowanie aktualnego rolniczego użytkowania). Wyniki przeprowadzonego na potrzeby studium Bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę w gminie Kłecko wskazały konieczność wyznaczenia nowych terenów mieszkaniowych, inwestycyjnych i usługowych. Jednak by zachować rolniczy charakter gminy i pogodzić rozwój urbanizacji z zachowaniem jej walorów przyrodniczych, jako podstawowy kierunek zmian w gospodarowaniu przestrzenią przyjęto zmiany jakościowe.

Stosując się do zasad racjonalności ekonomicznej tereny przeznaczone do zainwestowania wskazywano w granicach zwartych jednostek osadniczych, które cechują korzystne warunki dla lokalizacji zabudowy o zakładanych funkcjach m.in. posiadają dobrą obsługę komunikacyjną i możliwość uzbrojenia lub położone są w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Zrezygnowano ze wskazanych w dotychczasowym studium terenów, które zlokalizowane były w oddaleniu od ciągów komunikacyjnych i sieci infrastruktury wodno-kanalizacyjnej lub obszarach prawnie chronionych m.in. częściowo z zabudowy letniskowej oraz terenów aktywizacji turystycznej.

Ponadto dobrze zorganizowana, zwarta przestrzeń miejscowości to wyznacznik kształtowania komfortowego miejsca zamieszkania, dlatego niezbędne było zaplanowanie wielofunkcyjnych struktur osadniczych spełniających oczekiwania mieszkańców. W szczególności dotyczyło to rozwoju funkcji związanych z poprawą jakości życia, w tym podniesienie standardu zamieszkania, rozwój usług, w tym usług społecznych. Tak kształtowana przestrzeń miejscowości sprzyjać będzie poprawie niekorzystnego salda migracji w gminie Kłecko, a także wpłynie na atrakcyjność terytorium gminy zachęcając do osiedlenia się nowych mieszkańców.

Przesłanką dla przyjętych rozwiązań w nowym studium było wykorzystanie dogodnego położenia gminy względem drogi ekspresowej S5 wraz z węzłem, dla poprawy oferty inwestycyjnej, przyciągnięcia nowych inwestorów, stworzenia dodatkowych, pozarolniczych miejsc pracy na terenie gminy, a także poprawy wpływów do budżetu samorządu.

Kształt rozwiązań w zakresie infrastruktury transportowej był wynikiem potrzeb udrożnienia ruchu na terenie miasta a także przeniesienie ruchu tranzytowego poza ścisłe centrum miasta (tereny

projektowanego obejścia drogowego). W zakresie infrastruktury rowerowej przyjęte rozwiązania służyć będą poprawie dostępności do miejscowości oraz obszarów usług sportu i rekreacji położonych wzdłuż jezior.

3. SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

3.1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy Kłecko korelują z jej potencjałem demograficznym i społeczno-gospodarczym[1]. Koncentrować się będą przede wszystkim na uzupełnianiu i uporządkowywaniu istniejących struktur osadniczych, a w dalszej kolejności na stopniowym zagospodarowywaniu terenów dotąd niezainwestowanych, głównie w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących jednostek osadniczych. Skala i proporcje zabudowy zostaną dopasowane do lokalnych uwarunkowań, a infrastruktura usługowa, komunikacyjna i techniczna będzie sukcesywnie uzupełniana i rozwijana. Rozwój przestrzenny zostanie zintegrowany z ochroną potencjału kulturowego, przyrodniczego i ochroną rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Tak wykreowana struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy pozwoli na zachowanie ładu przestrzennego i zrównoważony rozwój gminy sprzyjający poprawie jakości życia mieszkańców.

W sposób generalny przestrzeń gminy można podzielić na:

a) tereny zainwestowane, w obszarze których znajdują się min. tereny zabudowy mieszkaniowej, usługowej, tereny sportu i rekreacji, tereny przestrzeni publicznej, tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, tereny komunikacyjne oraz obiekty infrastruktury technicznej,
b) tereny wyłączone z zainwestowania lub z ograniczeniami w zainwestowaniu, do których zalicza się tereny rolnicze, w tym w szczególności gleby II i III klasy bonitacyjnej, tereny: łąk i pastwisk, lasów, zadrzewione i zakrzewione, parków, wód powierzchniowych oraz obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Rozwój zabudowy mieszkaniowej na terenie gminy bazuje przede wszystkim na rozwoju zabudowy jednorodzinnej na terenie miasta Kłecka oraz zabudowy zagrodowej i jednorodzinnej na obszarach pozostałych miejscowości. Dodatkowym elementem są obszary sankcjonujące ustalenia obowiązujących planów miejscowych.

W granicach miasta zakłada się utrzymanie istniejących funkcji terenów mieszkaniowych i usługowych, w szczególności w obszarze układu urbanistycznego. Wskazuje się rozwój nowych terenów mieszkaniowych jednorodzinnych i mieszkaniowo-usługowych w południowo-wschodniej części miasta (tereny w okolicy ul. Karniszewskiej i ul. Spacerowej).

Na terenach wsi zakłada się głównie uzupełnianie istniejącej zabudowy w celu tworzenia zwartych układów urbanistycznych. Nową zabudowę stanowiącą uzupełnienie istniejących układów lokalizuje się w sąsiedztwie dróg, oraz w obszarach wyznaczonych aglomeracji kanalizacyjnych, co minimalizuje koszty rozbudowy sieci infrastruktury technicznej i drogowej. Zaleca się, w miarę możliwości lokalizowanie nowych budynków w liniach zabudowy wyznaczonych przez istniejącą zabudowę. Tam gdzie było to możliwe ograniczono nadmierne wydłużanie ciągów zabudowy i utrzymano w maksymalnym poszanowaniu tereny rolnicze.

1 informacje dotyczące potencjału demograficznego i społeczno-gospodarczego opisano w rozdziale 7 Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia.

Dla dalszego rozwoju zabudowy zagrodowej (z możliwością realizacji zamiennie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej) preferuje się obszary cechujące się dominacją jej występowania, gdzie nadal podtrzymywana jest kultura prowadzenia gospodarki rolnej i upraw polowych. Większe obszary zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej wskazano we wsiach Gorzuchowo, Polska Wieś i Wilkowyja, gdzie ten typ zabudowy stał się dominujący ze względu na sąsiedztwo z miastem.

Ogranicza się wprowadzanie nowej zabudowy wzdłuż linii kolejowej i dróg wojewódzkich (poza dogęszczaniem terenów już zainwestowanych) oraz terenów projektowanego obejścia drogowego.

Rezygnuje się ze wskazanych w dotychczasowym studium terenów zabudowy letniskowej, które zlokalizowane były w oddaleniu od ciągów komunikacyjnych i sieci infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. Pozostawia się jedynie tereny, na których sporządzone były miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, a tereny zlokalizowane w sąsiedztwie wsi przekształca się na funkcję mieszkaniową.

Na terenach miasta i terenach wiejskich umożliwia się realizację towarzyszących zabudowie mieszkaniowej obiektów usługowych oraz niezbędnych urządzeń infrastruktury technicznej, dróg dojazdowych, a także zieleni. W zależności od potencjału demograficznego i poziomu zainwestowania danej miejscowości wskazuje się tereny rekreacyjno-sportowe w centrach wsi, a także w sąsiedztwie jezior.

Najwięcej terenów usługowych zlokalizowanych jest w mieście, co jest zrozumiałe ze względu na fakt, że miasto to centrum życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego gminy Kłecko. Wykorzystując potencjał przyrodniczy, rekreacyjny i krajobrazowy jezior w mieście proponuje się skoncentrowanie terenów sportowo-rekreacyjnych w okolicy jeziora Kłeckiego, a także poprowadzenie w sąsiedztwie tego jeziora i jeziora Gorzuchowskiego ścieżki rowerowej.

Zachowuje się istniejące tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów. Zmianę wprowadza się w mieście Kłecko, gdzie tereny dotychczas wskazane pod funkcję przemysłową zamieniono na tereny mieszkaniowe, ze względu na zmianę charakteru funkcjonalnego tej części miasta.

Mając na uwadze dotychczasowy rozwój gospodarczy gminy oraz lokalne uwarunkowania, takie jak: bliskość miasta Gniezna, zlokalizowaną w niedalekiej odległości od gminy trasę S5 wraz z węzłem, potrzebę wygenerowania nowych miejsc pracy oraz zwiększania dochodów gminy z tytułu podatków, uznano za zasadne rozbudowanie oferty terenów inwestycyjnych w gminie. Wskazano nowe tereny inwestycyjne, zakładając wykorzystanie potencjału gospodarczego miasta, pomiędzy torami kolejowymi a drogą w kierunku Czech. Są to obszary będące kontynuacją istniejących w mieście terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów. Ponadto zaproponowano utworzenie nowych terenów inwestycyjnych przy drodze do Kopydłowa, która bezpośrednio łączy się z drogą wojewódzką. Lokalizacja jest uzasadniona po pierwsze dobrym połączeniem komunikacyjnym z Gnieznem po drugie są to grunty niskich klas bonitacyjnych, których w gminie Kłecko jest stosunkowo niewiele.

Na obszarach niskich klas bonitacyjnych V-VI dopuszcza się także lokalizację infrastruktury związanej z pozyskiwaniem energii słonecznej polegającej na budowie elektrowni fotowoltaicznej o mocy przekraczającej 100 kW. Takie tereny wskazano we wsi Ułanowo, ze względu na fakt, że obszary te spełniają warunki niezbędne dla tego typu inwestycji: nie są zacienione przez budynki, drzewa lub inne obiekty, są to tereny płaskie w odległości około 200 m od linii energetycznej średniego napięcia. Szansa wykorzystania tych terenów będzie prawdopodobnie uzależniona od możliwości realizacji Głównego Punktu Zasilania.

Ze względu na charakter gminy dąży się do utrzymania zwartych kompleksów przestrzeni produkcji rolniczej. Ogólnym kierunkiem jest utrzymanie, modernizacja i rozwój rolnictwa na terenach wiejskich, stąd pozostawienie znacznych obszarów niezabudowanych, na których dopuszcza się jedynie

lokalizowanie siedlisk (zgodnie z przepisami odrębnymi) oraz infrastruktury technicznej oraz innych inwestycji celu publicznego.

Ze względu na brak audytu krajobrazowego, nie określa się wynikających z niego kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów.

3.2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy

Ustalenia w zakresie kierunków zagospodarowania przestrzennego dotyczą przeznaczenia podstawowego i uzupełniającego. Przeznaczenie podstawowe to sposób zagospodarowania lub użytkowania terenu w obrębie wydzielonego na rysunku studium terenu oznaczonego symbolem literowym. Przeznaczenie uzupełniające to sposób zagospodarowania lub użytkowania terenu, który może być ustalany w planach miejscowych pod warunkiem, że wzbogaca lub uzupełnia przeznaczenie podstawowe i może z nim harmonijnie współistnieć na zasadach określonych w planie miejscowym. Przeznaczenie uzupełniające może być ustalane w całości lub części dla pojedynczych nieruchomości, przy czym nie może stanowić więcej niż 30% powierzchni całego terenu wyodrębnionego na rysunku studium oznaczonego symbolem literowym.

Dla obszaru gminy Kłecko określono następujące przeznaczenie terenu, w tym tereny wyłączone spod zabudowy:

a) MN – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem MN jest istniejąca i planowana zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Jako przeznaczenie uzupełniające dopuszcza się: zabudowę usługową (w tym z zakresu: ochrony zdrowia i opieki, oświaty, kultury, administracji publicznej i inne usługi dotyczące zaspokajania potrzeb ludności poprzez obsługę, pośrednictwo, wytwarzanie lub serwis dóbr materialnych) oraz sport i rekreację.

b) MN/U – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem MN/U jest istniejąca i planowana zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zabudowa usługowa. Jako przeznaczenie uzupełniające dopuszcza się: sport i rekreację; drobną działalność produkcyjną nie powodującą negatywnego oddziaływania poza granicami działki inwestora (z wyłączeniem terenów znajdujących się w granicach form ochrony przyrody w rozumieniu przepisów określających cele, zasady i formy ochrony przyrody, za wyjątkiem działań dopuszczonych w aktach powołujących te formy ochrony.).

W ramach zabudowy usługowej dopuszcza się usługi z zakresu: ochrony zdrowia i opieki, oświaty, kultury, administracji publicznej i inne usługi dotyczące zaspokajania potrzeb ludności poprzez obsługę, pośrednictwo, wytwarzanie lub serwis dóbr materialnych.

c) MW – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem MW jest istniejąca i planowana zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna. Jako przeznaczenie uzupełniające dopuszcza się: zabudowę usługową (w tym z zakresu: ochrony zdrowia i opieki, oświaty, kultury, administracji publicznej i inne usługi dotyczące zaspokajania potrzeb ludności poprzez obsługę, pośrednictwo, wytwarzanie lub serwis dóbr materialnych) oraz sport i rekreację.

d) MW/U – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej

Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej, znajdują się w granicach miasta Kłecko. Jest to zabudowa obejmująca głównie historyczne centrum miasta wraz z terenami zabudowy usługowej o charakterze centrotwórczym. Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem MW/U jest istniejąca i planowana zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i usługowa jako

przeznaczenie uzupełniające dopuszcza się sport i rekreację. W ramach zabudowy usługowej dopuszcza się usługi z zakresu: ochrony zdrowia i opieki, oświaty, kultury, administracji publicznej i inne usługi dotyczące zaspokajania potrzeb ludności poprzez obsługę, pośrednictwo, wytwarzanie lub serwis dóbr materialnych.

e) ML – tereny zabudowy letniskowej

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem ML jest zabudowa mieszkaniowa letniskowa zlokalizowana na obszarach obowiązujących planów miejscowych. Jako przeznaczenie uzupełniające dopuszcza się: zabudowę usługową (dotyczącą zaspokajania potrzeb ludności poprzez obsługę, pośrednictwo, wytwarzanie lub serwis dóbr materialnych) oraz sport i rekreację.

f) RM – tereny zabudowy zagrodowej

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem RM jest istniejąca i planowana zabudowa zagrodowa (z możliwością realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej). Jako przeznaczenie uzupełniające dopuszcza się: zabudowę usługową (dotyczącą zaspokajania potrzeb ludności poprzez obsługę, pośrednictwo, wytwarzanie lub serwis dóbr materialnych), drobną działalność produkcyjną i inne przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko nie powodujące negatywnego oddziaływania poza granicami działki inwestora, (z wyłączeniem terenów znajdujących się w granicach form ochrony przyrody, za wyjątkiem działań dopuszczonych w aktach powołujących te formy ochrony) oraz sport i rekreację.

g) RU – tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem RU są istniejące i planowane obiekty związane z rolniczą działalnością gospodarczą, w tym magazynowaniem, skupem, przetwórstwem. Jako przeznaczenie uzupełniające dopuszcza się zabudowę usługową. Dopuszcza się prowadzenie działalności i przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, która nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska zgodnie z przepisami określającymi zasady ochrony środowiska. Nie dopuszcza się lokalizacji inwestycji i zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, zgodnie z przepisami odrębnymi.

h) P – teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem P są istniejące i planowane obiekty produkcyjne, składów i magazynów. Jako przeznaczenie uzupełniające dopuszcza się zabudowę usługową. Dopuszcza się prowadzenie działalności przemysłowej i innych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, która nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska zgodnie z przepisami określającymi zasady ochrony środowiska. Nie dopuszcza się lokalizacji inwestycji i zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, zgodnie z przepisami odrębnymi.

i) U – tereny zabudowy usługowej

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem U jest istniejąca i planowana zabudowa usługowa, w tym również z zakresu oświaty i szkolnictwa, zdrowia, kultury, administracji. Jako przeznaczenie uzupełniające dopuszcza się funkcję mieszkaniową wyłącznie jako towarzysząca obiektom usługowym, drobną działalność produkcyjną i inne przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko nie powodujące negatywnego oddziaływania poza granicami działki inwestora, w szczególności na tereny sąsiadującej zabudowy mieszkaniowej, (z wyłączeniem terenów znajdujących się w granicach form ochrony, za wyjątkiem działań dopuszczonych w aktach powołujących te formy ochrony) oraz sport i rekreację.

j) U/US – tereny zabudowy usługowej oraz tereny sportu i rekreacji

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem U/US jest istniejąca i planowana zabudowa usługowa, a także tereny sportu, rekreacji, kultury i kultury fizycznej oraz tereny zieleni.

k) US – tereny usług sportu i rekreacji

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolami US jest sport i rekreacja, turystyka, zieleń a także kultura i kultura fizyczna.

l) PP – tereny przestrzeni publicznych

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem PP są place, stanowiące przestrzeń publiczną służącą zaspokajaniu potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych.

m) ZP – tereny parków

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem ZP jest istniejąca zieleń parkowa. Są to parki ujęte w rejestrze i ewidencji zabytków (poza parkiem w Michalczy i Kłecku).

n) ZD – tereny ogrodów działkowych

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem ZD są istniejące ogrody działkowe. Dopuszcza się lokalizację altan o powierzchni, która nie przekracza 35 m^2.

o) ZC – tereny cmentarzy

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem ZC są cmentarze. Utrzymuje się istniejące cmentarze czynne i zabytkowe nieczynne. Wyznacza się ponadto teren pod powiększenie istniejącego cmentarza parafialnego przy ulicy Cmentarnej w Kłecku. Na czynnych cmentarzach dopuszcza się realizację obiektów, budynków i budowli związanych z ich funkcjonowaniem, w tym m. in. kaplic, domów przedpogrzebowych.

p) ZL – tereny lasów

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem ZL są lasy. Obowiązuje zakaz zabudowy za wyjątkiem dróg, sieci infrastruktury technicznej, lokalizacji obiektów i urządzeń towarzyszących tym sieciom w sposób nie kolidujący z podstawową funkcją terenu. Obowiązuje prowadzanie gospodarki leśnej zgodnie z planem urządzenia lasu.

q) Z – tereny zadrzewione i zakrzewione

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem Z są tereny zadrzewione i zakrzewione. Obowiązuje zakaz zabudowy za wyjątkiem dróg, sieci infrastruktury technicznej, lokalizacji obiektów i urządzeń towarzyszących tym sieciom w sposób nie kolidujący z podstawową funkcją terenu.

r) ZS –tereny do zalesień

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem ZS są tereny wskazane do zalesień. Obowiązuje zakaz zabudowy za wyjątkiem dróg, sieci infrastruktury technicznej, lokalizacji obiektów i urządzeń towarzyszących tym sieciom w sposób nie kolidujący z podstawową funkcją terenu.

s) R – tereny rolnicze

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem R są tereny rolnicze, w tym gleby II i III klasy bonitacji i pozostałych klas bonitacji oraz łąki i pastwiska. Dopuszcza się możliwość przeprowadzenia przez tereny, a także w razie konieczności ich wyposażenie w infrastrukturę techniczną, drogi publiczne lub wewnętrzne, w sposób nie kolidujący z podstawową funkcją. Obowiązuje zakaz zabudowy za wyjątkiem: siedlisk lokalizowanych na podstawie przepisów odrębnych, obiektów infrastruktury technicznej i pozostałych inwestycji celu publicznego.

t) WS – tereny wód powierzchniowych

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem WS są wody śródlądowe powierzchniowe (w tym rzeki i pozostałe cieki, jeziora, oczka wodne). Dopuszcza się przeprowadzenie przez tereny, a także w razie konieczności ich wyposażenie w infrastrukturę techniczną, urządzenia hydrotechniczne, drogi publiczne lub wewnętrzne w formie przepraw mostowych, w sposób nie kolidujący z podstawową funkcją.

u) KS – tereny komunikacyjne

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolem KS są tereny parkingów, a także istniejące budynki garażowe i tereny zieleni. Dopuszcza się lokalizację tymczasowych obiektów związanych z działalnością handlową i kulturalną.

v) tereny komunikacyjne (bez oznaczenia literowego)

Podstawowym przeznaczeniem na terenach komunikacyjnych są tereny znajdujące się pod drogami i kolejami a także teren lądowiska. Jako przeznaczenie uzupełniające dopuszcza się zieleń o charakterze izolacyjnym oraz parkingi. Dopuszcza się prowadzenie dróg, sieci infrastruktury technicznej, lokalizację obiektów i urządzeń towarzyszących tym sieciom w sposób nie kolidujący z podstawową funkcją terenu.

w) W, K, E, – tereny ujęć wód, oczyszczalni ścieków i stacji elektroenergetycznych

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolami W, K, E, jest infrastruktura techniczna taka jak: ujęci wód, oczyszczalnie ścieków i stacje elektroenergetyczne. Jako przeznaczenie uzupełniające dopuszcza się zieleń, parkingi, drogi wewnętrzne. Tereny infrastruktury technicznej nie powinny powodować negatywnego oddziaływania, w szczególności z zakresu promieniowania elektromagnetycznego, na sąsiednich terenach mieszkaniowych. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów zostaną ustalone na etapie sporządzania planu miejscowego w zależności od rodzaju infrastruktury, która będzie realizowana na danym terenie.

x) EF – tereny, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolami EF są urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW związane z pozyskiwaniem energii słonecznej. Granica strefy ochronnej związanej z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu pokrywa się z wyznaczonym w studium terenem EF. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów zostaną ustalone na etapie sporządzania planu miejscowego w zależności od rodzaju infrastruktury, która będzie realizowana na danym terenie. Zlokalizowane instalacje nie mogą powodować jakichkolwiek przekroczeń standardów jakości środowiska określonych przepisami odrębnymi, w tym w szczególności w zakresie emisji pól elektromagnetycznych oraz dopuszczalnych poziomów hałasu, poza terenem, do którego prowadzący instalację posiada tytuł prawny.

y) EB – tereny biogazowni rolniczych wytwarzających energię o mocy przekraczającej 100 kW

Podstawowym przeznaczeniem na terenach oznaczonych symbolami EB są urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW związane z pozyskiwaniem energii z produktów fermentacji metanowej związków pochodzenia organicznego, czyli biogazownie rolnicze. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów zostaną ustalone na etapie sporządzania planu miejscowego w zależności od rodzaju infrastruktury, która będzie realizowana na danym terenie. Zlokalizowane instalacje nie mogą powodować jakichkolwiek przekroczeń standardów jakości środowiska określonych przepisami odrębnymi, w tym w szczególności w zakresie emisji pól elektromagnetycznych oraz dopuszczalnych poziomów hałasu i odoru, poza terenem, do którego prowadzący instalację posiada tytuł prawny.

Szczegółowe przeznaczenia terenów oraz parametry i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów zawarto w pełnej wersji tekstu Studium. Zaproponowano odrębne zapisy dla obszaru miasta i terenów wiejskich, co pozwoliło odnieść się do konkretnych sytuacji przestrzennych i odmiennych potrzeb lokalnych społeczności.

3.3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk

Jednym z istotniejszych celów polityki przestrzennej gminy jest zachowanie zasobów środowiska oraz racjonalne gospodarowanie przestrzenią dostosowaną do potencjału przyrodniczego. Różnorodność walorów przyrodniczych i ich przestrzenne rozmieszczenie w gminie Kłecko, powoduje konieczność wdrażania i przestrzegania zasad ochrony różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej na obszarze całej gminy w powiązaniu z obszarami sąsiednich gmin.

W zakresie ochrony zasobów wód należy przede wszystkim uwzględniać w zagospodarowaniu zakazy, nakazy i ograniczenia obowiązujące dla istniejących stref bezpośredniej ochrony ujęć wód. Ponadto ze względu na ochronę wód podziemnych niezbędne jest dostosowywanie do struktur hydrogeologicznych, zagospodarowania i lokalizacji nowych obiektów, a także wzmacnianie działań w zakresie racjonalnego gospodarowania zasobami wód podziemnych i ich ochrony przed przenikaniem do wód substancji niebezpiecznych. W celu przeciwdziałania skutkom suszy, które w związku ze zmianami klimatu będą coraz bardziej dotkliwe, wskazuje się w Studium na konieczność podjęcia szeregu działań zwiększających możliwości retencyjne gminy.

Wszelkie działania inwestycyjne podejmowanie na obszarze gminy powinny uwzględniać wymogi ochrony powietrza. Ważne jest, aby tak planować i kształtować przestrzenie urbanistyczne, żeby korelacja przestrzeni zabudowanych i ciągów terenów otwartych zapewniała możliwość ich przewietrzania i uzyskania efektywnej wymiany powietrza i eliminacji zanieczyszczeń. Ponadto w zagospodarowaniu przestrzeni gminy niezbędne jest również stosowanie rozwiązań zapewniające jak najlepszy stan akustyczny środowiska, w szczególności poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, jak i na zmniejszaniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy jest on przekroczony.

W związku z tym, że w zagospodarowaniu gminy przeważają tereny rolnicze, istotne jest zachowanie zasobów różnorodności biologicznej niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania przestrzeni przyrodniczej gminy. Proponuje się w celu utrzymania równowagi ekologicznej i wzbogacania potencjału przyrodniczego podjęcie działań na rzecz kształtowania i ochrony spójnego przestrzennie i funkcjonalnie systemu przyrodniczego. W ramach systemu zachowaniu i ochronie podlegają obszary i obiekty: objęte ochroną prawną (Lednicki Park Krajobrazowy oraz Obszary Natura 2000), regionalne korytarze ekologiczne dolin rzecznych Małej Wełny i Głównej, lokalne korytarze małych dolin rzecznych, dna dolin oraz korytarze lądowe. Dla poszczególnych elementów systemu przyrodniczego gminy wskazuje się zasady zagospodarowania ograniczające lub wykluczające rozwój zabudowy.

Szczególnej ochronie na terenie gminy podlegają obszary i obiekty objęte ochroną prawną. Są to: Lednicki Park Krajobrazowy, Obszar Natura 2000 Obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Małej Wełny pod Kiszkowem PLB300006, Obszar Natura 2000 obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Stawy Kiszkowskie PLH300050 oraz pomniki przyrody.

Ważna z punktu widzenia rozwoju gminy jest także ochrona krajobrazu. W tym celu należy stosować zasady i działania, które z jednej strony pozwolą chronić i kształtować krajobraz z drugiej będą zapobiegały jego chaotycznym zmianom.

Dla poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego oraz elementów krajobrazu w pełnej wersji tekstu Studium zapisano szczegółowe zasady, które należy respektować przy zabudowie i użytkowaniu poszczególnych terenów w gminie.

3.4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Kierunki ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej gminy Kłecko, koncentrują się na wpisanych do rejestru zabytkach, obszarach i stanowiskach archeologicznych oraz ujętych w ewidencji zabytków - obiektach zabytkowych, historycznych oraz obszarach i stanowiskach archeologicznych, stanowiących integralną część przestrzeni gminy.

Obiekty ujęte w rejestrze zabytków podlegają szczególnej ochronie polegającej na zachowaniu historycznej formy architektonicznej i substancji budowlanej oraz utrzymaniu (lub rewaloryzacji) otoczenia obiektu zabytkowego. Wszelkie opracowanie rozwiązań inwestycyjnych dla tych obiektów i obszarów muszą być zgodne z zaleceniami konserwatorskimi, w tym w szczególności: zakaz modyfikowania kubatury, zakaz modyfikowania geometrii dachów, nakaz stosowania rozwiązań zachowujących w przypadku ingerencji o cechach remontu, modernizacji lub adaptacji charakter obiektu zabytkowego także w kwestii materiałowej, nakaz zachowania cennych detali architektonicznych itp.

Na terenie stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków zakazuje się prowadzenia wszelkich robót budowlanych oraz wszelkich działalności gospodarczych, w tym w szczególności: wydobycia kruszywa, budowli przemysłowych oraz innych działań faktycznych, których skutkiem miałyby być przekształcenia terenu, a prace porządkowe prowadzone w ich obrębie wymagają uzgodnienia z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Na obszarze miasta wyznaczono granice układ urbanistycznego, który powinien być chroniony. Na przedmiotowym terenie należy utrzymywać istniejącą linię zabudowy, zachowywać historyczny sposób sytuowania budynków, liczbę kondygnacji, kąt nachylenia dachu (40-45^0 dla budynków 1 kondygnacyjnych i 20^0 dla wielokondygnacyjnych), kompozycję elewacji, a także zachowywać zasady podziału przestrzeni na przestrzeń publiczną - ulic i placów ograniczoną frontowymi pierzejami kwartałów oraz przestrzeń prywatną – podwórzami gospodarczymi i ogrodami w obrębie kwartałów.

Poza miastem na terenach wiejskich występują liczne założenia zabytkowych parków dworskich i pałacowych, na których należy chronić istniejący starodrzew, zieleń parkową oraz układ kompozycyjny i przestrzenny założenia.

Fragment gminy Kłecko znajduje się w granicach *„Otoczenia zabytku – Wyspy Ostrów Lednicki, uznanej za Pomnik Historii"* dla tego terenu obowiązuje zakaz lokalizacji obiektów wysokościowych, np. masztów, wież telefonii komórkowej, a wykonywanie robót budowlanych w otoczeniu zabytku wymaga uzyskania pozwolenia Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Dla poszczególnych komponentów dziedzictwa kulturowego w pełnej wersji tekstu Studium zapisano szczegółowe zasady, które należy respektować przy zabudowie i użytkowaniu poszczególnych terenów w gminie.

3.5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

3.5.1. Komunikacja

Wysokiej jakości sieć drogowa warunkuje możliwość szybkiego i bezpośredniego dotarcia do każdej miejscowości, a zatem zwiększa atrakcyjność inwestycyjną gminy. Zachowuje się istniejącą siatkę układu drogowego gminy Kłecko z możliwością rozbudowy o drogi niższego rzędu. Przewiduje się modernizację dróg, w tym także uzupełnianie dróg o ciągi piesze i ścieżki rowerowe wraz z ich wyposażaniem w instalacje i urządzenia drogowe.

W celu wyeliminowania ruchu tranzytowego drogi wojewódzkiej nr 190 z centrum miasta przyjmuje się przebieg projektowanego obejścia drogowego w istniejącym korytarzu infrastruktury, przy linii kolejowej na odcinku od strony południowej do mostu nad jeziorem Gorzuchowskim.

Dla istniejącego przebiegu dróg wojewódzkich należy utrzymywać istniejące granice pasa drogowego oraz przyjmować parametry techniczne właściwe dla dróg klasy technicznej głównej (G). W zakresie dróg powiatowych wskazuje się na potrzebę wykonywania bieżących remontów i modernizacji oraz dostosowania do aktualnych klas technicznych w celu unowocześnienia coraz bardziej obciążonej sieci drogowej. Planuje się przedłużenie drogi gminnej nr 283061P w Kłecku do drogi wojewódzkiej nr 190. Ponadto na terenie gminy wskazuje się na potrzebę dalszej sukcesywnej realizacji ścieżek rowerowych, służących przede wszystkim do codziennych dojazdów do pracy i szkół, oraz ścieżek rekreacyjnych prowadzących do miejsc rekreacji. Postuluje się przywrócenie komunikacji kolejowej pasażerskiej na linii nr 377 dla obsługi gminy Kłecko. Zakłada się utrzymanie i możliwość rozwoju lądowiska Brzozogaj dla funkcji sportowych i biznesowych.

3.5.2. Infrastruktura techniczna

W północnej części gminy Kłecko zlokalizowany jest rurociąg naftowy o średnicy nominalnej DN 250 oraz kabel światłowodowy natomiast przez południową część gminy Kłecko przebiega odcinek gazociągu tranzytowego wysokiego ciśnienia „Jamał – Europa Zachodnia" o średnicy 1400 mm oraz kabel światłowodowy. Dla przedmiotowej infrastruktury istnieją istotne ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, w tym przede wszystkim konieczność zachowania stref bezpieczeństwa.

Gmina Kłecko posiada wysoki stopień zwodociągowania, a istniejąca sieć wodociągowa obejmuje wszystkie miejscowości w gminie. Oznacza to, że zaspokojone są obecne potrzeby zaopatrzenia w wodę mieszkańców gminy, natomiast zaspokajana jest jedynie część zapotrzebowania związanego z odprowadzaniem ścieków. Docelowo trzeba dążyć do pełnego skanalizowania gminy, ponieważ tylko taka rozbudowa sieci zabezpieczy maksymalnie wody podziemne i powierzchniowe przed zanieczyszczeniem.

Gmina prowadzi gospodarkę odpadami zgodnie z przepisami odrębnymi, w oparciu o założenia zawarte Planie Gospodarki Odpadami w Województwie Wielkopolskim.

Na terenie gminy zlokalizowany jest fragment ponadlokalnej linii napowietrznej WN-110 kV relacji Gniezno Winiary - GPZ Piastowice oraz infrastruktura elektroenergetyczna napowietrzna i kablowa SN 15 kV oraz nn-0,4 kV. Zaopatrzenie w energię elektryczną odbywać się będzie z istniejącej i budowanej infrastruktury technicznej elektroenergetycznej, na podstawie przepisów odrębnych. Wokół projektowanych i istniejących linii elektroenergetycznych napowietrznych należy wyznaczyć pasy ochrony funkcyjnej.

Zaopatrzenie gminy w infrastrukturę gazową przeprowadzane jest w porozumieniu z Wielkopolską Spółką Gazową Sp. z o.o. Wskazane jest zgazyfikowanie miejscowości, które nie są zaopatrywane obecnie w sieć gazową, a także uzupełnienie lokalnych braków w miejscowościach już posiadających tą sieć.

Na terenie gminy system ciepłowniczy oparty jest na indywidualnych źródłach ciepła. Priorytetem w zakresie zaopatrzenia w ciepło powinno być zastępowanie węgla, jako paliwa podstawowego w gospodarstwach domowych na rzecz ogrzewania gazowego lub płynnego biopaliwa oraz wspieranie przedsięwzięć wykorzystujących odnawialne źródła energii.

Na obszarze gminy dopuszcza się lokalizację urządzeń wykorzystujących energię odnawialną na użytek własny, takie jak kotłownie na biomasę, kolektory słoneczne na dachach budynków itp.; oraz lokalizowanie biogazowni na terenach rolniczych z wyłączeniem obszarów znajdujących się granicach form ochrony przyrody. Wskazuje się w miejscowości Ułanowo obszary, na którym dopuszcza się lokalizację infrastruktury związanej z pozyskiwaniem energii słonecznej polegającej na budowie elektrowni fotowoltaicznej o mocy przekraczającej 100 kW. Nie przewiduje się na obszarze gminy lokalizowania turbin wiatrowych oraz hydroelektrowni, nie wyklucza się jednak, przy zachowaniu

przepisów odrębnych, dopuszczenia realizacji przydomowych elektrowni wiatrowych (mikroturbiny i turbiny małej mocy), również w systemach hybrydowych z bateriami słonecznymi.

Zachowuje się istniejące obiekty związane z obsługą teletechniczną i telekomunikacyjną, w tym 3 maszty telefonii komórkowej. Nie dopuszcza się lokalizacji masztów telefonii komórkowej w bezpośrednim sąsiedztwie zabytkowych i historycznych zespołów dworsko-parkowych (wpisanych do rejestru zabytków i ujętych w ewidencji zabytków oraz w obszarze otoczenia zabytku – Wyspy Ostrów Lednicki.

3.6. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym należą do zadań własnych gminy i finansowane są z jej budżetu (z możliwością współfinansowania z innych źródeł). Do głównych inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym należą m.in:

a) realizacja kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Czechy, Dziećmiarki, Polska Wieś, Charbowo, Ułanowo, Świniary, Pruchnowo, Bielawy, Sulin, Waliszewo, Komorowo, Wilkowyja oraz przy ulicy Spacerowej i Sosnowej w Kłecku;
b) realizacja zagospodarowania terenu stadionu miejskiego w Kłecku polegająca m.in. na budowie miejsc postojowych, budowie drogi wewnętrznej, budowie oświetlenia zewnętrznego boiska oraz budowie kładki pieszo – jezdnej nad rzeką Małą Wełną;
c) realizacja przedszkola w Działyniu;
d) realizacja świetlic wiejskich w miejscowościach Gorzuchowo, Zakrzewo, Waliszewo, Michalcza.

3.7. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Na terenie gminy nie planuje się rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

3.8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej

W granicach gminy nie występują obszary, dla których przepisy odrębne nakładają obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W studium nie wskazuje się granic obszarów wymagających scaleń i podziału. Jeśli jednak w ramach sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wyniknie potrzeba przeprowadzenia procedury scaleniowej, działania takie będą uznawane zgodne z niniejszym studium.

Na obszarze gminy nie dopuszcza się lokalizowania obiektów o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

W studium wyznacza się obszary przestrzeni publicznej w mieście Kłecko oraz w Komorowie, Zakrzewie i osadzie Kopydło. Obszary takie wskazano w oparciu o istniejące już przestrzenie posiadające taki profil, wymagają one zagospodarowania i wprowadzenia rozwiązań przestrzennych odpowiadających ich funkcji, bez obowiązku sporządzenia planu miejscowego. Jednocześnie studium dopuszcza, w zależności od potrzeb, możliwość realizowania obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych w pozostałych miejscowościach gminy.

Konieczne będzie sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla nowego terenu cmentarza w Kłecku wraz ze strefą ochronną zgodnie z przepisami odrębnymi.

3.9. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

Gmina nie posiada programu uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W przypadku przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, wymagających zgody, o której mowa w ust. 2 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych[2], konieczne jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

3.10. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej i ochrona powierzchni terenu

Gospodarka rolna stanowi jedną z podstawowych funkcji gminy dlatego przewiduje się zachowanie i ochronę obszarów gleb o wysokich walorach dla produkcji rolnej, głównie na terenach wsi: Biskupice, Bojanice, Brzozogaj, Dębnica, Działyń, Gorzuchowo, Polska Wieś, Pruchnowo oraz osady Kopydłowo. Ważne jest utrzymanie gruntów rolnych o najwyższych klasoużytkach w dotychczasowym użytkowaniu rolniczym, zmiana ich użytkowania powinna ograniczać się do minimum, a dla gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I-III wymagane jest uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi.

Zalecana jest ochrona jakości obszarów wiejskich poprzez m.in. respektowanie zasad dobrej praktyki rolniczej zawierającej standardy gospodarowania, kształtowanie stref ekotonowych (roślinnych stref, pasów buforowych) a także wdrażanie ekohydrologicznych, systemowych i innowacyjnych rozwiązań m.in. poprzez: zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne, pasy leśne, wyspy leśne, enklawy łąk śródpolnych, wprowadzanie roślinności towarzyszącej wodom powierzchniowym, a także budowa ścian denitryfikacyjnych stanowiących barierę przed dopływem azotanów ze zlewni rolniczej, także z obszarów nieskanalizowanych.

Gmina Kłecko charakteryzuje się niskim wskaźnikiem zalesienia, lasy stanowią 5,1% powierzchni gminy, oraz bardzo niskim wskaźnikiem zadrzewień i zakrzewień na użytkach rolnych (0,4%). Istotne jest więc zachowanie i ochrona zwartych kompleksów leśnych, wysp leśnych a także zwiększanie powierzchni leśnych poprzez zalesianie gruntów o najniższej jakości i przydatności dla rolnictwa (gleb nieurodzajnych) zgodnie z zasadą uzupełniania i wypełniania kompleksów leśnych dążąc do jednorodności przestrzennej jednostek leśnych m.in. w rejonie wsi: Michalcza, Polska Wieś, Świniary, Wilkowyja i Waliszewo.

Ze względu na małą lesistość oraz duże rozdrobnienie i rozproszenie kompleksów leśnych, przy jednocześnie dominującym intensywnym użytkowaniu rolniczym gminy, za działanie kluczowe uznaje się wprowadzenie zadrzewień i zakrzewień, mając na uwadze, że zadrzewienia stanowią równoważny z zalesieniami czynnik ochrony środowiska.

Na terenie obszarów chronionych (park krajobrazowy, obszary Natura 2000) decyzje o zalesieniu muszą być zgodne z planami ochrony lub planami zadań ochronnych tych obszarów, a w przypadku braku takich planów – zaopiniowane przez właściwe służby ochrony przyrody zgodnie z kompetencjami.

2 Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U.2021.1326)

3.11. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych

3.11.1. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią

Na podstawie map zagrożenia powodziowego, ustalono, że w gminie Kłecko występują:

a) obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (p=10%);

b) obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (p=1%);

c) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (p=0,2%).

Na podstawie przepisów odrębnych, na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią o p=1% i p=10%, obowiązuje zakaz zabudowy z wyjątkiem przebudowy, nadbudowy i rozbudowy wyłącznie na cele mieszkaniowe pod warunkiem ograniczenia strat powodziowych i zachowaniem bezpieczeństwa. Zakazuje się także m.in. gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także substancji mogących zanieczyścić wody, jak również lokalizacji nowych cmentarzy.

W celu zmniejszania zagrożenia powodziowego konieczne jest niedopuszczanie do nadmiernego rozwoju roślinności na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, a także zapewnienie swobodnego przepływu wód powodziowych na terenach zalewowych.

3.11.2. Obszary osuwania się mas ziemnych

W gminie Kłecko zostało zarejestrowane jedno osuwisko w miejscowości Dębnica (Os1), dla którego należy: prowadzić bieżący monitoring i coroczną obserwację zbocza, doprowadzić do umocnienia zbocza poprzez nasadzenia drzew i krzewów[3].

Natomiast dla terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi zaleca się:

a) dla terenu położonego przy jeziorze Bakorce (Bachorce) i przy jeziorze Linie (nr 30-03-053–T5 oraz 30-03-042-T5) unikanie zbyt bliskiej i nadmiernej zabudowy stromych stoków, co może w przyszłości spowodować naruszenie stateczności zbocza;

b) dla terenu położonego na zboczu doliny Małej Wełny w miejscowości Dębnica (nr 30-03-053 –T8) zwrócenie uwagi na rozpoznanie warunków gruntowo-wodnych i geotechnicznych w związku z istniejącą zabudową w rejonie zboczy, na których stwierdzono występowanie zjawisk osuwiskowych spowodowanych opadami i okresowymi roztopami (letnie i zimowe);

c) dla terenu położonego na zboczu doliny Małej Wełny w miejscowości Brzozogaj przy jeziorze Działyńskim (nr 30-03-053–T10), w momencie postępującej zabudowy zachowanie odpowiedniej odległość od stromych stoków, aby w przyszłości nie doszło do naruszenia stateczności zbocza.

3.12. Dla terenu położonego na skarpie wzdłuż Jeziora Gorzuchowskiego (nr 30-03-054–T6) nie podano wskazań dotyczących obserwacji terenu oraz innych istotnych zaleceń. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

Na terenie gminy nie wskazuje się obiektów lub obszarów, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

3 Rejestr terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi ziemi i osuwisk na terenie powiatu gnieźnieńskiego, http://bip.powiat-gniezno.pl.

3.13. Obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne

Na terenie gminy Kłecko nie występują obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne.

3.14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji, a także obszary zdegradowane

Na terenie gminy nie występują obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub remediacji. W miejscowości Brzozogaj zlokalizowane jest składowisko odpadów komunalnych, które przyjmowało odpady w latach 1989 – 2012 i aktualnie jest w trakcie rekultywacji.

3.15. Granice terenów zamkniętych i ich strefy ochronne

W studium pozostają w dotychczasowym zakresie ustalenia dotyczące granic terenów zamkniętych – terenów kolejowych[4]. Dopuszcza się prowadzenie dróg, sieci infrastruktury technicznej, lokalizację obiektów i urządzeń towarzyszących tym sieciom w sposób nie kolidujący z podstawową funkcją terenu, zgodnie z przepisami odrębnymi po uzgodnieniu możliwości ich wykonania z właściwymi organami i instytucjami.

3.16. Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym

Na terenie gminy Kłecko nie wskazuje się obszarów funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym.

[4] ustalenie terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych następuje na mocy decyzji właściwego ministra i podlega publikacji w dzienniku urzędowym.

Załącznik Nr 6 do uchwały Nr LXVIII/476/23

Rady Miejskiej Gminy Kłecko

z dnia 31 maja 2023 r.

Zalacznik6.gml

Dane przestrzenne, o których mowa w art. 67a ust. 3 i 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz.U. z 2020 r. poz. 293 z późn. zm.) ujawnione zostaną po kliknięciu w ikonę

Uzasadnienie

Do uchwały nr LXVIII/476/23 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kłecko.

Prace nad zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kłecko prowadzone były zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977) i innych przepisów prawa oraz w oparciu o uchwałę nr LVII/393/22 Rady Miejskiej Gminy Kłecko z dnia 28 września 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kłecko. Przedmiotem zmiany Studium jest weryfikacja dotychczasowych kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz przeznaczenie terenu pod powiększenie istniejącego cmentarza parafialnego przy ulicy Cmentarnej w Kłecku.

Zmiana Studium zawiera tekst, rysunki „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego" i „Kierunki zagospodarowania przestrzennego", rozstrzygnięcie Rady Miejskiej Gminy Kłecko o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do wyłożonego do publicznego wglądu projektu zmiany Studium oraz uzasadnienie ujednolicone zawierające objaśnienia rozwiązań oraz syntezę ustaleń projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kłecko. Zakres zmiany Studium obejmuje problematykę określoną w art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977). Czynności formalnoprawne udokumentowane są w sporządzonej dokumentacji prac planistycznych.

Projekt zmiany Studium uzyskał pozytywną opinię Gminnej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej w dniu 5 stycznia 2023 r. Następnie uzyskał wszystkie niezbędne uzgodnienia i opinie. Projekt zmiany Studium został uzgodniony z Zarządem Województwa Wielkopolskiego w zakresie jego zgodności z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa, oraz Dyrektorem Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w zakresie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

Zgodnie z art. 11 pkt 7 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977) oraz art. 39 w związku z art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.), dnia 24 marca 2023 r. ukazało się ogłoszenie w prasie oraz od dnia 22 marca 2023 r. na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego Gminy Kłecko wywieszone było obwieszczenie Burmistrza Gminy Kłecko o terminie wyłożenia do publicznego wglądu projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kłecko wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Wyłożenie projektu do publicznego wglądu odbyło się w dniach od 3 kwietnia 2023 r. do 26 kwietnia 2023 r. Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie zmiany Studium rozwiązaniami odbyła się w dniu 19 kwietnia 2023 r. Uwagi do projektu zmiany Studium i do prognozy mogły być składane w terminie do dnia 17 maja 2023 r. W okresie podanym w ogłoszeniu nie wniesiono uwag.

W związku z powyższym Burmistrz Gminy Kłecko przekazał Radzie Miejskiej Gminy Kłecko do uchwalenia projekt zmiany Studium.

Po uchwaleniu zmiany Studium przez Radę Miejską Gminy Kłecko uchwała wraz z załącznikami oraz dokumentacją prac planistycznych, zostanie przekazana Wojewodzie Wielkopolskiemu w celu oceny ich zgodności z przepisami prawa.

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kłecko nie jest aktem prawa miejscowego, a jedynie dokumentem określającym politykę w zakresie gospodarki przestrzennej. Kierunki rozwoju gminy określone w zmianie Studium stanowić będą wytyczne koordynacyjne dla prowadzenia dalszych prac, w szczególności sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Wobec powyższego, podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Gminy Kłecko

Michał Stosio